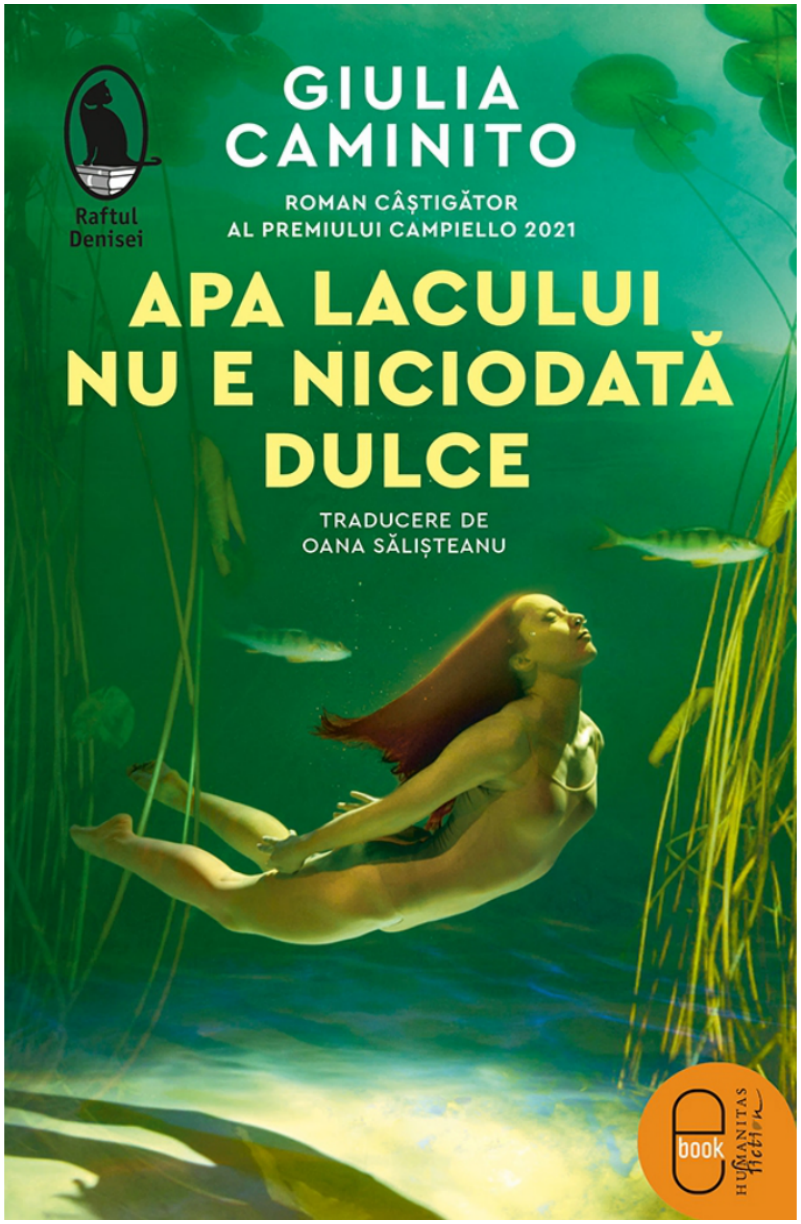
Raftul Denisei
GIULIA CAMINITO
ROMAN CÂȘTIGĂTOR AL PREMIULUI CAMPIELLO 2021
APA LACULUI NU E NICIODATĂ DULCE
TRADUCERE DE OANA SĂLIȘTEANU
CD book
HUMANITAS fiction

GIULIA
CAMINITO

APA LACULUI NU E NICIODATĂ DULCE

Traducere din italiană și note de
OANA SĂLIȘTEANU

Colecție coordonată de DENISA COMĂNESCU

GIULIA CAMINITO
L'AQUA DEL LAGO NON È MAI DOLCE
Copyright © 2021 Giunti Editore S.p.A./Bompiani
This edition published in agreement with the Proprietor
through Mala Testa Literary Agency, Milan.
All rights reserved.

Acest e-book este protejat de legea drepturilor de autor. Reproducerea sa integrală sau parțială, multiplicarea sa prin orice mijloace şi sub orice formă, punerea sa la dispoziție publică pe internet sau în rețele de calculatoare, stocarea sa temporară sau permanentă pe diverse dispozitive sau în sisteme care permit recuperarea informației, gratuit sau în scop comercial, precum şi alte fapte similare, fără permisiunea scrisă a editurii reprezintă o încălcare a legislației privind protecția dreptului de autor şi se pedepsesc conform legilor în vigoare.

© HUMANITAS FICTION, 2023, pentru prezenta versiune în limba română (ediția digitală)

ISBN: 978-606-097-273-0 (epub)

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
tel. 021.408.83.50, fax 021.408.83.51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0723.684.194

Viața tuturor începe cu o femeie, la fel şi a mea; o femeie cu păr roşu care intră într-o încăpere şi e îmbrăcată într-un deux-pièces de in, l-a scos special din dulap cu acest prilej, şi-l cumpărase de la o tarabă din Porta Portese, taraba aia bună, cu haine de firmă ieftine, nu alea de câteva lire, ci alea deasupra cărora scrie DIFERITE PREȚURI.

Femeia e mama mea şi are o valijoară de piele neagră, pe care o ține strâns în mâna stângă, şi-a ondulat singură părul, a folosit bigudiuri şi fixativ, şi-a umflat bretonul cu peria, are ochi verzi-gălbui şi poartă tocuri joase ca ale fetițelor la ritualul confirmației; când intră ea, camera devine neîncăpătoare.

La birouri stau tot felul de funcționari, mama mea a petrecut trei ore la colțul clădirii, cu valijoara strânsă la piept, şi când povesteşte asta spune că picioarele i se topiseră ca untul şi saliva îi era acră.

Se apropie mişcându-şi şoldurile, şi înaintea ei ajunge parfumul cu care îşi acoperise mirosul de linte gătită pentru prânz, zice: Am venit să stau de vorbă cu doamna Ragni, am audiență.

Îşi repetase propoziția aia în fața oglinzii, şi în tramvai, şi în lift, şi la colțul clădirii: Am audiență.

Pe un ton dulce, pe un ton voios, pe un ton hotărât, pe un ton şoptit, ca şi când i-ar fi venit firesc, iar acum o spune unei domnişoare fără verighetă şi cu părul strâns la ceafă, care o priveşte atent şi observă jacheta de in cam şifonată şi mânerul valijoarei de piele uzată.

Domnişoara se uită în agenda din fața ei: Cum vă numiți?

Antonia Colombo, zice mama.

Domnişoara verifică în agenda cu audiențe a doamnei Ragni, urmărind atent cu degetul şi căutând-o pe această Colombo, dar nu o găseşte.

Numele dumneavoastră nu e aici, doamnă.

Mama face o grimasă la care s-a gândit îndelung, s-a tot întrebat ce mutră ar trebui să facă în acel moment, a fost nevoită să studieze fiecare secundă şi să-şi imagineze în detaliu ceea ce urma să se întâmple, şi strâmbătura îi iese bine, e ca de femeie ocupată, sâcâită de incompetența celor din jur şi de întârzieri.

Mama zice: Ştiți ceva, eu am stabilit această audiență de o săptămână, sunt avocat, şi doamna Ragni mi-a garantat că va fi aici astăzi, suntem foarte în urmă cu predarea documentelor.

Mutra mamei e strâmbă şi iritarea ei nu e o născocire, aşa cum nu sunt o născocire nici pantofii ei prea strâmți, nici bărbații înalți şi năduşiți din tramvai.

Cele două au un schimb de replici şi Antonia Colombo insistă, convinsă fiind că ăsta e lucrul cel mai bun de făcut, să ia loc şi să nu mai plece.

Domnişoara pare convinsă, doamna cu părul roşu pare sigură pe ce spune, şi în birou nimeni nici măcar nu şi-a ridicat ochii din hârţoagele de care se ocupă, întrucât discuţia încă nu s-a încins.

Aşadar domnişoara îi deschide uşa pe care scrie mare INSPECTOR RAGNI şi mama trece acel prag, e pragul viitorului ei.

Vede o a treia femeie îmbrăcată într-o jachetă şi o fustă dintr-un material cu buline verzi pe fond negru, şi aşteaptă ca uşa să se închidă în spatele său.

Cele două se privesc atent, inspectoarea e cu mâinile într-un sertar pe care îl închide imediat, iar în spatele ei se află o bibliotecă plină ochi de tomuri juridice, şi mama ştie că la ea acasă n-ar putea niciodată să ţină atâta hârtie, pentru că hârtia ocupă spaţiu şi costă.

Dar dumneavoastră cine sunteţi? întreabă inspectoarea Ragni, punând picior peste picior.

Antonia Colombo, răspunde mama mea şi adaugă: Nu ne cunoaştem, iar eu nu am solicitat audienţă.

Se aşterne o tăcere densă ce durează câteva secunde, până când Antonia începe să vorbească.

Nu mă cunoaşteţi, dar pe birou aveţi dosarul meu pentru cererea de a mi se repartiza un spaţiu, sunt sigură că e în grămada aia, sunt şi eu acolo, locuiesc pe via Monterotto 63, de fapt nu mai locuiesc, că locuinţa mea nu e recunoscută şi stăm în douăzeci de metri pătraţi într-un demisol, şi facturile nu sunt pe numele meu, şi trebuie să plătesc amenzi că am ocupat noi spaţiul ăla, şi am dat şi banii în avans pentru a putea locui acolo, şi vreau să fiu înregistrată cu acte în regulă, au trecut cinci ani.

Inspectoarea se ridică de pe scaun şi nu pare a fi foarte înaltă, îşi scoate de pe nas ochelarii rotunzi cu ramă din carapace de ţestoasă, îi aruncă ţâfnoasă pe birou, urlă la mama să iasă.

Eu am fost pe la birourile voastre, pe la toate birourile voastre, am adus actele pe care mi le-aţi cerut, m-am căsătorit cu bărbatul care locuia cu mine, l-am pus să-l adopte pe fiu-meu, am rămas însărcinată, am format un nucleu familial şi îndeplinesc toate condiţiile, zice mama.

Inspectoarea începe să formeze numere pe telefon după care aruncă receptorul, ameninţă că o să cheme poliţia şi îi spune mamei că trebuie să plece imediat: Cum aţi îndrăznit să intraţi aici prin înşelăciune? Zice asta ridicând tonul: Cum aţi îndrăznit?

Atunci mama se aşază turceşte pe jos, fusta de in i se ridică pe coapsele albe şi pline de pistrui, ridică mâinile deasupra capului şi spune: Eu sunt aici, sunt aici pentru casa mea.

Şi stă nemişcată, are braţele ţepene şi palmele larg deschise, valijoara e pe jos şi e complet goală, mama mea nu e avocat şi nu are audienţă la cine contează cu adevărat, are o casă pe care a curăţat-o de şoareci, de gândaci şi de seringi aruncate, şi doreşte o rezolvare.

Inspectoarea se îndepărtează de birou, îi trece prin faţă şi o loveşte dinadins cu genunchiul, deschide uşa pentru a cere ajutor şi zice: E o nebună care s-a aşezat pe podea, luaţi-o de aici.

Şi atunci domnişoara din anticameră, câţiva bărbaţi, cel de la intrare şi portăreasa sar în ajutor şi se trezesc în faţa acestui trunchi de copac sub formă de femeie care e mama

mea, cu brațele ridicate spre tavan şi îmbrăcămintea de in suflecată toată, cu chip de marmură, şuierând printre dinți ocări şi cântând din toți bojocii.

Nu crede că ei ar şti ce înseamnă să ajungi la limita dincolo de care nu mai poți îndura nimic, după unu, doi, trei, patru, cinci, zece asistenți sociali, după unu, doi, trei, patru, cinci, zece oficii poştale, după unu, doi, trei, patru, cinci, zece avocați din oficiu, după unu, doi, trei, patru, cinci, zece funcționari de la ATER[1], după unu, doi, trei, patru, cinci, zece formulare de completat, după unu, doi, trei, patru, cinci, zece amenzi, facturi, notificări de restituire a locuinței şi amenințări.

1. Agenția Teritorială pentru Reşedințe Publice Roma.

O ridică şi o scot pe sus de acolo, apucând-o de mâini şi de picioare, moment în care bluza i se descheie, lăsând să i se vadă sânii plini într-un sutien fără întăritură de metal, fusta se despică şi i se văd chiloții, mama făcuse deja ferfeniță hainele cele bune, şi dă din picioare şi zbiară ca o sălbăticiune neîmblânzită.

Iar eu, ca şi cum aş fi acolo, în picioare, privind-o dintr-un colț al camerei, o judec, şi nu o iert.

1
Casa e acolo unde se află inima

Locuim într-un cartier căruia mamei nu îi place să-i zică periferie; ca să fie periferie trebuie să ai în minte care este centrul, iar noi acel centru nu îl vedem niciodată, eu nu am vizitat niciodată Colosseumul, Capela Sixtină, Vaticanul, Villa Borghese, Piazza del Popolo, la noi nu se fac excursii cu şcoala, iar dacă ies din casă e doar ca să mă duc cu mama la piața din cartier.

Din acea casă, de cinci metri lungime şi patru lățime, mie mi-a rămas în suflet doar terenul deschis de ciment din față şi micile spații verzi, acolo creşte doar iarbă, nimeni nu s-a gândit vreodată să planteze flori, şi mama a refuzat, că a planta înseamnă a rămâne acolo.

Interiorul înseamnă bucătăria, care constă dintr-un singur dulap, patul pliant de scos de sub patul lui Mariano, caloriferul electric de aprins pe sponci, dacă se face frig de tot, un poster cu formația Beatles deasupra mesei unde mâncăm şi cele patru scaune desperecheate; înseamnă să aud cum scârțâie patul alor mei când fac chestia aia, pentru că e vorba de o singură cameră şi n-ai cum să ieşi afară sau să te închizi în baie, pentru că şi din baie, şi de afară se aude tot.

Casa sunt eu pe când eram copila care cunoaşte doar terenul deschis de ciment peste care eu şi fratele meu suntem stăpâni ca peste o reşedință princiară, e al nostru şi al nimănui altcuiva, săpăm, țopăim, gătim bunătăți din urzici şi furnici, iar pe jos, cu bucățile de cretă şterpelite de la şcoală, desenăm numere, linii, triunghiuri şi pătrate în mijlocul cărora ne aşezăm şi zicem că toate sunt lucrurile noastre, acolo trăim, înăuntrul semnelor trasate pe jos.

C-A-S-A, zicem noi, şi era de ajuns să desenăm câteva linii, zidurile şi acoperişul, ferestrele şi uşa.

Spațiul acela, tărâmul jocurilor şi al primelor noastre visuri, există pentru că mama a dorit asta; până atunci fusese împărăția gândacilor, a şoarecilor şi-a nenumăratelor seringi aruncate prin gardul de sârmă dinspre stradă sau lăsate de cei care dorm pe pragul intrării în clădire.

Mama noastră şi-a pus cizme înalte de cauciuc împrumutate de la tata ca să le strângă una câte una şi apoi să le dea foc înainte de a le arunca, dacă găseşti vreodată vreo seringă, zice mereu mama, trebuie să o îndepărtezi iute de acolo, că, dacă un copil cade peste ea,

vina e şi a ta, că n-ai fost cu băgare de seamă.

A cumpărat otravă, l-a pus pe tata să aducă o lopată de pe şantier şi s-a pus pe alungat, ucis şi smuls buruieni.

După nişte luni bune de muncă, curtea din faţa gurii ştirbe a demisolului nostru a fost scoasă la lumină şi ea ne duce acolo de mână şi zice: Acum jucaţi-vă.

Pentru a face rost de casa aia, mama i-a cerut bunicii sale nişte bani ca recompensă, înainte de expirarea contractului de închiriere, pentru rudele unei biete bătrâne ce murise acolo.

Nimeni nu ar fi cumpărat bârlogul ăla murdar, mâncat de igrasie, dintr-un cartier sărăcăcios de drogaţi cu heroină şi de bătrâni muribunzi, iar mama oricum nu avea cum să aibă vreodată banii să o cumpere, şi atunci s-a înţeles cu proprietarii, a făcut cerere şi a început să umble ca să intre legal în evidenţă, să găsească o altă casă, să rezolve măcar pentru scurtă vreme problema domiciliului.

Se gândise că nu o să dureze mult, că o să se descurce ea cumva, că o să-i caute ei o casă nouă, iar noi stăteam acolo şi aşteptam.

Şi atâta am aşteptat şi am tot aşteptat, că în cele din urmă mama cedează şi se pune pe curăţat, şi aranjat pardoseala, şi pe zugrăvit tavanul, şi pe destupat scurgerea de la cadă, fiindcă primăria din Roma tot nu vrea să ne dea o casă.

Totul se sprijină pe echilibrul a ceva ce e pe punctul de a se prăbuşi, dar care, printr-o ultimă rădăcină, se mai agaţă de un teren sfărâmicios, dar asta până în momentul când mama rămâne din nou însărcinată, iar tata, care nu e şi tatăl lui Mariano, are un accident de muncă, se prăbuşeşte de pe o schelă şi rămâne paralizat.

Actelor de căsătorie şi de adopţie li se adaugă aşadar şi cele de invaliditate, cererilor de ajutor de şomaj li se alătură şi cele pentru familie numeroasă, pentru a-i trimite pe fraţiorii mei la creşă noi trăim făcând cereri peste cereri către consiliul orăşenesc, către primar, către Italia toată, pentru a fi ajutaţi, spitalizaţi, salvaţi şi nicidecum uitaţi; viaţa noastră e o continuă implorare.

Când se nasc gemenii eu am şase ani, iar Mariano ne urăşte pe toţi, în primul rând pe tatăl meu, care nu e şi al lui, şi care dintr-un om şi aşa morocănos a devenit un accesoriu obositor, ce ne incomodează, un aragaz care nu mai merge, un aspirator care nu mai strânge nimic de pe jos, un boiler care după cinci minute te lasă în frig, un fier vechi de care ar vrea să se descotorosească.

Tatăl meu, bine-cunoscut pentru scatoalcele pe care le împărţea şi pentru neastâmpărul lui sexual, stă de acum ţintuit în scaunul său cu rotile, căpătat de la spital de mama prin nişte rude, îşi ridică singur picioarele, pe rând, şi nu mai mănâncă seara: Că la ce ajută să mănânci?

În casă e un bărbat inert precum statuia, marmura, gresia, stâlpul uşii, gărduleţul de piatră ce împrejmuieşte clădirea, şi e o femeie cu treburi până peste cap care strânge, mută, lustruieşte, aranjează, lipeşte, pune otravă, care dă afară cu mătura apa din casă când e inundată de ploile prea abundente. Bărbatul cel ţeapăn e tatăl meu, iar femeia cea neobosită cu părul roşu se numeşte Antonia Colombo.

Eu nu am jucării şi am puţine prietene, la mine ajung doar exemplarele mai rele din orice: păpuşa cusută din resturi de stofă, ghiozdanul cu mâzgăleli folosit de o altă fetiţă,

pantofii de la târg aduşi acasă nu în cutie, ci într-o pungă de plastic, dar cu talpa deja tocită, în loc de luminiţe de Crăciun doar mandarine, în loc de păpuşi Barbie, doar poze cu acestea decupate din reviste.

Mă gândesc că suntem materiale de umplutură, cărți de joc inutile într-o partidă complicată, bile de sticlă ciobite care nu se mai rostogolesc: am rămas neclintiți pe pământ, ca şi tatăl meu, căzut de pe o schelă prost făcută, pe un şantier ilegal, fără contract de muncă şi fără asigurare, iar de jos, de acolo de unde ne-am prăbuşit, îi vedem pe ceilalți cum îşi aranjează la gât coliere de pietre prețioase.

Gemenii sunt nişte făpturi minuscule şi gălăgioase, care dorm într-o cutie enormă, plină de plăpumioare, aşezată pe masa din bucătărie, iar mirosul scutecelor lor se amestecă adesea cu cel al ciorbei.

Mariano şi cu mine ne întrebăm cum de mai suntem încă acolo şi cum de nu am încercat niciodată să evadăm, eu şi acel băieţandru cu păr negru punem la cale pe ascuns momentul în care vom fugi, şi totuşi nu suntem niciodată pregătiți să o cârmim după colțul vieții noastre.

*

Cunoaştem mult prea puțin geografia regiunii Lazio, de unde suntem şi noi, sau străzile Romei, pentru că perimetrul deplasărilor noastre nu depăşeşte cartierul, fiindcă totul în afara acestuia costă prea mult pentru noi şi nimeni nu i-ar da mamei ceva pe credit şi nici nu şi-ar da pâinea cu şuncă pe o zi din munca ei.

Teoria mamei e următoarea: cine nu te cunoaşte nu te ajută, drept care să rămânem acolo unde se ştie cine suntem şi unde ea poate ţese raporturi mai mici sau mai mari de protecţie şi de recunoştință.

Mariano e cel mai mare şi pe fiecare dintre noi ne-a perceput ca pe un corp străin vârât între el şi Antonia, care pentru o vreme a fost fetița mamă, căci cei doi formau un unic organism pentru a supraviețui.

Cât despre mine, fratele meu mă tolerează pentru că nu sunt o plângăcioasă şi pentru că îl ascult în tăcere, lăsându-l să-şi descarce asupra mea tot felul de basme şi demoni, poveşti întunecate şi cumplite şi aventuri în care fetița, oricare ar fi ea în ziua aia, moare, iar lupul învinge întotdeauna. Între noi sunt patru ani diferență, care par mult mai mulți când eşti mic, şi din pricina lor îl văd ca pe-un adult, ba chiar ca pe-un bătrân. El e cel care intervine când ceilalți se iau de mine, am, de fapt, o părere cât se poate de proastă despre celelalte fete şi le privesc cu dispreț, tot mi se pare că au ceva în plus față de mine, dar încă nu am găsit calea pentru a le înfrânge.

E una blonduță, parcă ar fi austriacă: mă strigă Bot de liliac, pentru că zice că am buzele proeminente, şi eu atunci mă ridic în vârful picioarelor ca să ajung la oglinda din baia de acasă şi să văd dacă aşa este, nu mi se pare deloc că aş avea ceva diform şi ştiu că liliecii pe vremuri au fost şoareci, nu rațe. Dar poate că vorbele grele ale copiilor nu vor să rănească: faptul că eşti diferit, faptul că ai cusururi poate să te afecteze, iar faptul că rămâi perfect aliniat te ajută să te amesteci în mulțime şi să nu fii observat, noi suntem deja destul de dărâmați de ale noastre, nu ne putem permite boturi sau urechi ieşite din comun.

Când îi povestesc lui Mariano, se înfiinţează în faţa şcolii, îmi cere să-i arăt care este fata şi zbiară la ea: Tacă-ţi gura, tâmpito, şi îi trage un pumn.

Eu simt un fior de pură admiraţie pentru el, care printr-un singur gest a amuţit toată mârlănia celor din jur, iar de irascibilitatea lui ţin cont, că am multe de învăţat.

Această faptă însă nu e tocmai apreciată nici de învăţătoare, şi nici de mama, care-l ţine pe Mariano cu mâinile legate la spate câteva zile în şir, spunându-i că trebuie să se descurce şi fără, sau să ne ceară nouă ajutorul de câte ori nu se descurcă şi fără, că dacă nu ştie să le folosească cum se cuvine nu o să le mai folosească niciodată.

Antonia găseşte felurite soluţii la probleme, ea rar ne trage câte o palmă sau un şut, căci preferă să ne priveze de câte ceva.

Dacă urlăm prin casă nu ne pregăteşte cina, dacă nu îi dăm o mână de ajutor cu gemenii, fiindcă ne place mai mult să ne jucăm, nu ne dă gustarea la pachet pentru şcoală sau ne confiscă penarul; ea e făcută pentru greve şi demonstraţii de rezistenţă.

Are ea ideile ei construite cine ştie cum, poate de la bunica, poate de la viaţă, poate de la ea însăşi, pur şi simplu, nu are nici o religie, nu merge cu majoritatea, doar dreptatea este clară în mintea ei: are o fixaţie tenace pentru lucrurile drepte.

Eu am o mare atracţie pentru flori, nu pentru acelea puţine care răsar spontan în curtea noastră, margaretele mici şi delicate de primăvară, ci pentru trandafirii, iasomia sau hortensiile din grădinile altora, pe care le văd înflorind şi pe care vreau să le culeg când trec pe stradă, însoţind-o pe mama.

Odată chiar încerc, pentru că vreau să pun la macerat cu puţină apă petalele acelor trandafiri într-o sticlă de plastic, cum fac colegele mele, ca apoi să se mândrească în faţa tuturor celor de la şcoală cu ultraputuroasele, dar preţioasele lor parfumuri făcute în casă. Antonia mă vede rupând un trandafir ce scoate capul prin gardul de sârmă, şi începe cearta.

Nu poţi lua ceea ce nu e al tău, mă bruftuluieşte ea.

Dar era pe drum, şi drumul e al tuturor, răspund eu.

Atunci eşti şi mai hoaţă; de ceea ce e al tuturor nu te atingi, mârâie mama la mine.

Spargerea sau stricarea obiectelor reprezintă un sacrilegiu, căruia mama îi găseşte un remediu imediat informându-se despre cum pot fi reparate sau reîntrebuinţate în alt chip, însă când e vorba despre bunuri ale tuturor devine intransigentă: nu se calcă pe iarba din părculeţ, nu se aruncă hârtiile altundeva decât la coş, nu se rup trandafirii din grădini, nu se distrug cărţile de la bibliotecă.

Cărţile sunt marea ei obsesie, pentru că acasă, mai ales de când tata e la pat sau în scaunul cu rotile, iar noi nu avem televizor, ci numai un radio, unica noastră distracţie e cititul, şi cum pentru cărţi nu avem nici loc, nici bani, folosim cărţile care sunt ale tuturor şi care devin pentru noi moaşte sfinte, trebuie ţinute în teancuri atent dispuse, mama îşi notează toate datele la care trebuie duse înapoi şi ne struneşte să le terminăm la timp, verifică să nu le fi pătat sau şifonat, iar dacă totuşi se întâmplă aşa ceva, ne târâie după ea în bibliotecă ca să le cerem scuze bibliotecarei şi celorlalţi copii, după care le şi achită preţul întreg, chiar dacă ele spun că nu e cazul: Ba e cazul, şi încă cum.

Când mă hazardez să îi atrag atenţia că dacă lucrurile sunt ale tuturor e ca şi cum ar fi ale nimănui, ea îmi răspunde: Să-ţi scoţi ideea asta din cap, altfel o să devii o femeie rea.

*

Antonia nu se mai îmbracă bine, iese la treburi cu hainele pe care le poartă acum prin casă, năduşită, cu o clamă mare în păr, are faţa rotundă şi tâmplele înguste, gene lungi, nasul nu iese în evidenţă, dar nici nu se ascunde, nu e slabă, nu a luat în greutate, carnea îi este sănătoasă.

Ne spune şi nouă că important e ca figura să-ţi fie de om sănătos, picioarele slăbănoage nu sunt bune, lumea se sperie de cei cu feţe supte.

Antonia a hotărât că pentru a obţine ceea ce îşi doreşte trebuie să nu se lase, şi-a făcut apariţia pe scena lor precum un corp de iluminat care se desprinde de tavan şi cade în mijlocul scenei, nedorit de nimeni şi periculos. Trebuia să îi lumineze pe ceilalţi, iar acum face fiţe de protagonistă.

Ea este o femeie disfuncţională, disperată şi neimplicată afectiv în nimic şi are cu sine un teanc de hârţoage, a depistat un funcţionar care îi pare mai cordial decât ceilalţi şi şi-a notat numele lui pe o foicică: Murri Franco.

Acum stai şi ascultă-mă, Murri Franco, eu sunt Colombo Antonia şi până nu o să mă ajutaţi am să mă tot întorc aici şi o să întreb de tine, declară mama mea, dându-i unul după altul documentele.

Murri Franco încearcă să fie amabil: Ştiţi, doamnă, dumneavoastră aţi venit aici printr-un şiretlic, iar şefa noastră nu a uitat acest lucru, e greu în condiţiile astea ca cererea dumneavoastră să îşi găsească rezolvarea.

Colombo Antonia nu cedează: Atunci noi o să punem dosarul meu de cincizeci de ori pe biroul acela, până când voi deveni atât de sâcâitoare, încât nu o să mai pot fi ignorată. Eu acum am patru copii şi un bărbat invalid.

Şi aşa o lună, două, trei, dacă schimbă persoana ştie că trebuie să o ia din nou de la capăt, deci dacă într-o zi nu-l vede la birou pe Murri Franco zice că o să treacă ziua următoare sau stabileşte o nouă audienţă.

Când se întoarce acasă, nouă ne vorbeşte de Franco de parcă ar fi farmacistul sau vânzătorul de ziare, o figură familiară, aparţinând unei lumi cunoscute în care te simţi în siguranţă, noi nu ştim să-l asociem cu un chip sau cu un trup, ne pare un intrus, nu înţelegem ce face el pentru mama noastră şi începem să fim geloşi pe el, mai ales Mariano.

Taică-tău nu zice niciodată nimic că ea se vede cu ăsta, îmi reproşează fratele meu într-o bună zi, de parcă era vina mea că am un tată pe care el nu-l are sau nu-l vrea.

Păi ce să-i zică? îi răspund şi mă uit la tata, stă aşezat, roţile de la scaunul său rulant s-au înţepenit de piciorul mesei şi ţine ziarul *Il Manifesto* deschis pe genunchi, s-a oprit pe aceeaşi pagină de cel puţin jumătate de oră şi cred că a uitat ce citea.

Ceva, răspunde Mariano şi îi aruncă o privire dezaprobatoare, cea dintotdeauna.

Tata e ca stins, total vlăguit, eu mă duc la el şi îi pun o mână pe genunchi, chiar dacă nu o simte, şi îl întreb cine e Franco ăsta şi dacă vrea să-i spună ceva.

Tata nu se uită la mine şi-mi zice: Fă-l pe frate-tău să tacă.

El şi Mariano se împung de la distanța dintre scaunul celui dintâi la patul celui de-al doilea, pentru că se află mereu în aceeaşi încăpere, nu ai unde fugi, nu te poți preface că nu ai auzit.

Au arestat-o, adaugă tata, în timp ce Mariano îşi încalță furios tenişii, vrea să iasă să alerge.

Pe cine? îl întreb, aplecându-mi ochii asupra ziarului.

Pe aia, pe directoare, îmi explică tata, dar eu nu ştiu ce e o directoare şi nici cu ce se ocupă ea direct, aşa că printre cuvintele tipărite caut un indiciu ca să înțeleg şi citesc numele pe care pusese degetul: Vittoria Ragni.

Eu nu ştiu cine e, mai citesc o dată şi încă o dată numele ăla, Vittoria Ragni, îl rostesc şi cu voce tare, pe când mama tocmai intră în casă cu un bidon de detergent pentru pardoseală, nu se întoarce niciodată cu mâinile goale, aduce borcane de sticlă, sticle de plastic, bucăți de placaj, orice nu mai e de folos nimănui, însă nouă precis ne va fi.

Ce-i cu Vittoria Ragni? întreabă ea, lăsând bidonul pe masa unde stăm noi. Mariano, unde pleci? adaugă ea, dar Mariano nu se sinchiseşte s-o privească şi iese, şi astfel nu asistă la prima ei manifestare de satisfacție, nu-i vede chipul şi cum i se descrețesc ridurile de expresie de pe frunte, nu îi prinde luminița din ochi şi buzele care i se arcuiesc.

Antonia smulge ziarul din mâinile tatălui meu şi începe să citească o dată şi încă o dată, apoi văd cum cum zâmbetul i se preschimbă într-un tremurat, o văd pe mama plângând.

Mă uit la ea uluită, nu am văzut-o plângând aproape niciodată, nici măcar la spital pe când i-a născut pe gemeni, nici când a murit bunica ei, nici când a căzut tata de pe schelă.

E anchetată pentru afaceri ilicite, o s-o bage la pârnaie, zice printre lacrimi, şi eu nu reuşesc să înțeleg dacă e fericită sau îi pare rău.

Era o prietenă de-a ta? o întreb timid, şi ea izbucneşte în râs, are ochii încă umezi, dar râde cu poftă.

*

Antonia trebuie să arate tot ce ne lipseşte, apa caldă care aici nu ajunge, prizele electrice cu firele la vedere, spațiul pentru a ne mişca pe care nu îl avem, lumina care intră prost şi insuficient, şi totuşi în timp ce acele persoane sunt de față, ea repetă întruna: ne descurcăm, totul e curat.

Noua directoare e o femeie care vine de la asistența socială şi, când citeşte în dosarul nostru că e vorba despre patru copii în douăzeci de metri pătrați, ia o cariocă roşie şi pe prima pagină notează: URGENT.

Şi atunci se interesează de noi şi vin în control să vadă unde locuim, îl găsesc pe tata şezând pe pat fără să salute măcar şi pe gemeni agățați de fusta mamei – fiind doi riscă să o trântească la pământ –, la piciorul dulapului e un sac cu hăinuțele lor, dorm într-o cutie mai mare, lipiți unul de celălalt, mai trebuie şi să demonstreze că sunt doi.

Mariano stă afară în curte, şi îl auzim cum urlă, se preface că e în pericol, zice ajutor, ajutor cu o voce de adult, iar mama răspunde: Nu vă faceți griji, vrea doar să atragă atenția, se simte bine.

Intruşii sunt doi la număr, şi din pricina lor casa noastră pare şi mai mică, deja nouă tuturor ne pare a fi o debara, sau o cămăruță din spatele prăvăliei, sau o anexă în care se țin detergenții şi măturile.

Vine poliția, urlă Mariano de afară şi apoi aruncă pe pământ o petardă.

Cei doi îşi notează ceva, îi pun mamei întrebări despre starea imobilului; după ce pleacă, tata se culcă cu greu pe o rână şi începe să sforăie, eu mă apuc să ronțăi un morcov şi mama se uită la Mariano din prag: Eşti un nemernic, strigă către el, ăia doi erau de la primărie, la cină o să capeți doar pâine uscată.

După două săptămâni, noua directoare îi telefonează mamei, lista locuințelor de repartizat, cum se ştie, e lungă şi timp îndelungat cererea noastră a rămas pe loc, dar îşi doreşte să plecăm din acel loc, e prea mic pentru noi, ne-a găsit o casă, pe care nu ne-o poate da din oficiu, ci doar în custodie şi pe baza unui document semnat de ea, până la noi ordine, vom putea locui acolo.

Mama fotocopiază în zece exemplare foaia aia de hârtie şi o duce la toate birourile competente, la poştă, la bancă, la fisc, o ține în portofel şi agățată de perete, o păstrează lângă buletinele noastre şi lângă cutiuțele cu primii dințişori ce ne-au căzut.

Eu şi Mariano ne luăm rămas-bun de la pătratul nostru de ciment cu înfrigurare şi nelinişte.

Noua noastră reşedință se află într-un cartier pentru cei cu bani, stăm pe Corso Trieste, aproape de birouri şi de bănci, putem ajunge pe jos la Villa Torlonia şi la Villa Ada, în zece minute suntem la discoteca Piper, cartierul învecinat este Parioli, cel mai bogat din oraş, în clădirea aia cu şase etaje şi două curți interioare primăria dispune doar de acea casă, cea care acum se află în custodia noastră.

Şi uite aşa, cu ditamai cutiile, cu toate catrafusele, cu găletuşele de iaurt folosite ca ghivece pentru cactuşi, cu borcănelele de sticlă ale unor foste conserve de fasole pe post de suport pentru periuțele de dinți, cu umeraşele făcute din carton lipit cu scotch şi cu chiloții înghesuiți la fundul sacilor mari pentru gunoi, luăm în primire noul domiciliu.

Acolo sunt trei dormitoare, o bucătărie, un salonaş, o intrare adevărată cu trepte adevărate, o uşă adevărată şi o cadă adevărată, un aragaz adevărat şi nişte jaluzele adevărate.

Eu şi cu Mariano punem pe jos două pungi de plastic cu toate jocurile noastre scâlciate, în mijlocul camerei noastre, ni se pare prea mare pentru noi, aproape că ne înfricoşează.

De când locuim acolo eu dorm prost, îl silesc pe frate-meu să țină lumina aprinsă, că mă scol incredibil de punctuală în miezul nopții doborâtă de un coşmar pe care nu mi-l amintesc niciodată prea bine, ştiu doar că de cele mai multe ori eu mă prăbuşesc şi nimeni nu mă prinde.

Noaptea nu mai aud sforăiturile puternice ale tatălui meu sau plânsul gemenilor, îl văd doar pe Mariano cum se ridică, merge la fereastră şi se uită jos pe stradă.

Locatarii de deasupra încep să se plângă că gemenii nu dorm niciodată, că eu şi Mariano ne tot foim şi tropăim, că mama dă radioul prea tare cât spală vasele, în timp ce tata înjură în fiecare dimineață, în loc să spună ce dimineață frumoasă, el coboară toți sfinții pe pământ.

În noua clădire există o asociație de locatari, există cineva care o administrează, există şedințe la care noi nu suntem primiți, întrucât casa nu e propriu-zis a noastră, noi nu am cumpărat-o, nimic nu ne aparține încă, spre deosebire de ceilalți.

Curtea e plină de trandafiri – galbeni, roşii, roz-portocalii – şi de plante cu tot felul de fructe, dar noi nu avem voie să ne atingem de ele, nimeni nu poate, vine un grădinar în fiecare miercuri şi le stropeşte pe deasupra cu o substanță puturoasă.

În prima după-amiază în care eu şi Mariano începem să ne jucăm sub ferestrele casei, de deasupra ne trezim cu o găleată de apă în cap: o doamnă de sus nu agreează atâta hărmălaie.

Mariano strigă la ea: Nenorocito!

Iar ea zice că o să cheme carabinierii.

Mama de data asta ne ceartă şi îi spune lui Mariano să nu mai urle, oamenii ăştia erau aici înaintea noastră şi nu ne putem purta ca în casa veche, trebuie să ne adaptăm la viața celorlalți, să fim cuviincioşi.

Pentru noi e greu să ne facem cumpărăturile în acel cartier, totul e mult prea scump, la şcoală am aterizat la mijlocul anului şi după părerea învățătoarelor suntem aşa în urmă că va trebui să repetăm anul, pe frate-meu îl tot dau afară din clasă, eu mi-am înjumătățit cuvintele, răspund prin propoziții amputate, scrisul îmi este tremurat şi am o ciudă straşnică pe cum le ies *o*-urile şi *m*-urile celorlalte fetițe.

Singura prietenă a mamei mele de acolo este portăreasa, o femeie cu origini siciliene scunduță şi nu foarte vorbăreață, dar eficientă şi expeditivă la curățenie, ascultă nemulțumirile tuturor, toate întâmplările şi ciorovăielile lor, nu le povesteşte niciodată pe ale sale, are grijă de poştă, are un dulăpior cu cheile apartamentelor, beciurilor şi ale tuturor uşilor din clădire, nu au scrise pe ele numele ca să nu poată fi identificate, doar ea ştie care cheie deschide ce uşă, e doar secretul ei.

Portăreasa se numeşte Nunzia şi are o fiică, Roberta, care, ca şi tatăl meu, şade într-un scaun cu rotile, dar ea nu a căzut, ci aşa s-a născut, nu prea vorbeşte bine, uneori capul îi atârnă într-o parte şi privirea îi devine uscată, ca şi când ea nu s-ar afla de fapt acolo.

Când mă întorc de la şcoală mă opresc mereu în curtea interioară şi, dacă nu mă vede nimeni, arunc ghiozdanul cât colo şi merg la fântâna din mijlocul grădinii, e albă şi neîngrijită, dar prin apă se plimbă în cerc şase peşti roşii. Petrec multe ore cu mâinile cufundate în fântână, încercând să-i mângâi, dar ei îmi alunecă şi scapă, şi apoi se apropie, iar eu le tot învârt iar şi iar în apa aceea, cu căuşul palmelor culeg rămurelele căzute la suprafață.

Mi se pare un joc care nu poate deranja pe nimeni, nici eu nici peştişorii nu facem zgomot şi, în plus, le țin de urât, nu stropesc prea multă apă în jur şi nu beau niciodată de acolo.

E un locşor în grădina clădirii în care ajunge soarele şi iarna, un colțişor din care, dacă ridici ochii, vezi un petic de cer, un mic triunghi, suficient ca să uiți că te afli în plin oraş, iar Nunzia îi aranjează scaunul fiicei sale Roberta acolo, că îi place lumina. Casa lor, de lângă ghereta de la intrare, e cea mai micuță din toată clădirea şi din fericire are puține trepte, însă şi prea puțin aer.

Roberta e o fată tăcută, uneori scoate un soi de sunet gargarisit, îşi linge buzele,

rosteşte cuvinte tărăgănându-le şi întreabă lucruri pe care numai mama ei le înţelege, însă faptul că vrea să stea la soare reuşeşte cu uşurinţă să-l facă înţeles.

Eu văd că mulţi colocatari trec pe lângă ea şi nu o salută, şi pe mine mă privesc pieziş şi trec mai departe glonţ, nu au ochi nici pentru peşti, şi atunci eu le spun: Bună.

Şi asta cu glas tare, tuturor, să văd cum reacţionează, dacă răspund sau nu, unii bolborosesc un bună dimineaţa sau bună seara, alţii nu zic absolut nimic, nu se sinchisesc să îmi răspundă.

E o nemţoaică foarte severă care ne priveşte îndelung de la fereastră, şi atunci când coboară în curte se fâţâie de colo-colo, le surâde celorlalte doamne, dar nouă, nu, mă priveşte apoi îşi pune mâinile-n şold, se retrage, merge la portăreasă, mă pârăşte şi se întoarce, într-o bună zi o văd roşie toată la faţă – ea, potera, eu, tâlharul – cum se năpusteşte asupra mea şi îmi scoate mâinile din apă.

Ajunge, o s-o strici aşa, zbiară strident, are ochi albaştri şi tâmple late.

Toată mişcarea asta îi sperie pe peşti, care se rotesc ca într-o vâltoare în căldarea lor cu cozile drepte şi ochii disperaţi, Roberta se tulbură şi începe să dea din picioare, nemţoaica mă strânge de încheietura mâinii şi mă împinge spre scările ce mă conduc acasă.

Hai, du-te, îmi porunceşte plină de năduf, iar eu urc pe dată scările două câte două şi o caut pe mama.

O găsesc cu unul din gemeni agăţat de gâtul ei şi altul cu picioruţele goale pe masă, îşi mişcă poponeaţa de parcă dansează.

Mamă, îi spun transpirată toată după alergătura pe scări, nemţoaica m-a certat din cauza fântânii, zice că o stric.

Ţi-am spus de atâtea ori că nu te poţi juca în curte, nu e ca la casa veche, aia e acolo aşa, de decor, ai înţeles? Nu pentru joacă, e pentru a face clădirea mai frumoasă, e ca un pompon.

Dar nu scoteam o vorbă şi mă uitam la peşti, ce fac toţi proştii ăştia cu un loc frumos, dar pe care nimeni nu are voie să-l atingă? răspund eu.

Şi ce fac ei cu toate colierele, macrameurile şi dantelele lor? Nimic, lumea nu face nimic cu nimic, doar se face frumoasă şi atât.

În zilele următoare trec pe lângă fântână privind-o ca pe o iubire pierdută, chiar şi peştişorii sunt ca nişte giuvaieruri, iar trandafirii ca nişte farduri, dar nimănui nu-i pasă de ele.

Am sesizat însă că Roberta nu mai stă în colţişorul ei, chiar dacă sunt zile cu soare, nu a mai coborât în grădină, şi mama a observat acelaşi lucru, şi atunci merge să întrebe de ce.

Află aşadar că nemţoaica a fost cea care i-a cerut acest lucru, i-a spus portăresei că fiică-sa aia care e mereu băloasă nu era deloc un spectacol agreabil, că mai erau şi ăia de acolo – eu şi familia mea – şi că nimeni nu o să mai vrea să cumpere apartamentele de acolo, fiindcă astfel noi contribuim la deprecierea valorii imobilului.

Mama atunci o aşteaptă să apară, îi aduce în curte pe gemeni, pe mine şi pe Mariano şi strigă la noi să ne lipim de perete, să ne scoatem tricourile, asta face şi ea, rămânând numai în sutien, şi se sprijină de zid ca o condamnată la moarte prin împuşcare, iar când

nemțoaica şi soțul ei îşi fac apariția, ea le zice: Dacă nu o lăsați pe fată să coboare în grădină, noi aici rămânem, în fiecare zi, şi eu şi copiii mei, fără haine pe noi, ca să protestăm.

Spune toate acestea urlând, iar lumea iese la ferestrele ce dau spre curtea interioară, iar nemțoaica rămâne încremenită ca o stinghie, ca un cuier, după care zice: Chem carabinierii.

Chemați-i, noi de aici nu plecăm. Cum adică să interziceți unei copile să stea la soare? Unei copile care nu poate merge. Voi spune acest lucru carabinierilor, iar dacă ne vor alunga ne vom reîntoarce, nu ştiți dumneavoastră cât pot fi de încăpățânată dacă vreau, habar nu aveți.

Intervine soțul nemțoaicei în timp ce ele două urlă una la cealaltă, iar noi stăm pe jumătate dezbrăcați lipiți de zid, Mariano e în chiloți, iar eu am fusta ridicată.

Suntem pregătiți pentru revoluție.

Vedeți gardurile astea? întreabă soțul nemțoaicei, care precis e mai bătrân decât ea cu vreo zece ani. Noi le-am schimbat după război, pentru că fasciştii le furaseră, imobilul ăsta are o istorie, îi explică el domol şi cu mai puțin arțag, şi poate tocmai calmul lui înveninat o scoate şi mai tare din țâțâni pe maică-mea.

Şi acum cine sunt fasciştii? Vouă vă pasă de garduri, nu de copii, nu îi lăsați să se joace, nu tu un salut, nu tu o mângâiere, nici măcar să şadă într-un colț nu îi lăsați, dar ce soi de oameni sunteți? Eu aproape că era să mă căptuşesc cu SIDA ca să aibă copiii unde să se joace.

Femeia cu părul roşu se bate cu pumnul în piept şi deasupra brațului face gestul unei seringi.

Ei nu ştiu ce să răspundă, tac mâlc.

Noi, la semnalul pe care îl convenirăm, ne îmbrăcăm la loc şi o urmăm pe Antonia acasă în şir indian, ea spune tare că ne vom întoarce.

Şi, într-adevăr, ne întoarcem în fiecare după-amiază după şcoală, ca să facem pe protestatarii în curte, până când Roberta îşi reia locul în colțişorul ei la soare.

Trebuie insistat până obții ce vrei, dacă insişti şi tot insişti nu poate dura nimic la nesfârşit, îi spune mama lui Mariano, văzând-o pe Roberta cu bavețica ei din frotir cum îşi mişcă mâinile prin aer şi îşi răsuceşte încheieturile, părând fericită.

Noi o vedem pe mama ca pe o eroină de desene animate, ca pe o Anna Magnani în film, ea care se ia de gât cu toată lumea, ea care nu capitulează, ea care îi pune pe toți cu botul pe labe.

Suntem pe coridorul care duce la camerele noastre, eu şi cu Mariano în pantalonii lui scurți, cu pulpele lui sănătoase, şi privim drept în ochi marea noastră spaimă: aceea de a nu deveni ca Antonia, de a nu ne fi suficienți doar nouă înşine, de a nu câştiga nici o bătălie.

2
Ieslea lui Isus din adâncuri

Într-o dimineață intru în bucătărie şi Antonia îmi dă o pălărioară verde ca mazărea cu cozorocul strâmb şi îmi zice: Te duc undeva.

Unde e Mariano? întreb eu, pentru că nu e pe masă cana lui pentru micul dejun.

Afară, el nu vine, răspunde mama sec. Îmbracă-te că e târziu.

Şi gemenii, şi tata? continui să întreb.

O să treacă portăreasa, o taie ea scurt. Ai pistrui pe nas, adaugă uitându-se atent la fața mea, ca şi cum ar fi văzut-o pentru prima oară.

Eu sunt ea cea mică şi ea e eu cea mare: acelaşi păr creț roşcat, aceiaşi ochi verzi-băltoacă, aceeaşi lipsă de gust în a asorta culorile, aceeaşi nepricepere de a bea din pahare înguste şi aceiaşi pistrui pe nas.

Orice trăsătură comună a noastră în cazul meu devine un defect de moarte. Pistruii sunt mai răi decât coşurile, ochii nu se ştie dacă sunt cu adevărat verzi sau de fapt maronii, pielea prea albă e bolnăvicioasă, iar părul, mai presus de orice, atrage ghinioane.

Mama şi cu mine luăm autobuzul şi două metrouri până la Valle Aurelia, de acolo un tren regional pe o linie redeschisă de curând, iar mie mi se pare că fac o călătorie galactică şi că pantalonaşii mei din frotir roz sunt un costum de astronaut, iar pălărioara mea strâmbă, o cască prin care văd stelele.

Locurile din tren au desene cu mici romburi şi tetiere electrice, cu o umflătură pe-o parte, ca să îți poți sprijini capul dacă vrei să tragi un pui de somn.

Pentru a arunca hârtii sau mizerii poți folosi un mic container de metal, face un zgomot sec când îl închizi, mie îmi aduce aminte de gura unui rechin mecanic, mă tot joc ridicând şi lăsând în jos închizătoarea țac, țac, până când o doamnă de lângă noi se burzuluieşte şi mama mă amenință că o să îmi ia pălărioara şi o să mă bată soarele în cap.

Aerul condiționat vine de jos şi picioarele ne sunt înghețate în încălțămintea de pânză, gările au geamuri din plexiglas cu armătură verde, dacă întreb unde suntem ca să înțeleg cât de mult ne-am îndepărtat de casă, Antonia zice: În tren, şi taie astfel orice conversație.

Şi-a luat cu ea cuvintele încrucişate şi le completează fără să mă întrebe nimic, trag cu ochiul, tocmai a completat pe verticală cuvântul CONSTELAȚIE.

Care?

Care ce?

Care constelație?

Nu cunosc stelele.

Poate că e Carul Mare.

Ea nu răspunde, a trecut deja la cuvântul următor, 27 pe orizontală.

Nu-mi amintesc să mai fi făcut un asemenea voiaj decât pe vremea când mergeam la bunica la mare, la Ostia, ceea ce oricum facem rar şi pentru scurtă vreme, pentru că înseamnă că tata rămâne singur, bunica nu-i suportă pe gemeni, iar mama se teme că Mariano o să se înțepe într-o seringă dacă tot face pe jos, chiar şi seara, turul tuturor complexurilor balneare.

Unde mergem? o întreb pe Antonia, în timp ce fundul mi se tot freacă de bancheta tapițată şi aspră.

Să vedem o casă, răspunde ea, ca şi când ar vorbi de o umbrelă de soare sau de un şezlong, de o chestie banală.

Casa cui? întreb.

Casa noastră, răspunde Antonia, iar eu am impresia că mă ia în râs, că părul ei roşcat minte şi că trenul ne va lăsa în deşert.

Noi nu avem casele noastre, ci doar case în care cineva, din amabilitate, ne lasă să locuim, şi zic amabilitate, ca să nu spun milă, dar poate milă e cuvântul potrivit, sau poate nici măcar acesta; poate mai degrabă asistență socială, sau ajutor, sau necesitate, sau poate îmbrobodeală.

Cu ochii larg deschişi citesc cu voce tare numele gărilor, şi ea îmi spune că suntem la Roma Nord, aia e Via Cassia şi asta e gara Cesano, unde se află cazarma militară, eu mă gândesc că de fapt traversăm un continent întreg, că vom face cunoştință cu alte popoare şi seminții, că vom invada teritoriile duşmanilor.

Indicatorul albastru din gara ce urmează anunță Anguillara Sabazia, şi mama mă obligă să cobor, eu simt cum picioarele îmi opun rezistență, dar nu zic nici pâs, trenul pleacă mai departe, şi noi începem să întrebăm în jur.

Cât facem până la lac? întreabă Antonia şi descoperim că sunt patru kilometri, că nu există autobuz, ori ne descurcăm pe jos, ori facem autostopul.

Atunci mama iese din gară, în fața noastră se află nişte refugii pentru ploaie, un chioşc de ziare, o gheretă unde se face cafea şi cappuccino, intersecția a două străduțe, iar de o parte şi de alta se întinde câmpia.

Mai departe se zăreşte o biserică, eu o găsesc urâtă şi tristă, se vede că a fost construită recent, are forma unui cort mare ca de circ, pereți traforați şi o uşă cu geamuri şi cu sisteme de deschidere ca în spitale, doar crucea din vârf indică funcția clădirii, în spate sunt terenurile de sport ale casei parohiale, iar în față o piață întinsă cu o fântână stricată.

Antonia se proțăpeşte acolo şi aşteaptă ca cineva să oprească şi să se ofere să ne ia cu maşina, face gesturi rigide, nu surâde deloc, nimeni nu ne bagă în seamă, iar ea îmi strânge mâna aşa cum ar proceda cu un revolver.

Mama nu îmbracă aproape niciodată haine decoltate sau strânse pe corp, poartă pantalonaşi până la genunchi cu buzunarele pe coapse, tricouri simple de băiat, imprimate

cu numere sau logourile unor firme de construcții, tata zice că parcă-i un zidar.

Eu şi zidarul în cauză avem părul roşu şi stăm neclintite cu atitudinea celui care trebuie să roage pe cineva sau să aştepte ca să i se răspundă, pe stradă trec trei maşini, nici una nu se opreşte.

Îi zic Antoniei: Să ne întoarcem.

Ea se enervează şi mă trage spre ea: Nu face pe tâmpita, locul ăsta e foarte frumos, e şi lacul, răspunde ea convinsă.

*

Privită din afară, clădirea pare o fabrică de mici dimensiuni unde s-ar putea produce conserve de ton sau încălțăminte cu şireturi groase, prevăzută în spate cu o zonă de evacuare a deşeurilor, unde muncitorii îşi înregistrează cartela de pontaj în fiecare zi la şapte, dar în realitate este complexul locuințelor sociale, în jur sunt vilişoare, două părculeţe prin care se plimbă lese cu clopoței, o piață întinsă rectangulară, deschisă la culoare ca plajele din Hawaii, pavată cu dale dure din beton.

Dă spre strada principală din localitate, în apropiere se află o prăvălie cu materiale de construcție, un cabinet de optică în care ți se propun reduceri dacă iei două perechi, şi plăteşti doar una, şi o casă în plin şantier.

Ferestrele sunt toate la aceeaşi înălțime, în balconaşele pătrățoase intră cel mult o măsuță şi două taburete, ghiveciul cu aloe şi vasul pentru mop, din uşa de la intrare se deschid scările în mod simetric, e un bloc compact, nici vechi, nici nou, asemănător cu o femeie de vârstă mijlocie care nu îşi pune îmbrăcăminte cu volănaşe sau perle, dar nici nu iese în lume fără să-şi acopere cearcănele.

Antonia mă conduce la etajul al doilea şi o doamnă îmbrăcată într-un capot înflorat, din acelea care se petrec în față cu decolteu în formă de V şi se înnoadă la spate ca un şorț, ne strânge mâinile şi surâde, surâde cam prea mult, cu acel entuziasm sinistru care ar trebui să te facă să presimți că se pune la cale o tâlhărie.

Mi-o prezintă şi ea zice: Încântată, Mirella.

Eu spun doar numele meu şi nu adaug şi încântată.

Casa e mare, cam ca aceea din Corso Trieste, ține să ne spună, are o mică terasă locuibilă, foarte bună în timpul verii, acolo se pot foarte bine întinde rufele, bucătăria are toate dotările şi aragazul e montat după toate normele, zice doamna, un loc liniştit, continuă ea, locuințele sociale de aici nu sunt ca acelea de la Roma, familiile au un loc de muncă, copiii se joacă în parc, baia, ne spune ea, e spațioasă, cu cadă, tata va putea, cu puțină grijă, să se spele fără probleme, canapeaua şi dulapurile pot rămâne, dormitoarele sunt trei la număr, propune ea cu cordialitate, dar unul dintre ele este în mod evident doar o debara, eu îmi şi imaginez că o să fie cea a gemenilor, care, ca şi feliile de brânză topită, trebuie să se înghesuie în acelaşi ambalaj.

Mama zice: Mie mi se pare perfectă.

Eu întreb: Perfectă pentru ce anume?

Nu-mi răspunde nimeni.

Cele două îşi spun formule de convenienţă şi îşi dau mâna, pun la cale şuşotind ce va

fi luat de acolo, ce va trebui semnat, iar eu nu mă dumiresc ce fel de înțelegere e între cele două, nu pricep cu ce bani vom cumpăra noi această nouă casă şi de ce, dacă o casă avem totuşi în fine şi care nu se află în aşezarea asta uitată de lume, unde nici autobuze nu sunt, şi unde bisericile sunt la fel de urâte ca supermarketurile.

Intru în odaia care ar trebui să fie camera mea şi a lui Mariano, mă uit şi văd că gresia cenuşie de culoarea rechinului nu e strălucitoare, nu are motive, nu e din teracotă, nici nu imită parchetul, e doar aspră, are aspectul cimentului armat, pe perete a mai rămas un tapet oribil cu buline colorate, pare camera bebeluşilor înfăşaţi, a celor mai zgomotoşi şi iritanţi, un perete e de rigips care lasă să se audă orice zgomot şi e sufocant de caldă, că bate soarele direct pe ea, e ca o seră care dă în clocot, iar eu ca o plăntuță de lămâi.

Faptul că voi dormi cu fratele meu e singurul lucru care îmi dă o anumită linişte, să-l aud cum respiră când a ațipit, să-l văd cum stinge lampa, cum aruncă şosetele în coşul de rufe murdare, cum vorbeşte noaptea în somnul cel mai adânc zicând: Gata, ajunge, calul, luna, adio, sună-mă, de ce?

Doamna Mirella şi mama se îmbrățişează şi mama spune: Casa asta e salvarea noastră.

*

Prima oară când văd lacul nu e în ziua cu pălărioara verde, ci în ziua în care ne-am mutat.

Mama a început cu multă vreme înainte să organizeze mutatul nostru, a făcut liste peste liste, a găsit cutii mari şi scotch pentru împachetare şi a început să ambaleze totul fixând ferm fiecare obiect în manieră impecabilă; am văzut-o închizând cutii pline cu farfurii şi pahare ca şi când ar fi fost bureți şi hârtie velină, a dus pe brațe cuiere şi lampadare cu grija unui fiu față de bătrânul său părinte şi a năduşit, înjurat, târât singură după ea timp de ore şi ore, grătare de uscat rufe, scaune tapițate şi măsuțe de perete.

Eu am făcut doar ceea ce mi-a dat ea să fac: să aranjez hainele, să le grupez pe grămezi pentru fiecare dintre noi, să separ îmbrăcămintea de vară de cea de iarnă şi să le pun în cutii cu etichetă, înghesuite într-un colț.

Toate zilele acelea Mariano nu a făcut nimic, în semn de protest față de decizia mamei, care pentru el era cu totul neconstituțională şi nazistă.

Maicol şi Roberto au cinci ani şi au exact aceeaşi față, se deosebesc doar printr-o aluniță, şi exact cu aceiaşi ochi se uită la noi cum ne păruim, cum ne porcăim şi cum migrăm.

Când ajungem acasă, începe din nou forfota cu pachetele şi cu mobila, a venit un prieten de-al mamei să ne dea o mână de ajutor, îl cheamă Vincenzo şi o ştie pe mama din copilărie, noi îi zicem pe nume, tata îi zice ăla.

A lui e furgoneta şi tot a lui şi forța cu care încarcă puținele noastre piese de mobilă, făcându-le să ajungă cu bine în noua noastră casă, tot a lui şi destoinicia de a a-l convinge pe tata să urce cu ascensorul la etajul potrivit şi tot a lui şi propunerea de a merge măcar să vedem lacul înainte de a pleca mai departe cu furgoneta goală.

Eu, el şi mama pornim, lăsăm gemenii în seama lui Mariano, care, ca un extraterestru,

se tot preumblă prin casă în căutarea Căii Lactee şi a scăriţei care să-l facă să urce în nava spaţială şi să dispară.

Piaţa debarcaderului e plină de maşini parcate, o balustradă de fier înconjoară toată porţiunea asfaltată şi eu urc pe ponton cu Antonia, în vreme ce Vincenzo bea o cafea la barul de alături.

Ce e aici dedesubt? întreb, aplecându-mă spre piloni şi privind apa care e întunecată şi nu lasă nimic special să se întrevadă.

Mâl, răspunde mama şi adaugă: Nu te mai uita în jos, uită-te la panoramă.

Îmi ridică faţa şi îmi arată dealurile, alte aşezări, castelul din Bracciano, faleza de la Trevigiano, pădurea, munţii Cimini foarte îndepărtaţi, zice acolo e Viterbo, dincolo Manziana, zice că se poate face baie pe malul lacului amenajat pentru plimbare şi că pomii ăia sunt plopi, zice că apa nu e niciodată rece, iar eu mă uit din nou în jos.

Dar aici dedesubt ce e? mai întreb eu o dată, pentru că am văzut ceva strălucind.

Nimic, e apă, o retează scurt Antonia, care continuă să se uite atent la celelalte maluri, la celelalte plaje şi la celelalte localităţi.

Îmi place lumina de aici, deasupra caselor, adaugă într-un sfârşit.

Ochii mei sunt aţintiţi asupra punctului de unde a licărit acea nălucire: un ciob, un peşte, o minge dezumflată.

Un băieţel blonduţ stă cu fundul pe balustradă şi cu picioarele atârnând şi arată şi el către acelaşi loc, exact cel de care se leagă şi nedumerirea mea, şi zice că dintotdeauna acolo este ieslea scufundată, acolo e pruncul Isus, acolo sunt boul şi asinul, şi că de Crăciun sunt luminate, e o tradiţie a locului.

Eu mă aplec şi mă mai uit o dată şi încă o dată, dar nu văd nimic, apa e limpede şi nu arată naşterea pe care o caut.

Atunci îi zic: Eu nu te cred.

Şi el îmi zice: Vino de Crăciun să vezi.

Eu îl privesc cu un aer războinic, are nişte pantalonaşi militari tare caraghioşi, pare că abia a ieşit din junglă.

Mama curmă orice vorbă şi mă duce de acolo, zice că e o prostie, cum să apară în locul acela un cap, un ochi, un picior, un veşmânt, iar eu rămân în cumpănă cui să îi dau dreptate: mamei mele, care nu vede nimic, ori băieţelului, care vede tot.

*

Fratele meu avea cincisprezece ani când am plecat din Roma şi, odată cu vârsta adolescenţei, nasul lui a devenit tot mai evident, lung, dar îngust la nări, cu vârful în jos şi un soi de cocoaşă, care îl face să se asemene cu un promontoriu povârnit sau cu ţărmul neregulat al unei mări din Nord.

Un nas ca al lui nu are nimeni dintre ai noştri, este singurul lucru moştenit de la tatăl lui, de la care nu i-a rămas nici măcar numele de familie, despre care nu ştie nici măcar datele esenţiale legate de naştere sau de muncă, n-ar şti să-l recunoască în mulţime sau să-l caute în preajma Crăciunului, să-i facă urările cuvenite.

Un nas ca acela, pe care mama îl consideră caracteristic, iar eu îl consider contrafăcut,

pentru că lasă impresia că nu aparține cu adevărat feței lui, ci că a fost proptit acolo din întâmplare, nu are nici Antonia, nici Roberto, nici Maicol, nici eu, iar tata nici atât.

Ba mai mult, de-a lungul anilor tatălui meu i-a intrat în cap că acel nas putea reprezenta revanşa sa, maniera lui de a se face dezagreabil chiar şi fără să se strofoace, de la copii a învățat uşurința de a răni fără a-şi dea prea multă osteneală.

Nu ratează vreun moment să îi atragă atenția lui Mariano că are o excrescență pe față, ceva cu care dacă zice da poate tăia şi pâine şi dacă zice nu poate strânge şi masa.

Mai întâi îşi face apariția nasul, şi abia pe urmă Mariano, zice el în timp ce fumează pe balcon, aruncă cenuşa în vasul cu aloe, stă mereu pe acelaşi scaun, care uneori şi scârțâie, forma bine conturată a şezutului său pe pernele pătate.

Există lift în noua casă din Anguillara şi ar putea să se bronzeze puțin, să coboare şi eu sau mama să-l ducem în părculeț, să stea la umbră sau la soare, să stea oblic, să stea ațipind, să stea cumva în lumea asta; dar el nu vrea.

Traseul lui este pat–scaun cu rotile, scaun cu rotile–scaun fără rotile, scaun fără rotile–canapea, canapea–cadă, cadă–closet, closet–pat, şi apoi de la cap.

La trei zile o dată ne terorizează ritualul disperat al băii şi noi trebuie să-l ajutăm, să-l vârâm, să-l împingem, să-i dăm cu peria, în timp ce el ne înjură şi urlă că ne mănâncă de vii pe toți, în cadă stă mereu foarte înghesuit, ba se şi taie la o mână după ce nu a nimerit cu pumnul decât savoniera de porțelan, sângele îi curge pe marginea căzii şi pe jos rămân nişte urme printre rosturile pavelelor de gresie.

Parcă şi-ar dori ca noi să fim cei care ispăşim supraviețuirea lui, faptul că de pe schelă a căzut tocmai el şi că nu a murit pe loc pare a fi o năpastă pe care noi i-am provocat-o, o ocară pe care noi i-am adus-o.

Antonia nu înghite glumele tatălui meu, felul în care îl ia peste picior, ridicând colțul gurii şi lăsând să i se întrevadă nişte dinți înnegriți de nicotină şi de tartru.

Pe mine nu mă amuzi, îi repetă întruna.

Mariano nu-l bagă în seamă de cele mai multe ori, dar câteodată se dezlănțuie asupra lui, îl insultă şi îl ia la bătaie, se apropie de spătarul scaunului şi din spate îi trage câte o scatoalcă peste ceafă, îl trage de păr şi pe urmă fuge, strigându-i: Acuma ia să te văd cum te ridici şi mă prinzi!

Fratele meu nu e foarte înalt, dar trupul lui parcă e tot numai nervi, până şi o boare îl poate agita, parcă face colecție de răzvrătiri, de la cele mici, de acasă, la cele mari, de la şcoală.

Are cinşpe ani şi e deja găunos, anunță tata.

De când nu mai locuim la Roma, Mariano merge la Institutul Tehnic de Măsurători Topografice de la Bracciano, o localitate de lângă noi, dimineața ia autobuzul pe la opt şi înainte de şapte seara nu e niciodată acasă, uneori are ochii aşa roşii că mă vede ca prin ceață, nasul i s-a transformat într-o armă ascuțită.

După el, la şcoală nimic nu merge bine: notele profesorilor sunt o formă de a-şi exercita controlul, toaletele sunt ținute mereu murdare special ca elevii să se simtă umiliți, la educație fizică te obligă să joci fotbal, manualele de istorie sunt pline de minciuni, sala cu computerele pute de plastic încins şi personalul de serviciu fură hârtia igienică.

Pentru fiecare din aceste nedreptăți Mariano protestează.

Vorbeşte la oră fără să ridice mâna, îi întrerupe pe profesori ca să discute de nişte cărți pe care ei nu le cunosc, se aşază pe jos în semn de protest în fața uşii directorului, scrie pancarte pe care le lipeşte la ieşirea de la toaletă, distruge distribuitoarele automate de dulciuri, pentru că sunt toate de la Ferrero şi costă prea mult.

Ne obligă să mâncăm doar chestiile pe care le văd la televizor, alea de prin reclame, zice cu ton revendicator la cină, procopsindu-se cu o privire duioasă din partea mamei, cu tăcere din partea mea şi cu zeflemea din partea tatei.

Tu l-ai făcut să devină aşa, mai devreme sau mai târziu cineva tot o să-i tragă un glonț în cap, îi spune Massimo Antoniei.

*

Şi tu eşti fiica cui?

A Antoniei…

Care Antonia? Nepoata lui Patuzzo?

Nu, nu ştiu cine e.

Păi atunci care? Voi cine sunteți?

Frate-meu mi-a explicat multe lucruri despre comuna asta, ca de pildă că trebuie mai întâi să fii bine identificat înainte de a pretinde de la ei atenție, că începi să exişti doar când ceilalți au înțeles precis cine eşti, când le e foarte clar din ce familie provii, care sunt proprietățile tale funciare, casele, vilele, apartamentele, cărui cartier îi aparții, dacă ai vreo prăvălie, dacă faci reduceri, dacă joia închizi activitatea cum e regula, dacă frate-tău învață la şcoală cu fiul lui cutare, ce meserie ai, dacă acel Fiat roşu e al tău, ăla parcat direct pe trotuar, sau ai garaj care se deschide automat?, dacă laşi storurile jos când pe stradă trece un car mortuar.

Lumea de pe aici are fixul de a pune celorlalți porecle, lor le trebuie să mai fie o dată botezați, toți cei care contează pentru ei primesc un al doilea nume, poate fi legat de munca ta, de locul în care locuieşti, de povestea bunicului tău, poți fi Pescăriciu, Broasca, Poşircă, şi nimeni vreodată nu îți va mai putea dezlipi de pe spate porecla pe care ți-au dat-o, această haină croită pe măsura ta va fi pentru veşnicie.

În multe cazuri asocierile sunt uşor de dedus, dacă vinzi pâine eşti Făină, dacă ai nasul lung eşti Năsosu, dar pentru unii nu e clar motivul, câteodată e vorba de porecle moştenite, de cine ştie ce condiții trecătoare, de neînțelegeri ce au avut loc cu douăzeci sau treizeci de ani în urmă, despre care s-a mai păstrat o urmă doar în apelativele aspre, lemnoase, ce-ți lasă gust de fier în gură.

Cum procedează cu oamenii, procedează şi cu locurile, zice Mariano, Piața Piatra spălătoreselor, unde nu mai sunt spălătorese, strada din spate a Soldaților unde nu mai sunt soldați, strada Borcanelor, a Scorțişoarei, a Crucii sau Curba Dantelei.

Dacă nu ştii cum le zice acelor locuri, porți vina de a fi un străin, copilul nimănui, ei nu ştiu cu cine vei vota la alegeri, cine e medicul tău de familie, ce car alegoric vei construi pentru Carnaval şi dacă prăjeşti scrumbii la Festivalul Peştelui, nu ştiu cum să îți ceară vreun favor şi deci nici nu vor să-ți facă vreunul, la poştă nu te salută, la măcelărie

se fac că nu aud când zici că era rândul tău, pentru că în orice situație e mereu rândul lor.

Eu trebuie să încep gimnaziul şi descopăr prin mama că în acei ani Anguillara traversează un vârf al transferurilor de domiciliu dinspre capitală; casele costă mai puțin, viața e mai liniştită, cu trenul într-o oră eşti la San Pietro sau în Trastevere, localitatea se tot întinde înspre interior şi se umple de şiruri de vilişoare, parcări albastre, stații de benzină, supermarketuri, şcoli publice şi săli de sport, iar cei de la Roma se amestecă treptat cu cei care s-au născut aici, şi acest amalgam creează antipatii, tulburări, frământări.

Dar cine suntem noi ei cu adevărat nu izbutesc să înțeleagă, iar misterul cel mare e legat de motivul care ne-a adus în această comună.

Din când în când noi inventăm nişte rațiuni verosimile sau nişte simple fantezii, nişte mătuşi aristocrate, alergia la smog, cât de legați suntem de drumurile provinciale, faptul că la Roma nici roşii nu mai poți cumpăra, că ne place mirosul spicelor şi al văcuțelor de lapte, că suntem morți după plimbări şi drumeții în natură, că într-o zi vom parcurge cu bicicleta întregul perimetru al lacului.

Nu cunosc adevărul despre mama şi doamna Mirella, ştiu doar că trebuie să nu vorbim despre detaliile copilăriei noastre, despre tata să spunem doar că e invalid şi nimic altceva, despre casă să spunem doar că acolo locuim şi nimic altceva. Nu înseamnă a inventa şi nici a minți, înseamnă a omite, mama ne învață că a povesti lumii mărunțişurile, treburile, micile întâmplări din familie e mult mai rău decât dacă ne-am bate cu toată comuna despuiați şi cu mâinile legate.

După părerea mamei, la Roma duceam o viață de ostatici, iar ea alesese pentru toți cea mai bună soluție, astfel încât să nu mai trebuiască să avem de-a face cu un anumit soi de oameni, aceia care cu bani nu au reuşit să îşi cumpere şi curățenia: apartamentul din Roma era o baltă plină de broaşte, brotaci, larve şi râme, iar noi aveam nevoie de un luciu de apă pe care să plutim într-un velier. Astfel m-a convins ea, cu imaginea navei cu pânze, cu vânt în pupă.

Munca Antoniei este aceea de a face curat în casele altora, dar ştie să facă şi multe alte lucruri pe deasupra, ca de pildă să repare mobilă stricată şi maşini de spălat vase prea încete, ştie să schimbe becuri şi să curețe calorifere, ştie să coasă haine simple şi să cârpească şosete, ştie să încropească din te miri ce costumații şi travestiuri, ştie să decupeze lemnul pentru console şi policioare de baie, dacă e nevoie tunde iarba şi se pricepe la trandafiri, are un talent de invidiat pentru grădinărit, se îngrijeşte să fie mereu pline de flori balcoanele, terasele şi grădinile şi udă gazonul înainte de a pleca.

Antonia şi în acele case comandă, aşa cum face într-a noastră, porunceşte să fie ordine prin sertare, țipă la copii, hotărăşte care sunt detergenții buni şi impune maniere de a întinde rufele la uscat, lustruieşte argintăria cu substanțe pregătite de mâna ei, bombăne că sunt papuci prin casă, fiecare tip de verdeață, brânzeturi sau mezeluri le pune într-o cutiuță proprie, pe care lipeşte o etichetă albă, pe care scrie data când expiră, scrie liste de cumpărături nefăcând vreun compromis în legătură cu dulciurile industriale ambalate sau cu Coca-Cola, le piaptănă pe fetițe împletindu-le codițe când vin de la şcoală, nimeni n-ar vrea vreodată să o supere.

Casele celorlalți sunt vile cu mai multe etaje, unele au piscină, au garaj, au plăcuțe pe care scrie CÂINE RĂU deasupra soneriei şi pisici cu blana lungă pe canapele, şi toate sunt sub deplina stăpânire a Antoniei.

Nu există cârlig de rufe, dop de plută, şervețel, telecomandă care să nu depindă de ea, de ascunzătorile pe care le pregăteşte fiecăruia, de gustul ei şi de tirania ei.

Proprietarii au o încredere de neclintit în mama mea, îi dau bani pe mână, îi încredințează cheile maşinilor pentru a le duce la mecanic, îi plătesc concediile şi vacanțele de vară şi de Crăciun, îi dăruiesc toate articolele de îmbrăcăminte pe care nu le mai poartă şi pe care ea le aduce acasă ca să le probez eu şi Mariano, ba chiar şi tatăl meu, care primeşte încontinuu cămăşi mult mai mari sau pantaloni pe care ea, în doi timpi şi trei mişcări, îi şi scurtează, chiar dacă el îi îmbracă doar pentru a se deplasa de la pat la masa din bucătărie.

Mama mea în toți aceşti ani ar fi putut fura bijuterii, statuete Capodimonte[2], cuțite de argint, elefanței din cristale Swarovski, dar nu a făcut niciodată aşa ceva pentru că acele lucruri nu îi aparțin şi față de orice obiect care nu e al său Antonia are aceeaşi reținere şi aceeaşi decență ce se cuvin morților.

2. Porțelanul de Capodimonte a fost creat în Manufactura de porțelan Capodmionte (Real Fabrica di Capodimonte), care a funcționat la Napoli între 1743 şi 1759. Este cunoscută pentru bibleourile şi statuetele care au ieşit de pe liniile sale de producție. (N. red.)

Dacă tata îi cere, chiar şi în glumă, să-i aducă ceva ce ne lipseşte, ceva banal, cum ar fi pastele care s-au terminat, sarea care nu mai e sau vreun sul de hârtie igienică, ea sare ca opărită, şi pe un ton rece declară că nu va face nimic de mâncare pentru seară şi trântind uşa iese să cumpere cele necesare, amintindu-ne tuturor că toate câte ne lipsesc şi toate câte avem depind numai şi numai de ea.

Mai e puțin, chiar foarte puțin, până când în sat o să ni se spună copiii Antoniei, Roşcata.

3
E rea lumea care nu a cunoscut durerea

Pentru a creşte trebuie să trudeşti, nu rămâi copil mult timp, nu o să fii apărat, îngrijit, adăpat, spălat, salvat la nesfârşit, vine momentul în care îți revine chiar ție să te ții în lume, şi pentru mine acesta se petrece acum.

Mama mea decide că dacă o să urmez şcoala gimnazială la Anguillara sau la Bracciano nu îmi va fi de prea mare folos, localitatea asta e o comunitate sigură, bineînțeles, dar şcolile din Roma sunt mai bune şi în Mariano nu-şi poate pune nădejdea, unica fiică trebuie să învețe bine, să strălucească, să meargă la facultate, să devină medic, inginer, să intre în lumea finanțelor, să publice romane şi mai ales să citească, compulsiv şi fără încetare.

Mai mulți i-au vorbit de o şcoală gimnazială bună în zona Giustiniana, un cartier destul de circulat din Roma Nord şi străbătut pe mijloc de Via Cassia, în care sunt şi locuințe rezidențiale cu paznic la poartă şi telecamere montate, dar şi construcții prefabricate şi restaurante chinezeşti.

La şcoala mea învață şi copiii din cartierele mai sărace, cum ar fi Ottavia sau Palmarola, dar şi cei din familii burgheze veniți din zone imobiliare recent apărute, unde sunt porți automate şi trei sute de interfoane la intrare, dar aceasta nu reprezintă şi alegerea adevăraților bogătani, care preferă să-şi trimită odraslele la şcolile private.

Eu nu ştiu dacă şcoala mea s-a chemat vreodată într-un fel anume, pentru mine ea a purtat întotdeauna numele cartierului şi al gării în care cobor în fiecare dimineață din acele vagoane care m-au purtat pentru prima oară de la Roma la Anguillara, acele vagoane care încep să devină locul meu de tranzit, de fugă, de frustrare, acele vagoane prea pline de prea mulți navetişti, gările care se prăbuşesc bucată cu bucată, abonamentele usturător de scumpe, întârzierile ce te silesc să alergi pentru ca să nu ajungi doar la ora a doua, controlorii de care te ascunzi prin toalete.

Comuna se împarte în două tabere: sunt cei care învață în jurul lacului şi sunt cei ca mine, care iau mijloace de transport în comun pentru a ajunge la Roma, şi oricât de absurd ar părea, noi nu suntem puțini, iar mama nu e singura care consideră că trenul e foarte comod şi că acele şcoli sunt foarte potrivite.

În fiecare zi mă trezesc dimineața la şapte şi aştept autobuzul pentru gară pe care în fine primăria s-a decis să-l înființeze, şi acolo dau de alte ghiozdane, alte nasuri, alte

cearcăne ce se pregătesc să plece spre şcoală, fiecare dintre noi coboară la staţii diferite, suntem grămadă şi liceeni, şi copii de gimnaziu, şi militari care de la Cesano trebuie să ajungă la Roma Termini, şi domni cu valize diplomat care lucrează la Vatican.

În primele săptămâni nu scot un cuvânt, sunt o larvă, un cocon de vierme de mătase, într-o pioasă reculegere, îmi ascult gândurile şchioape cum îmi zumzăie în cap, simt că îmi sunt străine trenul, ferestrele, tetiera, percep cu iritare mirosul de închis, transpiraţia matinală, parfumul înţepător al deodorantelor, şed singură ţinându-mi în poală ghiozdanul care fusese al lui Mariano şi căruia mama i-a întărit cartonul de la bază ca să mi-l poată da, mi-am scris numele pe buzunărel şi ea m-a făcut cu ou şi cu oţet, zicând că o să îi folosească şi lui Maicol sau Roberto şi că nu ne putem permite să-l mâzgălim cu desene, transformându-l într-un obiect pentru fetiţe. Era negru, şi negru trebuia să rămână.

Dar la gară sunt mereu aceleaşi chipuri, privirile se încrucişează, iar noi treptat să ne recunoaştem şi la şcoală, chiar dacă suntem din clase diferite, noi, cei din Anguillara, suntem ca leii şi lupii în haită, începem să ne întâlnim în recreaţii, să sporovăim şi pe tren, să ne salutăm pe coridoare.

Aşa le-am cunoscut pe Agata şi Carlotta.

Cea dintâi e mărunţică şi foarte blondă, are un zâmbet strălucitor ca luna şi gene deschise la culoare, se plânge mereu că nu e destul de drăguţă, îşi tot pune în cârcă defecte pe care doar ea le observă, dar atrage privirile tuturor celor de vârsta noastră, şi nu numai prin codiţele ei grozave şi prin pielea ei mereu bronzată, că tatăl ei are vaci, porci şi furaje, şi statul în soare face parte practic din obligaţiile de familie.

Cealaltă, cu trupul pregătit să fie de femeie mai înainte de vreme, e preocupată de şoldurile moi, coapsele tari şi tricourile decoltate, are un fel aparte de a râde şuierând, are o capacitate anume de a-i supune pe cei din jur, o faţă asimetrică prea puţin plăcută, urechi prea mari, bărbie lată, ochi foarte mici şi negri, se trăieşte pe sine cu o siguranţă ce ne lipseşte nouă, mie şi Agatei, două copile îngrijorate de pistruii lor şi de genunchii lor prea strâmbi.

Pe mine nu mă interesează să judec dacă prietenele mele sunt sau nu nişte prinţese, întâlnirea noastră ţine strict de necesitate, suntem trei castele cocoţate pe un pisc, avem nevoie de o oaste care să ne apere, suntem în căutarea cuiva care să cârmuiască fortăreaţa.

Suntem destul de mici ca să nu avem încă obsesia propriului trup şi al trupului celuilalt, dar destul de mari ca să intuim că felul nostru de a ne privi se va preface peste ani într-un război tăcut, că vom aparţine unor tabere opuse şi că ne vom arunca săgeţi otrăvite pe la spate.

Ai un hanorac nou? întreabă Carlotta.

Nu, e al fratelui meu, de ce? răspund eu.

E verde ca un marker, n-are nici un chichirez.

Pe ăsta l-am găsit prin casă.

Parcă eşti un desen animat.

Treiul nu a fost niciodată numărul meu preferat, mă face imediat să mă simt stânjenită, eu, care sunt obişnuită cu numerele mari, ca în familiile în care sunt cel puţin cinci persoane, cu mesele la care cineva mereu urlă, şi ştiu că în dormitoare cineva plânge, şi atunci când e prea multă linişte mă ia cu spaimă.

Suntem prea puține ca să ne găsim alinarea şi prea multe ca să mă simt ocrotită.
Eu şi mama, eu şi Mariano, eu şi tata, sau noi, grupul, familia cea gălăgioasă.

Ca trei prietene noi dăm naştere unui grup strâmb, care mă umple de nesiguranță.

În plus, eu nu sunt făcută pentru prietenii, nu le pricep dinamica, neînțelegerile, nu ştiu când trebuie să răspund şi când să rămân în banca mea, nu pot să le invit unde stau eu, nu am pe nimeni care să mă însoțească la ele acasă, mama zice că până să ajung să ies şi eu după-amiezile trebuie să mai treacă cel puțin un an, nu sunt seducătoare, nu aduc noutăți, nu am jocuri, nu am farduri, nu am haine de dat cu împrumut, pot pune la comun doar hanoracele fratelui meu, scutecele gemenilor, scaunul cu rotile al tatălui meu.

Eu nu vorbesc cu ele despre viața din casa mea, când se plâng că mama le-a făcut un cadou nepotrivit, luându-le un tricou în dungi, sau că bicicleta pe care o voiau ar fi fost roz, nu violet, ci dau din cap, dar ca un şarpe stă culcată cu burta pe pământ invidia mea latentă, nu scoate capul, o cultiv cu grijă, o țin cumințică în culcuşul măruntaielor mele, hrănind-o de câte ori pot, învelind-o cu speranța că a avea două prietene este mai important decât că eu sunt cea care contează cel mai puțin dintre cele trei.

Şi atunci le fac complimente despre cum le stau noile lor maieuri decoltate şi noile lănțucuri, mă umplu de entuziasm când îmi dedică rânduri afectuoase pe caietele de şcoală, fac cu ele schimb de clipsuri de păr şi de reviste pentru copii, chiar dacă eu, ca să le pot cumpăra, trebuie să renunț la gustarea mea.

Se alternează etapele când se creează şi se dizolvă dezechilibrele dintre noi, pe care nu sunt în stare să le gestionez, zilele în care sunt supărate între ele sau pe mine, zilele în care Agata pare că nici nu mă bagă în seamă, şi altele în care mă ține strâns în brațe, de mi se opreşte respirația, şi mă roagă să o dau cu ojă în tren; zilele în care Carlotta se ia de fustița mea, zicând că parcă am ieşit de la circ, şi zilele în care vrea să mă pieptene ea şi îmi face cadou agrafa ei rotunjoară cu strasuri.

Ele simt compasiune pentru toate lucruşoarele ce îmi lipsesc, sau poate se bucură, pentru că gestul de a le dărui le face să se simtă superioare, asta nu am cum să ştiu, cred că mai degrabă şi una, şi alta, dar eu ştiu să ocup doar spațiul meu, am învățat între cei patru pereți ai casei mele că dacă nu ieşi din pătrățica ta, dacă te limitezi doar în locul ce ți-a fost încredințat – că e o cutie, că-i un dulap, sau că-i doar spațiul de sub pat – nu deranjezi pe nimeni, nu faci valuri, toți te tolerează şi nu te ia nimeni la şuturi.

Față de ele mă scuz fără să ştiu măcar motivele ce le dezlănțuie furiile, mă plec umilă în fața unor pretenții de neînțeles, urmez nişte reguli nescrise, o sprijin pe una şi apoi pe cealaltă, le accept şi dacă se insultă pe la spate, nu dau niciodată dreptate vreuneia dintre ele, mă țin neutră ca Elveția în orice conflict şi flutur steagul alb, dacă trebuie să calmez apele.

Înghit toate astea pentru că a fi cu ele înseamnă a nu fi singură nici la şcoală, nici la Anguillara, sau în excursie, sau în curte, la gară; am şi eu micul meu grup căruia îi aparțin, intrăm la ore împreună, ne împrumutăm una alteia jurnalele ca să ne scriem dedicații, vorbim de băieții mai mari şi ne povestim aventuri şi cuceriri, care de cele mai multe ori nu au loc, asistăm la tragedia de a fi mititele într-o lume gigantică.

Între noi ne purtăm fără milă, ne facem în ciudă pe ascuns una alteia, ne furăm

reciproc obiecte pe care apoi nici nu le putem purta la vedere, pentru că cea de la care le-am şterpelit şi-ar da seama, suntem conştiente că suntem hoaţe şi duşmance, şi totuşi urcăm pe scena noastră mereu cu acelaşi zâmbet.

Când însă din afară se iveşte o ameninţare, ne strângem în grup compact, ridicăm scuturile, ne apărăm, minţim pentru a le proteja pe celelalte, ne prefacem că ne este rău, luptăm împotriva părinţilor care ne oprimă, a profesorilor tirani şi a gurilor rele.

Prietenia noastră e o prietenie normală, în care se râde, se plânge, în care jucăm rolul celui care câştigă şi pe al celui care pierde, însă e întinsă ca un elastic gata să plesnească, prietenia noastră e inocentă şi nu poartă cu sine duhoarea vreunei tragedii.

*

Şcoala mea are o faţadă galbenă, cu crăpături şi coşcoveli, ca să ajungi la ea trebuie să urci o pantă abruptă.

Sălile de clasă nu sunt suficiente pentru toţi elevii şi atunci în curte s-au construit două încăperi tip container, ideale pentru igrasie vara şi îngheţ iarna, pe care prin rotaţie elevii trebuie să le ocupe, aşa e, ghinionul trebuie împărţit cu toţi.

Nu există sală de sport, ci doar o curte de bitum, aşa că, pentru a face activităţi fizice, au comasat cele două ore pe săptămână şi au stipulat o convenţie cu un centru sportiv aflat în apropiere, jumătate de an vom face înot în piscina acoperită, iar cealaltă jumătate tenis pe terenuri acoperite.

Ca să putem participa trebuie să plătim în plus şi să ne cumpărăm tot ce ne trebuie: cască de înot, costum de baie, ochelari de apă, rachetă.

Primele luni le petrec la etajul doi al clădirii, programul nostru la centrul sportiv încă n-a început, ca activitate fizică, ne jucăm de-a raţele şi vânătorii pe terenul de bitum, iar ca să ne încălzim, suntem puşi să alergăm în cerc.

Prietenele mele nu sunt în clasă cu mine, iar faţă de celelalte fete păstrez o distanţă fermă, nu am încredere în ele, unele sunt repetente şi sunt mai mari decât mine, pentru ele eu nu sunt decât un reziduu al copilăriei, altele ţin mult să crească cât mai repede şi nu fac decât să se asmută la fumat şi la vârât în closet cu băieţii, când le răspund că nu am chef, sunt exclusă imediat, şi mă privesc toate ca pe o gulie fiartă, ca pe garnitura fără nici un gust de la cina de acasă.

Îmi creez alianţe de o zi, fragile, nu iniţiez conversaţii, cum sună clopoţelul după fiecare oră o zbughesc afară din clasă şi îmi caut prietenele, stau cu ele în curte, în zona despre care am hotărât să fie micul nostru zid de piatră. Banca mea, penarul meu, toaleta unde ne păzim uşa una alteia, micul zid de piatră, spaţiul pe care vrem să îl marcăm de omenescul din noi, în care vrem să punem stăpânire pe tot ce e necunoscut şi înspăimântător.

Discuţiile prietenelor mele şi cele ale colegelor de clasă nu sunt în fond prea diferite, dar eu văd între ele prăpastii uriaşe şi valuri înalte şi înot, urmând curentul pe care l-am ales.

Băieţii din clasa mea se îmbracă în salopete spălăcite mâncate de acid, nu mai e chip să mai vezi vreunul cu acel farmec curat al copiilor care au început să crească, râd la

glume fără noimă, dizgrațioase, şi râd îndelung, nu se mulțumesc cu un surâs, ci îşi petrec în mod maniacal şi opresiv ore, zile, luni cu aceeaşi glumă; e unul care îşi poate mişca urechile şi tare se mândreşte cu asta, altul e aşa slab, că i se văd oasele claviculei prin tricou, altul are părul slinos şi nu îşi scoate niciodată de pe cap şapca cu cozoroc; băieții interesanți sunt la galaxii distanță, mereu mai mari, sau în alte clase, sau în provincie, mai ales în provincie, cei de la şcoală nu fac nici cât o ceapă degerată, sunt greu de clasat şi iute li se pierde urma.

Unica mea misiune e să nu iau note proaste, să învăț şi pe tren, şi după-amiezile, să-i arăt mamei că fac ceea ce e potrivit pentru mine, să evit să fie chemată de profesori la şcoală, pentru că atunci ar trebui să explice de ce fata merge singură, şi ce ocupație are, şi de unde venim, şi eu nu vreau să le dau toate aceste detalii.

Profesoarei de matematică îi place să ne pună porecle şi mie îmi spune *PH 4.5* pentru că, după părerea ei, eu răspund acid la ceea ce ea crede a fi ceva simpatic; profesoara de engleză este obsesiv-compulsivă, dacă greşim un verb sau un plural ne pune să-l scriem de o sută de ori pe caiet, am pagini întregi cu adverbe, pronume, forme intranzitive; aia de italiană nu suportă temele pe care le fac, zice că sunt mereu în afara subiectului şi îi place să îmi pună *aproape suficient*, cu un *aproape* subliniat cu roşu, cum aude zgomot îşi pierde mințile, închide catalogul şi începe să-l trântească de catedră, înhățându-l cu ambele mâini; dar adevărata mea osândă e profesoara de educație tehnică, pentru că sunt neglijentă, nu reuşesc nici măcar un cerc să închid ca lumea, toate liniile îmi ies îngroşate, rigla îmi tremură mereu, iar blocul meu de desen e uzat, că e de la Mariano, şi are pe el două litere de A scrise strâmb şi apoi răzuite, pe care mama n-a mai reuşit să le şteargă.

Studiez ca nebuna ca să obțin totuşi un suficient la educație tehnică, mergând mai bine la oral, învăț pe dinafară cum se fac prefabricatele şi instalațiile electrice, structurile rezistente şi construcțiile de tot felul, încerc să ştiu ca pe apă toate meşteşugurile legate de prelucrarea firelor textile şi a materialelor ceramice, îi arăt tatei desenele mele, el râde de ele şi fără pic de răbdare îmi arată cum ar trebui ele executate de fapt, după opinia lui, dar nici el, nici mama nu au studiat sau desenat, nu au scris sau interpretat vreodată, iar dacă totuşi au făcut-o, viața le-a şters acest lucru din memorie.

Mariano începe să se ocupe el de desenele care mi se dau ca temă pentru acasă, stă ore întregi, pe care fireşte că şi-ar dori să le petreacă altundeva, tot lucrând cu compasul şi cu *fineliner*-ul negru; dar tot nu reuşim să o fraierim pe profesoară: mă pune să fac în clasă aceleaşi operații, iar eu, care sunt stângace, murdăresc toate foile şi nu sunt în stare să trasez nici măcar o linie perpendiculară pe altă linie.

Dar nu acest tip de dificultăți declanşează sălbăticia celor din jur, ba dimpotrivă, faptul de a fi incapabilă să fac ceva mă protejează, cine e sclipitor la învățătură e aliatul profesorilor şi un trădător, altceva e ceea ce toți, ca nişte canibali, abia aşteaptă să muşte, şi acela este trupul meu care creşte şi se deformează, se lungeşte, se sfărâmă, căutând din răsputeri orice posibil indiciu al urâciunii, orice häinuță prea strâmtă, orice pată pe față.

Nimeni nu e imun la zeflemeaua colectivă, iar ceea ce o stârneşte rămâne cu neputință de pătruns; în cazul meu, e de ajuns să mă tund, şi gherila se dezlănțuie.

Nu ne-am putut niciodată permite să mergem la frizer, mama a fost cea care i-a tuns pe toți din casă, copii sau adulți, inclusiv pe ea însăşi, şi în final a decis că e momentul să-

mi tundă ca lumea părul care crescuse prea mult şi avea vârfurile despicate, aşa că îl scurtează până în dreptul bărbiei, şi astfel iau naştere două moaţe mult mai scurte în faţă, care îmi pun în evidenţă urechile, înconjurate de casca roşcată şi spongioasă a părului meu.

Colegii observă imediat, de cum pun piciorul în clasă, că ceva nu a ieşit cum trebuia şi încep cu glumele, spun că am ditamai urechile, că parcă sunt o ciupercă, mă strigă Scufiţa Roşie şi Dumbo, desenează pe banca mea nişte mogâldeţe cu urechi uriaşe în timp ce eu sunt în recreaţie, mimează avioane în spatele meu ca să sugereze că în scurt timp, cu acele pavilioane auriculare exagerat de mari, o să-mi iau zborul.

Şi, aşa cum s-a întâmplat şi cu gura mea, pe când eram mică, îmi privesc şi acum atent în oglindă urechile, dar mi se par aceleaşi ca întotdeauna şi încep să arunc vina pe mama.

Mi-ai tuns părul ca la băieţi, urlu eu, întorcându-mă plânsă de la şcoală.

Nu-i adevărat, îţi stă foarte drăguţ, se apără ea.

Parcă sunt un copil tâmpit, nu am nici ţâţe, nici păr.

Ba ai şi una, şi alta şi eşti chiar prostuţă dacă plângi pentru prostii din astea, sunt pe lume multe altele mai grave pentru care să disperi decât părul tău.

Pentru tine, mereu totul e mult mai rău decât ce trebuie eu să îndur.

Tu nu ştii ce înseamnă să înduri, asta-i problema, zice ea, eu n-o să arunc banii pe frizer când nu e cazul, pune-ţi o bentiţă şi nişte clipsuri, dacă chiar e musai, şi apucă-te să înveţi, de şcoală e nevoie, nu ca să vă faceţi frumoşi, curmă Antonia discuţia şi, bombănind, reia călcatul rufelor, fiindcă, în afara treburilor din casele altora, tot ei îi revin şi cele din propria casă.

Eu alerg în camera mea şi încerc să intru, e închisă cu cheia şi bat, şi bat la uşă. Mariano e baricadat înăuntru cu o prietenă care zice că a venit să înveţe împreună.

Mă gândesc ce mult îi urăsc pe toţi şi mă aşez pe jos, sprijinindu-mă de uşă, şi aştept ca prietena să se îmbrace, şi el să se decidă să deschidă.

Adevărul e că toţi colegii de clasă se plictisesc destul de repede de mine şi de urechile mele, în afară de unul.

*

Îl cheamă Alessandro şi e mai înalt ca mine, şi-ar putea sprijini bărbia pe creştetul meu.

Poartă ochelari de vedere montaţi într-o ramă fină, joacă fotbal bine şi exersează mereu în curte, are părul negru, des şi creţ, îşi schimbă perechea de bascheţi o dată pe lună, părinţii lui au o cofetărie unde se fac prăjituri pentru tot cartierul.

Consideră că toată acea băşcălie nu a durat cât ar fi trebuit şi o continuă el, cavaler solitar în armură de bronz împotriva mea, care nu am nici cal, nici lance.

Pentru el numele meu e doar Urechi, mi-l repetă în clasă, pe coridor, în recreaţie, la ieşire, în autocarul cu care mergem în excursie, mi-l scrie pe bancă, pe caiet, îl strigă de faţă cu toţi, zice Urechi, vino, Urechi fă asta, Urechi stai jos.

La început mă înfurii şi mă plâng şi acasă, şi în clasă, încerc să le dau de înţeles acest

lucru profesoarelor, dar nimeni nu ia în seamă iritarea mea, lumea doar zâmbeşte, dând din umeri, tuturor li se întâmplă, chiar şi mie.

Atunci mă gândesc că mai bine nu-l mai bag în seamă, când aud Urechi nu mă mai întorc către el, când trece prin faţa mea nu îl mai salut, dacă ştiu că e într-un anumit loc nu mă duc acolo, dacă ne ascultă pe amândoi nu îl ajut, fac în jurul meu zid de apărare, sunt în defensivă, şi astfel îl fac să se dezlănţuie, din băşcălie se naşte resentimentul, din glumă, afrontul.

Într-o zi în curte facem obişnuita încălzire alergând în cerc şi îmi zice:

Fii atentă, Urechi, să nu cazi.

Îmi pune piedică şi eu mă prăbuşesc.

Mă pomenesc cu faţa pe jos şi dau de asfalt cu bărbia care se despică, sângele curge pe tricou, văd granulele negre de bitum înfipte în palme şi genunchii care îmi tremură în urma asaltului pe care nu-l prevăzusem, pe care n-am ştiut să-l opresc la timp.

El mă priveşte fără satisfacţie, vede sângele şi are o clipă de rătăcire, simte cât de exagerat a fost gestul lui, îmi întinde mâna ca să mă por ridica, eu nici nu o ating măcar şi mă ridic singură, merg la baie să mă clătesc bine şi nu scot un cuvânt.

Urechi, scuză-mă, n-am vrut, încearcă el să-mi spună de după uşă, iar eu nu răspund.

Atunci el încearcă să se salveze spunându-mi pe numele adevărat, dar eu nu răspund nici atunci, ies de acolo şi, chiar dacă mă dor picioarele, îmi reiau alergarea în cerc şi apoi mă aşez la umbră să mă uit la ceilalţi, printre care şi la el, cum joacă rațele şi vânătorii.

Îl văd cum câştigă şi cum sărbătoreşte alături de echipa lui.

Profesoara nu a observat nimic, nu şi-a manifestat vreo părere de rău, ea predă educaţie fizică în fustă de tweed şi cizme, are mereu unghiile date cu o ojă roşu-violet şi o bască pe cap, petrece mai mult timp fumând decât alergând.

Seara îi spun mamei că am căzut singură, că rădăcinile pinilor ies prin asfalt.

Ea răspunde: Mă duc să le spun să le taie.

Eu îi spun: Te rog, nu.

Episodul îl mai potoleşte pe Alessandro, dar nu pentru mult timp.

În scurtă vreme îi convinge şi pe alţii să mă strige tot aşa, să facă să dispară pentru totdeauna persoana mea adevărată, să îmi creeze o nouă identitate: Urechi, o chestie urâtă şi sfrijită, care nu are sâni, nu ştie să sărute şi nu ştie să deseneze un triunghi isoscel.

La serbările clasei el este cel care insistă să nu fiu invitată, face rost de numărul meu de telefon de acasă, sună şi zice doar Urechi, apoi închide, sau tace dacă i se pare că a răspuns mama sau fratele meu.

Îi pune şi pe alţii, necunoscuţi, să sune cu orele în toiul nopţii, dar eu nu cedez, nu îi spun mamei care e motivul, pentru că dacă ar vorbi ea în locul meu ar însemna să-mi accept înfrângerea.

Dacă o să-i spun ei sau lui Mariano ce se întâmplă, vor interveni fără doar şi poate şi problema se va rezolva, mama o să facă bâlci şi o să se dea în stambă, Mariano o să vină să îl bată când iese de la şcoală, cum s-a mai întâmplat; ei doi au puterea de a face să dispară nedreptăţile, dar de data asta văd lucrurile diferit, simt că am crescut, vreau să învăț să mă apăr singură.

Mersul zilnic la şcoală devine pentru mine o piatră de moară, nu există oră fără vreo şuşoteală, fără vreo chicoteală pe seama mea, văd cum le cresc caninii, mă simt vampirizată, sângele meu e în afara venelor, mi-e mereu somn şi vreau doar să dorm.

Încep lunile la piscina acoperită care agravează situația: mama îmi coase un costum de baie prea strâmt peste fund şi pe care trebuie mereu să-l aranjez, am o cască de baie dintr-acelea de damă roz, cu flori desenate, de cauciuc, din care ies smocuri de păr roşcat, am picioare foarte slabe şi pline de pistrui, am pieptul plat ca de calcan, am păr neras la subraț şi pe picioare: înfrângerea mea e evidentă, e sfârşitul meu ca fetiță care nu excela în nimic, dar nici nu se afunda.

Motivele pentru care mă simt atacată se multiplică, îmi creez singură şi temeiurile, cum ar fi încălțările verde-acid prea măricele, sau faptul că nu ştiu să înot în stilul delfin şi risc mereu să mă înec.

Cum mă întorc în clasă, mă aşez în banca mea ca în vârful unui turn.

Celelalte fetițe primesc de Crăciun telefoane mobile, toate cenuşii şi groase cât bananele, îşi dau *beep* ca să-şi comunice ce le trece prin cap, îşi scriu mesaje agramate şi declarații de dragoste prescurtate *tvb*[3].

3. Prescurtarea de la te iubesc, *ti voglio bene* (it.).

Eu sunt decupată din această fotografie, precum şi din fotografia clasei, făcută cu prilejul vizitei la Muzeul Etrusc de la Villa Giulia, unde văzuserăm sute de cioburi, şi ciobulețe, şi statuete, şi vitrine, alături de mult plictis. Când primesc poza, scoasă pe hârtie fotografică groasă şi lucioasă, iau foarfeca şi îmi retez capul, obținând un pătrățel decupat în stânga sus.

Țac şi iar țac şi îl văd căzând.

Rămâne doar acel pătrățel cu fața lui Urechi, aceea nu sunt eu, e cineva pe care nu o cunosc şi căreia vreau să-i pierd urma cât mai iute.

Iau acel chip decupat şi îl pun în scrumiera tatei, unde ştiu că îşi stinge țigările fără ca măcar să se uite, şi aşa face şi de data asta, după cină, iar chiştocul găureşte fotografia.

*

Când văd că sângele îmi pătează coapsele nu am o reacție de furie sau de tremur, merg hotărâtă la Antonia cu chilotul în mână şi cu fundul dezgolit şi o întreb ce să fac.

Ea mă duce în baie, scoate pachetul de absorbante, desface unul şi mi-l aşază pe o pereche de chiloți curați, desface aripioarele şi îl fixează bine, îmi spune că de azi înainte va trebui să fac acest ritual timp de mulți ani.

Îmi arată unde ține ceea ce de-acum sunt absorbantele noastre, împărțite în trei grupe: cele mai închise la culoare pentru primele zile, cele violet pentru când voi simți mai puțină durere, şi cele roz pentru ultima perioadă, cu sângerare puțină.

Dacă e prea mult sânge trebuie să vii să-mi spui, dacă nu îți vine trebuie să vii să-mi spui, dacă la şcoală te doare rău burta trebuie să nu mai faci efort, dacă îți scade tensiunea, dacă ai amețeli du-te şi te întinde pe pat.

Trebuie mereu să te speli, îmi repetă, chiar dacă e neplăcut să vezi asta, să faci mereu duş, să foloseşti mereu bideul, să speli imediat chiloţii şi cearşaful, că altfel rămân pete.

Dar lucrul cel mai important e că treaba asta te priveşte pe tine, tu trebuie să te ocupi, fii atentă cu băieţii, chiar şi dacă îţi spun să ai încredere, chiar şi când par a înţelege, ei nu înţeleg, află că de acum încolo poţi să faci copii sau să nu faci, e strict treaba ta.

Să nu ajungi ca mine, care la şaptesprezece ani l-am avut pe Mariano cu un tip poreclit Tony, care încă e la pârnaie, unde îşi ispăşeşte condamnarea pentru omucidere.

Mariano ştie? întreb eu.

Nu, şi nu trebuie să ştie. Avem destui bărbaţi care nu-s buni de nimic.

Antonia îmi aruncă chiloţii murdari în clor şi pe mine mă ia cu durere de stomac.

Din seara aceea ea începe să se frământe: să ne lase pe mine şi pe Mariano să dormim împreună i se pare un lucru nu prea inspirat, care trebuie rezolvat.

Îşi suflecă mânecile şi trage o sfoară de la un capăt la altul al camerei, apoi coase la rând o serie de cearşafuri şi le agaţă între patul meu şi al lui, ca să mă pot dezbrăca în spatele acestora şi să mă pot mişca fără să fiu privită.

Ce-i cu chestia asta ridicolă? comentează fratele meu când se întoarce acasă.

Surorii tale îi trebuie niţică intimitate, răspunde ea.

Şi astfel se ridică un zid ca de tranşee între mine, fetiţa care îl poate auzi vorbind în somn, şi mine, femeia care trebuie să înceteze să mai facă acest lucru, jocurile noastre sunt separate, hainele noastre diferite, posterele mele pe partea mea, steagurile politice pe partea lui, paturile noastre cu aşternuturi şi feţe de pernă desperecheate, umbre chinezeşti, îl văd apărând şi dispărând în spatele cortinei, pare o marionetă.

Trupul meu într-adevăr se schimbă, şi cu toţii sunt îngrijoraţi în afară de mine, tatăl meu are replici pline de o gelozie şi de o înfrigurare pe care nu i le cunoşteam, cine îmi vorbeşte, cine mă sună, cine sunt prietenii şi cine duşmanii.

A căpătat obiceiul să-mi răsfoiască jurnalele şi caietele, dacă reuşeşte să ajungă până la ele, şi simte o nelinişte cum că eu aş fi pe lume ca un puişor fără pene, fără un tată care să mă protejeze.

Până acum nu mi se păruse că lucrurile acestea l-ar îngrijora, dar de când îmi lepăd pielea ca un şarpe, el îi cere insistent lui Mariano să fie cu ochii pe mine şi îi spune încontinuu: uită-te la soră-ta, vezi ce face soră-ta, pe unde umblă soră-ta.

Mariano îi răspunde că nu e babysitter şi încep amândoi să urle.

Cu toţii discută şi toarnă ocări la ora mesei, dar cea mai rea dintre certuri e cea despre racheta de tenis.

Lunile cu piscina de la şcoală s-au încheiat şi ne pregătim de lecţiile de tenis, iar eu încă nu am o rachetă, pentru că nu am găsit încă una folosită şi ar costa prea mult să o cumpărăm de nouă.

Mama, care a perceput posomoreala mea din ultima vreme, insistă ca racheta să fie cumpărată şi ciupeşte nişte bani de la alte cheltuieli legate de ţigările tatălui şi fratelui meu, de factura de electricitate, de factura de telefon, de produsele pe care le alege pentru curăţenia casei, de vopseaua ei de păr.

Păi şi ce-o să facă ea cu lecţiile astea de tenis, mă? Doar bani irosiţi, aruncaţi la closet,

se înfierbântă tatăl meu la cină, în fața farfuriei cu morcovi fierți și brânză moale.

Massimo, nu despre lecții vorbim, toți copiii urmează aceste cursuri, îi trebuie și ei, și încă acum, răspunde mama, punând pe masă cu o mișcare bruscă paharul de apă, care și dă pe din afară.

Are dreptate, ce-i cu chestia asta? Nu are nici treisprezece ani, o să se joace acolo de două ori, intervine și frate-meu, punând paie pe foc și luându-i partea, în chip straniu, lui Massimo.

Acum, că eu sunt femeie, îşi amintesc şi ei că sunt bărbați și creează o nouă axă de alianțe neașteptate.

Se pare că n-am fost destul de clară că eu acum nu vă cer permisiunea, ci doar vă comunic că am început să pun bani deoparte pentru rachetă și că fiecare dintre noi va face sacrificii pentru a o cumpăra, replică mama cu o privire tăioasă.

Și cu toți vei proceda așa? Cu toții vom avea rachetele noastre? Păi atunci vreau și eu una, se animează Mariano cu o bucată de pâine în gură.

Nu încerca să mă șantajezi, tu nu o să capeți nimic, sora ta traversează o perioadă dificilă, eu ca mamă știu asta, iar tu ca frate ar trebui să înțelegi, când colo tu tot creanga umbli și-ți vezi doar de ale tale, de întrunirile tale, de drumurile tale, tu crezi că noi nu am văzut, că nu înțelegem?

Perioadă dificilă în ce sens? Că are coșuri pe față și fundul plat? Asta înseamnă dificilă? Ai fost întotdeauna o prefăcută.

Eu sunt cea care vă ține în viață, fără mine nu sunteți nimic, mama se ridică, trânteşte farfuria de masă și o sparge, morcovii sar cât colo, fața de masă în carouri se mânjeşte toată, gemenii se pun pe plâns.

Eu sunt ceara, sunt lumânarea, rămân stinsă într-un echilibru precar în candelabru.

În decurs de o săptămână primesc racheta mea de tenis, iar ei, ca de obicei, au încetat să-și mai vorbească, Antonia i-a privat de ceva, de cuvintele și atențiile ei.

Încep lecțiile de tenis, iar eu simt că trebuie să le urmez cu grijă, pun mereu cu atenție racheta înapoi în husa ei, e unul dintre primele obiecte noi și numai ale mele pe care le posed și simt responsabilitatea acestui lucru.

După fiecare lecție când mă întorc acasă îi povestesc Antoniei ce am învățat, cum e cu serviciul și cum trebuie să îți mişti elastic picioarele, câte mingi am adunat, câte ture de alergare pe zgura cea roşie am făcut.

Tenisul nu îmi place, dar am o adevărată venerație pentru racheta mea, o privesc cu duioşie, m-a costat să asist la cât de nedrept a fost Mariano și la cum a fost pus la zid de mama, aşadar trebuie să știu să am grijă de ea.

Să joc tenis pe terenul acoperit îmi iese cu siguranță mai bine decât să înot în piscină, treningul meu nu e frumos, dar e neutru, nu iese în evidență prin nici o ciudățenie, nu are petice sau flori desenate, iar racheta e cea mai puțin costisitoare dintre toate, dar e strălucitoare și curată, îmi pun pe umăr cu încântare husa ei și mă mândresc cu ea la gară, le-o arăt prietenelor mele: e nouă, repet eu, chiar nouă.

Ele au telefoane mobile și găuri în urechi pentru mici perle, dar eu am racheta mea și puțin îmi pasă.

Asta până când într-o bună zi cineva mi-o strică.

Indiferența mea față de Alessandro a crescut proporțional cu laşitatea lui, fața lui e roşie de furie ori de câte ori nu privesc înspre el, se simte ineficace, ca şi când ar da cu un degresant pe o suprafață deja curată.

Şi atunci devine şmecher şi ca un țânțar înțeapă acolo unde ştie că găseşte pielea goală, îşi aduce de acasă o foarfecă de grădină, o bagă în ghiozdan, şi cât sunt plecată să mă spăl pe față, el taie corzile rachetei mele, retezându-le ca pe nişte vene.

Obține astfel o ditamai gaura chiar în centru, ceea ce o face inutilizabilă, ascunde foarfeca, îmi aşază racheta pe bancă, acolo unde o lăsasem, neobservat de profesorii neatenți şi de colegii complici, şi se întoarce să joace.

Eu o descopăr mutilată, lângă geanta mare în care țin tricoul curat şi chiloții de schimb, corzile ei frânte i-au răpit vigoarea, e flască, prăbuşită, un obiect oval cu un mâner care nu serveşte la nimic, incapabil să se apere.

Îl văd pe Alessandro privind înspre mine cu un zâmbet persistent şi strălucitor şi am certitudinea că el a fost.

Partidele şi antrenamentele reîncep, dar eu nu mai pot juca, stau pe bancă, mă simt ca trăsnită, fără hrană, în capul meu se bulucesc gânduri despre banii de care va fi nevoie să o repar, despre cât îmi va lua ca să îi mărturisesc totul mamei, despre cum voi fi luată de proastă că nu mi-am putut păzi racheta.

Îmi strâng forțele la sfârşitul celor două ore şi mă apropii de Alessandro.

Putem vorbi? întreb eu.

Despre ce, Urechi?

Despre rachetă.

Nu.

Tu ai făcut asta? I-o arăt stricată, distrusă, găurită, iar el dă din umeri.

Între timp ceilalți ies de pe teren, profesoara profită şi ne spune să strângem noi jaloanele şi mingile galbene, dacă tot suntem ultimii.

Tu ai făcut asta? repet eu, ignorând-o.

Am rămas singuri.

Se prea poate, zice zâmbind.

E convins că a făcut o ghiduşie, o poznă neînsemnată, ca un ciupit de burtică, un împins prea cu avânt al leagănului, un tras de codițe.

Eu mă gândesc la el şi la ceasul lui de la mână, care costă cât trei rachete de-ale mele, la cârlionții lui dați cu gel, la motoreta ce i-a fost deja promisă pentru când va face paisprezece ani, mă gândesc la tricourile lui de firmă, la ochelarii lui scumpi, mă gândesc cât de grozave sunt fursecurile cu cremă pe care le face mama lui, la glazura roz-bombon şi apoi la fața de masă în carouri de la mine de acasă, la farfuria spartă, la morcovi, la detergenții la promoție, la Mariano, care mă urăşte, care mă vede doar în spatele unei perdele, la nemțoaica aia care nu mă lăsa să mă joc cu peştişorii, la gardurile furate de fascişti, la Antonia mimând gestul unei seringi pe braț, la cutia în care trebuiau să doarmă gemenii, la tatăl meu fără picioare în terapie intensivă şi atunci încep să lovesc.

Țin racheta de mâner şi o ridic în aer, o apuc bine cu ambele mâini şi îi trag peste genunchi, o dată, de două ori, de trei ori, de cinci ori, la a şaptea lovitură cade la pământ

urlând.

Îi curge sânge din rană, se prelinge pe terenul de culoarea cărămizii, el încearcă să se ridice, dar nu reuşeşte, eu arunc racheta murdară de sânge şi ştiu că dacă i-aş fi zis o vorbă profesoarei, ea l-ar fi pus să mi-o repare şi i-ar fi chemat la şcoală pe părinți, şi aceştia şi-ar fi cerut scuze, dar pentru mine nu asta contează acum.

Îl las acolo cu genunchiul zdrobit şi mă duc la geanta lui, o deschid şi îi iau racheta, o pun în husa mea, nu îi spun că e un schimb echitabil, nu pretind de la el nici scuze, nici îndreptare.

El mă înjură, şi zbiară, şi horcăie, iar eu ies de pe terenul de tenis, urc grăbită gradenele ce duc spre ieşirea din sala de sport, merg cu pas întins pe stradă, pe lângă benzinărie, prin piațeta din fața gării, am racheta pe umăr, mă aşez pe bancă şi aştept trenul de la 13:23 în direcția Viterbo Porta Romana, o văd pe Carlotta, şi mă întreabă ce fac.

Răspund: Trenul are o întârziere de cinci minute.

Şi poate nu prin trandafirii pe care îi rupi din grădinile publice, nu prin cărțile pe care nu le înapoiezi la timp la bibliotecă, nu doar prin acele dăți când mănânci cu gura larg deschisă, nu doar prin benzile de siguranță pe care le foloseşti pentru depăşire, nu doar prin certurile cu ceilalți copii pentru bomboanele gumate cu gust de fructe, nu doar prin minciunile şi relele intenții, ci tocmai prin acest fel de a reacționa devii o femeie rea.

4
Lumea e o piscină prea rece

Când eram copil, pătratul acela de ciment pe care mama îl curățase pentru mine şi Mariano reprezenta singura noastră posibilitate de a ne juca. Şcoala noastră primară nu avea grădini sau terenuri de fotbal, recreația ți-o petreceai pe holuri, pentru că se prăbuşise un pin exact de-a curmezişul curții, au izolat spațiul cu benzi în roşu şi alb, pentru a le semnala copiilor că era interzis să se apropie, dar nimeni nu l-a ridicat de acolo. Dacă benzile se rupeau se găsea cine să le înnoade. Timp de cinci ani, de la fereastra clasei mele, am privit cum trunchiul acelui copac încărcat de ace şi de conuri, cu rădăcinile putrezite din pricina cimentului, doarme tolănit în curte, ca pentru a ne spune că somnul lui era semnul greşelilor noastre.

Spațiile verzi de pe lângă prima noastră casă erau pline de seringi, şi, chiar şi-n plină zi, femei şi bărbați zăceau pe bănci cu brațele întinse şi cu acele încă înfipte în vene, fiind că uitaseră să le scoată, şi nimeni nu îşi lua responsabilitatea să facă acest lucru în locul lor.

Dacă Antonia îl vedea pe vreunul dintre ei, se apropia zicând: Să vină cineva să le scoată arma asta din braț, să vină cineva, vă rog, iar mie îmi venea să plâng de furie. Oamenii ăia puteau să o agreseze, să o constrângă la acelaşi tip de povară, să o mutileze; eu simțeam groază şi nici o compasiune.

Mama instaurase regula ca toate jocurile noastre să fie doar în casă, să fie doar ale mele şi ale lui Mariano, ale nimănui altcuiva. Nu existau leagăne sau tobogane, nu existau locuri de joacă în care să dai peste alții cu bicicleta.

Antoniei îi era teamă că dacă ieşim afară să nu dăm şi noi de acele jocuri pe care le văzuse şi ea în copilărie, în locuri care nu erau ale copiilor, ci ale decăderii umane.

Odată mi-a povestit că, pe când era o copilă în cartierul în care se născuse, într-o zi au fost agățate afişe în care care se spunea că începuseră lucrările la piscina publică unde urmau să se organizeze cursuri de înot pentru locuitorii din cartier, cu prețuri modice pentru vârstnici şi copii. Conducerea oraşului promitea noi structuri, noi linii de autobuz, pubele golite ritmic, controale ale prăvălioarelor deschise noaptea.

Piscina a şi fost începută, s-a săpat, au sosit apoi buldozerele şi cimentul, apoi au sosit inginerii şi planurile de fezabilitate, după care au sosit primarul şi consilierii, cu toții au sosit să vadă ceea ce nimeni nu avea să ducă la bun sfârşit.

Piscina a fost făcută, dar nu a fost şi inaugurată, s-a turnat betonul, fiecare bazin a fost izolat cu răşină, s-au montat trambulinele, dar apa nu s-a văzut niciodată.

Cu trecerea anilor, piscina comunală a devenit propria sa fantomă, o farsă şi o bătaie de joc, trebuia să reprezinte renaşterea cartierului şi s-a transformat în capitularea acestuia. Lumea a început să o umple cu gunoaie şi cu mobilă inutilă, saltele, fotolii hodorogite, pavele de gresie rupte, ţevi de evacuare, în locul destinat clorului se umplea cu insecticid, în locul destinat colacilor de salvare se umplea cu şoareci şi gândaci.

Şi totuşi, în acea întindere pe care nimeni n-o mai voia, în acea duhoare a nepăsării, a uitării, copiii tot mergeau să se joace. Pentru că nu aveau unde altundeva să se întâlnească, nu existau părculeţe, nici piaţete şi lumea se păzea să meargă la biserică. Acolo îşi dădeau întâlnire mama mea şi prietenele ei; îşi spuneau: Ne vedem la piscină.

Iar piscina era scursura promisiunilor nerespectate, copiii stăteau pe trambulină cu picioarele atârnând deasupra unor maldăre de boli.

Se jucau de-a v-aţi ascunselea printre scheletele a ceea ce ar fi urmat să fie cabinele piscinei, fumau ascunşi în spatele unei pânze uriaşe pe care se mai vedea scris: PISCINA COMUNALĂ – INAUGURAREA, ÎN CURÂND.

Erau indicate şi locul, şi ora, dar nimeni nu a mai inaugurat-o. Vopseaua s-a scorojit de la ploaie, plăcile de faianţă au căzut. Firma care o avea în antrepriză declarase că a intrat în faliment, s-au făcut cercetări pentru nişte afaceri ilicite, dar anchetele au fost oprite, documentele de la proces s-au amestecat prin alte mormane de documente juridice, în stiva ineficienţelor şi a cadavrelor.

Mama mi-a mărturisit că de atunci a încetat să mai creadă când ziceau că vor curăţa cartierul, că îi vor ajuta pe cei care sunt izgoniţi pe la colţ de stradă, că le vor da locuinţe familiilor rămase fără loc de muncă, că se vor ocupa de un nou parc de distracţii, de o nouă linie de tramvai, de o nouă conducere a Întreprinderii Sanitare Locale, şi că mereu i-a luat în râs.

Antonia încetase să mai aştepte ca lucrurile să fie făcute de alţii, aşa că şi le-a făcut singură. Copiii ei nu aveau să se joace în băltoacele acelui miraj pierdut, dacă era ceva de curăţat, ea urma să cureţe, dacă era ceva de interzis, ea urma să interzică, dacă era ceva de mărginit, ea urma să mărginească.

Când mama observă că se montează un carusel chiar în spaţiul deschis din faţa casei din Anguillara, vede în el un semn al alegerilor bune pe care le-a făcut, pentru că poate şi-a înlăturat din memorie cât pot fi de înspăimântătoare jocurile copiilor. Poate că a uitat că prin bâlciuri şi parcurile de distracţii, pentru a câştiga un peştişor roşu sau elefantul din pluş, premiul cel mai râvnit, trebuie să ţinteşti bine şi să apeşi pe trăgaci.

*

Parcul de distracţii ajunge în localitatea noastră doar o dată pe an, în timpul vacanţei de Paşti, unde rămâne câteva săptămâni; într-o latură a esplanadei sunt montate nişte mici navete argintii care urcă şi coboară, navetele au botul roşu şi se aseamănă rachetelor spaţiale, sunt căutate mai ales de copiii care îşi târăsc părinţii spre ele şi arată cu degetul către înalt, crezând că acea mişcare mecanică şi repetitivă ar putea reprezenta experienţa

necunoscutului şi a zborului.

Nelipsite sunt aşa-zisele *şuturi-în-fund*, acele scaune agăţate cu lanţuri de un cerc rotativ care, odată puse în mişcare, încep să se rotească cu o viteză tot mai mare şi să se ridice tot mai sus, victoria la *şutu-n-fund* se obţine dacă îl împingi pe cel din scaunul din faţa ta destul de puternic, încât să poată să urce îndeajuns de sus ca să înşface cu mâinile un premiu care de regulă e agăţat într-un băţ. Poate fi vorba de simple jocuri de copii, dacă se învârt încet, sau de întreceri de-a dreptul scelerate, dacă scaunele prinse în lanţuri sunt ocupate cutezător de adolescenţii ăia care suntem noi, sau care măcar am vrea să fim, încă avem doar doisprezece ani, nu suntem nici cal, nici măgar, ne uităm cu dispreţ la rachetele spaţiale, dar nu avem nici motorete şi nici bani pentru ţigări.

Toate trăirile noastre se concentrează asupra unui număr de trei atracţii.

Prima este *boxer cube*, un aparat de care este agăţat un sac de box în formă ovală; cu cât lovitura ta e mai puternică, cu atât primeşti mai multe puncte; băieţii îşi petrec ore, zile întregi luându-se la întrecere cu cine obţine un punctaj mai bun, unii reuşesc luându-şi avânt printr-o săritură, alţii lovesc în sus cu coatele, încreţindu-şi fruntea: cine nu mişcă sacul de box nici măcar un centimetru e un luzăr şi ceilalţi o să-l ia în tărbacă.

Noi fetele ne aşezăm în cerc în jurul lor şi ne uităm atent cine câştigă şi cine pierde, facem galerie sau râdem de ei, facem băşcălie de virilitatea lor fără barbă şi fără sex, îi însufleţim să fie mai bărbaţi. Cel care loveşte cel mai tare este după aceea privit cu respect, de parcă ar fi îmbrăcat în livrea, şi umblă cu pieptul înainte. Nouă fetelor nu ne este permis să încercăm, de altfel nici nu ne dorim, o femeie care împarte pumni şi răneşte îşi pierde graţia, nu devine atrăgătoare, dintre noi, cine se apropie de *boxer cube* o face chicotind, dă o lovitură moale, care nu se ridică nici la jumătate de punct, căci loviturile noastre sunt cam de forţa unui sugar.

Cea de-a doua este preferata Carlottei: maşinuţele electrice buşitoare. În centrul esplanadei, care e chiar sub balconul casei mele, e montată o pistă neagră, acoperită, pe care circulă maşinuţe de două locuri cu manşoane uzate de piele, fiecare are scris un număr pe partea laterală, şi unica distracţie e să intri direct în ceilalţi, pentru că maşinuţele au de jur împrejur nişte cauciucuri groase de protecţie care atenuează izbiturile. Dar nouă nu ne este de ajuns să ne ciocnim de dragul amuzamentului, noi luăm mereu în colimator pe câte cineva, băieţii se privesc de departe şi fac ocoluri mari, caută maşinuţa asupra căreia să se năpustească cu duşmănie, fiecare buşitură e un trosc! şi când se ating îşi aruncă insulte. Dar nu pentru asta îi plac Carlottei maşinuţele ce se tamponează, în fond un tip de atracţie cam infantilă pe care am colonizat-o doar noi, făcând-o practic inaccesibilă celor mici, ci pentru că administratorul a inventat un nou divertisment: jocul săruturilor.

În timp ce maşinuţele rulează pe pistă, la un moment dat şeful face să sune o sirenă, şi toate maşinuţele se opresc. Atunci se strigă un număr, cine stă în maşina respectivă trebuie să se ridice şi să dea o sărutare cui vrea el, cine primeşte sărutul câştigă un jeton cu care poate face cursa următoare fără să plătească. Chestia asta cu săruturile o electrizează pe Carlotta, care o alege mereu pe Agata drept coechipieră, întrucât ea primeşte mai multe săruturi decât mine, care, ca o nălucă, nu mă fac văzută. Chiar şi numai posibilitatea de a fi pronunţat numărul meu îmi dă palpitaţii, mâinile îmi transpiră, n-aş şti la cine să mă duc, n-aş şti ce trebuie să fac, pe cine să abordez. E clar că dintre băieţi sunt nişte chipuri

care îmi plac, sunt persoane de care aş vrea să fiu aleasă, chiar eu, în faţa celorlalte, şi mai cu seamă unul anume. Îl cheamă Andrea, e un tip deşirat, are părul tăiat egal pe frunte, faţă de ceilalţi vorbeşte fără accent dialectal, poartă adesea tricouri colorate, are ochii rotunzi, place mai multora dintre noi pentru că ştie să se descurce, dacă îl înjură careva răspunde, dacă e provocat nu face paşi în spate, dar nu e agresiv, nu iniţiază nici o dispută.

Mă ia cu tremurici să îmi imaginez că se ridică din maşina lui şi că vine la mine când i se strigă numărul, dar el nu face asta niciodată, iar dacă totuşi se întâmplă, îl pune mereu pe prietenul lui să se ridice şi el rămâne aşezat, eu nu pricep unde se uită, dacă se uită la mine, dacă nu se uită, dacă se gândeşte aiurea, la cine se gândeşte, de ce anume râde când schimbă replici ironice cu prietenul lui.

Carlottei îi place să se ridice şi să aleagă pe cine să sărute, face acest lucru cu un firesc pe care îl detest, asupra ei înfrigurarea aşteptării nu are niciodată câştig de cauză, pare pregătită în faţa oricărui obstacol şi oricărei creşteri, deşi băieţii când sesizează privirile ei nu par deosebit de fericiţi, e ceva în ea, poate pe chipul ei, poate în sprâncenele ei prea puţin îngrijite, poate în şoldurile ce i se tot lăţesc, care nu-i atrage.

Fericirea cu care dăruieşte iubirea pe care nimeni nu o doreşte mă pune în încurcătură, întorc capul când e rândul ei să se ridice şi singurul lucru de care sunt în stare, ca să mă apăr de săruturile nedate şi neprimite, e să conduc maşinuţa în cerc şi să aleg de cine să mă iau, să accelerez şi să intru în el, tot mai puternic, ca să provoc izbituri care să arunce corpurile în faţă, să îndoaie gâturile, să încovoaie spinările. Îmi provoacă mai multă satisfacţie să văd ochii ăia uluiţi c-au fost buşiţi de o fată, decât ochii măguliţi când o fată se ridică să îi sărute. Eu am hanoracul meu deformat şi capişonul tras pe cap, acoperindu-mi părul, urechile şi jumătate de frunte, şi, stând acolo printre ei, sunt ca ei.

De ce eşti furioasă? mă întreabă Agata când coborâm, pentru că tura se terminase, câştigase patru jetoane, ar putea să-şi petreacă tot restul serii acolo, în timp ce eu am terminat banii pe care mi-i dăduse Mariano în acea dimineaţă, nu am alţii şi o să stau pe margine să mă uit, printre ghinionişti.

Nu sunt furioasă, aşa e jocul ăsta, se numeşte maşinuţe pe buşitelea, nu maşinuţe pe sărutatelea, îi răspund.

Mi-am luat tonul scurt, strident, al unui glas care poate înainte nu mi-a aparţinut niciodată, dar, de când am câştigat în faţa lui Alessandro bătălia cu racheta de tenis, simt că mi-a coborât în carotidă.

Din acea zi colegul meu de clasă a încetat să mi se mai adreseze şi nu a avut curajul să spună nimănui că a fost bătut de o fată, profesorii l-au anchetat, părinţii s-au indignat, au cerut daune, au zis că vor reclama şcoala, fiul lor a trebuit să ajungă la camera de gardă, nu o să mai poată juca fotbal.

Vrei să tragi? zice Andrea, iar eu privesc în jurul meu, ca să mă prind cu cine vorbeşte, nu răspund.

Vrei să tragi? mai întreabă o dată şi scoate nişte bani din buzunarul blugilor; cu mine vorbeşte.

Cea de-a treia atracţie care ne farmecă e trasul la ţintă: pe un perete sunt dispuse doze goale de Coca-Cola, Sprite, Fanta, toate deja hârbuite, ţi se dă un pistol sau o puşcă cu biluţe de plumb, cu cât dobori mai multe, cu atât mai multe sunt şansele să câştigi. La trei

cutii, nimic; la zece, un mușunache, o broscuță, un șoricel, o girafă; la treizeci, o imitație de sticlă de șampanie plină cu bomboane de ciocolată, iar dacă le dărâmi pe toate îți dau un uriaș urs roz de pluș de doi metri înălțime, cu o fundiță roșie la gât și cu ochii negri ca ai Meduzei.

Eu nu m-am mai jucat niciodată cu așa ceva, mi se pare o prostie și un mod de a jupui oamenii de bani, precis cele mai multe doze sunt lipite de suportul lor de lemn, deci poți doborî până la treizeci, dar nu mai mult, am văzut tineri care își tot dădeau silința și nimeni nu reușea nici măcar să clintească mai multe decât cele necesare câștigării acelui pumn de bomboane de ciocolată, pe care apoi le mâncau șezând pe zidul de piatră și se întorceau cu blugii murdari de ciocolată și tutun.

Eu mă uit cu interes la Andrea și zic: Bine, hai să încercăm.

El plătește prima tură și începe să tragă, apucă strâmb pistolul, ochește ținta prea în fugă, se vede că nu știe ce e o armă, că cel mult pe covorul din salon își cheamă prietenii să moară în postura de jucători de jocuri video. Eu cred că pistoalele adevărate nu trebuie ținute ca și când ar fi niște morcovi, broccoli sau vinete, ca și când ar fi ceva inert, ci având clar în minte ce trebuie țintit.

Îl văd cum nimerește câteva cutii, pe altele le șterge doar, pe altele nici nu le clintește, rămân aproape toate în picioare, și prietenii se apropie, chiar și Carlotta și Agata îl încurajează, pentru că deja ne cunoaștem, deși nu ne-am prezentat, că dacă la noi în comună cineva intră în vorbă cu tine, dacă se apropie de tine, e de ajuns ca să se și încropească o gașcă.

Apoi Andrea zice că e rândul meu, pune alți bani pe tejghea, și văd în ochii lui o sclipire ca de provocare, ceea ce părea o amabilitate bănuiesc că devenise de fapt un motiv de zeflemea. Pentru că la mașinuțe am dat năvală peste el, așa cum fac iubirile neîmpărtășite, cu foamea aceea de a fi înțeleși și primiți, acum trebuia să îndur.

Eu iau pistolul în mână, și doamna de la baraca unde e tirul la țintă îmi spune câte lovituri am și că dacă după aceea mai vreau altele trebuie să plătesc, dar trebuie și să o iau de la început. O tură, un singur premiu.

Dau din cap că am înțeles, lumea s-a risipit, pe nimeni nu interesează să vadă o fetiță cu părul tuns prost de mama ei și îmbrăcată cu hainele anarhicului său frate cum trage și greșește, poate i-aș putea cel mult face să râdă, dar până și râsetele, dacă le dăruiesc eu, nu prea au valoare.

Când profesoara de italiană de la școală l-a văzut pe Alessandro intrând în clasă în cârje avea ochii plini de lacrimi și a murmurat cu mâna la gură: Aceste lucruri nu ar trebui să se întâmple.

Apuc pistolul de jucărie, îl ridic încet și în momentul în care închid un ochi și ochesc ținta nu simt nici fiori, nici bătăi grăbite ale inimii, ci aș vrea să strig: Priviți-mă, acum pot și eu să joc.

Apoi eu încep să trag și cutiile cad, se aude zăngănitul tinichelei și al alicelor în salve, cad cinci la rând și mă opresc, îmi odihnesc mâna. Nu știu cum am făcut să le dobor, am simțit doar brațul întins, mâna cum apăsa trăgaciul, ochii fixând ținta, era ca și când aș fi cântat pentru prima dată, pentru a descoperi că aveam glas de privighetoare.

Andrea e atent, încearcă să glumească pe seama norocului, a faptului că după părerea

lui e şi de la vânt, râde.

Mai înalț o dată pistolul, ochesc a şasea doză şi trag, dărâm alte cinci cutii şi încarc din nou. Doamna de la tirul la țintă, cu părul slinos şi cu o rochie foarte decoltată de culoarea gardeniei, zâmbeşte forțat şi comentează ceva într-un dialect care nu e al nostru, pe care nu-mi bat capul să-l înțeleg.

Unii au un simț al echilibrului că pot sta într-un singur picior ca păsările flamingo, alții, când dansează, au ritm şi simt tempo-ul bateriei, alții ca să facă adunări şi scăderi nu au nevoie de hârtie sau calculator, şi apoi vin eu, care ştiu să trag cu pistolul, şi am picioarele aspre, şi treningul lălâu, şi capul golit de un viitor pe care nu-l cunosc.

Chiar şi numai faptul că e un premiu în joc, că se poate învinge, e lucrul cel mai important pentru mine, poate pentru alții nu, dar pentru mine, care aş vrea să acumulez lucruri, care aş vrea grămezi de pantofi, de rujuri, de elastice pentru păr, acel uriaş animal roz cu nas şi urechi rotunde are savoarea izbândei şi a câştigului.

Ridic pistolul, văd clar cutiile, una, două, trei, continui; eu când eram mică nu am urcat niciodată pe un căluț în carusel şi aş fi vrut să mă îmbrac în prințesă, să-mi pun coroana pe cap, să strâng în mână sceptrul, dar caruselul se plăteşte, dar coroanele se plătesc, dar pantofiorii de cristal se plătesc.

A rămas o singură lovitură, cred că deja sunt mulți în spatele meu, am stârnit o atenție nedreaptă şi nefirească. Ei spun: e o fetiță, nici nu are muşchi în brațe, nici nu are bani să-şi schimbe chiloții.

Voi păți şi eu ca aceia care ajung aproape de linia de sosire şi apoi se prăbuşesc, eu voi fi cea care pierde în cadrul de la final, calul care începe să şchioapete pe ultima turnantă, jocheul extenuat, fotbalistul care ratează lovitura de la unsprezece metri, medalia de lemn. Se pierde foarte uşor, din pricina emoțiilor, a neatenției, a firii noastre omeneşti.

Apăs pe trăgaci ultima oară, doza de Coca-Cola se bălăbăne şi descopăr că nu era nici un truc: au căzut toate. Pun pistolul pe tejghea.

Amicele mele chiuie, se cred în fine prietenele unei adevărate eroine, nu ale urâțelei aceleia pe care o lasă pe margine la maşinuțe, nu ale celei poreclite la şcoală Urechi, nu ale celei cu tricouri în culori fluorescente ca de marker, luate de la talcioc.

Dar eu nu reuşesc să fiu fericită, în mine, încă nemişcată, de gheață, este o altă „eu“ care tot mai trage.

Ridic ochii către femeia cu cutiile, care se uită la mine.

Vreau premiul meu, îi zic şi deschid brațele. Sunt pregătită să cuprind lumea toată, universul tot.

Ea se întoarce cu spatele şi se căzneşte să scoată din baracă ursul uriaş de doi metri, nici nu se vede din spatele lui, nu ştie cum să mi-l dea, iar eu nu ştiu cum să-l primesc, e aproape de două ori cât mine, e o persoană, e un colos. Ea îl sprijină de pământ în fața mea şi spune: Felicitări.

O zice fără pic de bucurie şi nedumerită de ceea ce văzuse, se întreabă dacă am trişat şi cum anume, şi cine o fi tras în locul meu. Până şi eu mă îndoiesc de mine, îmi vine să mă uit în spatele meu să mă asigur.

Dar în cele din urmă privesc în sus spre namila aia de pluş din fața mea, poate ar

trebui să-l iau în brațe, să-i dau un nume, sau poate că ar trebui să-l las acolo, să spun că nu-mi pasă de el.

Mulțumesc pentru bani, îi zic lui Andrea, care nu posedă parametrii potriviți să măsoare dacă trebuie să fie surprins sau înspăimântat.

I se spune norocul începătorului, răspunde şi se uită fix la urs, crede că o să-i cadă în cap, ar vrea să râdă pentru că am câştigat un premiu absurd şi nedorit, dar cine ştie de ce nimănui nu-i vine să râdă.

Eu nu ştiu ce să zic altceva şi îl văd pe Mariano că iese pe esplanadă să mă caute, e deja nouă seara, ora la care copiii merg la culcare.

Ăla ce e? întreabă fratele meu.

Un urs, îi răspund, şi adaug: Ajută-mă să-l duc acasă.

Mariano se uită la tinerii care erau acolo ca şi cum ar vedea plante şi pietre şi, fără să mai întrebe nimic, îl apuc de cap, el îl înşfacă de picioare şi aşa îl urcăm până în apartament, îl împingem ca să poată trece de uşă şi îl târâm în cameră, unde va fi imposibil să-l ascundem.

Mama mea e cu radioul deschis, ascultă muzică, îi cântă lui taică-meu ceva de Patty Pravo, în timp ce el fumează lângă balcon, şi nici unul din ei nu ştie că e un urs roz în camera de alături.

A doua zi însă mama îl vede, acolo unde e pânza care desparte jumătatea mea de cameră de cea a lui Mariano, şi rămâne să se uite la el, întreabă de unde a venit.

L-am câştigat, explic eu.

Şi cum l-ai câştigat?

La parcul de distracții, era premiul de la un joc.

Ce joc scoate la bătaie aşa ceva?

Ăla la care se trage.

Ea rămâne tăcută, după care ia foc, maxilarul i se încleştează, ochii i se închid ca nişte nasturi.

Trebuie să-l duci imediat înapoi.

Nu, l-am câştigat.

Nu cred şi nu ai nevoie de el.

Ba toți au nevoie.

Ba nu, nimeni nu are nevoie, e un urs roz. Ce lume strâmbă, ce lume blestemată, în care copiii sunt puşi să tragă ca să câştige jucării de pluş.

Eu urlu că nu o să mi-l ia şi îi trântesc uşa în nas ca să se clatine toată casa, ea continuă să țipe că nu se trage din joacă, că nu se trage nici de-adevăratelea. Dar eu nu stau să o ascult, îmi privesc premiul, care e mare şi fără expresie, ca un sfinx.

*

E vara anului 2001, eu am terminat gimnaziul şi am lăsat-o în urmă pe profesoara de matematică, căreia, ca o ghicitoare, îi plăcea să ne născocească porecle, am uitat de terenul de tenis, de costumele de baie prea strânse pe fund, îmi țin racheta bine ascunsă în

dulăpior, nu mi-am recunoscut greşelile, încă nu ştiu să trasez linii drepte sau cercuri cu compasul, nu am conştiința a ceea ce se întâmplă în lume, trăiesc într-un fel de limb între căderile mele şi neprevăzutele mele revanşe.

E deja amintire copilăria mea cu desene animate, cu eroine în fustițe scurte, cu păpuşele dansatoare, cu reclame pentru dulciuri, cu videoclipuri pe MTV, a căror existență am descoperit-o întotdeauna şi exclusiv de pe ecranele altora, imagini zărite din întâmplare sau când, lăsată în fine mai liberă de maică-mea, mi-am putut petrece câte o după-amiază acasă la prietenele mele, rămânând cu orele vrăjită de tot ce îmi era interzis, în timp ce ele sporovăiau fără să mă bage în seamă, obişnuite fiind cu acea prezență a decolteurilor, a buricelor la vedere şi a microfoanelor deschise.

Fapt e că am treisprezece ani şi încă nu am dat primul meu sărut, şi e iulie, ne apropiem de sfârşitul lunii, iar la mine acasă e în desfăşurare a nu ştiu câta bătălie: maică-mea şi-a pregătit scutul; Mariano, spada cea tăioasă; eu sunt în mijlocul sufrageriei, iar ei sunt pe punctul de a se provoca la duel.

E un tren pe care îl vor lua colegii mei de clasă, explică fratele meu.

Ba n-o să mergi niciunde, ai şaptesprezece ani, răspunde mama, gemenii stau în fund pe podea, se întrec cine strânge mai mult praf de pe jos.

Ba o să merg, e o manifestație la nivel mondial, e un tren care porneşte din gara Termini dimineața devreme…

N-o să iei nici un tren, asta e ultima oară când îți zic.

Dar nu te interesează ce ne fac? Finanțează false războaie, se gândesc doar la bani, la investiții. Ție nu îți pasă de bănci, de banii cu care ne-au îndatorat? Tocmai ție, care nici măcar o casă nu ai…

Ai în gură vorbe pe care nici măcar nu le înțelegi, ce ştii tu despre războaie, ce ştii tu despre multinaționale sau despre case? Tot ce trebuie să faci e să înveți, să munceşti, să nu te aresteze.

Tu nu înțelegi.

Ba nu, tu nu înțelegi, că ai şaptesprezece ani şi nu o să te duci la Genova, o să rămâi aici, unde te pot vedea şi auzi, unde am hotărât eu că o să stai.

Dar nu tu eşti cea care vrea mereu să-i salveze pe toți, aia care susține greva şi refuzul de a ne supune?

Eu sunt aia care are mai mulți ani decât tine şi care a văzut mai multe pe lumea asta, eu ştiu ce fac, dar tu, nu, tu eşti un copil.

Eu tot mă duc, nu mă poți lega în lanțuri aici.

Tata încearcă să-şi spună şi el părerea: Dar şi noi, Antonia, am fost la manifestații, şi noi am ieşit pe stradă, tinerii au nevoie să se înfrunte, să fie în linia întâi.

Ah, da? Au nevoie? Uită-te la noi, tu fără picioare şi eu mătur casele altora şi îi şterg la cur. Ei au nevoie să învețe, de nimic altceva nu au nevoie. Politica de felul ăla s-a terminat.

Ba politica de felul ăla s-a terminat pentru voi, pune paie pe foc Mariano.

Iar eu am aceeaşi expresie ca atunci când îmi trec prin față întâmplările ca vagoanele de marfă, habar n-am de ce s-or certa, îmi acopăr instinctiv urechile şi încep să urlu, simt aversiune față de această familie, față de lipsurile ei şi de frământările ei.

Mariano îi spune mamei că e o ratată, rosteşte RA-TA-TĂ despărțind silabele, ca să se înțeleagă cât mai clar.

După câteva zile se face că se scoală ca să ajungă acasă la un prieten, dar de fapt ia trenul regional şi după aia metroul, ajunge la gara Termini şi urcă într-un tren spre Genova.

Noi nu avem telefoane celulare, nu avem televizor, nu avem computer, noi nu avem mijloace, nu avem posibilitatea de a comunica, suntem captivi în trecutul unei lumi care aleargă în galop, care ne-o ia înainte, ne striveşte sub copitele ei dure.

Maică-mea sună de la telefonul de acasă la prieteni să întrebe, telefonează altor mame şi taţi, telefonează profesoarelor aflate în vacanță, îi întreabă pe toți cine i-a dat bani de tren, cine i-a zis de la ce linie să-l ia, cu cine călătoreşte, unde va dormi.

Antonia deschide radioul la jurnal, ascultă ştirile la masa din bucătărie, ține aparatul lipit de obraz, ca şi cum n-ar vrea să se despartă de el, pare umbra unei fetițe închise în pivnița unei clădiri atacate de bombe.

O să se întoarcă mâine, Antonia, o să vezi, zice taică-meu nesuferitul, dezinteresatul, nihilistul.

Mai tacă-ți fleanca, urlă ea la el, răzvrătindu-se, cu vocea ei subțire care străpunge pereții. Că te-ai apucat să-i vorbeşti de piețe, de lupte, tu i-ai spus de fapt să plece, a ta e vina.

Urletele se suprapun, vocea gâjâită de fundal spune la radio că situația s-a modificat, că procesiunea s-a transformat într-un haos care domneşte peste tot, s-a instalat frica, au început acțiunile poliției pentru a dispersa manifestanții, vocea povesteşte că unii au căzut pe caldarâm, că alții fug, vocea spune *black bloc*[4], familii, centre sociale, vocea dă detalii confuze, la un moment dat declară că un băiat a murit, apoi zice de multe ori *black bloc*, apoi extinctor, părinții mei acoperă vocea cu strigăte că de data asta s-a terminat, că se vor separa, că îşi vor despărți viețile pentru totdeauna, tu aici, eu acolo, tu mai bine te îngrijeşti, tu e cazul să iei antidepresive, tu eşti un biet schilod, tu eşti turbată ca de obicei.

4. Termenul englez începe să se răspândească prin anii ’80 ai secolului trecut şi defineşte o tactică vestimentară de camuflare a identității manifestanților (haine, eşarfe, glugi negre) în protestele violente de stradă. Genova, în zilele summitului G8 din 2001, a fost teatrul unei astfel de mişcări a anarhiştilor, infiltrați de poliție.

Neliniştea mă năpădeşte, mi se întâmplă numai între aceşti patru pereți unde îmi cultiv nevrozele, despre Mariano nu mai avem veşti şi mi se pare că e dispărut deja, înghițit de mişcările galaxiilor.

O văd pe mama cum îşi pune nişte lucruri într-un rucsac, urlând că ea se duce să-şi recupereze fiul, oriunde ar fi, nu există polițist, nu există reuniune a celor puternici, nu există armată care să o poată opri să îl ia înapoi.

Suntem o ruşine, îi răcneşte lui taică-meu şi aruncă spre el un pahar în care mai era nişte vin. Îl nimereşte peste cotul cu care şi-a apărat fața, ea însă este acum mânioasă şi nestăpânită şi nu dă semne să se oprească. Oarbă şi surdă la ochii ieşiți din orbite ai gemenilor, nepăsătoare față de mine, care, nemişcată lângă caloriferul închis, privesc toată

această scenă. O privesc ca printr-un glob cu apă foarte curată, şi aşa, în urma refracţiei, îmi pare cu totul altceva.

Şi Antonia chiar se duce la Genova, Antonia chiar îşi recuperează fiul, Antonia chiar îl aduce înapoi acasă, pierde timp, consumă energie, traversează locuri neştiute de mine, vorbeşte cu persoane pe care nu le cunosc, nu povesteşte cum a făcut, nu spune nimic despre cum a petrecut acele zile.

Casa care o aşteaptă acum e o crevasă, o rană care pulsează, un abces spart, un bisturiu care a despărţit fâşii de piele.

Eu am îngrijit braţul tatălui meu, care, tăcut, se uita fix la plăcile de faianţă de deasupra chiuvetei de la bucătărie, am gătit chifteluţe şi am asezonat salata, i-am culcat pe gemeni, am aşteptat să treacă noaptea şezând pe vasul de toaletă, pentru că dacă sunt agitată îmi vine mereu să fac pipi, am dormit două ore îmbrăţişând lavoarul. A doua zi am luat-o de la cap şi următoarea zi tot aşa. Să trag salve cu pistolul mi se potriveşte, chiar şi să sparg rotule cu racheta, dar familia mea e anestezicul meu, împotriva lor nu ştiu să reacţionez.

Mariano îşi face apariţia cu faţa unuia care a cunoscut tranşeea, maică-mea îl zoreşte să-şi ia repejor lucrurile, să se grăbească.

Antonia zice: Eu aşa o frică n-o să mai trăiesc, tu nu meriţi să fii fiul meu, tu nu meriţi nimic.

Eu şi taică-meu nu eram siguri că am înţeles ce se petrece, credeam că vâltoarea evenimentelor se potolise, credeam că am ajuns la momentul în care se stabilesc punctele de sutură.

Acum tu ieşi afară de aici cu toate lucrurile tale şi te duci la bunică-ta, la Ostia, eu am încheiat, nu mai am nimic de-a face cu tine, maică-mea continuă să-l urmărească pe Mariano cu vocea şi scoate din sertare tricourile lui, şosetele, căciulile de lână, filtrele pentru ţigări, sub privirea moartă a jucăriei mele uriaşe de pluş.

Ursul gustă scena acestei deszestrămări şi pare că surâde, că ştie cum vom ajunge.

Dacă eşti aşa de adult, dacă eşti aşa de grozav, atunci să creşti cu adevărat.

Eu ştiu că Mariano ar vrea să se arunce la picioarele ei şi să-şi ceară scuze, să urle să fie iertat, ştiu pentru că văd cum îi tremură ochii, calzi de nelinişte, noi fără ea nu suntem nimic, noi fără ea cine ştie cum ajungem, dar nu face acest lucru, nu îşi împreunează mâinile, nu îi dă dreptate, nu îi spune că aşa e: Genova era prea mult pentru el.

Taică-meu se fâţâie încoace şi încolo cu scaunul lui, cu cotul bandajat, cu faţa năduşită, căldura de la sfârşit de iulie îl topeşte, spune întruna: Antonia, e o mare prostie.

Dar Antonia nu ascultă ce zice el, spunând pe şleau că aici nu este un parlament cu două camere, cu un echilibru între părţi, ci este domeniul ei.

Massimo îl vede pe Mariano cum îşi ia genţile pe care ea i le-a făcut, cum îşi duce cu sine la subsuoară viitorul. După ani şi ani de urâciune, de priviri retezate, de cuvinte violente, după ani şi ani de când i-a luat totul băieţaşul ăsta, copilul ăsta nesuferit, puşlamaua asta, pare totuşi că îl doare ieşirea lui din scenă.

Maria', nu trebuie să pleci, zice Massimo cu aerul rătăcit al dimineţilor ceţoase.

Antonia, care îl conduce pe fratele meu la uşă, îl ignoră.

Doar o clipă fratele meu ne priveşte: pe mine, pe tatăl meu, pe gemeni.

Frustrarea pe care o resimte taică-meu se manifestă în felul în care strânge roțile scaunului, ştiind că nu se va putea ridica pentru a interveni: o vede, dezarmat, pe maică-mea cum hotărăşte.

Uşa face țac, fratele meu pleacă, peste noi cade cortina răzbunărilor şi depărtărilor.

Zilele următoare le întreb pe prietenele mele dacă au văzut ce s-a spus la televizor despre Genova şi ele îmi răspund că nu, se dădea continuarea serialului *Dawson's Creek*, se pare că lui Joey îi place mai mult de Pacey.

Eu surâd şi zic aşa e, cu expresia unui păstrăv, a unui şalău.

*

Iulie e pe sfârşite, în luna august gonesc pe şaua unei biciclete, dar altcineva dă la pedale.

Numai puținii privilegiați au motorete, noi ne plimbăm cu bicicletele primite de zilele noastre de naştere. Eu nu ştiu cum s-o folosesc, nu am avut niciodată vreo bicicletă, aşa că am găsit un băiat, pe nume Federico, e mai scund decât mine şi are o față simetrică, şi el, galant din fire, vine în fiecare zi în fața casei mele şi mă aşază pe şa, după care pedalează în picioare până acolo unde am decis să ne petrecem vacanța, împreună cu alții, cei care nu sunt călători, cei care au părăsit şcolile din Roma şi din împrejurimi.

Spațiul în care ne dăm noi întâlnire l-am numit piațeta, dar de fapt nu e decât o intersecție de străzi din cartierul Claudia al locuințelor rezidențiale, partea cu vilişoarele care în Anguillara se întinde de la gară până la drumul spre lacul dinspre Martignano.

Piațeta nu are nici un punct de atracție, nu sunt acolo decât un felinar în jurul căruia te poți aşeza, nişte drumuri pe care poți merge doar pe roata din spate, nu tu baruri, chioşcuri de ziare sau săli de biliard, locul în care ne strângem nu e lângă lac, ci aparține zonei recente a localității.

În jur sunt puține puncte de atracție: piscina unui hotel unde se plăteşte intrarea şi unde iarna se țin cursuri de înot şi de polo, nişte terenuri agricole, unele private, pline de căpițe de fân, şi o casă abandonată de ani buni.

Agata şi Carlotta susțin că Federico mă iubeşte cu acel tip de dragoste care te face să îți iasă untul pedalând la urcuş şi că pentru mine şi-ar sacrifica prieteniile şi stabilitatea economică, dar eu pentru el nu simt decât recunoştință şi mă țin la distanță, pe bicicletă îl apuc de brâu fără să îl strâng, iar când ajungem în piațetă îi vorbesc puțin şi fără tragere de inimă.

Federico e unul dintre amicii lui Andrea şi împreună cu alți câțiva a ales piațeta ca loc principal al întâlnirilor noastre, îşi aduc de fumat şi îşi petrec multe ore vorbind despre cum s-a terminat campionatul de fotbal, dacă are cineva vreo minge mai şi joacă puțin, dar activitatea lor preferată e să viziteze casa părăsită.

Eu încă nu am nici o cunoştință despre sexualitatea mea, m-am frecat câteodată de pernă, în pat, din motive pe care nici măcar eu nu le-am înțeles, crâmpeie de imagini capturate de prin revistele lui Mariano, de prin conversațiile auzite pe stradă, de pe panourile cu reclame. Imaginarul meu e sărăcuț, experiența mea se reduce la faptul că îi văzusem despuiați pe frățiorii mei, ceea ce pentru mine nu era nicicum ceva interesant. De

ani buni părinții mei nu mai fac sex, şi nici unul dintre noi nu doreşte să investigheze această absență din viața lor. Acum sunt mai puțin apropiați ca niciodată, dar partizani ai unei dureri, aceeaşi şi opusă totodată.

Singura care are idei mai limpezi în această privință e Carlotta, care mie şi Agatei ne destăinuie cereri şi propuneri din partea masculilor de prin zonă, căscând ochii plină de triumf, ceea ce pentru mine e şi incitant, şi grețos în acelaşi timp.

Eu şi Agata ne percepem propria ignoranță ca pe ceva ruşinos, ne dăm îndărăt în fața evoluției evenimentelor, nu cunoaştem lexicul, nu înțelegem cum se intră în vorbă, plutim la sfârşitul copilăriei noastre cu trupurile plate, fără sâni şi fără fese, ca nişte manechine din vitrină.

Agata e mai interesată decât mine de poveştile Carlottei despre Francesco, Vincenzo, Lorenzo; în fiecare zi se mai adaugă un nume la colecția ei de lucruri făcute şi trăite.

În astfel de discuții, cea mai mare mărturisire pe care o pot face e legată de interesul meu pentru Andrea, care pentru mine rămâne singurul ce-mi stârneşte fiori şi bătăi repezi de inimă. Din acea zi cu parcul de distracții au trecut câteva luni, nici lui, nici amicelor mele nu le-am vorbit de Mariano şi de alungarea lui de acasă, nu am pomenit nimănui de războiul rece în desfăşurare între pereții casei noastre. Andrea pare să aibă față de mine un respect care adesea se transformă în detaşare, nu mie îmi cere țigări sau bani, nu pe mine mă duce cu bicicleta, nu eu sunt cea care îl însoțeşte pe câmpurile alea, nu eu îi stau în preajmă când striveşte cu o piatră sâmburii de pin ca pe nişte viermi.

Despre Carlotta în scurtă vreme încep să circule zvonuri, acuzații, minciuni, şuşoteli. S-au înmulțit numele celor cărora şi-a dăruit corpul, cei cu pipăielile, cei cu mâna printre coapse, cei cu blugii desfăcuți, cei cu aşază-te în genunchi aici, de la doi au devenit douăzeci, treizeci, se pare că toți masculii din sat au văzut-o goală şi că tuturor le-a oferit plăcere şi satisfacție.

Într-una dintre serile în care rămânem să înnoptăm în casa Carlottei, înghesuite toate trei într-un pat de o persoană şi jumătate, eu şi Agata ascultăm raportul ei minuțios despre nişte intimități care ne sunt atât de străine.

Când noi o întrebăm cum se face chestia asta, ea răspunde: E simplu, te aşezi în spatele lui, întinzi mâna şi pipăi.

Eu atunci deschid ochii spre tavan şi văd posterele de pe pereți, cântăreții pop, actorii, Titanicul care s-a scufundat şi Jack care nu s-a salvat şi mă gândesc că nici noi nu ne vom salva.

Carlotta insistă că ar trebui să mă ofer lui Andrea, ei nu refuză niciodată dacă li se propune să fie mângâiați, iar eu răspund că nu sunt în stare. Adevărul e că nu am chef, dar nu ştiu să îmi explic acest lucru.

Dacă stai în spatele lor nimeni nu te priveşte în ochi, observ eu, iar comentariul meu reticent rămâne suspendat.

Într-una dintre după-amiezile următoare, eu şi Agata stăm sub felinarul piațetei şi o aşteptăm pe Carlotta cu orele, trebuia să sosească la patru, dar e ora şase şi încă n-a apărut. Federico ne pune în gardă că s-a dus la casa părăsită cu cinci băieți, nu se ştie când se vor întoarce.

Agata zice: Termină.

Iar eu simt în continuare că nu fac față nici acelei judecăți, nici acelei sentințe. Ar trebui să ne ridicăm şi să mergem şi noi la Carlotta în acea casă, să pipăim, să lingem, să o imităm, şi totuşi nu schițăm nici un gest, eu mă simt ca de ciment şi nu-mi doresc decât singurătatea şi reprimările mele.

Când Carlotta se întoarce de la casa părăsită, şi treptat îşi fac apariția şi cei cinci băieți, pe unii îi cunoaştem, pe alții nu, are un zâmbet satisfăcut, dar schimonosit pe față, ca acela al unui comic la sfârşitul spectacolului, care în culise se transformă în plâns, pentru că publicul nu a aplaudat destul.

Acea senzație inițială a succesului, care o făcuse să se simtă apreciată şi luată în seamă, începe să se atenueze şi capătă nuanțe noi.

Eu mă ridic şi o iau pe drumul care duce la casa părăsită, unde nu fusesem niciodată, vreau să văd ce ascunde, ce revelații pentru vârsta la care creştem, ce rituri inițiatice, ce oracole viitoare sunt acolo.

Mă trezesc într-o vilişoară simplă cu două etaje, cu WC-urile smulse, duhoare de canal, prezervative folosite peste tot pe jos, sticle de bere aruncate, pachete goale de țigări, chiştoace, cutii de vopsea, desene pe zid, nume scrise pe pereți, desluşesc numele Carlottei, lângă care e marcată o inimioară – e roşie.

Pereții acelei case răsună de neînțelegeri şi corpuri strivite, de pretenții şi eşecuri, de sâni care nu au crescut şi celulită apărută la îmbinarea coapselor, de pantalonaşi cu talie joasă, oribil de purtat pe sub burta aia lăsată: ai treisprezece ani, apucă-te de o cură de slăbire, elimină toate înghețatele şi bomboanele, mănâncă cât mai puțin, până dispari de tot.

Săptămâna următoare luna august se termină, iar în noi creşte îngrijorarea că vara nu se va mai întoarce.

Ne aşteaptă liceul, orele, colegii, opțiunile.

Ne decidem să mergem cu toții la piscina hotelului pentru a sărbători ultimele zile împreună şi ca să ne petrecem ziua plonjând în cap de pe trambulină, iritându-i pe ceilalți cu copii mici, mâncând înghețate Magnum, stând turceşte la soare. Federico vede că tot scormonesc prin portofelul meu care e gol, şi face gestul frumos de a-mi plăti el intrarea, eu îi spun un mulțumesc cu jumătate de gură, aş fi preferat ca altcineva să se fi oferit, poate una dintre prietenele mele.

Port un costum de baie din două piese pe care mi l-a împrumutat Agata şi mă simt expusă unui scandal public, umblu cu prosopul strâns peste piept şi mă aşez la umbră, că oricum în câteva minute mă fac roşie ca un pepene. Îl văd pe Andrea că îmi face un semn spre el, vrea să mă arunce în piscină, dar eu dau din cap că nu.

De mai multe nopți dorm foarte prost, chircită, cu genunchii îndoiți, cu gâtul cocârjat între umeri, cu fălcile strânse, chiar dacă am ținut mai departe pânzele să ne împartă camera, fratele meu nu mai este. Când l-am sunat de la cabina telefonică mi-a zis: La Ostia e foarte cald.

În casă trupurile noastre sunt reci, ne mişcăm rigizi ca nişte oameni de zăpadă dintr-o cameră într-alta, iar această lâncezeală nu am de gând să o destăinui nimănui, o țin bine zăvorâtă în acel spațiu strâmt care e memoria familiei mele.

Mă rătăcesc printre gânduri şi mă trezesc că sunt în plin soare, umbra s-a tot mutat şi m-a părăsit, îi văd pe ceilalţi stropindu-se în bazin, alergând pe marginea piscinei, plonjând, atunci mă bag şi eu în apă, pentru că simt cum îmi arde pielea, dar ies imediat, clorul îmi aminteşte de anii de gimnaziu şi de toate cele la care n-aş vrea să mă mai gândesc, îmi recuperez cu greu prosopul.

Privesc în jur, nu o mai văd pe Carlotta şi o întreb pe Agata unde o fi dispărut, ea îmi spune că s-a dus să facă duş, voia să meargă acasă, aşadar îl întreb pe Federico dacă are intenţia să plece şi el, pentru că mă simt stoarsă, pălită de căldură şi de propria-mi neputinţă, el îmi răspunde sigur şi că mă aşteaptă la ieşirea din piscină.

Eu atunci îmi strâng lucrurile, şamponul cu eucalipt pe care l-am şterpelit de la tata, ţin sticluţa în mâna stângă şi peria în dreapta, las dâre de apă pe unde trec, las urme de papuc, intru în vestiar şi zic: Carlotta?

Aud cum curge apa dintr-un duş.

Ţi-am adus şamponul, mai zic.

După care se face linişte, duşul amuţeşte, două persoane şuşotesc, iar eu sunt pe culoarul care duce către lucrurile pe care nu ştiu cum să le fac: cum să mă dăruiesc, să mângâi, să mă bucur.

Uşa duşului se deschide, şi Andrea iese primul, îl văd că se furişează afară fără să mă privească, îşi aranjează costumul de baie, ia prosopul şi-l leagă la brâu. Ne aflăm în vestiarul femeilor, şi eu am rămas cu peria aia în mână şi cu mirosul de eucalipt.

Carlotta iese şi ea din aceeaşi cabină de duş, îşi ţine sutienul costumului cu o mână şi zice: Iată-mă!

Eu am rămas încremenită în acelaşi loc, la fel şi Andrea, formăm un triunghi isoscel de turbulenţe. Mi-ar fi plăcut să nu-mi fi urmat instinctul de a o căuta, aşa cum ştiu mereu şi fără greş dacă tata a rămas cu roata scaunului lui înţepenită de masă, dacă unul din gemeni a făcut pe el, având eu un al şaselea simţ al lucrurilor care ies prost.

La acel iată-mă nu scot un cuvânt, ci aşa cum sunt, cu părul meu roşu şi ud, cu papucii mei albaştri închişi cu arici şi degetele prea evidente, fac cale-ntoarsă şi ies din vestiar şi din piscină, ţin strâns peria, ţin strâns şamponul, mă îndrept spre drum, Federico mă vede şi mă întreabă ce s-a întâmplat, este gata să meargă acasă, dar eu nu răspund.

Am suferit un afront dur şi în viscerele mele procesez care e modul potrivit de a reacţiona, cum să ridic pistolul către ţintă. Ea ştia de această iubire a mea, ea îmi ştia neputinţa, tăcerile, nedumeririle, ea m-a ascultat cum îi mărturiseam sentimentele mele care, în adâncul meu, erau definitive, dacă nu m-aş fi ridicat, dacă nu m-aş fi dus la duşuri, ea în veci nu mi-ar fi destăinuit acest lucru, pe la spate, ea săvârşea un delict.

Această primă trădare e, pentru mine, o agresiune pe care o reţin în gene şi nu o transform în lacrimă, ci o comprim, ca şi cum aş poseda o presă industrială, un cleşte, şi astfel trădarea este zdrobită de arşiţa dezgustului meu. Merg grăbită spre casă, intru încă udă, tot cu peria, eucaliptul şi plici-plici-ul şlapilor mei.

Părinţii mei stau în colţuri diferite ale mesei şi se privesc fix, îşi trimit deochiuri şi blesteme prin forţa gândului, eu sunt încă toată umedă şi îmi ţin cu greu echilibrul, soarele m-a bătut în capul care acum mi se învârte, fac doi paşi şi alunec, prăbuşindu-mă.

După doar câteva zile la New York se prăbuşesc şi Turnurile Gemene.

5
Melologo

Vara e pe sfârşite, şi mama descoperă cele patru cărți pe care le-am împrumutat de la bibliotecă: două le-am pus în baie şi alte două sunt pe noptieră, în camera mea.

O văd în picioare, sprijinindu-se de maşina de spălat, cum răsfoieşte una din ele şi cum dă paginile cu repulsie, şi înainte şi înapoi, cartea are copertă roz aprins, literele verzi sunt în relief, şi se intitulează *Casa aceasta e un dezastru.*

Cine e această Linda Romsey? întreabă ea, pocindu-i numele pe care îl repetă de trei ori, pronunțându-l mereu greşit, e în continuare cu spatele la mine, în timp ce eu sunt în pijama şi desculță, dincolo de uşă.

Nu ştiu, cea care a scris cartea, răspund eu şi simt cum stomacul îmi bolboroseşte.

Şi cine o cunoaşte? Ce scrie? Maică-mea suceşte cartea apucând-o de cotor, o scutură ca şi cum ar trebui să cadă din ea ceva ascuns înăuntru, vreun mister despre persoana mea, vreo motivație a existenței mele pe lume.

Prietenele mele o citesc…

Şi tu ce faci cu cărțile astea? Tonul vocii ei se ridică, şi ea se întoarce spre mine.

Toată vara n-ai făcut decât să-ți pierzi timpul, numai asta ai făcut. Vrei să te duci la liceul clasic? Ştii tu ce însemna pentru mine să urmez liceul clasic, eu nici nu îmi permiteam să visez să ajung la liceu, eu am opt clase, am învățat totul singură, vedeam fetițele cu ghiozdanul în spate, iar eu eram deja la muncă în casa unei bătrâne, spălam scările, după nu foarte mulți ani am rămas însărcinată, am avortat, apoi din nou însărcinată, pe urmă s-a născut Mariano, casa aceasta e un dezastru? Legitimația de bibliotecă te-am pus s-o faci ca să citeşti ce se cuvine. Te duci la liceul clasic ca să vorbeşti de această Linda nu ştiu cum, de o necunoscută, de cărțile astea colorate, dar ce, ai opt ani? Ai cerut sfatul bibliotecarei, cum ți-am spus să faci?

Da, dar mi-a dat nişte cărți grele…

Deci aşa eşti tu, când vin chestiile grele le părăseşti. Faci şi tu ceea ce fac toți, faci şi tu ceea ce nu serveşte la nimic.

Mamă, e o carte uşoară, să treacă timpul, zic eu, arătând înspre ceea ce ea încă mai ținea în mână.

Cărțile nu se țin la closet, nu sunt ca revistele de la coafor. Timpul deja trece, draga mea, timpul ăsta s-a terminat şi tu nu ai citit nimic. Vrei să studiezi latina, vrei să studiezi

greaca veche? Casa aceasta e un dezastru?

Maică-mea pune energic cartea pe maşina de spălat, pentru că e de la bibliotecă, nu a noastră, că altfel, nici nu ştiu, ar fi făcut-o ferfeniță, i-ar fi înghițit paginile, ar fi şters cu ea sosul de roşii de pe jos. Se întoarce spre mine, are privirea celui care nu scapă prada din gheare.

De azi înainte îmi arăți şi mie cărțile pe care le iei de la bibliotecă, vrei să urmezi liceul clasic cu prietenele tale? Atunci apucă-te să înveți. Şcoala e un privilegiu. Nu o să îți fie îngăduit să stai cu burta în sus, ori înveți, ori eşti nimeni. Ai înțeles? Tu vrei să fii nimeni?

Eu rămân în tăcere şi mă gândesc la fața rotunjoară a bibliotecarei, cu bretonul ei strâmb şi năclăit, pe care nu şi-l spală prea des, la degetele ei cu unghii roase, la inelele colorate pe care le poartă, unul albastru pe degetul mare, la cărțile pe care le ia de la subsol şi pe care le aduce sus, la lista pe care mi-a dat-o când i-am cerut un sfat, pentru că maică-mea voia ca eu să citesc cărți serioase, cărți adevărate, care îți dau fiori şi te fac să plângi.

Am văzut o carte pe aici prin casă acum câtăva vreme a unei englezoaice, cum se numea? continuă maică-mea netulburată.

Jane Austen, răspund eu şi simt cum picioarele îmi fierb, cufundate într-o băltoacă încinsă, în ciorba cuvintelor noastre.

Păi şi era grea? Păi dacă au făcut şi film după ea, strigă ea, şi cartea mea pare un hoit, ceva mort şi înfricoşător, iar ea apasă cu degetele pe copertă, dibuindu-i greşelile.

Dar tu nu ai citit-o, mă apăr eu.

Eu nu contez, eu muncesc tot timpul, ştii tu ce înseamnă să munceşti? Nu prea cred, te tot plângi, doar cu asta te ocupi. Eşti un ghimpe în picior.

Mă întorc la muțenia mea pasivă, şi în acea lipsă a oricărui zgomot aud zumzetul cărților pe care poate nu le voi citi niciodată, mă întreb oare de ce se încrâncenează aşa, oare ce o vrea pentru mine, oare ce urzeşte şi ce proiectează, mă întreb dacă toate astea au de-a face cu absența fratelui meu, dacă nu cumva acum a devenit evidentă lipsa mea de valoare, dacă nu cumva vrea cu orice preț să mă îndoape de cunoştințe, să îndese în mine ca într-un sutien, ca într-un palton, ca într-un portofel.

Tu asculți ce-ți spun?

Da, ascult.

Parcă eşti un peşte mort, mă priveşte, şi simt cum mă străpunge o durere dinspre burtă înspre şale.

Dacă nu iei media opt la liceul ăsta pe care l-ai ales, tu nu mai ieşi din casă, te încui aici, eu şi taică-tău urmează să dăm o groază de bani pe manuale, îmi eşti datoare.

Da.

O să citim împreună dacă nu o să înțelegi, o să învăț cu tine, trebuie să reuşim, e musai să reuşim, îi tremură glasul în timp ce deschide hubloul ca să scoată şi să întindă rufele ude din maşina de spălat la care încă plăteşte ratele. Mama nu suportă să amestece rufele negre cu cele colorate, dar nici să irosească apa nu îi place, închide robinetul în timp ce mă spăl pe dinți, se irită dacă fac duş mai mult de zece minute.

Acel *împreună* mă înghite ca o închisoare, e un *noi* în care nimeni nu m-a întrebat

dacă vreau să locuiesc.

Am ales un liceu pentru cei înstăriți, e un act punitiv, de rană în adâncime, de sufocare. Am ales o şcoală grea, unde se predau limbile moarte pe care nimeni nu le foloseşte şi îmi repet că am făcut asta pentru prietenele mele, ele vor merge acolo, acolo merg şi eu, dar adevărul e că în adâncul meu există ceva mic mic, o glandă, o insectă, care este vocea mamei mele, căreia trebuie să îi demonstrez că nu sunt o terchea-berchea.

Acel *noi*, care e acolo nevăzut, este cel care îmi porunceşte, provocându-mi castelele suspendate ale visării şi mlaştina indiferenței.

*

În prima zi de liceu descopăr că şi acolo unde bogătanii îşi trimit odraslele la studiu pereții sunt sfărâmicioşi, asfaltul curții e numai hârtoape de la rădăcinile arborilor crescute pe sub el, iar sălile de sport au o duhoare de năduşeală străveche.

Construcția e un paralelipiped compact de un roşu cărămiziu cu trei etaje, înconjurată de câțiva pini cam țepeni şi nu foarte umbroşi, de dungile ce semnalizează parcările, micul teren de fotbal; înăuntru, la subsol, sunt adăpostite bine spațiul pentru volei, spalierul pe care să ne cățărăm, o capră pentru sărituri cam uzată, inelele de gimnastică, atârnând ca salamul şi şunca din tavan. Clasele norocoase sunt la ultimul etaj, de acolo pot fi urmăriți de la fereastră băieții cum joacă fotbal, iar cele mai ghinioniste la subsol, lângă sala de festivități, unde e mai frig, cu pereți din rigips pe care îi dărâmi dintr-un pumn, totul pute a muşchi şi mucegai, iar soarele pătrunde timid, doar pieziş şi din neatenție.

Acolo îmi încep eu primul an de liceu: într-un subsol, la fel ca rozătoarele sau gândacii.

Reuşesc şi în şcoala aceasta să îmi pun în valoare noile mele inabilități: mă ştiu toți că am răsuflarea scurtă, că am o anumită aversiune față de driblinguri şi de serviciile imparabile, că port şosete flauşate lăbărțate la vârf şi treninguri deformate la genunchi. Mi-e permanent frig, şi somn, şi foame de apreciere, simt nevoia ca nimeni să nu uite de mine şi să mă prezint şi să tot repet: uite-mă, uite-mă, aici sunt.

Zidurile împrejmuitoare şi clasele sunt pline de inscripții, de insulte la adresa profesorilor celor mai temuți, declarații amoroase şterse, numere de telefon şterpelite, iar pe fațada şcolii se pot vedea cojile şi petele lăsate de ouăle cu care elevii au aruncat la sfârşitul anului şcolar precedent.

Şcoala se află tot pe Via Cassia, dar mai departe, iar ca să ajung, în afară de un tren, trebuie să mai iau şi autobuzul 201, al cărui cap de linie se află la intrarea dinspre sud într-o zonă rezidențială, Olgiata, un loc cu terenuri de tenis şi cluburi de golf, cu vilişoare demne de zona centrală a Forurilor Imperiale, cu servitori, şi grădinari, şi cu pază la poartă. Este periferia cea mai îndepărtată, cea mai bogată.

Trebuie să mă ridic din pat la ora şase dimineața ca să pot fi în clasă la 8.20, înghit cu greu ceva de dimineață, un lapte şi doi biscuiți, am burta mică, trenurile sunt tot mai proaste, sunt ca nişte vagoane de transportat vite, lumea respiră direct pe uşile automate, nu are loc nici să strănute, se aud înjurături după fiecare zdruncinătură, iar eu, de îndată ce reuşesc să cobor, trebuie să mă pun pe alergat, cu ghiozdanul care mi se bălăbăne în

spinare, pentru că îl văd venind pe 201 din partea cealaltă a parcării.

Autobuzul are puține locuri pe scaune, trece pe lângă fosta mea şcoală, care acum mi se pare neînsemnată, uscată şi fleşcăită, ca o plantă la sfârşitul iernii. Apoi trece de ea şi, pe anumite porțiuni, îşi continuă drumul foarte lent din pricina semafoarelor, e de negândit să poți atinge mai mult de treizeci de kilometri pe oră, dar pe altele şoseaua se eliberează brusc, iar traficul pare să îşi reia fluxul la fel ca sângele prin arterele bune.

Dar uneori nu e destul de rapid, sunt zile când acumulăm întârzieri şi ne vedem obligați să coborâm înainte de devierea către Marele Racord Anular şi să ne descurcăm cum putem pe jos până la şcoală. Pe această bucată pe care o am de parcurs fac un slalom printre țevile de eşapament ale maşinilor blocate în lungi şiruri, şi Agata îmi arată un mic altar, împrejmuit cu un mic gărduleț, având în centru un buchet de flori artificiale şi două fotografii încadrate în rame ruginite, cineva ne spune că acolo şi-au găsit sfârşitul cu ani în urmă două fete pe o motoretă, care s-au izbit de un stâlp de lumină, iar eu îmi spun că nu e semn bun să trebuiască să mă gândesc cu părere de rău că va trebui să le întâlnesc fără să le cunosc şi în următorii cinci ani din viața mea şi să mă imaginez şi pe mine acolo, într-o fotografie la marginea unui drum pe care curge fluviul indiferenței şi al urgenței de a ajunge la destinație.

Eu şi Agata suntem în aceeaşi clasă, în timp ce Carlotta în cele din urmă s-a răzgândit, a renunțat la liceul din Roma şi l-a preferat pe cel din provincie, şi deci merge la liceul clasic de la Bracciano, aproape de cel unde învăța şi Mariano.

De la scena de la piscină n-am avut ce să vorbesc cu ea, între noi s-a lăsat grindină şi tăcere, când i se pronunță numele scot din mine numai răutăți şi scuip asupra numelui ei, ca şi cum ar fi un păianjen sau o furnică ce s-ar putea îneca în scuipatul meu. Ştiu prea bine că fiecare cuvânt de dispreț va ajunge la urechile ei şi de aceea le şarjez cu țepi şi cu bolovani şi nu mă dau în lături de la insulte şi de la distrugerea ei.

Dacă mă salută, întorc capul, dacă trece pe lângă mine, fac o eschivă ca boxerii când vor să lovească. Carlotta încearcă şi tot încearcă să se apropie de mine, să se strecoare prin fisurile zidului meu, dar este răzuită ca o tencuială sfărâmicioasă, pe care o resping şi o vomit pe loc.

Nu caut să aflu cu cine se vede, cu cine iese, cum îi merge la noua ei şcoală, nu mă interesează poveştile ei, mă irită când se lamentează de câte ceva, mă bucur dacă îi merge prost, cred că fiecare silabă de-a ei e înşelătoare, e o nevoie stângace de a face paradă şi de a se întoarce, în timp ce eu încerc să o mân către gaura lipsei ei de onoare, şi o revăd iar şi iar ieşind de la duş cu prosopul în mână, simt mirosul de eucalipt şi acele periei apăsându-mi palma.

Faptul că sunt în clasă cu Agata are avantajul de a o fi exclus dintre noi, nu va putea să vorbească cu noi despre o lume întreagă care acum ne aparține, va rămâne izolată de bârfele şi poveştile noastre în acele rare ocazii în care vom fi împreună, eu mă voi preface că lângă mine e o fantomă, voi insista pe ceea ce nu mai e de competența ei, voi scoate din sertar anecdotele legate de şcoală, cu multe detalii. Mă voi preface că vorbesc doar cu Agata, dar o voi face pe un ton vioi, cu note ale vocii care nu-mi aparțin, inventând tot felul de minunății, mândrindu-mă cu opulența altora, scoțând în evidență distanța pe care Carlotta nu o va recupera niciodată, însă noi da, pentru că statul în preajma banilor te face

să le simți mirosul, luxul e contagios, îmi zic mie şi îi zic Agatei, fără să îi arunc celeilalte vreo privire.

Adevărul e că încă din autobuz, imediat ce mă urc, simt cum mă copleşeşte aerul, fetele îşi dau cu parfumuri consistente, de femei care merg la birou, băieții iarna poartă jachete cu puf de gâscă şi căciuli de lână cu marca firmei cât se poate de vizibilă, se aseamănă atât de mult între ei, că nu ai şti cine-i cine. Printre ei, cei care vin din Olgiata şi Le Rughe, ambele situate în Roma Nord, zona doar cu vile pe trei niveluri, cu grădini în fața şi în spatele casei, piscine cu trambuline, covoare persane, garderobe de dimensiunea unor camere, se vor recunoaşte de la prima privire, vor mai lua încă foarte puțin autobuzul împreună cu noi, doar până când vor împlini vârsta permisă să îşi ia scuter şi apoi minicar, acele maşinuțe în miniatură, care fac tot atâta zgomot cât un tractor, dar care pot fi conduse doar de la optsprezece ani. Eu fără bicicletă, ei la volan, ne vom privi în curând de la bordul unor universuri paralele, separate de Calea Lactee.

Până şi Agata, căreia nu i-a lipsit nimic niciodată şi care şi-a putut oricând permite capricii pentru mine cu neputință, face cu greu față acestei permanente reînnoiri a garderobei devenite de unică folosință.

Nouă ne e greu şi să ne gândim la încălțăminte nouă Nike sau Adidas, ei se întorc de pe Via Condotti după ce au făcut shopping pentru ziua lor de naştere şi vin la şcoală cu pantofi Prada şi genți Gucci înăuntrul cărora trântesc caiete şi pixuri, în timp ce noi avem aceleaşi ghiozdane din generală.

Când am mers la papetărie ca să cumpărăm rechizitele necesare am încercat să îi propun mamei o agendă neagră, iar ea s-a uitat la preț şi mi-a zis că din două caiețele de mici dimensiuni ne-am fi putut face noi singure caietul zilnic de clasă, ca în fiecare an. Trebuia doar să împărțim pagina în jumătate, să scriem numărul paginii şi data şi să lăsăm câteva rânduri pentru teme.

Şi atunci, cu ochii ațintiți asupra raionului cu felicitări pline de strasuri şi cățeluşi cu boticuri umede, aproape că am urlat la ea că eu vreau un jurnal de clasă adevărat, nu un caiet pe care să scriu eu data, nu un calendar, nu tot a nu ştiu câta păcăleală, iar ea, drept răspuns mi-a pus piedică cu genunchiul în spatele genunchiului meu, şi făcând totală abstracție de mine, a luat caietele pe care le voia, pixurile pe care le voia, penarul pe care îl voia, de un roz pal şi mult prea lung.

Această nouă şcoală a mea mă respinge de la bun început, ca pe un sos expirat, ca pe un produs congelat fleşcăit, şi eu tocmai de aceea rămân pe poziții şi mă ancorez şi mai tare, cu ghiozdanul meu jerpelit şi cu acel caiet pe post de jurnal, îmi construiesc baricade şi sunt în competiție, dacă văd vreun câmp de luptă îmi pregătesc marşul.

Părul meu roşcat a crescut din nou, lung şi simetric, şi îmi face chipul şi mai ascuțit, de-acum îmi țin urechile bine ascunse şi apărate, nu îndrăznesc să îmi fac împletituri în vârful capului sau să îmi strâng părul într-un coc la spate, nu am sâni, n-am fund, dar sunt slabă şi încep să port puținele lucruri strânse pe corp pe care le am, mi se cam văd coastele şi încheieturile subțiri ale mâinilor, mă dau cu rimel pe furiş în tren şi când mă privesc în oglindă mă simt ca ieşită din găoace, trebuie să mă pregătesc să devin cea mai bună versiune a mea şi să uit impresia proastă pe care ceilalți au avut-o despre mine.

Un singur lucru te poate salva dacă nu ai bani, şi anume frumusețea, îmi tot repet eu, periindu-mă mai des, trăgând în jos cu degetul arătător de obraz pentru a mă putea farda cu creionul de ochi, pentru a-mi face ochii obiect de interes. Am puține lucruri, dar acelea, aşa puține cum sunt, nu o să mă facă să mă asemăn mamei, cea neglijentă, cea care trage din greu, cea care spală vasele, cea cu costumul de in cumpărat la târg, pe care îl îmbracă pentru a se preface că e ceea ce nu e. Eu trebuie cât de curând să încetez a mai fi fetița plină de defecte şi să mă transform într-o femeie de iubit. Această schimbare parcă mă mănâncă pe tot corpul, mă arunc cu capul înainte în competiția morbidă a trupurilor şi privirilor.

După o săptămână de la începutul liceului îi spun lui Federico că trebuie să ne sărutăm, am eu nevoie de acest botez, nu vor fi replici şi nici aplauze, nu o să mergem la casa abandonată, nu o să ne mai întâlnim să mergem cu bicicleta, el pentru mine e un fel de merluciu, din acela pe care îl păstrezi în congelator, ştiind că oricând te poate salva, dacă nu ai nimic altceva de gătit pentru cină.

Sărutul a ieşit cam prost, pare mai mult un mestecat şi-un rumegat decât un semn de afecțiune, curge nițică salivă din colțul gurii, el e mai scund decât mine, părul îi pute a gel, bunele lui maniere mai rău ne încurcă.

Asta se întâmplă în spatele unui zid al piațetei, nici ascuns, nici prea vizibil, pe sub pinii care au lepădat insectele ce-i năpădeau. Federico mă întreabă dacă o să ne mai vedem, iar eu îmi şterg gura cu dosul palmei, nu vreau să rămână vreo urmă din acea implicită cerere de ajutor.

Răspund: Nu, o să fiu ocupată, şi îi întorc deja spatele.

*

Clasa mea din subteran ne face pe noi, elevii, să părem nişte vietăți nocturne, tot batem din pleoape ca fluturii de noapte pentru a rămâne treji.

Eu şi Agata stăm într-o bancă pe la mijlocul clasei, în față sunt tocilarii, în spate cei care nici nu vor să audă de carte, dar asupra nimănui, sunt convinsă, nu atârnă iminența de a nu coborî sub o anumită medie, de a nu deştepta balaurul cu trei cozi care sălăşluieşte în pieptul mamei mele.

Băieții sunt puțini şi aproape toți urâți, îi tot spun eu Agatei, în celelalte clase există măcar un băiat acceptabil, numai la noi nu: unul are păr subțire şi rar şi cum ia cuvântul se face roşu tot, altul e bondoc şi scund şi are fața prea mare, altul are părul slinos şi pielea plină de alunițe, altul iese în evidență prin dinții încălecați din față şi nasul teşit. Simt repulsie față de ei, aş vrea să-i îngrop, să-i spulber în vânt. Unul singur s-ar salva, dar iese din discuție pentru alte rațiuni, îl cheamă Samuele şi a fost lăsat repetent deja de două ori, este unicul repetent din clasa noastră, încă nu are vârsta să părăsească şcoala, aşa încât continuă să nu treacă clasa cu o neglijență încăpățânată. Are o față de copil, buze groase, ochi dulci şi amenințători totodată, se îmbracă adesea în treninguri şi adidaşi tociți, dar anumite detalii trădează povestea unui fiu de familie înstărită, cum ar fi ceasurile, brățările şi lănțişoarele, încălțămintea e uzată, e adevărat, o schimbă în fiecare săptămână, pentru că o strică jucând fotbal după-amiezile. Nu vine la şcoală cu vreun ghiozdan, ajunge mereu

cu întârziere, se aşază în faţă şi doarme, sau îşi aduce ziare sau alte cărţi după bunul lui plac, care nu fac parte din programa şcolară, şi le răsfoieşte în tăcere. Nouă, bobocilor stângaci şi groteşti, ne bagă în oase un sentiment de teamă şi subjugare. În clasă adesea îşi răsuceşte câte o ţigară sau mai trage şi câte un fum dintr-un joint în recreaţie, în restul timpului ne ignoră ca şi cum noi am fi nişte broscuţe şi el prinţul, ţâşneşte afară la sunetul fiecărui clopoţel, ca să se întâlnească cu foştii lui colegi de clasă sau cu cei de prin ultimii ani care ne reprezintă institutul şi care peste puţin timp vor merge la universitate.

Mie mi-e frică de el, îmi mărturiseşte Agata într-o dimineaţă.

Samuele a ajuns într-adevăr la şcoală la ora a doua, duhnind a alcool, că îşi turnase pe gât două beri dis-de-dimineaţă, poartă un hanorac galben, ochii îi sunt umflaţi, răspunde molfăind ceva profesorului de engleză, care încearcă să-i ceară temele: Luna a căzut astă-noapte, lumea e pe sfârşite.

Noi rămânem muţi, într-o tăcere mistică, plină de vibraţie.

Lecţiile de latină şi greacă sunt dureroase, profesoara este inflexibilă şi ne domină cu fermitate, nu e nevoie nici măcar să ridice glasul, asupra noastră se coboară precum noaptea fiecare privire dezaprobatoare a ei, ne poate face să dispărem doar pronunţându-ne numele. Până şi Samuele o respectă, când e ora ei dormitează fără să deranjeze, iar ea nici că îl bagă în seamă, între el şi feriga din colţul clasei nu e nici o diferenţă.

În primele luni suntem cu toţii buimăciţi de toate acele limbi pe care nu le înţelegem şi nici nu vrem să le înţelegem, tot repetăm la declinaţii şi la verbe, ca nişte automate sau ca nişte păpuşi vorbitoare, acasă, pe tren, în bucătărie, înainte, în timpul, după ore, ne târâm cu dicţionarele sub braţ şi fiecare cântăreşte câteva kilograme bune, e ca şi cum am avea după noi un sac de făină şi o sticlă plină de ulei.

Dicţionarele mele de latină şi greacă sunt vechi şi unsuroase, le-am cumpărat la a nu ştiu câta mână, printr-o prietenă de-a mamei, hârtia e îngălbenită, iar pe margini sunt scrise însemnările altor elevi, aşadar mie îmi este imposibil să folosesc acele spaţii goale ca să îmi notez în creion conjugările pe care să le folosesc la exerciţiile în clasă, când se plimbă printre bănci temutele versiuni în greaca veche.

De ce oi fi eu aici, mă tot întreb, răsfoind iar şi iar dicţionarul, dacă nici măcar în Grecia această formă veche a limbii nu se mai ştie?

La primele notări obţin nişte nefericite note de trecere, cu temele corectate cu creion roşu pe care nu îndrăznesc să le arăt mamei, le ascund şi falsific semnătura ei pe jurnalul de clasă, pentru că dacă pentru alţii a împuşca un şase e prilej de sărbătoare, pentru mine e un dezastru.

Antonia, de când Mariano e la Ostia, îşi concentrează asupra mea toate gândurile, îmi adjudecă vinovăţii şi responsabilităţi pe care până atunci le împărţeam cu frate-meu: de la vase la gătit, de la călcatul rufelor la aranjarea paturilor gemenilor nu fac decât să o ajut ba cu una, ba cu alta.

Termină treburile şi pe urmă mergi de învaţă, ăsta e refrenul ei zilnic.

Nu mai ies aproape deloc, foarte rare ocaziile de a mai sta şi eu în compania cuiva, de Federico am uitat, Andrea este tabu şi cortină lăsată.

Mama mă hăituieşte – eu sunt vulpea, ea e puşca –, într-o zi la întoarcerea de la şcoală mă aşteaptă cu un dicţionar nou pe masa din bucătărie şi surâde.

Zice că a întrebat-o pe doamna Festa, unde merge ea să facă curat, care ar putea fi cel mai potrivit dar pentru o fată care citeşte, iar apoi, cu o ferocitate meticuloasă, i-a răspuns: un dicţionar.

Aşa poţi să compari cu latina şi greaca veche, studiezi limbile, dacă le-aş fi putut studia şi eu, vezi ce minunat? Sunt toate cuvintele, chiar toate…

Antonia deschide la întâmplare dicţionarul limbii italiene şi îmi arată paginile, îşi pune ochelarii de vedere pe vârful nasului, zice: *melologo*, care vine de la *melos* şi *logos*, ai înţeles? Chestiile pe care le studiezi tu. Un text însoţit de muzică, uite aici, citeşte.

Îmi aruncă în braţe dicţionarul şi continuă să surâdă, ochii îi strălucesc animaţi de acest vis, atunci mă uit unde a arătat ea cu degetul şi repet şi eu: *melologo*, şi cu voce tare spun întreaga definiţie.

Bucuria mamei se lipeşte de mine, după luni de priviri întunecate şi cuvinte trunchiate, nu pot s-o întristez, aşa că răsfoiesc mai departe şi aleg un alt cuvânt şi uite aşa rămânem suspendate în acel răstimp al lucrurilor pe care le învăţăm pentru prima oară. Cu fiecare cuvânt pe care îl rostesc cu voce tare ea se animă şi îl repetă, încercând să şi-l însuşească, cu acea cadenţă dialectală de care nu se poate descotorosi. E o forţă dinamică, ceva care mă împinge să urmez satisfacţia ei, îndepărtându-mă de a mea.

De la sosirea darului ei, timpul meu devine tot mai dens, învăţatul devine compulsiv şi distructiv, nu mă întrerup deloc, nu gândesc că aş fi mai inteligentă decât ceilalţi, dimpotrivă, e pură sârguinţă, cu o râvnă nebună vânez notele, de la şase la şase şi jumătate, de la şase şi jumătate la şapte, de la şapte şi jumătate la opt, iar când profesoara de greacă îmi aduce tema pe care scrie nouă eu sar drept în picioare.

Ceilalţi mă privesc înmărmuriţi, după care râd în barbă, dar mie nu îmi pasă, pentru că îi văd în timpul orelor şi al temelor din clasă cum se joacă cu telefoanele mobile pe sub bancă, cum îşi trimit bilețele, cum trag cu ochiul în foaia vecinului, în timp ce în mintea mea vine şi revine ca la ping-pong fraza Antoniei: Aşa eşti tu, când vin lucrurile dificile, tu le abandonezi.

Nici măcar despre acea notă nu îi spun nimic mamei, pentru că o singură notă valorează exact cât prima cutie de aluminiu pe care o dărâm la prima ochire, eu trebuie să continui să trag până nu rămâne nici una în picioare, apoi să mă întorc la ea şi să îi arăt că nu obţin doar premii inutile cum sunt urşii roz gigantici, bomboanele gelatinoase sau ciocolăţelele, ci că pe mine mă mână orgoliul şi nu abandonez.

La cea de-a treia temă în clasă care îmi iese bine, la materii diverse, până şi la matematică, colegii mei îmi observă capacităţile şi nu ştiu cum să reacţioneze, pentru că nu sunt atât de respingătoare ca să mă considere o tocilară demnă de tot disprețul lor, dar nici atât de bogată şi dezinteresată de studiu ca să se apropie de mine.

Aşa încât încearcă să îmi ceară ajutorul înainte de a fi ascultaţi, vor de la mine mici rezumate şi sfaturi, în timpul scrisului întind mâinile către foaia mea şi trag cu ochiul, eu încerc s-o ajut pe Agata, ştiu că a rămas în urmă, dar e silitoare, iar cei care, după părerea mea, au dificultăţi nu se aleg cu nici un profit. Dar când Samuele, de îndată ce profa de italiană iese din clasă, se apropie de banca mea şi îmi şuteşte cu un gest violent foaia din mână pentru a vedea ce răspunsuri am dat la întrebările deschise, eu nu rămân în bancă să îndur aşa ceva, ci sar ca arsă şi îl iau la rost: Treci în banca ta, îi spun, iar privirea mi-e

fermă, vocea plină.

El, cu silueta lui deşirată, mă priveşte de sus, strânge din ochii cu pupile subțiri, neobişnuit cu vreun refuz din partea celorlalți.

Eşti dăcât o zărăntoacă, o tocilară de țe se vede petecele la cur, mă apostrofează el în dialect, pentru a sublinia cât sunt de săracă, pentru a face din acest lucru un cap de acuzare şi pentru a face cunoscut tuturor că sunt singura din clasa aia care se trage dintr-o familie nevoiaşă şi că sunt oarecum una venită din afară, o intrusă căreia i-a fost hărăzită o minune.

Nu răspund, pentru că profa intră din nou în clasă, iar Agata îmi strânge uşor brațul ca pentru a mă alina, din partea mea se aşteaptă la lacrimi şi un comportament necuviincios, însă îi dau mâna la o parte şi încep cu răbdare să netezesc cât mai bine foaia cu tema, care se făcuse ghemotoc, o mângâi şi în lung şi în lat şi privesc spinarea lui Samuele.

Maică-mea are un coş plin cu petice, mici bucăți de stofă pe care ni le coase pentru a întări pantalonii, pentru a repara buzunarele găurite sau rejansa uzată, pentru a acoperi găurile, arsurile sau petele care nu mai ies de pe tricouri.

În recreație el iese primul şi eu dau fuga după el, văd că urcă nişte trepte, şi o iau şi eu pe acolo, urc două etaje în spatele lui, şi apoi până sus de tot, îl văd dispărând sub acoperişul terasei unde nu e voie să ajungem.

Ies şi eu pe terasă, mă loveşte cu putere soarele unei Rome înghețate şi senine, cu el sunt şi alți băieți, cu toții mai mari decât mine.

Doar în acel moment el mă observă, cu părul meu roşu cu tot.

Ce vrei? Se întoarce cu țigara stinsă în gură, iar în privirea lui citesc nervozitate şi dispreț.

Şi aşa cum mi s-a mai întâmplat, se perindă prin mintea mea imaginile chinurilor şi disputelor mele, ale disperărilor şi ambițiilor mele, şi tot ceea ce nu este nici respectat şi nici înțeles la mine, biblioteca şi amenințările, pagini peste pagini de pagini după pagini, surâsul mamei în timp ce repetă *melologo, melos* şi *logos*, muzică şi cuvinte, bretonul bibliotecarei Tiziana, lista cărților fără de care eşti un nimeni, tot ceea ce a trebuit să citesc, lăsându-le altora cărțile de plimbare, de divertisment, de haz, orele de studiu şi urletele lui taică-meu şi ale maică-mii care iar se încaieră, cărțile ținute pe genunchi în tren sau în baie, soarele care asfințeşte fără ca eu să fi putut să ies şi notele care cresc, care scad, care mă judecă. Gândurile mele cresc în mine un chef nebun de război şi de răzbunare, s-a sfârşit vremea când eram fără apărare, am înțeles multe acum: ştiu să trag, ştiu să bat, ştiu să chinui şi ştiu să sărut.

Strâng mâna şi cu o forță frenetică pentru un corp aşa fragil, cu oasele bazinului ieşite în evidență, şi cu un curaj de om care mereu trebuie să lupte, îi trag un pumn în plină față, nimerindu-l în ochiul drept. Samuele face câțiva paşi înapoi, îşi duce degetele la ochiul lovit şi cu celălalt mă priveşte buimac, încercând să priceapă, în ciuda faptului că nu vede bine, dacă în spatele meu mai e cineva, dar nu, nu e.

Zărăntoc eşti tu, ai înțeles? *Zărăntoc* eşti tu că încă nu ştii să scrii în italiană. Pe cine sperii mă, tu? Un băiat de bani gata, urlu la el şi scuip, iar scuipatul meu îi ajunge pe pantofi.

Nu ştiu dacă intensitatea trăirii mele a fost suficientă ca să-l rănesc, mă doare

încheietura mâinii, mă arde, îmi tremură tendoanele şi carnea toată, genele sunt umede de mânie, de toată furia care a crescut în mine, a trebuit să-i dau drumul şi acum e din nou descătuşată în lume.

Furia mea s-a întins pe terasă, stă la soare şi nu-i convine nimic, se târăşte printre umbre şi scoate capul din spatele celor de față, înverşunarea mea e crudă, e vie, are chip, păr şi mâini, se îmbracă cu blugi rupți în genunchi şi poată pe umăr o geantă de piele fără nici o cusătură într-o parte, se distinge prin totala ei lipsă de noimă şi prin hainele-i total neasortate. Mânia mea e disproporționată, are gambe foarte lungi, urechi mici şi docile, picioare scurte şi păroase.

Când e ea prin preajmă, eu de regulă mă întorc acasă, nu la casa din sat, ci la casa mea adevărată, acel desen pe care îl făceam pe asfalt împreună cu Mariano când eram copii, C-A-S-A, mă aşez acolo înăuntru, între contururile pe care le trasam.

*

Mă aşez pe micul zid din tuf şi mortar care împrejmuieşte terenul de fotbal, profa de educație fizică a zis că am o conformație strâmbă, o rezistență cam cât a unei moluşte şi un echilibru cam cât al zarzavatului şi semințelor. M-a obligat să fac trei ture în jurul şcolii şi am avut senzația că am primit ordinul de a alerga tot în cerc, fără să ajung la un țel, la un port sigur.

Cei din cealaltă clasă joacă fotbal, unii îşi aduc de acasă ghete cu crampoane, alții intră pe teren în blugi şi jerseu, se distrează nemaipomenit să şuteze mingea foarte înalt de la mijlocul terenului, aşa încât să nu o mai poată vedea, orbiți de soare, ceva imposibil de eschivat, ca un bolovan prăbuşit din cer.

Eşti nebună, sau ce ai? Samuele se aşază lângă mine cu mâinile în buzunare, iar eu nu răspund.

Nu sunt toți ca mine, mai devreme sau mai târziu o să intri în belele, adaugă, iar ochiul său uşor înroşit nu pare să fi îndurat prea multă agresiune din partea mea: chiar mă oftic că nu l-am şi zgâriat puțin.

Tu nu ştii ce sunt belelele, zic eu, după ce m-am gândit câteva minute.

El mă priveşte, pe fața lui nu se citeşte nici furie, nici învinuire, doar expresia faptului că ştie că a fost prins cu minciuna pe care o urzise până în acel moment. Un băiat care îşi aduce cărți de acasă şi citeşte în clasă nu poate fi vreun imbecil sau vreun indiferent, el nu a avut niciodată nevoie de tema mea la italiană, era doar modul lui de a atrage atenția asupra sa.

Cum îl cheamă pe ăla de acolo? îl întreb, văzând că nu zice altceva, arătând către un băiat cu părul mai lunguț şi cu vârfurile răsucite în sus.

Nu ştiu, îmi răspunde, şi îşi scoate o țigară, strângând-o între arătător şi degetul mare, ca şi cum ar fi vrut s-o sfărâme.

Ba ştii, am văzut că vorbeşti cu el.

Da' tu ce faci, mă urmăreşti?

Nu, pe el îl urmăresc.

Samuele se ridică de pe micul zid şi strânge țigara în pumn: Atunci întreabă-l pe el

cum îl cheamă.

Când pleacă nu merg după el, nici nu îi cer scuze, nu vreau să mă predau în fața propriilor exagerări.

Băiatul se numeşte Luciano, m-am interesat prin alții de numele lui, ştiu unde locuieşte şi care e numărul scuterului său, am descoperit că are o casă mare cu trei etaje, două grădini, mamă-sa se îmbracă de la Louis Vuitton, iar taică-său are un Mercedes cu o caroserie foarte lată, ştiu că peste câțiva ani va deveni dezvoltator imobiliar ca şi taică-său, şi că de ziua lui va primi în dar bijuterii, ştiu că la şcoală place foarte mult fetelor, chiar şi celor mai mari decât el, îi scriu bilețele pe care i le aruncă în ghiozdan, în recreație pe tablă îi scriu numele cu inimioare străpunse de săgeți, îl chinuie repetându-i numerele lor de telefon şi cu rugămințile de a le acorda atenție, mă ridic de pe micul zid şi mă apropii de plasa care delimitează terenul de fotbal, mă uit cum râde şi cum păşeşte. Şi mă gândesc: Ce pas ar putea avea cei bogați, că nu poate fi diferit de cel al barzilor, al cavalerilor, al soldaților.

Peste câteva zile, în recreație, îi zic Agatei: Aşteaptă-mă la automatele de cafea, eu am o treabă, şi o tulesc printre elevii strânşi în număr mare în hol, ies în grădină şi îl văd pe Luciano şezând pe micul zid, nu fumează, ci bea cu nesaț un suc de caise, eu mă apropii şi mă uit la el în fața prietenilor lui, îi zic *ciao* şi mă prezint, ca şi cum am fi la o conferință, la un bal mascat, încerc să-mi mențin temperatura constantă, evit orice chicoteală sau cuvânt aluziv.

Luciano ține sucul în mână, pe cutia verde de carton cu două caise îngemănate scrie că sucul e fără zahăr adăugat, are ochii şireți ai unuia care adulmecă vânatul, îmi ia degetele într-o strângere de mână generoasă, dar nu şi cordială.

Schimbăm câteva cuvinte, eu cu această ocazie port o fustă neagră care fusese a maică-mii, pe care o strâng cu un elastic bine ascuns, că e prea mare, nişte ciorapi cu chilot închişi la culoare pe care îi răsucesc în talie, tenişi procurați lunea trecută de la târgul din localitate şi un pulover mare cenuşiu care contrastează cu chipul meu diafan, cu pistruii ca nişte pete şi cu părul aproape nefiresc.

Deci ne vedem ca să mergem la cinema, îi zic eu fără să îi pun vreo întrebare, ca şi cum i-aş cere o confirmare pentru ceva care tocmai se desfăşoară, şi el îmi răspunde că bine, mă întreabă dacă am un număr de telefon, iar eu răspund că nu, fără mobil, doar cel fix de acasă şi mă străbate un sentiment al ruşinii care ia foc în jurul stomacului, simt cum mi se urcă până în gât, dar îmi țin respirația, înghit umilința ca pe o pulbere de azbest.

Luciano îşi ascunde un surâs, dar îşi notează în celular numărul meu de acasă, mă pune să-mi repet numele pentru că deja îl uitase, iar eu mă gândesc la cum o să trebuiască eu să câştig la fotofiniş întrecerea cu mama la cine răspunde la fiecare telefon, căci trebuie să ajung eu înaintea ei, ca să nu înceapă să mă descoasă da' ăsta cine e, unde locuieşte, ce face, din ce familie vine, ca şi cum familia noastră ar fi garanția unui produs de calitate.

Îl salut şi plec, fără să spun prea multe, nu ştiu ce scuze o să inventez ca să mă duc la cinema, cum o să ajung acolo, cu ce bani o să intru, nu ştiu cui să mărturisesc că eu la cinematograf nu am fost în viața mea, doar o dată la cel cu intrare liberă în piață, vara, se proiecta *Mamma Roma* – filmul preferat al Antoniei, care însă pe mine doar m-a enervat şi pe la jumătate am şi adormit ruptă de oboseală – şi nu ştiu cui să-i mărturisesc că noi nu

avem televizor, că noi trăim doar cu teatru radiofonic, cu romane în foileton publicate prin reviste şi cărţi, cu toate chestiile astea muribunde, care îşi pregătesc cântecul de lebădă.

La întoarcere aud că sunt strigată pe nume de undeva de sus, ridic capul şi îl văd pe Samuele aplecat peste terasă, ca şi cum ar fi vrut să se arunce, îl întreb ce e, el nu-mi răspunde, se retrage în spatele parapetului şi dispare, umbra lui nu mai e asupra mea.

În acea după-amiază îi mărturisesc Agatei că sunt îndrăgostită, e o minciună, dar e agreabil să minţi despre dragoste, faptul de a spune că îl cunosc mă face să mă simt valoroasă, ca o parte a unui cosmos ordonat, o rog ferm să nu îi spună Carlottei şi adaug: Ea nu ştie nimic despre iubire.

Cu celelalte colege de clasă nu avem prea multe legături, intră în vizorul nostru doar vreo două care locuiesc la Cesano, călătoresc ca şi noi cu trenul, şi deci împărtăşim aceleaşi spaţii şi aceiaşi timpi, treptat le învăţăm să devină posibilele noastre confidente. Una se numeşte Marta, şi cu un firesc dezarmant ia note foarte mari, ceea ce provoacă în mine dezamăgire şi acreală, pentru că pare să nu se chinuie ca mine pentru a obţine recunoaşterea meritelor sale; cealaltă e Ramona, e fiica unui militar şi are origini napoletane, la şcoală adesea copiii o imită de câte ori pronunţă vreun *e* mult prea deschis, dar are o calitate ce mie îmi este străină: poate râde de aproape oricine, doar de sânge nu. Într-o zi la oră s-a tăiat la deget cu foaia de la caiet, iar când şi-a privit mâna a leşinat.

Şi lor le vorbesc de această primă trăire a mea, artificială, pe care am hotărât-o în mod lucid şi am studiat-o la microscop, ca pe un membru sau ca pe un picior pierdut din pricina unei grenade.

Din acea zi le ţin la curent cu totul despre Luciano, după părerea lor va fi cam greu să dea semne de viaţă, dar eu aştept fără să întreprind noi cereri, şi într-o după-amiază, pe când învăţam la geografie, aud că sună telefonul şi mă reped să răspund, presimţind că va fi vocea lui. Luciano îmi zice că sâmbăta aceea va fi un film poliţist pe care ar vrea să-l vadă, nu pare să îi pese prea tare de dorinţa mea.

Îi răspund că şi pe mine mă interesa, deşi era prima oară când auzeam de el, şi ne dăm întâlnire la cinema Ciak pe Via Cassia, unde pot ajunge doar cu două autobuze şi un tren, dar asta el nu trebuie să ştie, nu cred că ideea de a ne cunoaşte va face parte din întâlnirea noastră, eu va trebui să joc un personaj faţă de el, zâmbet, fetiţă, aprobat din cap, îmi place casa ta, îmi place de mama ta, îmi place maşina ta, îmi place cum săruţi, îmi place de tine gol, îmi place acest film, exact pe ăsta voiam să-l văd, cum de ai ghicit?

Cu ajutorul Martei îi spun mamei că trebuie să învăţ la ea la Cesano, şi că iau trenul imediat după prânz, i-am cerut tatei nişte bani, vorbindu-i de cinema, am preferat să joc cartea încrederii, ca să-l fac să se simtă participant la tot ce mi se întâmplă, dar am omis să-i spun de prezenţa unui băiat, deoarece el dacă aude vorbindu-se de bărbaţi acum, că nu mai poate nici măcar să se ocupe de supravegherea strictă a fratelui meu, se frământă şi se zvârcoleşte, luându-şi o poză de martir. Între el şi mama continuă ciorovăielile, gândurile urâte, mâinile ridicate ameninţător, tăcerile vinovate.

Ajutată de secretele mele, mă îndrept către prima mea întâlnire şi asist impasibilă la un film în care nici măcar protagonistul nu rămâne în viaţă, cu un vagon de trupuri zdrobite şi capete retezate, cu sânge împrăştiat peste tot de parcă ar fi clor, cu animale

maltratate, cu case cărora li s-a dat foc; nu înțeleg dacă e o probă la care Luciano a hotărât să mă supună şi nu intuiesc dacă vrea de la mine să îmbrac rochia provincialei sensibile, sau armura fiicei unei familii de țărani proletari, şi în această cumpănă fiind, cum s-a terminat proiecția, îi surâd şi îi zic: Ar trebui să ne sărutăm.

Ceea ce şi facem, în timp ce luminile se aprind, iar până în acel moment cuvintele pe care ni le-am spus au fost bună şi ce faci. Când însă întinde mâna dincolo de scaunul lui şi o vâră între coapsele mele, eu mă ridic încet şi spun răspicat că o să ne mai vedem, poate.

Într-o clipită sunt deja afară, pe stradă, mă îndrept către stația de autobuz care e în fața mormântului lui Nero, acoperită de graffiti şi înconjurată de doze de bere, mă uit lung, cu convingere şi prietenie, este locul în care, conform legendei, se odihneşte omul care a dat foc întregii Rome.

*

De acel Crăciun frate-meu a decis să nu fie cu noi la prânz, bunica a venit singură cu două trenuri de la Ostia, ținând pe genunchi două tăvi cu lasagna cu şuncă şi ciuperci, cum intră în casă, cum începe să spună că totul trebuie reparat, că e mucegai lângă hotă în bucătărie, că rosturile dintre plăcuțele de faianță nu sunt albe, între timp copiii fac un tărăboi ca la târg, sunt slăbuți, parcă ar fi nişte grisine sau nişte lampioane.

Mâncăm cu radioul aprins, oamenii se roagă cu lumânări în mână în fața gropii uriaşe create la World Trade Center, aşa se anunță, iar tăcerea noastră e întreruptă doar de poantele gemenilor, de pocnetul din degetele lor de copii şi de zgomotele pe care le fac cu gurița, care însă sunt pe loc domolite şi puse la colț de privirile mamei. Între timp asupra lui Massimo s-a lăsat ca o chiciură a consternării: de când el şi Mariano sunt despărțiți, nu fac altceva decât să vorbească unul de altul în termeni de „fiul meu“ şi „tatăl meu“, ceea ce pe Antonia o zăpăceşte, iar mie îmi dă aceeaşi senzație pe care o trăiesc când ajung la epilogul unei cărți fără să-i fi înțeles finalul.

Locul gol al lui Mariano este umplut de apăsarea noastră, luminițele din balcon sunt unica decorațiune pe care ne-o permitem, iar Antonia a hotărât că am cheltuit prea mult cu cărțile, dicționarele, hainele şi hârtia igienică şi că nu vor fi cadouri, că oricum, zice ea, nu ne lipseşte nimic.

Gemenilor nimeni nu le-a spus povestea cu Moş Crăciun, de altfel nici mie sau lui Mariano, la noi nimeni nu a ascuns cadouri prin dulapuri sau sub pat, nimeni nu s-a trezit la miezul nopții ca să se strecoare în salon şi să îngrămădească darurile frumos ambalate în hârtie lucioasă cu fundiță.

Moş Crăciun e o balivernă şi n-are nimic de-a face cu Cristos, e ceva inventat de ei, asta e teoria Antoniei, cu care se mândreşte de când aveam cinci ani,

La şcoală, încă din clasele primare, m-am prefăcut tot timpul că şi eu cred, hrănindu-mi imaginația din povestirile celorlalți copii, în timp ce ei trăiau revelația că magia nu e altceva decât umanitate, eu construiam fantezii din polistiren şi mă străduiam să îmi închipui închipuirea.

Când am terminat masa, traversez strada, merg la cabina telefonică şi bag monedele.

Aud cum sună, nu a ocupat, şi sper să răspundă, mi-l imaginez în casă, singur, cu o porție de cartofi industriali în față, aşezat pe canapeaua violacee a bunicii, nemişcat sau privind pervazul ferestrei sau leandrul din grădina blocului.

Alo, Maria', eu sunt. Ah, Crăciun fericit. Crăciun fericit, ce faci? Nimic, dormeam. De ce nu ai venit şi tu? Antonia ar fi făcut pe nebuna şi nu mai suport. Nici pe mine nu mă mai suporți? Nu, tata cum e? Aşezat. Te faci tot mai dură, ca o piatră. Şi tu tot mai îndepărtat ca Pluton. De ce m-ai sunat? Trebuie să te întreb ceva. Întreabă-mă. Când băieții se lasă mângâiați, vor să stai în spatele lor? Ce întrebare mai e şi asta? O întrebare, răspunde-mi. În spatele lor ca să faci ce? Când îi atingi, stai în spatele lor, aşa se face, nu? Nu se face aşa, te-a constrâns cineva? Nu, nimeni, eram doar curioasă.

Monedele se termină, ca şi cuvintele noastre în zi de sărbătoare. N-am avut nici când, nici cum să-i spun că mi-e dor de el, că fără el nu am pe nimeni care să ştie ceva despre mine, nimeni care să urce cu mine scările, purtând în brațe un urs roz de doi metri, nimeni care să comită gesturi inutile, şi tocmai de aceea cu adevărat sacre.

Mă întorc în casă închisă în gândurile mele care sunt deja departe de acel panetone luat cu o reducere de zece la sută şi de tata care a deschis pliculeţul cu zahăr pudră pe care l-a presărat deja, acum îl tot scutură ca pe un maracas, scoțând sunetul surd al unui sac aruncat în mijlocul străzii.

După acea escapadă la cinematograf, eu şi Luciano am continuat o tatonare de priviri şi de apropieri, apelurile acasă au devenit întâlnirea noastră de seară, dar trebuie mereu să-i cer să sune el din nou, pentru că după cinci minute de stat cu receptorul la ureche maică-mea face gestul să încetez şi apoi gestul banilor, al banilor care se termină, al banilor, al banilor pierduți.

Ceea ce ne spunem pluteşte în continuare între noi, repetăm adesea aceleaşi subiecte, lecțiile lui private de engleză, dacă pierde sau câştigă la fotbalul de masă cu figurine, dacă merge sau nu merge cu tatăl lui pe stadion, dacă eu m-am gândit la el, sigur – zic –, m-am gândit mult, de fiecare dată când mă întreabă cât de mult îi repet mult, pentru că mai mult decât mult nu ştiu să cuantific, ce e după mult, foarte mult? Infinitul? Universul? M-am gândit la tine un univers de mult, îi spun eu smulgându-mi pielița din colțurile unghiei.

Cu el nu ating niciodată corzile aspre ale vieții mele de acasă, nu abordez chestiuni existențiale şi nu pun întrebări incomode, mă mişc cu agilitate printre listele de obiecte pe care el le are şi eu nu, şi aproape că am senzația că, alături de el, sunt şi ale mele, pentru că acea subțire legătură, plauzibilă, dar nu foarte la vedere, ar putea fi semnul unei participări, urmând principiul vaselor comunicante, la un moment dat preaplinul său va da pe afară, iar eu voi fi cea care îl va capta, văsuleţul mic şi situat mai jos care se uită în sus cu gura larg căscată.

Samuele a ținut să precizeze că el şi Luciano nu sunt prieteni şi că nu e o persoană de calitate, s-a apropiat de mine la sfârşitul orei de latină şi mi-a şoptit părerea lui, pe care nu i-o cerusem. Răspunsul meu a fost un ridicat din umeri.

Şi cui îi pasă? l-am întrebat, strângându-mi pixurile în penarul meu cel lung şi roz.

În afara spațiului şcolii îl văd pe Luciano destul de puțin, uneori reuşesc să mă opresc la barul din fața institutului unde petrece ore în şir mestecând bomboane de lemn-dulce şi comentând partidele de fotbal, cele deja jucate şi cele ce vor urma, iar eu dau din cap,

distrată. Mulțumită pretextului cu învățatul la Marta câştig nişte după-amiezi şi pe prima o folosesc ca să merg acasă la Luciano.

Luăm împreună autobuzul, iar eu simt cum de hainele şi de ghiozdanul meu s-au lipit ochii lichizi şi vibranți ai celorlalte fete care încep să se prindă de apropierea noastră, dar nu se pot dumiri în legătură cu motivația care l-ar împinge pe unul ca Luciano să se vadă cu una ca mine, aia molicică, aia drăguță, dar nu cine ştie ce, aia care poate că are păduchi sau ciorapii rupți.

Vila în care locuieşte are un gard viu de laur, e primul gard viu din viața mea, nu primul în ordine cronologică, ci primul căruia îi dau o valoare simbolică, pentru că până atunci nu m-am gândit niciodată că mi-aş dori aşa ceva, dar acum un gard viu e tot ceea ce visez mai mult, să-mi pot trasa hotare înalte într-un perimetru din care privirile altora să fie excluse.

Dormitorul lui Luciano e la demisol, se deschide înspre partea joasă a grădinii, deci nu are nimic din demisolurile pe care le cunosc eu, cu colțurile lor obscure şi cu acea duhoare a clădirilor vechi, acolo, în ceea ce ei numesc taverna lui Luciano el are baia lui şi un salon mare, la mijloc cu o masă de biliard ca în cluburi, camera lui e de trei ori mai mare decât a mea şi descopăr că face colecție de tricouri albastre de la Ralph Lauren, pe care mi le arată foarte animat.

De îndată începem să ne sărutăm, părinții lui nu sunt acasă, şi chiar dacă se întorc nu se încurcă ei să-i dea de urmă, e ca şi cum ar locui singur şi ar fi deja adult, e ca şi cum ar fi avocat şi ar putea pleca cât ai bate din palme într-o croazieră pe Atlantic sau într-o vizită la Polul Nord.

Eu nu l-am întrebat niciodată dacă se vede şi cu alte fete, nu i-am cerut niciodată să fiu clasificată cumva de el, să fiu desenată în contururi nete, nu m-am interesat ce muzică ascultă, ce gume de mestecat preferă – dacă cu gust de mentă sau de fructe –, nu ştiu altceva decât că are tricourile alea identice, că îi plac filmele în care cei buni sunt strangulați la fel ca şi cei răi şi că ştie să-şi pieptene bine părul, obținând acel efect ondulat al vârfurilor.

Îl simt făcând încercări noi şi stângace de a mă mângâia şi de-a mă pipăi, eu reacționez depărtându-mă, spun clar că eu voi fi aceea care îl va atinge, nu mă interesează mâinile lui, el nu spune nici da, nici nu.

Dar întoarce-te cu spatele, adaug, nu vreau să te privesc în ochi.

În ce sens? întreabă el, iar eu îmi amintesc: fii atentă cu băieții, chiar şi când spun să ai încredere, chiar şi când par să înțeleagă, ei de fapt nu înțeleg.

În sensul că priveşte afară, grădina ta e mai frumoasă decât mine.

Şi aşa şi facem, eu mă concentrez pe ceafa lui, el, pe tufele de trandafiraşi galbeni.

*

Cum se poate aduce în casă potopul? Alții nu ştiu, dar eu, da.

În ianuarie o găsesc pe Antonia aplecată asupra mesei din bucătărie, nici nu a vrut să se aşeze, ci stă cu coatele înfipte în fața de masă şi îmi răsfoieşte jurnalul, vreau să zic grupul de caiete legate cu elastice pe care ea a scris numere şi date, şi s-a oprit asupra unei

pagini pe care o priveşte cu nişte ochi uriaşi şi negri, ca de căpcăun.

Astea ce sunt? întreabă ea şi arată cu degetul pe o pagină, apasă şi iar apasă pe pătratul acela de hârtie, de parcă ar vrea să-l găurească.

Nu ştiu, mă apropii să văd, a găsit nişte desene pe care le-a făcut Luciano pe jurnalul meu de clasă, mi l-a şutit în timp ce eram la el acasă şi râzând m-a anunţat că o să mi-l orneze.

Aud ropotind ploaia pe balcon şi apa e gata să dea buzna, să inunde bucătăria, baia, paturile şi dulapurile.

Cine le-a făcut? întreabă Antonia, încovoind şi mai mult spinarea, de parcă ar fi o balenă hotărâtă să-i fiu plancton şi peşte mărunt.

Un prieten…

Sunt celtice, sunt cruci celtice în jurnalul tău, vocea ei subțire, pătrunzătoare se ascute cu zece note, caietul se găseşte în mâinile ei, şi ea îl izbeşte de două ori de masă, ar vrea să-l transforme în confetti, eu sunt pe punctul de a mă îneca. Îmi simt picioarele reci în ciorapii de lână, caloriferele mi se par foarte departe, temperatura a coborât sub zero.

Mâine vin la şcoală cu tine, zbiară ea aşa tare că am senzația că balconul se poate prăbuşi, şi, odată cu el, blocul tot, aud un clic de la uşa camerei: tata s-a închis înăuntru.

Să nu îndrăzneşti să spui nici pâs, să nu îndrăzneşti să râzi, ia vino aici, şi mama mă înhață de un cot şi deschide din nou caietul, îmi striveşte fața de desenele alea făcute de Luciano, ca şi cum aş fi un câine care a făcut pişu unde nu trebuia.

A doua zi de dimineață zice că nu se va duce la muncă, îşi pune pălăria ei de lână verde şi mănuşile albastre, conform policromiei ei nefericite pe care în copilărie am adoptat-o şi eu, dar pe care acum o detest, mă însoțeşte pe tren până la şcoală, pe chipul ei se citeşte dezgustul, pe al meu consternarea de a nu putea opri evenimentele.

Cum intru în curtea institutului simt cum mama îmi înhață din nou cotul şi mă conduce, eu țin ochii plecați asupra fisurilor din asfalt, asupra găurilor şi acelor de pin, sperând că vine Apocalipsa şi ne mătură de acolo, înainte ca mama să facă ce şi-a pus în cap.

În pas militar Antonia mă târăşte până la etajul unde se găseşte direcțiunea şi pichetează uşa biroului, aşteptând să fie primită, din nou nu are o întâlnire prestabilită, din nou până nu i se deschide uşa nu dă semne că s-ar duce de acolo.

Ne aşezăm în fața directoarei, o femeie scundă, cu părul scurt şi negru, ochelarii au lentile rotunde, iar lănțicul care îi ține să nu se piardă e cu mici perle, parfumul ei delicat ca de flori de cardamom se ia la trântă cu năduşeala ca de dulgher a maică-mii şi cu gioarsele pe care le îmbracă.

Antonia deschide jurnalul şi i-l arată directoarei.

Un elev a desenat aceste chestii în caietul fiicei mele.

Directoarea se uită şi surâde stânjenită, îşi răsuceşte degetele şi încearcă să minimalizeze situația, zicând că elevii văd anumite expresii scrise pe ziduri şi nu înțeleg despre ce e vorba, aud corurile de pe stadion sau recunosc nişte mâzgăliturи pe autobuze, dar e doar ignoranță şi incapacitate de a pricepe, şi acestea se vor pierde cu timpul.

Stimată doamnă, eu nu am multă carte şi nu sunt aici ca să vă spun cum să îi predați fiicei mele, nu o să mai vin niciodată să vă spun ce trebuie să faceți şi ce nu, dar pretind să

fie apărată. Băiatul trebuie chemat aici, ca şi familia lui, astea nu sunt desene.

Sigur… o să le spun profesoarelor să îl ajute să înțeleagă, să-i vorbească, dar realizați, sper, că o s-o puneți pe fiica dumneavoastră în dificultate… eu îi cunosc pe elevi, şi nu e niciodată frumos să se acuze reciproc.

Dar eu îl acuz, eu sunt cea care se află în dificultate, ați înțeles? Vreau să primesc scuze de la acel băiat, de la familia lui şi de la dumneavoastră.

Maică-mea se ridică de pe scaun făcându-l să scârțâie, eu rămân aşezată, chiriaşă într-un coşmar, îmi simt mâinile transpirate, lumile pe care cu îndărătnicie le țin separate în compartimente etanşe acum se amestecă.

Sunt doar nişte desene, aş vrea să spun şi eu, sunt doar linii şi cercuri, sunt doar nişte pagini de caiet de matematică pe care le putem şi rupe, dar nu scot nici o silabă, înot în apa sterilă a acestei înfrângeri.

6
Eu vara mor întru câtva

Era luna mai când tata s-a curmat pe jumătate, căzând de pe o schelă în timp ce căra două găleți cu var, fiecare într-o mână. Un alt muncitor s-a împiedicat de un scripete şi s-a prăbuşit peste el, tata şi-a pierdut echilibrul, iar bara de fier care ar fi trebui să-l protejeze a cedat, el a dat drumul găleților, dar nu a apucat să se agațe de nimic, el a ştiut când a căzut că lucra la negru şi că nu avea asigurare pentru accidente, nu avea nici cel de-al treisprezecelea salariu, plicul cu bani pe care i-l dădeau o lună da şi o lună nu trebuia să-l ceară în şoaptă, trebuia să insiste, să le amintească de existența lui, de faptul că, exact ca şi ceilalți, se scula la ora cinci şi se ducea pe şantier, ştia că nu va fi nici un sindicat, nici o protecție a muncii, nici o plângere.

Era luna mai şi tata era cu spinarea pe pământ ca un gândac, îşi mişca pentru ultima oară picioarele în nişte spasme care anunțau deja că acestea cedau.

Un prieten de-ai tatălui meu bătu iar şi iar la uşa locuinței noastre de la demisol, pentru că nu ştia unde să ne sune, întrucât factura nu era pe numele nostru şi telefon nu mai aveam, iar la radio precis nimeni nu vorbea de faptul că tatăl meu căzuse şi nu mai putea umbla, că tatăl meu era aproape mort, şi atunci el a bătut la uşă până când mama a deschis şi i-a spus: Anto', Massimo a căzut.

Dar amicul tatălui meu trebuia să se întoarcă la lucru, aşa că mama a ieşit pe stradă în şlapi galbeni şi într-un cămăşoi pe care-l folosea tata prin casă şi a căutat pe cineva care să ne poată duce până acolo, dar nu a găsit pe nimeni şi a trebuit să se întoarcă, şi-a tras pe ea pantalonii, şi-a strâns părul cu veşnica ei clamă, apoi ne-a pus în brațe fiecăruia câte un geamăn şi a urlat: Țineți-i strâns, ați înțeles? Strâns.

Eu şi Mariano am urmat-o, micuți şi cotropiți de nedumerire şi de descurajare, am aşteptat în stație primul autobuz, care nu mai venea, şi am aşteptat, şi am aşteptat, în timp ce Antonia se plimba fără astâmpăr şi părea că nu ne vede, gândurile i se amestecau ca într-o vâltoare, se agățau de-o sfoară, erau ca aşternuturile întinse în vânt. A venit primul autobuz, şi ne-am înghesuit pe două locuri, noi fiind cinci, şi gemenii plângeau, apoi stăteau cuminței şi se uitau la noi, apoi plângeau amândoi din nou, iar eu şi Mariano nu îndrăzneam să întrebăm ce se întâmplase şi de ce, ținându-i pe frățiori atât de strâns, de aproape îi sufocam.

Cel de-al treilea autobuz dădea în clocot, ferestrele nu se deschideau, iar noi

plecaserăm de mai bine de o oră de acasă, în timp ce mama urla la şofer că nu se putea respira: Suntem fără aer aici! Dar el nu a oprit să verifice, iar persoanele îmbrăcate în haine uşoare de vară ne-au arătat mişeleşte cu degetul.

Eu la spitalul ăla nu vreau să mă mai întorc vreodată, e de ajuns să aud numai vorbindu-se de Policlinico şi îmi vine să întorc capul, ca şi cum în locul lui acum ar fi un crater sau urmele unui cataclism, la camera de gardă ne-au pus să aşteptăm afară în sala de aşteptare, şi pielea mea a transpirat, lipită de pielea lui Maicol, şi faţa lui era diferită de a mea şi de cea a mamei, şi atunci m-am gândit cu invidie că dacă tata o să moară, el mai avea încă posibilitatea să-i semene. Şi Mariano înţelesese că e legat de Massimo şi dădea cu piciorul în perete, ţinându-şi fratele în braţe ca pe o povară, ca pe un dezastru.

Termină cu picioarele alea, l-a pus la punct mama şi a mers să vorbească cu infirmierele şi cu doctorii, dispărând în spatele unei uşi, lăsându-ne aşa, noi patru pe marginea prăpastiei, pe punctul de a ne arunca.

Lumea se tot fâţâia în papuci şi halat, ieşea din lifturi pe targă, cineva a zis a ajuns aici un bărbat în cod roşu, căzut de nu ştiu unde, după mine un sărman zidar, iar eu am înregistrat cuvântul „sărman“, pe care l-am trecut de la o sinapsă la alta, ca şi cum ar fi fost fiere pe limba mea. Sărman.

Când Antonia s-a întors la noi, am observat petele de sudoare la subraţul ei, iar pe chip o cută adâncă între sprâncene, care până atunci nu-mi păruse niciodată chiar aşa, ca o brazdă şi o vale.

Mama ne-a strâns pe toţi şi ne-a atins braţele cu mâinile ei mari, care nu tremurau niciodată, nu a plâns şi nu s-a căinat, nu a urlat, nu a hulit împotriva lui Dumnezeu şi a cosmosului, Antonia nu avea nici măcar treizeci de ani, şi soţul ei nici măcar patruzeci, ci a zis doar atât: Tata nu poate să meargă, eu am nevoie acum să fiţi atenţi, OK? Sunteţi atenţi?

Eu şi Mariano am dat din cap că da, eram făcuţi fărâmiţe, eram nişte copii fără jocuri şi fără casă, dar eram atenţi.

Trebuie să fim foarte puternici, foarte puternici, a repetat ea, şi-a luat în braţe gemenii şi apoi s-a aşezat pe un scaun de plastic verde, în mijlocul rudelor altora care fuseseră aduşi acolo sau care ajunseseră pe picioarele lor, şi-a scos pe rând câte un sân şi şi-a alăptat gemenii, care sugeau lapte şi dezinfectant, lapte şi boală.

Tatăl vostru nu lucrează pe un şantier, sunteţi atenţi? El nu lucrează, dacă vă întreabă, el nu lucrează, stă acasă, a căzut de pe scări. Repetaţi.

Noi am rămas muţi, privindu-i sânii, cămăşoaia, sudoarea şi părul ei roşu.

Spuneţi după mine, ne-a şuierat pe o voce mai joasă şi ne-a privit în ochi, întâi pe mine, apoi pe Mariano.

Tata nu lucrează, a căzut de pe scări.

Tata nu lucrează, a căzut de pe scări.

Ea a dat din cap satisfăcută de cum am jucat şi cum am intonat şi ne-a silit să ne întoarcem, inerţi, la locurile noastre.

El nu e tatăl meu, mi-a şoptit Mariano la ureche, ca pentru a alunga spaima.

*

Ursu zice: primul care se aruncă de pe ponton câştigă. Dar nu spune şi ce anume.

Scuterele sunt parcate lângă scările cheiului, în piață, acolo unde am întâlnit lacul pentru prima oară, care e tot acolo, aceeaşi apă neagră, cu acelaşi miros de pene ude.

Ursu nu se numeşte cu adevărat aşa, dar aşa i se spune, are doi ani mai mult ca mine şi e singurul pe care îl ştiu cu un tatuaj în mijlocul pieptului, care înfăţişează un urs cu gura larg căscată, zice că l-a visat de când era copil şi că animalul îl devora: începuse din vârful degetelor de la picioare, rozându-i degetul cel mare.

Marta se sprijină cu coatele pe ghidonul scuterului şi face semn că nu cu capul, nu-i place deloc să se arunce în apă, are părul foarte lins şi o aluniță mare pe nara stângă, şcoala e pe sfârşite şi se pare că va căpăta zece la purtare, adică o notă care se potriveşte mai bine mumiilor sau personajelor dintr-o frescă.

Încep să merg pe ponton, şlapii mei negri fac plici-plici, iar eu fac zguiş pentru că sunt asudată, e deja foarte cald şi suntem doar la începutul verii, apa e ca de primăvară.

Grecu şi-a scos tricoul şi a rămas în bermude, îşi lasă pantofii pe scuter, ca şi casca, şi urcă scările, zicând: Am făcut chestia asta de cel puțin zece ori.

Dar e o baliverna, m-am prins că tot ce spune Grecu e-o minciună, şi porecla, şi satul în care zice că s-a născut, şi meseria tatălui.

Îl văd pe Grecu că mă depăşeşte, are pielea închisă ca de mulatru, şi se strâmbă că îl frige la picioare căldura cheiului.

Eu îmi întorc privirea către scutere şi le recunosc pe toate din jur: Marta, Dafne, Ramona şi Iris, lor nici nu le trece prin cap să vină cu mine ca să câştige premiul ăla de care nimeni nu ştie nimic.

Ursu a ajuns la balustradă şi strigă: Ce, ți-e frică? Îmi zice mie, cu acelaşi ton cu care i-ar vorbi unui prieten.

Mie nu, dar ție?

Îmi scot tricoul şi şortul de blugi, rămân într-un costum întreg negru, acelaşi pe care am de gând să-l port toată vara, fără să mă plictisesc de el, şi să simt cum lycra din care e făcut se răceşte pe burta mea după fiecare baie.

Ursu are ochii lucitori şi roşii, ca ochii fratelui meu, nu e foarte înalt şi şi-a ras părul cu câteva luni în urmă, mi-a povestit Marta că a trebuit să fie operat la cap, îi era mereu rău şi într-o zi trebuie că ceva i-a explodat înăuntru, precum popcornul de la cinema.

El nu răspunde şi râde, se aşază pe balustradă, vrea să ajungă primul la pilonii de pe care să sară, dar Grecu îl urmăreşte şi încearcă să-l depăşească. Din felul nesigur în care încalecă balustrada eu încep să mă îndoiesc că asta ar fi a unsprezecea oară.

Fii atentă, urlă Iris, făcând câțiva paşi înspre noi, şi astfel eu şi ea ne încrucişăm privirile, nu ştiu dacă să mă simt măgulită sau nedumerită, fiind dezorientată de grija ei, şi apoi adaugă: Să nu aluneci.

Ne-am cunoscut de puțină vreme; nu ne ştiam între noi până la începutul lunii, când de 1 Mai Marta m-a învitat să petrecem ziua pe malul lacului cu vărul ei Ursu şi cu ceilalți prieteni. Ceilalți prieteni erau cei de aici: Grecu, Dafne, Ramona, precum şi Iris, care, când a auzit că am citit *Mândrie şi prejudecată*, mi-a răspuns: Şi eu.

Replica asta m-a răvăşit puțin, multă vreme m-am gândit că minte şi că vrea să mă ia în râs. Acele cărți fuseseră pedepse şi joc de revanşă pentru mine până în acel moment, mă

excluseseră din atenția și din palavrele fetelor de vârsta mea, pentru că eu nu mă uitam la serialele TV la care se uitau ele, nu mă jucam jocurile pe computer cu care se distrau ele și nu citeam cărțile pe care le citeau ele.

Mai înainte ca băieții să facă acel gest cutezător, eu sunt deja în picioare pe balustradă și mă aplec în față, pun un picior și apoi și celălalt pe pilonul unde trage vaporașul care face turul lacului. De acolo de sus, părul meu roșcat care flutură în vânt îmi lovește fața.

Simt cum țâșnetul meu lăuntric pornește din călcâie, algele plutesc la suprafața apei, desenând figuri geometrice ce ar putea fi confundate cu continentele, îmi iau avânt și îi văd pe băieți opintindu-se, Ramona îmi strigă: Vezi să nu te lovești. Și mă arunc, apa înghețată îmi străpunge coapsele subțiri și bărbia, ating cu călcâiele fundul apei de sub ponton, simt pietre vâscoase și bucăți de sticlă ce și-au pierdut ascuțișul, e întuneric și nu e nimic, deschid ochii și văd cum umbrele algelor se preling lungi, mă împing în sus să ajung la suprafață, dar o altă plonjare strică tăcerea ce se stabilise între mine și lac: e Ursu, care reapare la suprafață imediat după mine și trage aer în piept.

Grecu a rămas așezat acolo, cu propriul orgoliu ascuns între umeri și chipul înfrânt al celui care a fost bătut la o întrecere de alergare, de nişte luni bune încearcă să-i atragă atenția lui Iris și se ocupă de ea cu gingășie, dar până acum s-a ales doar cu câteva strângeri de mână și cu declarații entuziaste de prietenie.

Tu ai câștigat, surâde Ursu și face pe mortul plutitor, a stricat geometriile lacului, capul lui lucios și cicatricea strălucesc.

Și ce am câștigat?

Nimic.

Eu dau dezordonat din picioare și din labe, îndreptându-mă către mal ca un cățel ud fleașcă.

Ies cu frigul în oase și merg desculță printre pietre și câteva gunoaie, fiind cu băgare de seamă unde pun picioarele, pentru că am această teroare, inculcată de Antonia, să nu mă înțep într-o seringă.

Dar ce faci acolo? Ursu iese din apă și se usucă, îmi întinde și mie un prosop și se uită la Grecu atârnat acolo unde îl lăsaserăm.

Acu cobor, zice el, dar nu se mișcă de acolo.

Atunci Ursu urcă din nou pe ponton și merge la el, îl ajută cu grijă să treacă peste balustradă și să-l aducă în zona de ciment, îi bate prieteneşte pe umăr și îl încurajează: O să reușești data viitoare, e vreo problemă?

Grecu aprobă cu ochii plecați, iar eu mă gândesc că Ursu e amabil, uman și mă întreb: Ce se întâmplă dacă într-un lac arunci împreună o persoană bună și una rea? Se va contamina ceva? Se va spăla ceva? Se va amesteca și va fi absorbit ceva?

Stau cu picioarele pe asfaltul închis la culoare și după câtva timp mă decid să îmi recuperez șlapii și hainele pe care le-am lăsat acolo de unde am sărit.

Nu te-ai gândit nici o clipă și te-ai și aruncat înainte, o aud pe Iris în spatele meu, părul ei negru tuns în scări e mișcat de vânt, ca și rochița ei galbenă cu pătrățele cu fundițe pe umeri.

Cineva trebuie să o facă.

Ce anume?

Să se arunce înainte.

O văd cum îmi zâmbeşte şi cum mă aşteaptă în mijlocul cheiului.

Ai chef să vii să-mi cunoşti iepuraşul pitic? Îl cheamă Laurie, ştii ca pe …

Ar fi trebuit să-i pui numele Darcy, iepuraşul, Laurie e cel căruia Jo i-a zis că nici moartă nu se căsătoreşte cu el, îi răspund, făcând paradă de cunoştinţe care acum par justificate, în căutarea unui loc în care să trăiesc.

Motoarele pe două roţi se ambalează, eu îmi şterg părul şi îmi pun o cască pe care mi-o întinde Ursu, e modelul acela integral şi îmi joacă peste urechi, deasupra e plină de abţibilduri colorate.

Iris face aceleaşi gesturi, urcând în spatele lui Grecu.

Ştiu să fac cremă de vanilie, îmi urlă ea, râzând, în ciuda răspunsului meu prea puţin amical, în timp ce scuterele se urnesc cu acel vruuum tipic ţevilor de eşapament modificate.

Iar eu mă gândesc că nimic, dar absolut nimic nu are de-a face crema de vanilie cu iepuraşii.

*

Luciano e prietenul meu colier, pepită şi sipet, e podoaba mea preţioasă, broşa de pietre ce-şi schimbă culoarea, pe care o expun la vedere pe reverul stâng al hainei.

Mama mea detestă să îi audă numele, strâmbă din buze de parcă e lovită de un bici.

Ca să rezolv neplăcerea cu crucile celtice de pe caietul meu a trebuit să îi declar că aveam o problemă, iar problema era mama mea.

Ştii, Lucia', maică-mea e plină de nazuri, a crescut ca o ramură strâmbă, suferă de o formă acută de manie a persecuţiei, nu ştie să distingă ceea ce are sens de ceea ce e accesoriu, se îmbracă precum bărbaţii şi ea e cea care plăteşte facturile, trebuie să-ţi fie milă de ea, trebuie să înţelegi, pentru ea e suficient să îţi ceri scuze şi totul va fi uitat.

Cu acel prilej, când am hotărât că nu desenul lui Luciano, ci Antonia era adevărata problemă, mi-am pus o cămaşă roşie şi o cordeluţă strălucitoare pe care mi-o dăruise Agata de Crăciun, m-am aşezat pe micul zid cu mâinile strânse la piept, cu aerul grav al cuiva care se confruntă cu zorii unui conflict armat, l-am privit în ochi şi cu un deget mi-am atins tâmpla, sucind şi răsucind arătătorul ca şi cum aş fi încărcat mecanismul unei cutiuţe muzicale, ca să îi dau de înţeles că fobiile maică-mii vieţuiau doar în capul ei.

După ce Luciano şi-a cerut scuze, mi s-a interzis să-i mai adresez vreun cuvânt, interdicţie pe care am încălcat-o sistematic, folosind mobilul prietenelor mele de la şcoală, strecurându-mă prin coridoarele din spatele sălii de festivităţi pentru a-i vorbi şi pentru a-i da bileţele scrise pe foi în pătrăţele, pe spatele ciornelor de matematică. Pentru el am desenat inimioare, îngeri cu aripioare mici şi asimetrice, cuvintele de iubire ale unei furnici pe bucăţi de plexiglas. Cu cât repeţi mai mult *te iubesc*, cu atât aceste vorbe se consumă, ca ceara care se prelinge în picături, pătând şi murdărind podeaua.

Şcoala s-a încheiat, iar eu m-am menţinut pe o medie de opt cincizeci, mama mi-a văzut carnetul de note şi comentariul ei a fost că ar fi putut să se forţeze să-mi dea un nouă, eu i-am indicat cu degetul nota de la italiană, care era un nouă plin, iar ea şi-a închis

fața ascunzându-şi satisfacția sub un tremur.

La ultimele întâlniri înainte de a ni se înmâna carnetele de note, profesoara de italiană a dorit să-mi cheme părinții şi s-a prezentat doar Antonia, iar profesoara i-a întins o foaie mare albă pe care era tema mea, i-a spus că îmi pusese zece, dar că e îngrijorată pentru că în compunere eu povesteam despre o fântână plină de peşti ce se afla în curtea unei clădiri, mâna mea se juca prin apă, gura îmi era mută, dar de la ferestrele clădirii lumea îmi urla: Neobrăzato, şi atunci eu cu degetele mele de copil strângeam peştii unul câte unul, îi făceam să le sară ochii din corpul lor neted, îi trăgeam de coadă şi le îndepărtam solzii. Profesoara i-a spus mamei că tema era scrisă cu grijă, că ştiam să folosesc cuvinte pe care nici un alt elev nu le ştia, dar că era ceva acolo, ceva ce mă chinuie.

Când s-a întors acasă, maică-mea m-a întrebat fără să stea pe gânduri:

E ceva ce te chinuie? Trebuie să-mi spui.

Nu, nu e nimic.

Aşa m-am apărat eu, luându-mi înapoi tema scrisă în care o pusesem în mod definitiv la stâlpul infamiei pe propria-mi făptură când era mică, cu copilăria ei fără apărare şi cu jocuri curate, pe când nu ştiam să lovesc şi o aşteptam pe Antonia să mă apere, pe când alergam la ea sau la Mariano ca să le vorbesc de atentatele la care era supusă ființa mea îmbuibată cu miez de pâine.

Dar poate ar fi trebuit să urlu: Tu eşti aceea, cu siguranță tu eşti cea care mă chinuie, şi apoi lumea întreagă, şi apoi lumea pe care nu o am, în primul rând televizorul, filmele de pe Italia Uno, meşele blonde din păr, figurinele cu fotbalişti, consola Game Boy, PlayStation şi seria de jocuri cu Tomb Raider, toate cărțile pe care mi le-ai interzis, pantofiorii Lelli Kelly cu luminițe, acadelele Chupa Chups pe care să le ling în fiecare după-amiază fără să mi se spună că o să-mi cadă dinții, fumurile trase dintr-o țigară fără să mă tem că voi sfârşi lungită pe o bancă, cursul de înot, de volei, de teatru, telefonul mobil care sună şi sună fără oprire, zilele de naştere sărbătorite la McDonald’s, poşetuța de la Guess de asortat cu pantofii, mii şi milioane de perechi de Nike şi Adidas, costumele de baie Sundeck şi tricourile cu Winnie Ursulețul, compilațiile cu muzica de la Festivalbar, discurile lui Britney Spears, ieşirile de după-amiază la discotecile pentru minori, minimaşinuța, scuterul cu neon sub picioare, guma de mestecat Big Babol de folosit în clasă, fumul ce trebuie topit în palmă şi ochii sclipicioşi ai fratelui meu, totul m-a chinuit, totul, ca şi pe acei peşti care tac mâlc chiar dacă lumea mă acuză.

De aceea acel nouă la italiană ni se pare o rană: Fiica mea scrie bine, dar povesteşte lucruri care îi sunt ostile, iroseşte vorbe frumoase pentru lucruri neînsemnate.

Se termină şcoala, şi Luciano pleacă împreună cu familia în Sardinia, unde au o casă la mare şi o barcă, nu se gândeşte să mă invite şi pe mine, de când suntem împreună eu nu am primit cadouri de la el, iar viața asta a lui de lux nu pare a dori să o împartă cu mine, mă ține bine izolată între zidurile şcolii şi în arealul limitrof, îi convine să fiu goală prin camera lui, dar nu şi să fraternizez cu amicii lui.

La cina cu clasa de rămas-bun de la sfârşitul anului, eu comand doar o pizza margherita, pentru că e cea mai ieftină din meniu, şi beau apă minerală, am pe cap acea cordeluță care îmi dă un aer de catehumen şi o bluză largă de trening ca de jucătoare de baschet, la un moment dat apare Samuele cu obişnuiții lui doi prieteni, a băut şi se

bălăbăne către masă, începe să aplaude în faţa profesoarelor şi, împleticindu-se, face o închinăciune în mijlocul sălii, mulţumindu-le că iar l-au lăsat repetent.

Cu toţii rămân nemişcaţi, ca zugrăviţi în tabloul de rămas-bun, cu mâinile pe faţa de masă de hârtie, cu picioare încrucişate sub masă, profesoarele noastre devin stană de piatră, ca statuile unor salarii de mizerie şi ale unor comportamente necolegiale şi arogante.

Atunci eu mă ridic şi ocolesc masa, mă apropii de Samuele şi îl iau de un braţ, îl conduc spre ieşire, iar el se lasă dus, îngăimând ceva.

Acum du-te acasă, îl las în faţa restaurantului şi mă uit la prietenii lui, sunt tot ăia de pe terasă.

Nu ai învăţat nimic tot anul, acum să nu vii să ne mai faci şi o scenă pe deasupra, îi spun, iar el are faţa palidă, cu broboane de sudoare pe frunte şi bolboroseşte ceva din buze.

Tu ce ai înăuntrul tău, pietre? încearcă el să mă întrebe, după care îşi apleacă corpul şi vomită în faţa mea, lângă o gură de canal, văd şiroaiele sucurilor lui gastrice cum inundă asfaltul şi rămăşiţele unei cine fast food.

Eu mă întorc pe călcâie şi intru din nou în sală, nu am de gând să-mi strict toată seara, am luat notele pe care le meritam, am un prieten bogat, am o vară înaintea mea, iar pentru cei de vârsta mea vara e ca slujba, ca biserica, e malul râului după ce-ai înotat zdravăn, e gura de aer după o călătorie cu geamurile închise, e localitatea toată în straie de sărbătoare.

Mă aşez din nou lângă Agata.

Ce s-a întâmplat? mă întreabă speriată.

A vomitat, răspund eu, tăindu-mi o felie deja uscată de pizza.

Îmi provoacă frică, dar şi puţină milă… încearcă ea să spună în şoaptă.

Pizza s-a răcit, conchid eu, rumegând la o bucată de mozzarella făcută din cine ştie ce, după care tac-tac pun tacâmurile zgomotos pe farfurie.

*

Îl cheamă Batman.

Pe cine?

Pe iepuraş.

Ai zis că îl cheamă Laurie.

Şi-a schimbat numele, dar el oricum nu se prinde.

În spatele casei lui Iris e o mică grădină de zarzavat, împrejmuită de un gard verde-petrol, iar înăuntru vezi salată, roşii, varză, broccoli şi un iepure care se numeşte Batman, pentru că e negru şi luptă cu delincvenţii, strivind cu burtica melcii care încearcă să atenteze la varză.

Iris e prima persoană cunoscută din Anguillara care are o casă asemănătoare cu a mea, locuim la doi kilometri una de alta, familia ei nu stă într-o clădire cu locuinţe sociale, dar apartamentul lor seamănă cu al nostru: bucătărie, baie, două dormitoare şi un salonaş.

Şlapii noştri sunt murdari de pământul gras al grădinii, şi Iris îl caută pe Batman printre tijele de bambus pe care bunicul le foloseşte ca araci pentru soiul cățărător de roşii San Marzano.

Aici înainte era un papagal pe nume Cresta, îmi mărturiseşte ea, arătând spre o colivie lungă şi goală.

Nu întreb ce s-a întâmplat cu biata pasăre, dar şterpelesc o căpşună încă necoaptă, sugându-i sucul acru până în stomac.

În fiecare zi trebuie să inventez un mod diferit ca să ajung la lac.

De puțină vreme fiul ălora unde lucrează mama a decis că nu-i mai trebuie bicicleta, şi astfel am moştenit-o eu şi învăț să o folosesc prin fața casei, am şi căzut cu ea de două ori şi am genunchii juliți ca puştanii, deocamdată nu o pot folosi ca mijloc de transport, şi atunci îmi pun nădejdea în autobuzul-navetă din sat care ajunge până la malul lacului, sau fac câțiva kilometri pe jos şi ajung până la casa lui Iris, iar acolo, fără a putea fi văzuți de părinții noştri, Ursu şi Grecu vin să ne ia cu scuterele, chiar dacă circulatul în doi e interzis, sau mai e şi bunica Martei, care trece să ne recupereze pe toți cu Fiatul ei Punto galben ca ardeiul gras.

Iris doarme în cameră cu sora ei, pe perete sunt agățate câteva fotografii cu ele micuțe şi nişte fanioane ale echipei iubite în familie, Lazio, Iris mi-a arătat cu mare discreție biblioteca ei, pentru că încă nu are multe cărți personale, majoritatea celor pe care le citeşte sunt de la bibliotecă, dar ține să îmi înşiruie toate titlurile pe care le-a citit şi fişat, ba şi-a făcut chiar şi un caiet în care îşi notează ce citeşte şi dacă îi place, încă nu mi l-a dat şi mie, ceea ce a stârnit în mine o dorință incredibilă de a compensa acest lucru, pentru că eu nu am un astfel de caiet şi nu m-am gândit să îl completez cu aceste date, am şi uitat multe dintre romanele citite, iar cele care îmi lipsesc sunt cu milioanele.

Mi le imaginez ca un pluton de execuție: mai devreme sau mai târziu toate cărțile necitite vor trage în mine.

De când Agata a plecat pentru nişte luni în Anglia ca să studieze limba, dată fiind corijența ei la engleză de la sfârşitul anului, pot spune că Iris e prietena mea de fiecare zi. Despre soarta Carlottei continui cu îndărătnicie să nu caut să aflu nimic, dacă mă întreabă cineva de ea, îi răspund cu emfază şi cu o poză teatrală: Care Carlotta?

Din iunie programul meu şi cel al lui Iris au devenit tot mai asemănătoare: ne vedem cam pe la ora zece, mergem la lac până pe la cinci, ne întoarcem, luăm cina – pentru că atât la mine în casă, cât şi la ea e interzis să dispărem toată ziua –, apoi de vineri până duminică ieşim din nou până la cel mult zece seara, că după acea oră Antonia cheamă poliția, şi nu în glumă, ci o cheamă de-a dreptul, iar carabinierul, un amic de-ai ei, vine să mă caute ca să mă ducă acasă, după ce s-a interesat în jur: Unde stă fata Antoniei cea roşcată?

Iris mi-l dă în brațe pe Batman, care are urechi cărnoase şi o pată albă pe botic, blănița îi străluceşte, iar dinții ascuțiți îmi spun că e gata pentru a roade ceva.

Nu muşcă, mă anunță Iris, citindu-mi pe față scenele închipuite de mine.

Atunci eu îmi trec degetele prin blănița lui netedă de gardian al nopții, iar ochii lui galbeni par două lămâi aruncate într-un ciubăr.

După un sfert de oră auzim claxonul celor două scutere, ne strângem iute ghiozdanele în care am înghesuit prosoape, creme de plajă şi cărți de citit: eu de câteva săptămâni mă prefac că sunt foarte interesată de *Idiotul* lui Dostoievski, iar ea răsfoieşte cu nesaț *Martin Eden* de Jack London, scoate adesea suspine şi uneori mă întreabă sensul unor cuvinte mai

complicate. Încă nu i-am spus de dicționarul meu – îl citesc în continuare şi am început să subliniez pe el, întrucât e unicul obiect pe hârtie care îmi aparține şi care nu trebuie restituit, am înconjurat cu roşu câteva cuvinte: *pavido*, *illune*, *antropomorfismo*[5] – dar trebuie că a înțeles că mă descurc cu cuvintele şi cu semnificația lor.

5. Toate sunt împrumuturi culte din sau prin latină, însemnând respectiv *fricos (lipsit de curaj)*, *fără lumina lunii*, *antropomorfism*.

Luna iunie continuă şi în acea zi cu prosoapele întinse pe o plajă dură şi neagră, cu săriturile în apă cu capul înainte de pe umerii celorlalți, cu înghețatele Algida pe care le lingem stând la un mic bar de sezon, cu scaunele de plastic închise la culoare şi umbrelele cu marca Coca-Cola sub care ne adăpostim, cu arsurile mele ca nişte pete care mă fac să arăt ca un viței, cu ochelarii de soare subtilizați de la tata, care îmi sunt largi pe nas şi dacă strănut îmi cad, cu părul meu roşcat pe care nu îl leg niciodată, chiar dacă transpir pe gât, ca să evit să mi se vadă urechile de elefant şi de maimuță, cu pistruii care parcă au înnebunit, umplându-mă de puncte şi pe brațe, şi pe picioare. Ursu câteodată împrumută de la bar un pix şi uneşte aceste punte căutând să contureze desene pe pielea mea, şi uite aşa, din pistrui şi alunițe, iau naştere lilieci, stele de mare şi mori de vânt.

Dar distracția mea preferată e lupta cu apa. Când nu ne jucăm „atinge-l pe-al şaptelea“ cu mingea Super Tele sau nu exersăm tot felul de sărituri verticale şi rostogoliri în aer, eu o pun pe Iris să se cațere pe umerii mei, şi aşa, o fată în cârca alteia, îi provocăm pe toți băieții de prin partea locului, dublându-ne forțele şi mişcările, crescând la pătrat ambiția noastră de bătălie şi de victorie.

Dacă e să apară vreo întrecere în care trebuie să ne ținem respirația sub apă, eu sunt piua-întâi, îmi țin picioarele cruciş, închid ochii şi expir tot aerul cu putere, până când, tot împingându-mă în jos, ajung să mă aşez pe fundul lacului, şi de acolo încep să număr, mă antrenez să nu mă dau bătută niciodată, îmi mişc mâinile ca să rămân jos şi să nu ies la suprafață, până când simt că mi se învârte capul.

Lui Iris nu îi place să mă vadă cum fac aceste cufundări, rămâne de regulă prin apropiere şi se uită atent la apa care mă acoperă, dacă nu mai vede bulele de aer începe să îşi agite degetele pentru a crea mici vârtejuri ca să mă anunțe că e pe punctul de a interveni, după care mă înhață de păr, cum ar face o mâță cu pisoiaşii ei abia fătați, şi mă readuce înapoi în lume.

La prânz luăm câte un hot dog cu brânză topită, sandviciuri cu ton şi roşii sau, în cazul lui Iris, pâine albă şi maioneză, după care găsim un colțişor la umbră unde să citim şi începem să ne povestim câte şi mai câte din romanele noastre. Faptul de a putea vorbi cu ea şi de a putea câştiga puncte bune în cunoaşterea noastră mulțumită lecturilor mele încarcă de valoare orele – pierdute pentru totdeauna – pe care le petrec cu paginile în față: unele sunt suportabile, altele mă fac să sufăr, iar altele ar fi mai bine dacă ar fi smulse pentru a fi folosite ca hârtie de aprins focul.

I-am şi vorbit lui Iris despre cât de insuportabil mi se pare prințul Mîşkin, care cu manierele lui curate şi lentoarea lui mă aduce la o asemenea exasperare, că dacă ar fi în fața mea i-aş cârpi câteva palme.

Eu îi urăsc pe inocenți, spun cu voce tare, şi Iris izbucneşte în râs.

Dafne ne-a mărturisit că mama ei nu le lasă să citească genul ăsta de cărți, pentru că nu sunt educative, iar noi suntem prea nesigure şi neprevăzătoare să fim în posesia lor, şi că preferă să o pună pe fiica ei să învețe versete din Biblie şi să o facă să îşi petreacă zile întregi curățând plajele sau pădurile în formațiunile de cercetaşi. Şi astfel am înțeles că pe lume există mame şi mai rele decât a mea.

Într-o sâmbătă seară plicticoasă şi obosită ne aflăm tot în piața cheiului, când Ursu dispare cu Grecu pe un scuter. Noi, fetele, rămânem pe băncuțele de lângă micul zid şi ne uităm cine trece, pe cine să salutăm şi pe cine nu, comentăm foşti sau viitori locuitori plauzibili ai localității noastre. Iris are un talent special la imitat şi la dat porecle, şi atunci, într-un cod numai al nostru de gesturi şi scălămbăieli, putem să ne transmitem chestii despre urâciunile şi intimitățile celorlalți.

S-a făcut aproape ora zece, şi cei doi nu mai vin, acuşi se activează interdicția de a mai fi afară, iar eu mă plimb încoace şi încolo cu mâinile strânse la piept, cu aerul unui necruțător comandant de legiune.

După care îi vedem intrând în piață, la volanul unei maşini pe gaz care pute şi nu are decât un far, o furaseră de la vecinul Grecului şi o conduc fără permis cu mutrele lor imberbe şi cu centurile desfăcute, iau curba din scurt făcând roțile să scrâşnească şi în cele din urmă se opresc în fața noastră. Doar atunci Ursu deschide portierele şi dă mai tare sonorul şi cu acest prilej ascultăm Radio Vatican, care şi sâmbăta seara transmite tot rugăciuni pline de abnegație.

Astfel în piață, covârşind chirăielile şi râsetele, ajunge cuvântul Mântuitorului.

Ursu se urcă pe capota portbagajului şi în picioare binecuvântează mulțimea cu gesturi largi, şi cu bunătate şi înțelepciune strigă celor câțiva adunați: Nu veți scăpa în veci de mine.

Radio Vatican este cu adevărat însoțitorul radiofonic fidel al locuitorilor din zonă, şi nu pentru că aceştia ar fi deosebit de credincioşi şi evlavioşi, ci pentru că transmițătoarele sale se găsesc la puțini kilometri de casele noastre, şi prin undele acestora radioul se aude de îndată ce ridicăm interfonul, telefonul fix sau chiar şi când deschidem frigiderul. Acolo, grație becului artificial ce ne luminează hrana, suntem inundați de voința divină şi împreună cu salamul şi salata verde contemplăm Împărăția Cerurilor.

Eu şi Iris ne lăsăm antrenate într-un râs zdravăn şi gras, şi, deşi de regulă sunt prea puțin purtată către râs, chiar şi eu hohotesc până la lacrimi şi îmi simt burta strângându-se, realizând hazul acelei scene: urâțenia maşinii ăleia hodorogite, duhoarea de putred ieşind din țeava de eşapament, figura lui Ursu, care pare sfântul patron al locului, muzica house înlocuită de rozariul familiei.

Grecu ne convinge să facem un tur, şi atunci o luăm din loc: ferestrele lăsate, brațele pe afară, cântăm *Almeno tu nell'universo*[6], urlăm insulte, cuvinte vulgare şi înjurături în timp ce Radio Vatican urează noapte bună credincioşilor. Dafne între timp s-a făcut roşie la față, simte o durere între sprâncene, iar maşina continuă să se opintească şi să se tot oprească pentru că Grecu cu adevărat nu ştie să conducă.

6. *Măcar tu în univers*, hit lansat de Mia Martini la Festivalul de la Sanremo din 1989.

Iar noi râdem şi iar râdem de atotputernicia noastră.

*

Străzile din afara comunei noastre sunt întunecate, trecem în goană pe lângă o pizzerie, îi spun lui Ursu să încetinească, el ia o curbă cu înverşunare, apa lacului reflectă lumina, e ca o lamă de cuțit, împarte casele în jumătate.

Sunt încălțată cu nişte pantofi de plastic negri şi lucioşi care îmi taie picioarele, simt cum îmi joacă pe cap casca moto model integral, cea plină de abțibilduri, aceia sunt primii mei pantofi cu toc, au un şnuruleț la spate, catarama îmi ciupeşte pielea.

Este seara mea de gală, debutul meu în societate, m-am aranjat la patru ace pentru discoteca de la noi din localitate, am convins-o pe mama că voi participa la un nevinovat *party* în pijamale acasă la Marta, ei i-a trebuit ceva timp să mă creadă, fiind uşor nelămurită de aceste noi prietenii despre care ştie atât de puțin, în timp ce tata a fost în stare doar să ne mai biciuiască puțin comentând: Dacă ar fi fost aici Mariano…

Trecem de clubul ambarcațiunilor cu vele şi ne înscriem pe drumul rectiliniu, motorul a fost modificat, face mai mulți kilometri la oră decât ar fi permis, cu o zi înainte o patrulă ce venea din sens opus ne-a oprit, eu nu aveam cască, Ursu, surâzător, acelaşi carabinier m-a recunoscut şi mi-a zis: Doar pentru mama ta nu vă duc acum pe amândoi la chestură, iar eu aş fi vrut să-l sfâşii cu dinții.

Ursu nu semnalizează şi virează printre vile, la capătul străzii îl văd, ca o limbă de cărbune, cu mirosul său de alge şi mâl, şi cu nisipul său dens: lacul.

O luăm pe drumul care merge de-a lungul malului, depărtăm picioarele în valul de dogoare ce ne întâmpină, localurile estivale sunt închise, chioşcul de ziare are tot timpul agățate de gât două jucării gonflabile cu un dinozaur galben şi o țestoasă cu pete, cărora eu le spun spânzurații.

Ursu merge în zigzag printre maşinile ce aşteaptă la coadă, strada e cu sens unic, localurile de pe malul lacului încep să se umple, locurile de parcare sunt tot mai puține, el se sprijină cu tenişii pe asfalt şi bufneşte, rămânem blocați între o maşină roşie şi o jardinieră. Văd deja luminile discotecii proiectându-se pe cer, toți cei care trec pe jos pe lângă noi au parcat încă şi mai departe de curba ce se face din drumul principal.

I-am pierdut pe ceilalți, îi zic lui Ursu şi îl ciupesc de pielea care iese de sub cască, iar el mugeşte.

Se simte miros de cal de la manejul aflat pe strada paralelă, nisipul e tot umed şi asfaltul călduț, cu doi ani în urmă discoteca unde mergem era doar o baracă unde se vindeau răcoritoare, acum în centru se înalță o enormă pagodă japoneză, lăcuită şi strălucitoare. Eu am văzut-o întotdeauna pe timp de zi şi am visat la proprietățile ei ademenitoare, la calitățile ei de seducție, înăuntru nu pot viețui decât vrăjitori şi zâne.

Reuşim în fine să trecem şi parcăm pe fâşia de pietriş la marginea drumului, e coadă pentru intrarea în local.

Cu toții poartă cămaşă, îi zic lui Ursu.

El îşi întinde bine tricoul alb şi se aşază la rând, o regăsim pe Marta, însoțită de Ramona, în timp ce Dafne a trebuit să rămână acasă, că maică-sa nu a înghițit momeala cu

sărbătoarea la nişte şcolăriţe cuminţi în vacanţă.

Nu-i nevoie de cămaşă, răspunde Ursu şi îşi croieşte drum printre cei pe care îi cunoaşte, salută în stânga şi-n dreapta, strânge mâinile tuturor, amabilitatea lui reuşeşte să le ungă orice reticenţă şi să le pară un bărbat de treizeci de ani în costum ultraelegant.

Noi ne ţinem strâns de el, intrarea pentru fete e gratis, ne facem că avem cel puţin şaptesprezece ani, suntem o pradă tânără, inima ne-a poposit pe amigdale, cortul care ne separă de local este pragul nostru, dincolo de el nu se pot întâmpla decât transformări de necrezut, vom deveni amazoane, războinice şi prinţese.

Înăuntru o găsim aproape imediat pe Iris, are un pahar de plastic în mână pe care îl distribuie în privat, o bluză albă cu un lănţic la baza gâtului, nişte sandale cu imitaţii de pietre la spate şi părul proaspăt aranjat şi vopsit de coafeza maică-sii.

Eu mă apropii de ea şi văd că fundiţa de la bluză s-a desfăcut şi i se vede sutienul, i-o fac la loc cu un gest precis, ea îmi trimite un surâs buimăcit de alcool, zice: Mulţumesc.

Mâna, fundiţa, surâsul. Mulţumesc.

E aglomeraţie, trecem unii pe lângă alţii strivindu-ne ca să ajungem la barul cu roşu, negru şi dragoni aurii, mă încearcă o stare puternică de greaţă, comand un mojito fără să mai fi băut aşa ceva, dar mi se pare straniu să cer apă gazoasă, sorb cu paiul tot zahărul de trestie de pe fundul paharului, acel lime are un gust arţăgos, Iris îmi spune ceva ce nu aud, ne uităm la o baltă artificială, unde au fost aruncaţi nişte crapi roşii.

Încerc să nu-i pierd pe ceilalţi, le urmăresc din ochi spinările, îl văd pe Ursu salutându-l pe Grecu şi pe alţi câţiva amici de-ai lor, le văd pe Marta şi Ramona cum stau acolo ca doi stâlpi de telegraf pe o străduţă de la ţară, abandonate şi de rău augur, rătăcite în hărmălaia a ceea ce nu pare a fi scena noastră.

Apoi cineva mă atinge pe spinare şi mă pomenesc cu Andrea stând în spatele meu, precum corbul şi bufniţa la căpătâiul lui Pinocchio, îmi simt capul pulsând cu putere, ca atunci când am febră sau am făcut insolaţie, are obişnuita lui expresie curată şi plăcută, ochi vii, o cămaşă vişinie încheiată până sus, vrea să afle noutăţi, cu cine sunt acolo şi de ce, după care mă întreabă: Cineva a aruncat o piatră pe parbrizul maşinii lui taică-meu, ştii cine a fost?

Parfumul lui aduce a mirodenii, a lemn şi migdale, văd că îşi plimbă ochii asupra mea, ca şi cum ar căuta ceva anume şi nu ar reuşi să se concentreze, Iris îl priveşte perplexă şi spune pe un ton acru: Nu-i treaba noastră, suntem ocupate, şi mă trage de mână.

Andrea o ignoră de parcă ar fi o umbră, după care lucrurile se întâmplă foarte rapid, eu mă apropii de Iris, el continuă să ridice ochii la cer şi se strâmbă de parcă ar fi văzut un şobolan trecând în galop, şi între timp cineva zice: Ce te tot uiţi?

Atunci mă întorc şi văd un băiat cu urechi mari şi părul ca peria, ras pe tâmple, ochi mici şi apropiaţi, o cămaşă albăstrie cu guler tare, ieşită din pantaloni, care are un tatuaj la încheietura mâinii şi păşeşte crăcănat, de parcă ar călări o iapă sau un tractor.

Ce te tot uiţi? repetă el, şi Andrea îi răspunde fără vreun iz dialectal că nu se uită la nimic.

Eu mă uit cu atenţie la acel băiat şi nu îmi amintesc numele lui, el îl împinge pe Andrea fără nici un preaviz, privirea băiatului e albă, iar eu şi Iris suntem ca două globuri

de cristal, străbătute de lumina a ceea ce urmează să se întâmple.

Andrea zice: Tu ai aruncat piatra pe parbriz?

Băiatul spune că nu şi începe să râdă.

Atunci de ce râzi? Andrea se apropie de el, iar acesta îl înghionteşte în continuare.

Iris urlă un „Terminați!“, dar nu e luată în seamă, lumea ne priveşte, se aşteaptă la un spectacol cu focuri de artificii ca la Festivalul Peştelui, aşa că mă duc la băiatul ăla, îi ating cotul şi îi zic: Opriți-vă.

El mă priveşte cu grijă şi-mi spune: Eu ştiu cine eşti.

În câteva clipe suntem deja afară din local, Iris a rămas înăuntru şi a zis că o să-i cheme pe Ursu şi pe Grecu, că Andrea şi băiatul ăla şi-au declarat război, iar când oamenii se luptă trebuie să o facă altundeva, să-şi dea întâlnire într-un loc unde să-şi scoată săbiile din teacă, iar dacă ar fi avut şi o mănuşă, cu siguranță şi-ar fi aruncat-o cu o vicleană insolență.

Nu m-am putut abține să nu-i urmez, pentru că sunt curioasă, adulmec iute beleaua şi încăierarea, prima mea seară ca debutantă e pe punctul de a se termina, scenariul a fost cam slăbuț, luminile stroboscopice se văd pe fundal, iar acel mojito îmi răscoleşte bila până la o stare de greață.

Cei doi se amenință, dialectul băiatului devine de neînțeles, scoate nişte cuvinte pe care nu le recunosc, cei doi continuă să-şi tragă ghionturi, după vreo trei dintr-astea Andrea aproape că a ajuns pe plajă, celălalt îl înghesuie spre apă.

Eu zbier: Ajunge!

Andrea se uită la mine cu nişte ochi de astronaut, lacul se aude cum se zbate pe mal, s-a stârnit un vânticel molcom, sunt valuri uşoare, stratul de creme de plajă acumulat de-a lungul zilei la suprafața apei va ține peştii la distanță de mal.

Cristia’, tu ai fost, îl încriminează el din nou.

Băiatul care se numeşte Cristiano are obrajii roşii şi cămaşa desfăcută până la mijlocul pieptului, şi aerul unuia care a băut şi aude cum lumea întreagă îl bulversează şi i se înfige în cap ca un tunet: Du-te şi plimbă-te puțin, îl zoreşte pe Andrea, care țâşneşte spre el, moment în care eu mă vâr între ei.

Pe nimeni nu interesează parbrizul tău, idiotule, urlu eu la Andrea şi îl gonesc de acolo.

Cristiano surâde ca şi cum acela ar fi fost începutul, fereastra deschisă spre o splendidă panoramă.

*

Carlotta priveşte patul, aşternuturile sunt cele din copilărie, apoi ia punga care e transparentă, potrivită pentru a ambala o franzelă de cel puțin un kilogram.

Mobila din camera ei e modulară: există un pat de o persoană şi jumătate încastrat într-un dulap-bibliotecă, un birou din aceeaşi serie de un roz ca săpunul, pe masă sunt cărțile de şcoală, o rolă de scotch şi o foarfecă, asta în cazul în care s-ar răzgândi.

Carlotta deschide dulapul şi se uită la hainele ei, sunt cu duiumul, dar trebuie să aleagă doar una. Îşi trece degetele peste rochia de catifea verde, nepotrivită cu anotimpul,

apoi peste cea cu flori vesele, cam prea exuberante pentru acest prilej şi în spate pipăie cu buricele degetelor rochița de la prima ei comuniune, e cu volane şi albă, de mică mireasă.

Până la urmă se hotărăşte să rămână cum e: cu o pereche de colanți negri care îi pun în evidență şoldurile, un tricou larg cu un S mare de la Superman, îşi scoate şosetele, are ojă pe unghii, consideră că se asortează cu restul, cu ceea ce urmează să se petreacă.

Se aşază pe pat, se uită la şosetele aruncate într-un colț, ia celularul în mână şi reciteşte ultimele mesaje primite, toate sunt de la acelaşi expeditor, toate spun aceleaşi cuvinte, acele cuvinte se repetă adesea, expeditorul însă s-a schimbat în timp, numele lui nu e salvat în telefon pentru că nu ştie cine scrie acele mesaje.

Ochii îi sunt dilatați, pleoapele grele de parcă ar vedea dublu: dublă e masa, dublă e consola, dublu e scotchul, dublă e şi Carlotta. Una din cele două stă pe pat, cealaltă, în picioare, se uită pe fereastră, cea de-a doua Carlotta o judecă aspru, îi urăşte părul, sânii, sexul, pielea.

Capul îi e plin de hopuri, şi smucituri, şi noduri, şi contorsiuni. Pastilele pe care le-a şterpelit de la maică-sa încep să-şi facă efectul, se simte uşoară, neînsemnată şi impalpabilă, vede cum contururile lucrurilor îşi pierd claritatea, se apleacă şi cu degetele deschise înşfacă rola de scotch, timpul se scurge în sens contrar, la fel şi memoria care nu mai recuperează începutul, momentul exact în care a sosit şi a pus piciorul în această lume.

Îi trece prin cap gândul că punga ar putea fi găurită şi o verifică, întorcând-o pe toate părțile, suflă în ea ca într-un balon şi o scutură, îi urmăreşte maniacal conturul cu unghiile.

Nu găseşte nici un defect sau vreo posibilă găurică, şi deci merge mai departe.

E iulie, la radio se spune că Senatul Republicii a aprobat legea Bossi-Fini legată de imigrație şi de întoarcerea familiei Savoia în Italia, iar Carlotta Sperati e în camera ei, nu are nici măcar cincisprezece ani, îşi pune punga pe față şi o strânge bine în jurul gâtului cu banda de scotch, pe care o răsuceşte de mai multe ori pentru a astupa orice fisură, punga se umflă şi se dezumflă cu fiecare respirație, foarfeca a rămas pe birou, ea are ochii deschişi, dar tot ce vede e un tavan alb şi brațele ventilatorului care se învârtesc. Se gândeşte că şi-a greşit trecutul, ar trebui să-l facă bucăți cu cuțitul şi furculița, ca pe puiul de la masa de duminică.

Sau cel puțin cam aşa aş fi scris eu povestea ei la o temă cu titlul *Eu vara mor întru câtva*.

7
Casa asta e un dezastru

Lumina albăstruie făcea ca ochii Carlottei să pară vrăjiți, în irisul ei se reflectau culorile ecranului. Cu mâna pe mouse a dus săgețica pe un folder al cărui nume era AMOR, a făcut de două ori click şi a deschis-o ca să ne-o arate.

Eu şedeam cam la o palmă distanță, era cald, fereastra era întredeschisă şi i-am auzit câinele târând după el ceva prin curte, poate o bucată de metal care făcea tic-tic de fiecare dată când se lovea de ceva.

Computerul pentru mine făcea parte dintr-un film ştiințifico-fantastic, eu aparțineam perioadei paleolitice în ce priveşte tehnologia, nu trecusem de la prăjitorul de pâine, de maşina de spălat, de frecvențele radio, iar ceea ce pentru alții însemna normalitatea pentru mine însemna viitorul.

Am privit curioasă desktopul ca şi cum era harta comorilor, când folderul s-a deschis au apărut nişte fotografii digitale, erau bărbați şi erau dezbrăcați, fiecare era salvat cu numele şi oraşul său: Alberto din Bari, Francesco din Pisa, Giuseppe din Montefiascone. Erau mulți, nu i-am numărat, dar cred că vreo cincizeci.

Noi în familia noastră nu aveam cultul imaginilor, mai păstram câteva poze de când eu şi Mariano eram micuți, făcute de tata cu aparatul lui Canon, multe au ieşit mişcate, neclare, în unele se vedea degetul mare al tatei, în altele Antonia avea gura deschisă sau ochii închişi, multe erau făcute cu blițul în zile cu mult soare şi găvanele ochilor le ieşeau fie roşii, fie albe, de parcă am fi fost nişte extratereştri sau nişte lilieci. Toate erau îngrămădite în câteva albume cu copertă neagră moştenite de la bunica din partea tatei, pe care nu am cunoscut-o. După accidentul suferit de tata fotografiile s-au terminat, nu mai aveam altceva ce să ne amintim, poate că tata a dăruit aparatul său Canon unei alte familii care avea nevoie să-şi construiască, nu să-şi îngroape propria-i memorie.

Agata a zis: Şi tu ce faci? Le trimiți pozele tale?

Carlotta a dat din cap: Bineînțeles.

A deschis deci portalul MSN şi ne-a arătat contactele ei, în majoritatea lor masculine, conversațiile pe care şi le scriau până târziu în noapte, pozele pe care şi le ataşau, declarațiile de apartenență reciprocă, de simultană plăcere şi mândrie pentru trupurile lor astfel expuse şi împărtăşite.

În timp ce Carlotta ne înşira calităţile fiecăruia, eu am simţit cum mă cuprinde un vertij şi cum dezgustul îmi pulsează în tâmple, nu ştiu dacă din panică, din nelinişte, din gânduri răvăşite de atâta stânjeneală, dar a trebuit să mă ridic şi să privesc de sus toate acele corpuri despuiate şi atât de agresive, care parcă mi s-au lipit de pielea braţelor.

Am observat din nou în camera Carlottei, lângă computerul ei şi lângă biblioteca în care îşi mai ţinea încă frumos aliniaţi ursuleţii şi iepuraşii din pluş, că între noi era o falie: ea alerga şi se arunca înainte, eu mă împotmoleam şi riscam să cad la fiecare pas.

Ideea că cineva ar putea păstra vreo poză cu mine goală mă tulbura nespus, doar un astfel de gând, de bănuială, de vagă ipoteză îmi strangula amigdalele şi îmi dădea fiori reci de la gât până în tălpi. Nu mi se întâmplase vreodată să mă expun aşa, să mă despoi în faţa altora, care să nu fie vreo prietenă sau familia mea, şi mi se părea cu neputinţă să se poate întâmpla ca într-o bună zi să mă trezesc cu Sergio din Caltanissetta, să mă ofer lui şi să-i spun: Uite poza mea, îţi place? Am sânii mici, dar sunt potrivit de slabă, nu se văd oasele, dar nici slănina, sunt un piept de pui de calitate.

Două sau trei conversaţii în chat s-au deschis în timp ce eu îmi urmăream aceste gânduri, şi Carlotta ne-a purtat, ca prin gaura cheii, spre conversaţiile ei nocturne, trimiţând sărutări şi pupicuri, inimioare, foarte multe inimioare, alături de nişte replici cam provocatoare, prin care îi întreba ce făceau, pe ce anume şedeau, după care chicotea.

Eu am simţit invidie pentru ştiinţa ei de a sta printre ceilalţi, pentru ceea ce atunci mi se părea a fi dimensiunea unei libertăţi contagioase şi absolute, şi am avut convingerea că trupul ei, surprins în poze făcute în faţa oglinzii de la baie sau pe pat, era simbolul unor mari virtuţi şi capacităţi.

Şi Agata părea impresionată, a arătat cu degetul pe unul sau altul dintre băieţi şi a cerut informaţii mai detaliate, apoi a luat chiar parte la chat, vrând să răspundă şi ea şi a început să bată pe taste în ritmul unui somnambul care se trezeşte noaptea, condus de un glas, iese pe stradă şi porneşte la drum.

Eu nu ştiam cum să particip şi eu, ce experienţă să pun în joc, şi m-am simţit vătămată, rănită de această incapacitate a mea, de acel nedeclarat, dar evident şi nemărginit simţ al pudorii.

Nu reuşeam încă să identific, să dau un chip acestei stări retractile, nu mă întrebam de unde provenea, dacă era efectul îndepărtării fantomatice ce s-a impus de-a lungul anilor între trupurile părinţilor mei, dacă era o condiţie tranzitorie, definitivă ori terminală, dacă vreodată voi şti să mă emancipez de mine însămi, dacă urma să asimilez în forumul meu lăuntric spectrul judecăţii, al privirii, al părerilor celor din jur. Ştiam doar că nu aparţineam acelei scene, că nu aparţineam acelui computer, acelor declaraţii de prezenţă, acelei nopţi calde, de nesuportat.

Trimite-mi poze, a scris unul dintre noctambuli, iar Carlotta nu i-a răspuns, zicând că i le va trimite a doua zi, nu-i plăcea prea mult de el, era cam chel, cu nişte mâini urâte şi avea patruzeci de ani.

Eu eram încă în picioare, şi prietenele mele încă nu îşi dezlipiseră ochii din computer, nimeni nu şi-a dat seama de greul pe care îl traversam, eram singură, dar teafără, pentru că îmi erau ignorate slăbiciunile.

M-am dus pe patul din mijlocul camerei şi imediat şi Carlotta şi Agata au făcut

acelaşi lucru şi s-au întins lângă mine, nici nu ne-am acoperit cu cearşaful, computerul a rămas deschis şi proiecta un con de lumină asupra feţelor noastre, iar mie mi s-a părut că sunt privită în pantalonaşii mei de pijama şi cu părul meu prost tuns, vedeam reflectată umbra urechilor mele şi mi-o imaginam cum călătoreşte în eter şi ajunge şi în alte continente.

Hai să ne spunem câte un secret fiecare, a propus Carlotta din poziţia ei centrală, căci noi, ca nişte sclave devotate, stăteam de-o parte şi de alta a ei, ca podoabe ale patului ei.

Încep eu, a zis Agata: Îl urăsc pe tatăl meu, urăsc porcii, şi vacile, şi toată ferma noastră, nu suport să-mi văd numele de familie pe anunţul pe care scrie VINDEM ROŞII PENTRU BULION, e ceva îngrozitor.

Carlotta a comentat şi ea şi au făcut un schimb de păreri, în timp ce eu mă întrebam dacă nu cumva, în acele rare ocazii în care mi-am cumpărat hăinuţe de la magazine, cineva prin cabinele de probă nu m-o fi fotografiat în chiloţi, iar dacă a făcut acest lucru, acum unde mă ţineau? În ce folder al preţiosului lor computer eram catalogată? Aveam un titlu? Aveam un număr? Aveam un orar în timpul căruia eram deschisă pe desktop şi examinată?

Şi al tău care e? m-a întrebat Carlotta, care tocmai terminase să ne spună secretul ei, însă eu nu fusesem atentă.

Am rămas tăcută, nu sunt făcută să iau parte la bârfe, de obicei sunt o foarte bună ascultătoare sau o legitimă figurantă pe fondul unui diferend, dar acum le-aş fi putut spune multe celor două, aveam destule de servit pe o tipsie de argint: de la accidentul tatei la cartierul din care proveneam, de la convingerile politice precoce ale fratelui meu la modul în care Antonia se depila pe picioare folosind bideul fără să închidă uşa, dar în fond nu asta aşteptau de la mine, nu voiau să audă buletinul chinuitoarelor inepţii ale familiei mele, ci ceva care să mă privească doar pe mine, vreo mărturisire anume, vreo văgăună dezgustătoare a fiinţei mele.

Ochii Carlottei aşteptau de la mine o săritură în gol, o predare în mâinile lor ca pecetluire a prieteniei noastre, iar eu am înţeles că secretul meu era acesta: dacă ele ar dispărea, dacă acum aş număra până la trei şi le-aş vedea dizolvându-se, probabil nu aş simţi că mi-ar lipsi ceva.

Poate doar m-aş simţi disperată pentru întoarcerea la singurătatea care m-a însoţit încă din copilărie, sau poate aş simţi că am pierdut un rol, că nu aş mai putea niciodată declara în public că sunt o bună prietenă, cine ştie ce aş face după-amiezile, cine ştie unde m-aş mai duce şi cine ştie ce aş mai însemna pentru alţii.

Mi-e frică de podurile suspendate, nu voiam să le traversez nici în parc, copilă fiind, am răspuns eu în schimb.

Agata şi Carlotta au părut destul de satisfăcute, una din ele a şi zâmbit consolator, ca pentru a-mi spune că nu era ceva grav, că se poate supravieţui, în fond în tot satul nu e decât un podeţ, şi nimeni nu a pretins vreodată să mă arunc de acolo.

Mulţumesc pentru secretele voastre, a zis Carlotta închizând ochii, în timp ce eu mă uitam fix la ecran, când am zărit o chestie rotundă agăţată pe computer care părea un ochi întunecat cu o pupilă uriaşă, un obiectiv fotografic aţintit ca o puşcă asupra noastră.

Aia ce e? am întrebat, nedând greutate frazei sale.

Camera web, a răspuns Agata şi a zâmbit auzindu-mi întrebarea prostuță. E pentru a face un video de la distanță, aşa îl poți vedea pe celălalt fără să trebuiască să te mişti de acasă.

Eu am aprobat din cap şi am căutat un colț de cearşaf cu care să mă acopăr.

Între timp câinele nu renunța la prada lui şi acel tic-tic a continuat cu încăpățânare să se audă prin curte şi pe drumul de țară.

*

A invita pe cineva acasă la mine înseamnă a-l supune, fără scăpare, la experiența de a da ochii cu unul dintre cei cu care am legături de sânge. Nu există nici o nădejde să găseşti vreodată casa goală, nici în zori, nici când pentru toți începe şcoala sau munca, pentru că mereu e tata.

Antonia vorbeşte despre el ca despre paznicul nostru fără picioare, fireşte, nu va putea niciodată să-i atace pe hoți, dar, întocmai ca o statuie din marmură, va fi măcar martorul furtului lor.

Adevărul e că nu e nimic de furat între pereții noştri, n-am ştiu niciodată dacă sunt bani prin sertare sau pe sub pat, dar sunt sigură că mama îi ține bine ascunşi, probabil în chiloți sau în sân, şi că mai degrabă i-ar înghiți decât să rămână fără ei.

Cine ştie ce-ar gândi un hoț despre cutiile de pantofi pe care Antonia le foloseşte ca să separe în sertarele noastre şosetele de tricouri, despre cofrajele de ouă pe care le vopseşte în albastru, în argintiu şi în purpuriu şi le ține pe o consolă în camera ei şi pe care le umple cu tot felul de flecuştețe, cu ineluşe ieftine, cu coliere făcute de ea însăşi din cochiliile găsite la Ostia şi din panglici pentru cadouri; despre suporturile pentru cratița fierbinte realizate din dopurile de plută, tot ce a rămas din vinul roşu care pişcă la limbă, pe care tata îl adoră şi care mie îmi provoacă durere în tâmple.

Poate că musafirul nostru nepoftit ar crede că noi suntem foarte creativi în viața noastră de zi cu zi, că stăm cu toții în jurul mesei din bucătărie şi, cu pensule şi carioci, ne dedicăm unor ciudate opere de bricolaj şi decupaj – adevărul e că aceasta din urmă este una dintre activitățile duminicale cele mai îndrăgite ale Antoniei, aceea de a decupa flori de pe şervețele şi a le lipi cu adeziv la întâmplare pe suprafețe de lemn (noptiere, casete, coada măturii) –, dar de fapt nu aşa stau lucrurile, pentru că toată împodobirea casei, toată organizarea ei judicioasă şi decorarea ei sunt exclusiv atributele şi extensiile Antoniei.

Regimul permanentei reîntrebuințări a tot şi a toate şi lipsa oricărei forme de irosire ne-au fost impuse de viață, iar viața trece prin mama mea. Ea este bucătăreasa care recondiționează pâinea uscată, chiftelele cu mazăre din seara precedentă, orezul pe care îl frige, ea este cea care, după ce striveşte cu furculița resturile de mâncare într-un vas, aruncă pe deasupra un ou şi dă totul la cuptor, fără să facă vreun caz de combinația dintre mirodenii şi gusturi, bucătăria noastră nu e spațiul papilelor gustative exigente, ci al nevoii de supraviețuire. Antonia a învățat de la mama şi bunica ei să nu lase să se piardă nici o picătură de cafea, să frigă cojile de cartof, de mere şi de pere, să încropească supe în care plutesc de toate, de la zarzavat la carne fiartă, de la pastele rămase pe fundul ambalajului la ierburile agățate în mănunchiuri cu capul în jos, pe care le-a uscat pe balcon.

Hoțul, invitat la masa noastră, nu știu cum ar putea reacționa în fața obsesiilor noastre săptămânale: carnea luni – un hamburger de căciulă –, găluștele cu cartofi joia – făcute de mână de mine și de Antonia, care ne ies cam prea mari, de parcă ar fi cartofi întregi – și peștele vineri – de regulă marca mai ieftină de fâșii de merluciu, făcute pane și fripte în tigaie, simbol al uniunii familiei noastre.

Taică-meu este una dintre ființele umane care, în ciuda anilor petrecuți în fața aceloraşi feluri de mâncare, gătite mereu în aceeaşi manieră şi mereu de aceeaşi persoană, găseşte întotdeauna ceva de comentat, vreun amănunt care îl irită, cum ar fi sarea sau ceapa, parmezanul sau feliile de carne prea subțiri, ca şi cum ar dori să se sustragă reiterării noastre prin îndărătnicele noastre feluri de mâncare.

Când rămân la masă la prietenele mele mi se întâmplă adesea să le văd cum lasă mâncarea în farfurie, cum se plâng că pastele n-au fost fierte ca lumea sau că puiul e prea tare, cum au preferințe despre ce se va servi la masă; eu nu am o astfel de putere asupra hranei noastre, dimpotrivă, trebuie mereu să mă arăt încântată de meniu, să fiu atentă ca gemenii să nu se ridice de la masă, să apăr ceea ce mâncăm de protestele lui Massimo. Metoda care ține de fiecare dată e cea a tusei: tuşesc când începe să vorbească.

Câtă vreme Mariano locuia la noi, micul dejun, prânzul şi cina erau adevărate câmpuri ale unui război deschis, cu toții se încăpățânau în legătură cu legumele la grătar, se încordau în legătură cu culoarea vinului sau cu oțetul în exces din salată, dar acum timidele tentative ale lui Massimo sunt sedate şi duse iute la culcare.

Un musafir ar mai observa desigur şi diferența nedreaptă între dormitorul meu, destul de mare şi locuit de un enorm urs roz, şi cămăruța gemenilor, care au deja opt ani. Deocamdată nimeni nu a încercat să-mi propună vreun schimb, dar simt că acel moment se apropie pe an ce trece, atunci când vor fi destul de mari ca să mă încalece, să aibă opinii, să înfrunte aerul meu alintat.

Între mine, Maicol şi Roberto nu există vreo altă relație decât cea a obişnuinței, distanța de ani care ne separă îmi pare apocaliptică, ei aparțin unei ere geologice diferite, vorbesc o altă limbă ale cărei foneme nu le cunosc, mă interesează prea puțin faptul că încep să nu mai semene într-atât, că dezvoltă gusturi paralele, că părul e mai creț la unul şi mai des la celălalt, că rostesc diferit *mamma* şi *ma*', că ştiu să asculte de cei mari în mod cuviincios.

Spre deosebire de mine şi de Mariano, ei au cu mama o relație de totală supunere din care lipseşte orice țâfnă, îşi petrec majoritatea timpului cu ea şi sunt fericiți, lipiți de şoldurile ei de parcă ar spera să o despoaie şi să mai sugă de la ea lapte şi gânduri.

Când maică-mea îi scoate lui Massimo pantalonii şi se aşază cu el pe pat şi îi masează picioarele cu o cremă preparată de ea, şi când îi ridică şi coboară coapsele, şi apasă pe genunchi, şi îi atinge şoldurile şi oasele care par să se micşoreze pe an ce trece, gemenii şed şi ei pe pat şi se uită şi participă la acest ritual, învață cum va trebui să fie executat, conştienți de inconfortabila moştenire pe care va trebui să o preluăm: tata nu va mai umbla niciodată şi dacă nu va mai fi Antonia, noi vom fi cei nevoiți să inventăm un unguent sau o pomadă prin care să se poată evita degradarea.

În acele momente intime şi suprarealiste, eu privesc de la distanță, aşa cum ar face faimosul hoț din spatele cagulei sale, necunoscut, marginalizat.

A trecut mai bine de un an de când Mariano nu mai împarte cu mine acest amalgam de emoţii lipicioase, vâscoase şi năduşite; fără el eu sunt şi fiică unică, dar şi unica fiică ce se simte stingheră în propria-i casă.

În ziua în care Iris mă întreabă dacă poate veni să îmi vadă camera, eu îi răspund că nu, pentru că odăiţa mea e mică, murdară, nu e nimic frumos de văzut la ea, nici măcar cărţile, pentru că toate sunt luate cu împrumut şi duse înapoi, dar ea insistă că nu-i pasă ce-i acolo, ci vrea să vadă unde dorm. Adevărul e că eu văzusem unde doarme ea.

Acest raport de reciprocitate mă înfricoşează, privirile ei asupra a tot ce mie mi se pare de nedestăinuit mă tulbură, mă fac să strănut.

Dar în cele din urmă ea se prezintă jos, la intrarea în clădire şi urcă la mine în casă, îi trece pragul, îl vede pe tata în scaunul lui lângă radioul stins şi îi spune: Bună ziua, iar el îi răspunde cu un bună ziua sec şi acru, dar ea nu dă importanţă, nu pune întrebări, nu îşi aţinteşte privirea asupra unor detalii vinovate, asupra ciudăţeniilor noastre, mă urmează în camera mea şi stă tot timpul pe jos, sprijinită de ursul cel uriaş, zice că am o casă foarte frumoasă, chiar aşa zice, că îi place mult, că e colorată, că e vie, că ea nu suportă fixaţiile maică-sii legate de parchet şi de sufrageria ce trebuie mereu să fie lună, că avem case cam egale ca mărime, dar că în a mea circulă limfa.

Unde l-ai găsit? mă întreabă, sprijinindu-şi capul de urs.

L-am câştigat trăgând la ţintă în parcul de distracţii, mărturisesc eu, şezând pe pat şi cu privirea caut ce ar trebui să ascund de acolo, tot ce ar fi deplasat sau ţipător.

Ţi se potriveşte la fix.

Ce anume?

Că tragi şi câştigi.

De ce?

Pentru că aşa eşti tu, ai curajul să faci totul.

Nu ştiu ce să răspund la o frază ca asta, nu m-am gândit niciodată la mine ca la o persoană capabilă şi voluntară, eu am acţionat întotdeauna sub formă de zvâcnete şi convulsii, sub impulsul unor sentimente de revanşă şi ruşine.

Îmi vine în minte un detaliu, de pe vremea când, printre atâtea definiţii, am citit-o şi pe aceasta: *coraggio* („curaj“), substantiv masculin [din provensalul *coratge*, franceza veche *corage*, care vine din latinescul **coratĭcum*, derivat de la *cor* „inimă“].

Are de-a face cu inima, cu câtă inimă pui şi câtă o arunci cât colo, cu sângele pompat, cu arterele, cu venele, cu bătăile inimii, cu fluxul sangvin, cu mişcarea sufletului, cu tensiunea şi ţâşnetul de voinţă. Iar eu nu sunt pasionată de inimi, să le desenez, să le reprezint cu degetele, să le colorez conturul, să le văd la papetărie în februarie, să le găsesc imprimate pe ţesături şi papuci, pentru că eu la inimile trandafirii sau roşii recurg doar când trebuie să mă prefac.

Nu e aşa, Iris, îi spun privind-o.

Rămânem nemişcate câteva secunde, în ceea ce tocmai am definit a fi *coratĭcum* şi *cor*, în parantezele noastre pătrate, în abrevierile noastre şi în limbile moarte din care ne tragem.

Să-i căutăm un nume ursului, ştii, nu suport ca lucrurile să rămână fără un nume, îmi răspunde ea într-un sfârşit.

*

Doamna Mirella nu locuieşte în casa noastră, ci o închiriază, aşa crede mama de când a telefonat la portăreasa din Corso Trieste.

Aceea e casa noastră repartizată, noi în mod legal locuim acolo, chiar dacă mama s-a temut întotdeauna ca repartiția aceasta să nu fie revocată, această revocare e îngrijorarea ei, posibila ei criză isterică, schimbarea, cineva care dă de dosar şi trimite pe teren asistenții sociali să verifice; şi totuşi cine ar avea datoria să se ocupe pare să fi uitat din nou de noi şi de ani buni ne consideră rezolvați şi aranjați, ca nişte păpuşi păstrate în ambalajul de cadou.

Antonia încearcă să îmi explice, dar ne-ar trebui nişte desene, un grafic, nişte linii drepte, un acoperiş mimat prin unirea degetelor mari ale mâinilor. De ce nouă ne este aşa de greu să înțelegem cărui loc îi aparținem? Ce adresă trebuie scrisă pe documente, unde este locuința noastră. Şi dacă nu locuim acolo, de ce suntem aici?

Antonia stă lângă cuptorul în care încălzeşte nişte morcovi cu mazăre şi face nişte gesturi prin aer şi pe masă, ca şi cum ar bătători varul dintr-o căldare, sau s-ar pregăti să plămădească făina cu ouăle, apoi se apleacă peste masă şi întinde imaginara ei foaie de aluat a locuinței noastre.

Cu mâinile şi cu glasul începe să-mi povestească cum am ajuns aici, mulțumită amicului unui prieten al prietenului ei Vincenzo, cel care ne-a ajutat cu mutatul, el e cel care a anunțat-o pe mama că există posibilitatea unui transfer şi a fugii de acolo, şi cel care, prin nişte cunoştințe, prin nişte semnături pe nişte hârtii, prin acordurile valabile pentru cutare număr de ani, a gândit tot acel schimb de locuințe.

Antonia în Corso Trieste nu se simțea bine, noi eram nefericiți, în fiecare zi ne era hărăzită o nouă bătălie pentru a ne apăra de judecata şi de pretențiile celor care erau mai înstăriți decât noi, iar ea de ani buni lupta pentru o repartiție şi era obosită, extenuată, făcută bucăți, voia şi ea o casă liniştită, un loc liniştit.

Vincenzo auzise că prietenul prietenului lui cunoştea o anume Mirella Boretti, văduva lui Mancini, căreia îi fusese repartizată o casă populară, din fondul de proprietate al primăriei din Roma, dar situată în afara oraşului, în localitatea Anguillara Sabazia, întrucât primăria avea în posesie locuințe în comunele suburbane ale capitalei în care, în anumite situații, îi plasa pe cei care solicitau o casă.

Doamnei Mirella însă nu îi plăcea lacul, nu voia să locuiască pe malul a nimic, faptul că fusese alungată din oraş o apăsa şi pe ea, şi pe fiicele ei, şi căuta pe cineva dispus să facă un schimb pentru o perioadă determinată, fără a modifica repartiția, ci doar prin stipularea unui document, ca un înscris privat, astfel că ea urma să plătească facturile casei din Roma şi noi cele din Anguillara, ea urma să locuiască în Corso Trieste, şi noi în comună, iar ele două, Mirella şi maică-mea, urmau să rămână în contact ca să stabilească dacă mai sunt datorii în plus de achitat, căci pe nişte ochi frumoşi ici şi colo, sub oblăduirea doamnei în chestiune, nimeni nu ar fi controlat sau suspectat nimic.

Atunci mama, care întotdeauna şi-a respectat cu strictețe toate datoriile şi a reuşit să-şi țină echilibrul între ce e legal şi ce e ilegal, încercând să nu facă vreun pas greşit sau fără întoarcere, a semnat această hârtie şi i-a încredințat locuința din Corso Trieste Mirellei Boretti, văduva lui Mancini.

Aia să vezi că închiriază casa noastră, îmi spune Antonia după ce a rezumat cum a putut mai bine episoadele importante ale poveştii. O închiriază şi câştigă, că e o casă bună.

Antonia îşi frământă degetele, strângându-le şi făcându-le să se albească la vârfuri, apoi trage o palmă cu mâna deschisă peste masă, ştie că a greşit şi ştie că, dacă multora greşelile le sunt anulate printr-o simplă amendă, nouă nu ni se întâmplă asta, dacă eşti jos plăteşti dublu, nu ai plasă de protecţie, nu ai pile, nu ai bani să îţi plăteşti cauţiunea.

Doamna Mirella de nişte săptămâni bune nu răspunde la telefon, dacă mama o sună, sau se dă drept altcineva, declarând că e sora, apoi fiica, iar când în fine vorbeşte cu Antonia îi zice puţine lucruri şi vagi, că ea locuieşte în Corso Trieste, de fapt fiicele ei locuiesc acolo, nici o chirie, fără glumă, păi dacă acolo locuiesc fiicele, atunci dumneavoastră locuiţi în altă parte, sau unde? Doamna spune că e o neînţelegere la mijloc, ea locuieşte acolo cu fiicele ei, sunt împreună, sigur, sunt împreună.

În mai puţin de o lună doamna Mirella se face din nou văzută în curtea locuinţei din Corso Trieste, portăreasa o linişteşte pe mama, era doar un presentiment nefondat, poate că doamna plecase la muncă, sau la sora ei, care e mereu bolnavă, că are multe surori, toate departe, şi îi pare rău că ne-a agitat.

Maică-mea se lasă convinsă, şi în scurt timp Corso Trieste redevine doar un zumzet de fundal, doar murmurul unei îngrijorări ce trebuie alungată, şi la rândul meu uit de toate astea.

*

De pe la întâi decembrie mă ocup de ornarea casei şi încep un atac prin flancuri ca să o zăpăcesc pe mama şi să o fac să cedeze: anul acesta vom sărbători Crăciunul în toată regula, vor fi dulciuri, ne vom juca cărţi, vom avea friptură şi mai ales vor fi cadouri. Mariano şi bunica vor fi oaspeţii noştri mult aşteptaţi, iar noi ne vom strânge cu toţii la o masă, precum sfinţii, precum complotiştii.

Pomii din grădinile publice sunt toţi golaşi, şi cu ajutorul lui Ursu reuşesc să desprind o cracă uscată destul de mare ca să montez pe ea ornamente de Crăciun, el aduce de acasă un fierăstrău de mână, iar eu ţin de şase ca nimeni să nu observe furtul nostru.

Gândurile mele de fetiţă legate de ruptul trandafirilor ce scot capul din gardurile vii ale altora îmi revin în minte ca o palmă pe obraz, dar după aceea întorc şi obrazul celălalt pentru a trăi satisfacţia de a face un gest pe care mama l-ar defini necuviincios.

Ursu mă întreabă dacă mă poate ajuta să o duc în casă, dar eu îi spun că nu, că mă descurc singură.

Ramura este montată lângă intrare şi împodobită cu tot ce avem roşu prin casă, şosete, panglici, elastice de păr, cârpe, fundiţe, păpuşele şi steluţe decupate de pe cartonaşe albe.

Antonia, când vine acasă seara, se uită lung şi izbucneşte în râs, zicând că n-a mai văzut niciodată ceva mai nereuşit.

Iris găseşte în pivniţa bunicului nişte luminiţe de Crăciun pe care nu le mai folosesc, numai ei i-am comunicat planul meu de a recupera ziua de 25 decembrie, iar acum este complicea mea în organizarea sfintei sărbători.

Luminițele recuperate nu funcționează toate şi câteva se ard de îndată ce le băgăm în priză, dar sunt suficiente pentru a crea atmosferă, şi când vine la mine acasă le amplasăm strategic în jurul crengii şi pe marginea canapelei noastre, care acum e de culoarea rozalie a somonului, căci după atâtea spălări obsesive ale mamei şi-a pierdut nuanța inițială de roşu intens.

Ne dăm seama cu bucurie că mai e puțin pentru a ne atinge obiectivul, doar că lipsesc cadourile. Eu pun imediat la comun ceea ce am primit de la Luciano şi poate fi pe loc reciclat: e un pulover verde ca sticla, care e de două ori mai mare decât mine; nu el l-a ales, ci a pus-o pe mamă-sa să i-l aducă de la magazinul lor din cartierul Parioli, neştiindu-mi dimensiunile la umeri, şolduri şi burtă, dar îi va fi foarte bun Antoniei.

Pentru ceilalți avem de întâmpinat oarecare dificultăți, pentru că, nefiind eu antrenată să le fac cadouri, nu m-am întrebat niciodată ce le-o plăcea şi ce nu le-o plăcea celor din familia mea, nu m-am gândit că trebuie să le aduc o bucurie, să evit vreo dublură în garderoba lor, să pun deoparte bănuți pentru a-i surprinde. Ne hotărâm în cele din urmă pentru nişte lucruri tricotate, făcute de bunica lui Iris: un fular pentru Mariano, câte un fular şi pentru gemeni, iar pentru tata, ca să evităm gafa de a-i dărui ceva ce precis nu o să îmbrace, o vestă portocalie cu răscroială ascuțită.

Iris împachetează cadourile în hârtia cotidianului comunist *Il Manifesto*, pe care l-a recuperat de la coşul de gunoi şi pe care l-a considerat potrivit scopului, după ce a ales paginile care nu se murdăriseră de la salata verde.

Ajungem la ultima zi de şcoală şi ne facem planuri pentru vacanța noastră de Crăciun, cu dorința de a ne întâlni ca să jucăm cărți şi loto cu cartonaşe şi jetoane, de a merge pe chei şi a ne da în căluşei, de a primi un pahar de spumant de Revelion, vrem cu nerăbdare să ne reconectăm la jocurile şi privirile de la sfârşit de august, la acea complicitate, la trupurile noastre care se adulmecă, la electricitatea stârnită din orice fleac.

În lunile precedente nu am reuşit să ne vedem prea des în grup, sfârşitul lui august a venit peste noi şi începutul şcolii a risipit zilele noastre pe lac şi cititul la soare, s-a schimbat tot acel echilibru şi am presentimentul că nu vom mai fi cu toții împreună de-a lungul întregii veri.

De aceea, în amintirea trecutului nostru recent, eu şi Iris ne dedicăm cu abnegație pregătirii vacanței de iarnă, care are tot dreptul să fie desăvârşită şi luminoasă, aşa încât petrecem nişte ore bune în căutarea ținutei cu care să ne facem gigea de Revelion, iar eu nu mă scandalizez s-o văd în picioare în fața şifonierului meu, trecând în revistă puținele mele hăinuțe şi jersee.

Asta ar fi perfectă pentru noaptea de Revelion, îmi surâde ea, arătându-mi un tricou pe care e ştanțat S-ul roşu de la Superman, îl scutură puțin şi îi întinde cutele, era într-adevăr făcut ghemotoc în fundul dulapului meu.

Eu nu râd, i-l iau din mână şi îl arunc din nou de unde îl scosese.

Tricoul acela îl primisem de la Carlotta, care cumpărase trei identice, unul pentru mine, unul pentru ea şi unul pentru Agata, şi care se amuza să ne numească supereroine cu puteri nemaivăzute: să putem zbura, să putem fermeca cu privirea şi să putem transforma lemnul în aur.

Ăsta e chiar oribil, îi răspund eu sec şi închid uşa şifonierului exagerat de brutal.

*

Nasul fratelui meu mi-a devenit străin, nu mai e punctul central al identității lui, ci doar un detaliu comun, ca prezența obişnuită a unei aluniţe sau a unui pistrui. El, în trupul său nefericit, îmi pare micşorat, de parcă eu aş fi o persoană adultă în fața obiectelor din copilărie, măsuțele, scăunelele, clădirile pe care le vedea uriaşe şi care acum au înfățişarea unor docili fluturi de noapte sau scarabei.

Mariano se uită la uşa dulapului meu pe care am lipit nişte litere decupate din ziarele tatei, am compus numele meu în forme şi culori diferite, l-am repetat de patru ori. Eu, eu, eu, eu. Poate ca să mi-l fac agreabil, ca să mă gândesc la el ca la ceva potrivit, şi nu ca la o simplă etichetă pe care mama mi-a ales-o şi mi-a lipit-o, greşind fundamental.

Obiectele sunt departe, viața lui Mariano s-a retras de pe suprafața lor, cearşaful zilelor lui e întins acum în altă parte, aici a rămas umbra lui cenuşie, fumul dispersat al trecerii sale.

Se aşază pe patul în care dormea pe vremuri, după care se ridică iute, îşi curăță pantalonii de parcă s-ar fi murdărit sau ceva l-ar fi contaminat: frăția noastră e stânjenitoare şi vâscoasă.

De ce nu l-ai dus de aici? mă întreabă.

Pentru că e al tău.

Dar nu mai locuiesc aici.

Eu fac o grimasă ca să îi alung nevoia clară, cristalină de a mă readuce la realitate. Pentru mine patul lui e acolo, mereu în aşteptare, mereu pregătit pentru întoarcerea lui, pentru acea seară în care se va răzgândi şi va avea din nou chef să împartă cu o pânză camera noastră în două, să reprezinte încă jumătatea spațiului meu, să se arate la fereastra noastră, să arunce priviri şi şosete prin colțuri.

Am aflat de prietena ta, îmi zice, şi eu observ că şi-a perforat urechea şi că poartă în stânga un ineluş de argint, chipul lui pare îmbătrânit cu mulți ani şi bătut de experiențe şi de vânt.

Care prietenă? întreb eu şi iau peria de pe comodă, dedicându-mă părului meu cu o grijă exagerată şi pregătindu-mă pentru masa de Crăciun, de parcă aş fi fost la prima comuniune.

Aia care s-a sinucis.

Eu nu mă opresc din pieptănat, ci cu îndârjire trec peria printr-un ghemotoc de fire rebele, încerc să le descurc nodurile, să poată aluneca lesne peria şi degetele prin păr.

Nu mai eram prietene, încerc eu să pun capăt conversației, pentru că aceasta trebuie să se deverseze altundeva, să se elimine prin țevile de scurgere.

A fost înmormântarea, dar eu nu m-am dus, la liceul ei au organizat un eveniment în memoria ei, dar eu nu m-am dus, Agata m-a invitat să o însoțesc acasă la Carlotta, ca să vorbesc cu părinții ei, dar eu nu m-am dus, pentru mine moartea ei nu există, mă retrag când e vorba de ea, pentru că îmi pică prost la stomac, urăsc sentimentul nedrept de vină pe care mi l-a imprimat, urăsc teatralitatea gestului ei, urăsc modul afectat în care ceilalți

vorbesc despre ea, urăsc ipocrizia celor care se descoperă solidari cu o persoană pe care niciodată, subliniez niciodată, nu au iubit-o, numai şi numai când aceasta moare, urăsc gura satului care caută explicații în legătură cu tot, care cercetează morțile tinerilor în cele mai mici şi mai intime detalii: culoarea ojei, tricoul pe care îl purta, cât de mare era punga cu care s-a asfixiat.

Gura satului de câteva luni şuşoteşte şi influențează comportamente, urzeşte poveşti cu demoni, parcurge înainte şi înapoi toate etapele acestei drame, de la prietenele care i-au întors spatele, ca mine, la notele luate la italiană, de la bărbații care îi scriau mesaje deşănțate şi violente la fotografiile cu corpurile nude găsite în computerul ei, de la fața ei moartă la detalii despre cât de des se masturba înainte de a se culca. Oamenii vampirizează moartea, îi sug avid şi cea de pe urmă formă de decență, oamenii se înghesuie la înmormântări ca să bifeze că au fost prezenți şi jelesc pe cineva care le era indiferent. Au fost vreo zece, vreo douăzeci, vreo treizeci care au venit la mine să mă întrebe de ce, dar cum se poate, dar tu cum te simți? Am răspuns bine, foarte bine şi nu ştiu nimic.

Carlotta acum atârnă deasupra capului meu, e spada suspendată, satârul unui călău, o tot visez noaptea că vrea să-mi spună secretele ei, după care glasul o părăseşte şi devine un monstru negru, o harpie, un puț fără fund. Carlotta a înfulecat secretele, cele false, cele adevărate, cele neascultate.

Dar te vedeai de multe ori cu ea înainte, nu? Cred că a fost greu pentru tine… cum nu mi-ai povestit de asta la telefon, au trebuit să-mi spună şi mie.

Nu era mare lucru de spus, a murit, s-a sinucis şi eu nu am de-a face cu asta.

Ştiu că n-ai nimic de-a face cu asta, deci?

Hai să mergem dincolo, zic eu, lăsând brusc peria din mână. Am pus-o pe Antonia să pregătească până şi friptură, de săptămâni întregi planific acest Crăciun, te rog, putem să nu vorbim a nu ştiu câta oară despre cea care a murit?

Simt cum glasul îmi devine acru şi cum mâinile se încrâncenează să tot întindă moațe de păr deja descâlcit, îmi pun apoi coronița mea de ocazii speciale, mă întorc spre fratele meu şi îl privesc.

Mariano e un bun cititor de chipuri, ştie dintotdeauna să interpreteze sucelile mele, rateurile mele, dar acum, după ce trecerea vremii ne-a despărțit, am devenit o mare taină pentru el, se uită la mine, îşi mângâie bărbia, se ridică aproape pe vârfuri, şi văd în ochii lui nevoia de a mă deschide de la amigdale până la ovare, să vadă ce-o fi înăuntru.

Aş putea să-i spun eu, cineva a intuit deja acest lucru: în burta mea sunt numai pietre.

Nu te înțeleg. Mariano vrea să mă întrebe în trei vorbe ce se întâmplă, ce a rămas din mine, ce am scuipat afară din mine, de ce nu mă descotorosesc de lucrurile care mă incomodează sau sunt fără valoare, de ce nu plâng sau nu mă zbat, de ce nu mă căinez şi dacă explodează ceva înăuntrul meu şi unde anume.

Eu o iau înainte şi deschid uşa, o aud pe mama agitându-se în bucătărie, masa e pusă, luminițele aprinse, ramura mea de Crăciun nu e de clasă, dar arată bine şi le aminteşte tuturor că aceea e o zi de sărbătoare şi că fiecare dintre ei trebuie să se străduiască să o facă să rămână astfel.

Bunica mea e mică de statură şi foarte slabă, dar exigentă şi întreprinzătoare, o

secondează pe mama în toate pregătirile şi îi urmăreşte atent fiecare mişcare, de la alegerea vasului până la adăugarea sării, de la ordinea mirodeniilor până la serviciul de farfurii. Bunica spune că nu îşi mai vopseşte părul de câțiva ani pentru că i se par bani aruncați pe fereastră, chiar dacă e o bunică tânără; priviți din afară, cu toții suntem tineri, de la maică-mea până la gemeni, trecând prin bunica şi Mariano, dar sub pielea noastră ne simțim paznicii mai multor bătrâneți şi ai unor vieți îndelungate. Eu cred că ea s-a decis să-şi lase părul cărunt de când Mariano locuieşte la ea, fiindcă nu vrea să se creadă că e mama lui.

Tata! îl strig cu voce tare şi iau şoricelul de jucărie din mâinile lui Maicol, îl pun să stea jos şi aşa fac cu toți, aprind o lumânare roşie în centrul mesei arzând în întregime un chibrit şi îi privesc: suntem aşa de puțin obişnuiți să ne găsim cu toții la un loc, că masa se dovedeşte neîncăpătoare şi scaunele scârțâie.

Tata pare cu plânsul în gât, are expresia unui om care vorbeşte singur şi lăcrimează, apariția lui Mariano l-a răvăşit şi l-a încătuşat şi mai tare în fricile lui: se teme de momentul în care el va pleca din nou. Jocul lor de priviri dintre un non-tată şi un non-fiu e tandru şi aproape alarmant şi trădează afecțiunea dintre persoane care nu ştiu şi nu vor găsi niciodată cuvintele potrivite să şi-o comunice.

Bun, păi hai să mâncăm, sunt o groază de lucruri, ne pofteşte bunica şi face porțiile cu mama, servindu-ne pe toți cu paste la cuptor, sfătuindu-ne să nu exagerăm, pentru că mai e şi friptura cu cartofi, şi apoi desertul, şi brânzeturile, am făcut lucrurile în stil mare, aşa cum se cuvine.

Durează o jumătate de oră Crăciunul nostru, după care aşa cum a venit, tot aşa se şi duce.

*

Cum adică nu vrei să votezi? întreabă mama.

Şi-a terminat felia de friptură, a cerut una mai micuță, pentru că simte că are un bolovan în stomac, un pietroi de la nervi.

Chestia asta că nu vreau să votez nu foloseşte la nimic, îi răspunde Mariano.

Tema discuțiilor de la masă se îndepărtează dureros de notele mele foarte bune de la şcoală, de cercul de canastă al bunicii, de problemele la sistemul electric de la şcoala gemenilor, de faptul că tata vrea să îşi arunce toate cravatele vechi, chiar şi pe cea în dungi verzi şi roşii de la căsătorie.

Să votezi e un privilegiu, declară Antonia, şi o văd deja tot mai țeapănă, îi văd maxilarul rumegând în gol.

Maicol zice: Pot să las cartofii? Sunt prea mulți.

Totul e un privilegiu pentru tine, de o viață ne tot spui povestea asta. Să votez acum ar fi inutil, şi în fond cu cine ar trebui să votez? Mariano mestecă cu gura deschisă, şi zeama fripturii i se scurge printr-un colț, unde buzele nu mai fac față.

Pe ăia cei mai de stânga, zice Antonia molfăind, şi face un gest cu mâna stângă, mai-mai să-mi dea o scatoalcă peste cot. Şi tu să stai mai puțin tolănită. Nu eşti singură la masă.

Eu strâng mai bine coatele şi mă uit fix la cutia de panetone, cred că e o idee bună să mă ridic, să îl scot din ambalaj, să îl presar cu zahărul din pliculeț, şi să ne abatem de la discuție; şi chiar aşa şi fac, mă ridic şi îmi duc farfuria în chiuvetă.

Încotro? Nu am terminat friptura. Mama aruncă o privire către Massimo ca pentru a-i cere să restabilească el ordinea, dar el e ca încremenit, a terminat de mâncat de mai bine de un sfert de oră.

Maicol: Pot să îi las?

Şi care sunt ăia mai la stânga? replică Mariano.

Păi sunt, du-te la un centru de votare şi uită-te, caută Rifondazione[7]. Nu te aşezi odată? Antonia face ping pong cu frazele între mine şi fratele meu, eu încep să deschid cozonacul ca să îi abat atenția. Poate dacă improvizez un balet sau declam o poezie reuşesc să îi păcălesc puțin şi reîncepem să ne suportăm şi să ne reacomodăm.

7. *Rifondazione Comunista* este un partid de stânga înființat la 12 decembrie 1991 după dizolvarea Partidului Comunist Italian, avându-i ca fondatori pe Armando Cossutta, Nichi Vendola şi Lucio Libertini.

La stânga nu mai e nimeni, *ma'*. Guvernează unul care deține toate televiziunile şi toate ziarele, unul care merge la târfe şi seamănă cu o caricatură. Mariano chicoteşte amar şi continuă să mestece aceeaşi bucată de carne care de-acum şi-o fi pierdut orice gust şi o fi devenit un fel de carton de împachetat.

Eu fac strac şi strac şi deschid ambalajul cozonacului.

Nu vezi că suntem încă la friptură? Şi dacă nu îi votezi pe cei la care te gândeşti, cine o să guverneze? De cine te lamentezi, dacă nici nu votezi? Antonia încearcă să pună mâna pe brațul meu ca să mă aşez, iar bunica îmi face semn să încetez.

Maicol: Pot să-i las, *ma'*? Pot?

Am intrat într-un grup de anarhici, anarhicii nu votează, există alte feluri de a face politică. Mariano înghite dumicatul şi dă pe gât nişte vin roşu. Îşi varsă din sticla care e în fața lui Massimo, se întinde peste masă şi îşi mânjeşte o margine a tricoului cu sosul cărnii rămase pe farfurie, în timp ce soarbe din pahar, îşi dă seama şi se şterge cu un şervețel.

Eu deschid pliculețul cu zahărul, noi acasă nu ne omorâm după fructele confiate, ba nici după ciocolată, dar ne place la nebunie zahărul foarte fin, vanilat.

Mama aruncă o furculiță în farfurie, dar ține bine cuțitul în mână, întrebuințându-l ca pe o baghetă de dirijor, dirijează stările ei de proastă dispoziție, dirijează simfonia propriei furii.

Ah, bun aşa, după manifestații şi poliție acasă la bunica, acum te-ai hotărât să dai foc direct oamenilor. Ai uitat cine ți-a salvat curu' ultima oară? Eu am fost aia.

Antonia despică aerul cu lama cuțitului şi are fruntea încruntată şi palidă, tâmplele asudate. Eu nu ştiu nimic din ce se întâmplă la Ostia, ştiu doar că lui Mariano îi plac construcțiile care se închid în timpul iernii, dunele de nisip de la Torvaianica, trambulina din parcul acvatic Kursaal, care domină piscina de acum golită, cabinele de lemn smulse de ploaie şi de vânt.

Spui numai tâmpenii. Tu n-ai habar despre anarhie, n-ai habar nici măcar despre

stânga, n-ai habar despre nimic şi cu sfânta ta ignoranță tu comanzi, crezi că ai dreptul la cuvânt în legătură cu tot, Mariano se încăpățânează cu şervețelul ăla şi freacă şi iar freacă, încrezător că sosul maroniu va ieşi de pe tricoul lui alb dintr-odată, aşa, ca prin farmec.

Bunica zice că aia cu poliția nu a fost gravă, Maicol cere detalii despre cartofi, eu vărs zahărul cel fin în punga cozonacului şi încep să-l agit, îl scutur ca nebuna, vreau ca fiecare centimetru al său să fie acoperit în mod omogen şi fără cusur.

Exact tu mai lipseai, să minimalizezi totul, îi spune Antonia bunicii, iar apoi către frate-meu: Eu sunt mama ta, deci pot comenta ce faci şi ce nu faci. Nu înveți, nu lucrezi, nu votezi, iar eu nu suport mutra asta, mutra celui care crede că le ştie pe toate.

Massimo se uită la sticla de vin pe jumătate goală, apoi la mine, după care iar la vin, dacă ar putea, sunt sigură, acum mai mult ca oricând, că ar tuli-o cât colo.

Maicol: *Ma'*, pot să-i las?

Bunica iar îmi face semn să termin şi cască ochii la mine, dar eu nu mă opresc.

Citesc pe cont propriu, n-am nevoie de şcoală, şi lucrez la barul centrului social pe care îl frecventez. Mariano se preface în continuare că e singur cu mama la masa aia, şi faptul că eu scutur cozonacul nu îl deranjează şi nici nu-l emoționează.

Pum pum mă dezlănțui eu pe măsurile unei muzici imaginare, ghidată de simțul ritmului, aş vrea să cânt ceva, un cântec liturgic, un colind de Crăciun, orice.

Aia nu e muncă, e o angajare ilegală într-o şandrama care stă să se dărâme, tu crezi că nu ştiu cum stau lucrurile? Eu sunt pe lumea asta înainte de tine şi ştiu locurile şi pe cei care trăiesc acolo, Antonia priveşte furculița şi cartofii care au devenit uscați şi tari la vârf.

Roberto dă din umeri către Maicol, ca pentru a-i spune că după părerea lui îi poate lăsa, poate e riscant, dar nu imposibil, chiar dacă mama nu i-a dat permisiunea finală.

Bunica spune că în orice caz Mariano citeşte mult, asta e adevărat.

Ştii ce mă doare cu adevărat? Că una ca tine, care a ținut discursuri prin cartier, a fost în grevă pentru o locuință, s-a luptat cu Agenția Teritorială pentru Construcții, una care lucrează la negru şi face curat prin casele bogătanilor vine să-mi spună mie ce e ilegal. Nu tot ceea ce e legal e şi drept, şi tu ştii asta.

Mama o priveşte pe bunică de parcă ar fi o intrusă, fantoma unui duşman înfrânt în bătălie.

Eu între timp recapitulez toate cântecele pe care le ştiu şi realizez că nu ştiu prea multe, că nu am nici un repertoriu pentru zilele de sărbătoare, nici glas bun de cor nu am, doar nişte coarde vocale fragile, nu foarte obişnuite să fie folosite.

Tu nu ştii ce înseamnă să fii în afara legalității, nu ştii pentru că eu te-am făcut să trăieşti, eu te-am salvat, eu te-am dus departe de lumea aia, făcând curățenie prin casele bogătanilor. Anarhie… o să ajungi să pui explozibil în pachetele de la poştă, eu aşa ceva n-am făcut niciodată, niciodată, şi am luptat, şi am obținut o casă mai bună, un loc mai bun, ai înțeles? Antonia se ridică în picioare, desenând, plină de dispreț, cu cuțitul prin aer nişte semne nebuneşti.

Eu continui să scutur cozonacul pe care l-am sufocat deja de atâta zahăr pudră şi îmi vine în minte fața Carlottei închisă într-o pungă, buzele vinete, ochii holbați.

Roberto îi ia furculița lui Maicol ca pentru a-i spune că se pot lăsa cartofii, nimeni n-o să se supere pe el, iar eu îi invidiez, pe ei, care sunt mereu doi şi de nedespărțit.

Noi eram cu tine, nu ştiu dacă ţii minte, noi venim din viaţa aia, la ce te aştepţi? Să ne îmbrăcăm în hăinuţe burgheze, să mergem la şcolile alea bune, să ne trezim la ora potrivită, să devenim profesori? Eu lupt unde ai luptat şi tu, pentru aceleaşi lucruri, şi nu ştii să accepţi asta, Mariano se ridică şi el de pe scaun cu tricoul pătat, cu buzele unse de la grăsimea cărnii, cu nasul lui coroiat.

Massimo face un gest ca pentru a zice calmaţi-vă, bunica îşi acoperă gura cu mâna.

Maicol: Pot să îi las? Am terminat de mâncat?

Eu am făcut sacrificii pentru voi, ai înţeles? Eram o puştoaică cu patru copii şi fără casă, eu m-am dat de ceasul morţii pentru voi, mama are vocea ridicată, dar lichidă, cuvintele îi ies ude.

Nimeni nu ţi-a cerut aceste sacrificii, nimeni, Mariano ridică şi mai mult tonul şi are faţa schimonosită de efort şi venele de la gât, umflate.

Trebuie să mă grăbesc cu zahărul pudră, trebuie să nu mă mai gândesc la altceva, trebuie să ajung până la sfârşit, să salvez Crăciunul, şi pe noi toţi. Mă silesc mai mult şi pum-pum cozonacul începe să se desprindă, punga de acum se poate deschide.

Voiaţi să creşteţi acolo? Locul ăla e o închisoare, e greu să pleci din el, atât de greu că nu îţi poţi imagina, tu nu ştii cum a fost, ar trebui să înveţi cum face soră-ta, ar trebui să îţi găseşti un loc de muncă adevărat, nu ca al meu, nu ca al lui taică-tău, ci o slujbă adevărată, din aia cu contract, din care să iei pensie… o slujbă adevărată…

O năvală lăuntrică o copleşeşte pe Antonia, dar nu sughiţă şi nici nu îşi şterge faţa, doar lacrimile coboară una după alta, formând şiroaie lungi pe obraz şi deasupra buzei.

Massimo îşi sprijină capul de spătarul scaunului, bunica e de atunci cu mâna la gură.

Maicol: Mama, ce se întâmplă?

De când am plecat de acolo s-a terminat cu familia noastră, s-a terminat cu totul, conchide frate-meu şi ne trage după el, făcându-ne să ne ducem la fund.

Punga plesneşte şi se face bucăţi, iar norişorul de zahăr pudră explodează în bucătărie, peste pahare, peste restul de friptură, peste zarzavat, acoperă podoabele de Crăciun, stinge lumânările, îi face pe gemeni să strănute.

Cozonacul e pe jos şi nimeni nu a deschis cadourile.

8
Ce gust are apa lacului?

Localitatea încep să o cunosc pe etape, pe perioade, după tot felul de întâlniri: piaţetele, piscinele, cotloanele, podeţurile de peste pârâiaşe, spaţiile asfaltate, casele clădite una peste alta din zona veche, piaţa cheiului, promenada de-a lungul lacului, biserica Collegiata, intersecţiile fără semafor, biblioteca, cinematograful în aer liber, fiecare loc a fost descoperit de mine şi aparţine unei epoci anume.

De când am bicicleta şi reuşesc să o folosesc şi pe şosea, sunt numeroase după-amiezile în care traversez tot ţinutul de lângă Anguillara şi mă vâr printre străduţele din zona rezidenţială, trec pe lângă casa abandonată, cobor spre terenurile de fotbal din faţa hotelului cu piscină, o fac la dreapta spre drumurile de ţară, şi de acolo urc din nou, merg de-a lungul malului colinei pe a cărei latură sunt construite nişte case galbene şi o spălătorie, ies în dreptul cimitirului şi trec de el, şi de acolo pot să mă decid dacă să intru în partea veche a aşezării noastre sau să mă opresc la bibliotecă, să leg bicicleta, să intru, s-o întreb pe doamna Tiziana dacă are ceva pentru mine: eu nu mă aştept ca biblioteca să cumpere noutăţi în pas cu librăriile, deja m-am obişnuit cu rafturile umede de la subsol, acolo mă aşteaptă pe întuneric toate cărţile mele.

În lunile mai dure de iarnă sunt unele zile mai luminoase în care îmi pun două perechi de mănuşi şi trei de ciorapi şi ies totuşi, străbat toată zona Anguillara, fără să mă abat, şi ajung până la lac, atunci încetinesc şi pedalez uitându-mă la casele de pe mal, la vilele cu tencuiala acoperită de iederă, la restaurantele care sunt pline duminica, unii vin de la Roma, să mănânce file de ştiucă la grătar, alţii se întind la soarele nu foarte generos, mă uit la bărcuţele trase pe plajă, la pietre, la pene, la ţevile de scurgere, la toaletele publice mereu închise, la parapetele unde stau copiii, la promenada adesea plină de vânzători ambulanţi cu colierele şi vasele lor de teracotă, după care mă reîntorc şi refac drumul urcuş, nu mă opresc nici măcar pentru o cafea, ci trec de localul cu jocuri de noroc clandestine şi de benzinărie, îi dau înainte gâfâind şi, transpirată, risc să mă îmbolnăvesc.

Doar datorită orelor de plictiseală şi zilelor lălăite am reuşit să fac ca acest loc să devină şi al meu, să nu mă mai simt abia aterizată şi rămasă în urmă la capitolul mituri de bază, legende şi geologie ale acestui ţinut.

Lumea din comună te ia în considerare în funcţie de cât eşti sau nu eşti de prin partea locului.

Cei mai iubiți şi respectați – în afară de medicii de la casa de asigurări de sănătate – sunt cei născuți în familiile de țărani, acele trei sau patru familii care locuiesc aici de mai multe generații, au pământuri, întreprinderi agricole şi manejuri, se ocupă cu vânzarea cu amănuntul a cărnii, uleiului şi zarzavatului.

După care urmează cei care vin de prin satele vecine, pentru că au preferat Anguillara, fiind de prin părțile astea doar de două generații, dar nu au habar de istoria mai veche a ținutului, au învățat denumirile locurilor pe dinafară pentru că aşa se numesc ele, dar nu ei au fost cei care le-au dat nume, de regulă sunt constructori şi au investit în dezvoltarea localității, care, datorită lor, de la un mic burg a devenit un orăşel cu supermarketuri şi pompe de benzină.

Urmează cei care au venit de la Roma, mica burghezie care nu mai suportă haosul oraşului, angajați la firme şi agenții publice care hrănesc tagma navetiştilor, cei care îşi trimit copiii încă la şcoală la Roma, dar locuiesc la țară ca într-o nesfârşită vilegiatură, cei care nu au prieteni de prin partea locului şi se plimbă rar pe malul lacului, dar îşi construiesc piscine în grădină şi dau petreceri şi fac grătar sub portic sau sub bolta de plante agățătoare.

Undeva lângă ei ne aflăm noi, cei care am fugit din Roma pentru că a devenit un oraş prea scump, apartamentele noastre sunt departe de lac, trei camere şi bucătărie, salonaşe mici, dar bine întreținute, o maşină de familie – în cel mai bun caz –, noi muncim mai mult în localitatea noastră, găsim de lucru pe la prăvălii, pe la brutării, la supermarket sau în casele altora, deschidem saloane de coafură şi papetării.

Cei care urmează sunt străinii bogați – nemții, olandezii, englezii –, care au cumpărat casele cele mai vechi, cele mai cocoțate din vechiul burg, şi le-au restructurat, le-au transformat în Bed and Breakfast sau locuiesc în ele tot anul, unii sunt la pensie, alții au repus în activitate mici prăvălioare de produse artizanale, alții lucrează la Agenția Națională pentru Noile Tehnologii de la Casaccia, sunt biologi, sunt cercetători care văd ce e mai frumos aici: frescele bisericilor, zorii pe lac, săriturile în apă de pe pietre, zăpada dintre drumeaguri; ei însă încep să devină printre cei mai puțin apreciați, nişte invadatori, iar lumea cam ia peste picior inițiativele lor culturale, şcoala de muzică, teatrul, lecturile publice în piață.

Cei de pe urmă, cei mai puțin iubiți, sunt străinii care vin în căutarea unor munci simple sau care vând ceea ce produc de-a lungul trotuarelor, pentru ei sunt mereu priviri bănuitoare şi cuvinte printre dinți. De mai mulți ani în oraş şi în preajmă trăiesc familii de străini – polonezi, români, albanezi –, familii cam ca a mea, de oameni care muncesc mult cât e ziua de lungă şi care aici au reuşit să găsească o cameră cu chirie, sunt zidari, grădinari, femei de serviciu, chelneri, bucătărese, şi despre ei se şuşotesc tot felul de poveşti şi de cleveteli.

Multă vreme Agata m-a ținut la curent cu toate nefăcutele „ălora“, dacă se prăbuşea acoperişul unui hambar, dacă drumurile erau murdare, dacă pe câmp se muncea mai puțin, dacă se pierdea vreun câine-lup, dacă era periculos să mergi pe afară noaptea, dacă apăreau pe lac sticle de bere plutind era doar vina lor. Una dintre bârfele repetate an de an era despre un român mort pentru că s-a îndepărtat de mal, beat fiind, pe o saltea gonflabilă şi s-a înecat; lacul s-a răzbunat.

Aproape un an a durat paranoia Agatei, după ce a aflat că nişte bărbaţi, albanezi se pare, stăteau de planton în faţa şcolilor gimnaziale şi liceelor ca să răpească fetiţele, să le urce în dube şi să le ducă cine ştie unde ca să se prostitueze. De câte ori ieşeam de la şcoală, ea îşi lungea gâtul şi privea iute în toate părţile, se uita atent la toate furgonetele parcate şi feţele necunoscute şi mă întreba: Ăla cine e?

Când i-am povestit asta Antoniei, întrebând-o dacă putea fi adevărat şi dacă ne puteam expune unui astfel de risc, ea mi-a răspuns că e o tâmpenie şi că o să creştem fricoase, mereu în aşteptarea vreunei năluci şi incapabile să reacţionăm în faţa pericolelor reale, a crizelor reale.

Poate că aşa a fost şi cu noi copile fiind, am alimentat frici, amplificate de cazurile prezentate public la nivel naţional, de răpirile şi apelurile îndurerate ale părinţilor, de fetiţele găsite moarte în zonele industriale, de coapsele albicioase şi slabe ale unor tinere de-a lungul drumurilor de ţară, constrânse să momească trecătorii, de rulotele întrezărite la marginea oraşului, care în mintea noastră erau cuiburile tuturor molimelor şi crimelor.

Eu mă adaptez fricilor celorlalţi dacă e nevoie, le-am văzut, şi le văd încă, pe colegele mele zbârlindu-se pentru nişte prostii, înfiorându-se la primul rânjet sau prima propoziţie spusă într-o italiană incorectă, la privirile celor de pe stradă, atunci, exact ca ele, nu răspund în nici un fel, exact ca ele hotărăsc cine e străin şi cine nu, cine merită atenţie şi cine nu.

După toţi aceşti ani în orăşelul nostru se ştie cine suntem, existăm în acest loc şi suntem salutaţi pe stradă, ne-am spălat faţa şi trupul, mai rămân totuşi nişte pete, încăierările lui Mariano, Carlotta care s-a strangulat, ursul câştigat la proba de tir, dar în rest despre noi nu se bârfeşte.

Din această nouă poziţie, de pe această foarte mică treaptă, eu mă simt sporită, de sus sunt fericită să stabilesc ce distanţe vreau şi să monitorizez ca diferenţele să fie recunoscute.

N-are a face că alţii se îneacă, că le sunt atribuite vinovăţii inventate sau închipuite, important e ca eu să rămân şi să plutesc, ca eu să reapar la suprafaţă.

*

E un singur bar care rămâne deschis seara şi pe timpul iernii, este pe o latură a piaţetei cheiului, de câţiva ani şi-a schimbat gestionarii, iar familia care l-a cumpărat l-a renovat, înlocuind vechile mese de plastic cu un mobilier modern şi pătrat, a mai pus monitoare şi în sala de ceai, a revopsit lemnul cercevelelor uşilor şi ferestrelor, a investit în maşinăriile care fac îngheţată. La început, deşi sunt originari de prin partea locului, au fost priviţi cu neîncredere pentru iniţiativa lor de a moderniza localul, dar acum, după multe zile pustii, barul e mereu plin, mai ales la sfârşit de săptămână; şi ambiţia, şi nevoia i-au făcut să învingă.

E o sâmbătă seara şi, chiar dacă m-am aşezat la o masă în bar, nu mi-am scos încă haina căptuşită, am mâinile îngheţate de la mersul cu scuterul şi mi-am dat doar cu rimel, uitând să insist şi cu creionul negru, mă simt de parcă aş fi despuiată, demnă de batjocură.

Iris nu a putut să iasă după o neînţelegere cu mamă-sa, suntem eu, Dafne, Ramona,

Ursu şi Grecu. Ei beau bere la sticlă, eu o băutură carbogazoasă, când intră nişte băieţi pe care Ursu îi cunoaşte, încep să vorbească despre partida de fotbal a Sabaziei, care avusese loc duminică. Echipele din localitate sunt două de toate, cea dintâi e pentru cei care ştiu să joace şi participă la campionatul Excelenţei, cealaltă, cea în care joacă şi Ursu, e echipa disperaţilor, a celor de doi bani, a celor cu picioare strâmbe, a celor puşi mereu pe harţă. Duminică au jucat şi au pierdut, şi după meci căpitanul l-a pedepsit pe portar strivindu-i mâna într-un dulap, unul îl ţinea şi altul deschidea şi închidea repetat uşa dulapului ca să-i rupă degetele.

Conversaţia mă plictiseşte imediat, ca şi toate nefericirile celorlalţi, îmi sunt de-ajuns ale mele, care locuiesc şi se zvârcolesc în mine, şi atunci mă ridic, le zic că ies să dau o tură şi refuz să mă însoţească Ramona şi Dafne.

Vâr mâinile în buzunare şi îmi trag pe cap gluga canadienei, mă pătrunde umezeala rece ce se înalţă dinspre lac, ridic ochii şi văd iluminată biserica Collegiata, ce domină aşezarea. Nu urc adesea până acolo pentru că nu se poate ajunge cu bicicleta, pantele sunt repezi, dalele de porfir ale caldarâmului sunt alunecoase şi adesea neregulate, poţi cu uşurinţă să te rostogoleşti la vale.

Intru în partea cea mai veche a burgului şi urc lunga scară de piatră care ajunge de la splaiul spălătoreselor până sus, în faţa primăriei şi a vechiului sediu al bibliotecii publice. Clădirea e în beznă şi se aude susurul încet al apei din fântâna cu două anghile, eu gâfâi şi nu e nimeni prin preajmă, şi barurile, şi tutungeria sunt închise, şi atunci o iau din nou la pas, urmând luminile ce inundă faţada bisericii.

În timp ce urc mă gândesc că acela e traseul pe care îl fac miresele, toate fetele care se căsătoresc vor ca ceremonia să aibă loc în acel loc înalt, în biserica cea veche, dar pentru asta trebuie să umble pe tocuri cui pe tot felul de străduţe şi ulicioare, sunt cu duiumul poveştile despre mirese care au căzut, despre glezne sucite, despre rude mai în vârstă cărora li s-a făcut rău la jumătatea drumului, sub soarele dogorâtor.

Văd o pisică albinoasă apărând de pe o străduţă laterală, observ că are puţin păr pe urechiuşele rozalii cu urme de muşcături, că în ochii ei roşii se reflectă lumina felinarelor, blănița îi e îngrozitor de albă, pare un strigoi; merg după ea pe o uliţă, părăsind drumul în pantă, cobor din nou printre case, multe ferestre sunt deja întunecate, rufele întinse au şi fost strânse, pentru că s-au auzit semne de furtună după-amiaza, pisica fuge şi se opreşte, fuge şi se opreşte, pare să mă privească în întuneric.

Eu merg mai departe pe urmele ei şi grăbesc pasul să nu o pierd, trec pe lângă o scară cu plante agăţătoare, pe lângă o reprezentare a Madonnei fixată în zidul unei clădiri, sunt atentă să nu calc peste ghivecele din faţa porţilor şi să nu mă împiedic de scaunele pe care vârstnicii le scot în afara uşii propriei case, mă mişc ca într-o explorare a măruntaielor vechii aşezări, cu pântecele ei negru şi bătrân, cu vocile şi şoaptele de dincolo de ferestrele închise, cu mirosul pivniţelor ce iese prin crăpăturile zidurilor.

Pisica sare şi ţopăie, se mişcă fără zgomot pe fundalul priveliştii ca de carte poştală şi mă conduce spre ulicioarele cele mai strâmte, spre bortele care străbat ca nişte vene vechiul burg, paşii mei răsună şi au ecou.

Ursu mi-a zis că bunicii lui au o casă în partea veche a orăşelului şi că deja nu mai ies de acolo, e prea obositor să urce şi să coboare treptele, e o luptă întreagă să îi inviţi la câte

o sărbătoare sau să ajungi la ei duminica, s-au obişnuit cu izolarea şi cu disconfortul, dar din balconul dormitorului lor, micuț, neîngrijit şi fără flori, se văd lacul întreg şi luna ce pare zugrăvită.

Unde fugi? O voce mă strigă şi mă opresc, e un băiat sprijinit de balustradă, în fața unui pub. I se spune *Il grottino*, mica grotă, întrucât chiar este o peşteră zugrăvită în alb, unde au bere neagră şi hotdog, noi nu mergem niciodată acolo, mie îmi provoacă o senzație de oprimare şi lipsă de siguranță, mi se pare că pereții se închid şi aerul devine irespirabil.

Mă uit în jur: pisica a dispărut.

Mă întorceam pe chei, răspund eu, recunoscându-l pe cel care mi-a vorbit, şi mă apropii.

De ce umbli singură? întreabă Cristiano, uitându-se mai întâi la mine şi apoi la fundul sticlei pe care o ține în mână.

Nu e voie? Mă sprijin de un zid şi privesc către umbra lui proiectată de felinar, apoi către el întreg, către trupul lui longilin, către brațele lungi, către urechile pronunțate, nu e nimic la el care să fie rău, nu e nimic la el care să fie bine, care să fie suportabil.

E un nebun prin sat care aruncă mereu ceva de la balcon, chiar şi fierul de călcat, dacă aude zgomot sub fereastra lui, Cristiano surâde şi pune jos sticla deja golită.

Începe astfel să povestească despre cum odată, împreună cu frații lui mai mari şi cu alți prieteni, au şterpelit de la primărie cheia cu care se poate închide poarta cea veche a burgului, cea care permite maşinilor să pătrundă înăuntru până la un anumit punct, cum ei pentru prima oară în decursul atâtor veacuri au zăvorât-o şi s-au ascuns să se uite la mutrele celor care ajunseseră până acolo, dar nu ştiau cum să treacă mai departe; despre cum e zăpada pe acolo; despre acoperişurile plane pe care te poți cățăra cu agilitate trecând de la o casă la alta şi despre indicatoarele stradale pe care le-au smuls şi le-au folosit drept sănii pe panta care duce la chei; îmi spune că la capătul promenadei de-a lungul lacului, unde drumul e blocat de un gard de sârmă şi o semnalizare de pericol, trăia pe vremuri un pictor şi că fiecare familie îşi dorea de nuntă o lucrare de-a lui, sunt tablouri care valorează cam trei salarii bune; acolo sus însă, în casa cu terasa cea mai mare, locuia o scriitoare, trăia împreună cu o altă femeie, cu toții ştiau că sunt lesbiene, şi când le treceau prin față aproape că le făceau o mică reverență; un băiat cu vreo cinci ani mai mare decât noi se tot învârte prin piață, intră şi iese de prin baruri, vorbeşte bombănind şi trăieşte cu nişte mari obsesii – frica de trăsnete, țuica făcută în casă, pâinea uscată pentru rățuşte – pe vremuri porecla lui era Taurul, pentru că era plin de muşchi şi de neoprit, după care s-a dus în vacanță cu nişte prieteni, a luat nişte pastile şi s-a întors acasă aşa, puhav şi fleşcăit, rupt de lume.

Însă prietenul tău spune tâmpenii.

Cine?

Grecu, toată lumea ştie că taică-său e român, are un magazin de fierărie la Manziana.

Şi ce-i cu asta?

Deci spune tâmpenii.

Îmi acopăr gâtul, nu mă interesează, nu îl consider amicul meu, e doar un băiat care o adoră pe Iris şi cu care ies uneori, nu l-am întrebat niciodată nimic despre familia lui sau

despre părerile lui despre lume, nu l-am întrebat despre fricile lui, despre ce îl face să râdă, despre motivul pentru care minte.

Eu aş vrea să spun că de fapt cu toţii mințim în legătură cu familia noastră, ea e cuibul celor mai îndrăznețe minciuni ale noastre, unde ne ascundem identitățile, ne inventăm poveşti, ne protejăm nedreptățile, ne facem provizii de locuri comune şi ne baricadăm în spatele urletelor, zbieretelor, misterelor; dar nu asta îi zic, îl privesc şi îi răspund: Mai spune-mi o poveste.

El aprobă din cap şi mergem către ponton, îl întreb dacă s-a aruncat vreodată în apă de acolo, el zice că da şi apoi mă întreabă: Te-ai gândit vreodată la apă? Se zice că e apă dulce, dar e o minciună. Apa asta are gust de benzină, dacă apropii de ea un chibrit ia foc.

Iarna îl face pe Cristiano să pară mai palid şi mai înalt, i-a crescut părul, care e drept şi țepos de la gel, are un parfum puternic, dulceag, crud, ca de citrice stoarse, ceva care se izbeşte de aerul geros al anotimpului; are tot umbletul acela legănat, stă doar cu vârful degetelor în buzunarul de la blugi, gâtul lui lung îi iese golaş din jachetă, nici unuia din noi nu îi place să poarte fulare, mănuşi sau căciuli, chiar şi în februarie ni se vede pielea goală la şale şi avem gleznele descoperite şi când potopeşte.

Acolo, în locul ăla, e o iesle a lui Cristos, sunt cinci statuete cam aşa de înalte, le-au pus acolo cu ani în urmă.

Ne aflăm la capătul pontonului, iar eu recunosc acel loc în apă, dincolo de pilonii docului de unde m-am aruncat: o zonă de alge şi întuneric.

Îi spun că am aflat această poveste şi că m-am aruncat în apă şi am înotat pe acolo prin apropiere, dar că nu am văzut nimic, chiar dacă era plină zi, iar el zice că ba da, sunt acolo, nu m-am uitat eu bine, statuetele sunt mereu acolo, veghează asupra acelui spațiu în fiecare zi a anului, sunt vâscoase, mâncate de apă, îngălbenite, dar nici curenții, nici peştii nu le urnesc.

Când ne desprindem de balustradă îl văd pe Ursu că vine spre noi.

Eu plec, te duc acasă, îmi zice fără să-l salute pe Cristiano, pe care cred că îl cunoaşte din vedere.

O duc eu acasă, propune Cristiano din spatele meu, şi eu dau din cap aprobator, spunându-i lui Ursu că o să merg cu el.

Ursu ezită ca atunci când a parcurs tot cheiul ăsta ca să-l mângâie pe Grecu pe spinare şi să-l facă să treacă de parapet, cu aceeaşi expresie a celui care ocroteşte şi ştie când să intervină, mirosind problemele, frustrările, schimbările de traiectorie.

Cristiano mă duce acasă după puțin timp, aleargă cu scuterul de parcă ar fi în război cu lumea, nu îi pasă de semnalizările cu cedează trecerea, de sensuri de mers, de stopurile de la intersecții, drumul e înghețat şi roțile sfârâie, ține ghidonul întrecându-se cu echilibrul şi cu atmosferele, îmi zice că adesea stinge farurile şi merge pur şi simplu aşa, după ureche, prin noapte, îmi spune ritos că data viitoare o să facem asta pe drumul care merge spre Trevignano sau la Bracciano, ştie pe dinafară toate curbele, nu îi trebuie să le lumineze, iar eu zic: Bine.

În fața blocului meu simt aerul cald cum iese din scuterul încă pornit, are lumini albastre şi vopseaua strălucitoare de culoarea scarabeului, Cristiano mă întreabă care e casa mea, iar eu arăt cu degetul spre balconul meu.

Tu ai aruncat piatra aia pe parbrizul tatălui Colettei? mă întreabă, uitându-se la mine, băgându-şi mâinile în buzunar şi făcând să zornăie cheile casei.

Nu, Carlotta Sperati a fost, răspund eu, uitându-mă la degetele lui strânse pe frână.

De unde ştii?

Toți ştiu asta, au văzut-o, mai întâi a aruncat piatra, apoi s-a întors acasă şi s-a sinucis.

Când se îndepărtează urc în casă, mama e trează şi ține radioul încet, tricotează, de curând s-a decis să învețe să lucreze şi cu croşeta milieuri pline de defecte şi pălărioare pleoştite, lipsite de viață.

Nu îi spun nimic, îi fac doar un semn ca să-mi semnalez prezența, merg la telefonul fix, ridic receptorul, iau caietul în care mi-am scris toate numerele utile şi apăs tastele, las să sune de două ori, după care închid.

Este semnalul pentru Iris, care îi spune că sunt teafără şi că mă pregătesc să mă culc.

*

Iris îl numeşte pe Luciano *Frumuşelulumămica*, într-un singur cuvânt, pentru că zice că e mult prea alintat, obişnuit cu prea multe răsfățuri, păpuşelul, puişorul, îngeraşul. Râde când îi spun că pe mine mă calcă pe nervi cum repetă mereu aceleaşi expresii intercalate – n-ai înțeles, nu pot fără, îl las în curu' gol –, să-l aud cum toți pentru el sunt tanti şi nenea, cum urlă, furios fiind pe neorânduiala creației, dacă i se şifonează cămaşa.

Orice narațiune presupune o intrigă, nişte personaje, ceva de povestit, însă eu nu am prea multe de spus despre mine şi Luciano, doar că sâcâiala mea e proporțională cu lipsa lui de însemnătate, cu darurile lui, ca acela de la Crăciunul trecut, fără valoare şi ales la întâmplare, cu orele pe care şi le pierde discutând despre jucătorii de la Roma, cu fularul pe care îl împătureşte cu grijă când şi-l pune în ghiozdan, de parcă ar fi sfintele moaşte, cu dinții din față care sunt foarte albi, dar opaci şi plini de zgârieturi, de parcă ar fi fost frecați cu glaspapir.

Sunt perioade, poate şi luni întregi, în care nu ne vorbim, telefoanele acasă sunt tot mai rare, ne dozăm întâlnirile de la şcoală, ne ascundem în mod voit unul de altul, dar nu emitem sentința finală, încheierea publică între doi oameni diferiți, dar nu şi asemănători: ca un acarian, el rămâne prins de spinarea mea noaptea, fără ca eu să-l pot vedea. Apoi reîncepem conversațiile noastre pe o gamă amplă de frivolități, notele de la şcoală şi dorințele neîmplinite, acele bună-bună şi geloziile mimate, domeniu în care e campion al gafelor. Caută motive inventate ca să-i sară muştarul şi insistă iar şi iar în legătură cu persoane cărora nici măcar nu le-am adresat vreun cuvânt şi cărora le pune în cârcă fapte şi priviri care nu s-au petrecut niciodată, ținând-o întruna cu prefăcuta lui îndărătnicie şi consternare.

Eu apar şi dispar, adesea mă sustrag cererilor lui de a fi băgat în seamă, nu angajez discuții despre posibile trădări şi minciuni, simt un dezinteres clar legat de cuplul pe care el ar vrea să-l clădească.

Încep să cred că aşa o fi când eşti cu cineva: ca două umbre.

A face dragoste e o expresie ridicolă, e teatru, e înşelătorie, ceea ce ne împărtăşim noi ca ființe umane despuiate şi dotate cu simțuri e întotdeauna ceva mediocru, încă de la

primele dăți eu n-am reuşit să convertesc această apropiere în senzații umede, tot ce am făcut a fost să rămân acolo, sub opintelile lui, cu trupul în tăcere şi capul în altă parte. Lampa aprinsă pe noptieră, proiectând lumină pe chipurile noastre, aerul care pătrunde printr-o fereastră rămasă întredeschisă, picioarele care sunt prea reci şi mă înțeapă, răsuflarea cu iz de lemn-dulce deja digerat, zgomotele din grădină, câinele vecinului care urlă şi muşcă din gardul viu: îmi atrage atenția viața care trosneşte, viața care nu suntem noi.

Nu mă supun, dar nici nu acționez de bunăvoie, mă simt aseptică, demotivată, chiar dacă sunt conştientă şi vigilentă, nu înțeleg cum de acest ritual s-a putut perpetua de-a lungul veacurilor şi a putut fi considerat esențial.

De regulă Luciano e cel care vrea să începem, iar eu înfrunt această inițiativă cu o baie, mă dezbrac, îmi aşez hainele cu grijă, verific apa, împrăştii clăbucul şi mă bag în cadă, mă cufund cu urechi cu tot în apă.

N-am întrebat-o niciodată pe Iris ce gândeşte ea, nu am făcut niciodată comparații între propria-mi intimitate şi cea a prietenelor mele, luând de bună ideea că aşa trebuie să fie, că orice rateu al nostru trebuie să rămână privat; nici măcar pe Luciano nu l-am întrebat ce alte experiențe a mai avut, n-am cerut note sau clasamente, eu în mod riguros mă văd cu el şi tot atât de riguros îl şi părăsesc.

Frumuşelulumămica face mai multe tentative să pară suculent, să-mi atâțe dorința, să se dea drept amant expert şi cultivator al senzualității; eu îl urmez cât pot, după care mă întorc la gândurile mele, la uşile dulapului meu, în spatele cărora poate că stau ascunse schelete, la nasturele de la blugi care tot loveşte în hubloul maşinii de spălat, la televizorul de la vecinul de sus ținut la volum maxim: maică-sa se uită la un film cu împuşcături, în care la sfârşit rămâne în viață doar un licantrop.

Într-o după-amiază de primăvară, după şcoală, Luciano mă însoțeşte la gară, merge de-a lungul băncilor de pe peron până la capătul lor, acolo unde locomotivele nu ajung când se opresc, alege locul acela pentru a se lua la harță şi a mi se plânge.

Scoate din ghiozdan o foaie, scrisoarea unei fete mai mari decât noi din ultimul an, care şi-ar dori tare mult să-l cunoască, care printr-o grafie subțire şi-a exprimat interesul pentru obiectele emailate şi rubine, eu îi iau din mână foaia şi o citesc, după care i-o dau înapoi cu aceeaşi expresie facială, gândul meu e că peste puțin vine trenul şi risc să-l pierd.

El e nefericit din pricina lipsei mele de reacție, şi îmi mai dă o dată scrisoarea, îmi zice să o citesc din nou, eu o deschid şi imediat o împăturesc la loc şi îi spun că am citit şi am înțeles, şi ce-i cu asta?

Atunci începe un discurs acuzator despre lipsa mea de iubire, despre lunga noastră dispută legată de felul urât în care mă port, pentru că în mod normal ar trebui să mă înfurii, să urlu în fața acestei amenințări la adresa legăturii noastre profunde, a vieții noastre împreună, ar trebui să sar ca arsă, şiroind lacrimi şi sudoare, şi dacă nu fac asta înseamnă că am sentimente pentru un altul, şi cine e acesta, unde stă, e de pe aici, locuieşte lângă tine, e unul dintre prietenii cu care ieşi, ăla cu nume de animal, sau nu, ăla care locuieşte în Turcia, sau parcă era din Grecia, nu-mi amintesc, ăla care te duce cu scuterul, o fi vreunul dintre țăranii care merg călare duminica, sau poate vreun porcar.

Trenul îşi anunţă prezenţa cu un fluierat mecanic, îl văd venind cu botul lui verde ca de smarald, cu dungile albe pe care scrie FS[8], cu farurile lui rotunde şi cu mecanicul lui purtând chipiu şi uniformă închise la culoare.

8. FS este acronimul italian de la Ferrovie dello Stato (Căile Ferate de Stat).

Trebuie să plec, îi spun lui Luciano, făcându-mă că nu văd zbuciumul cu care îmi vorbeşte şi mă ține de braț.

El mă strânge, dar fără răutate, zice că o să iau trenul următor, că trebuie să vorbim şi că el trebuie să afle. Între timp trenul frânează şi şuieră şi eu mă avânt spre scări încercând să scap de el, şi totuşi Frumuşelulumămica rămâne agățat de mine, de parcă aş fi un cârlig de atârnat şunca şi zice te rog, repetă, te rog.

Agata mă strigă pe nume, îmi face semn să mă grăbesc şi să mă urc, îi văd coada blondă cum se tot agită pe banchetă, Luciano nu-mi dă drumul şi îmi repetă te rog, te rog, atunci mă opresc şi îl privesc, obrajii îmi ard, fruntea îmi e ciufulită, picioarele îmi tremură de nervi.

Ce vrei să-mi spui, hai mai iute, îi urlu în față.

El repetă că are nevoie de cinci minute şi ca să ne înțelegem unul pe celălalt, că a trecut multă vreme şi el nu mai poate, nu e capabil să îmi dea vreo interpretare, să mă priceapă, că am insistat atâta să îl văd, spunând că suntem suflete pereche – toți spun asta, nimănui nu-i pasă –, că am cerut atenție din partea lui şi că m-am plâns că nu am parte de aşa ceva, că am rămas acasă la el după-amiezi întregi, că am dormit cu el şi că m-am dezbrăcat în fața lui şi iată-ne ajunşi aici: nu dau greutate, nici consistență, nici culoare acestei iubiri.

Aud semnalul locomotivei când uşile automate urmează să se închidă şi strâng pumnii, pe tabela electronică luminița de lângă indicația orei începe să se aprindă intermitent, şi tot aşa şi eu, mă aprind şi mă sting de furie.

Trenul porneşte şi trece pe lângă noi, îmi ciufuleşte părul, îi umflă cămaşa, iar eu mă gândesc la prietenele mele care mă privesc de la ferestre, stând acolo unde de regulă mă aşez eu, că îmi place să mă uit mai degrabă pe fereastră decât la oameni. Din vagon am văzut casele de tablă ascunse printre conductele de canal, terenurile de fotbal ale unei şcoli private, şantierele de construcții printre dealuri şi am numărat picăturile de ploaie. Dacă îmi fixez pupilele când trenul aleargă, picăturile dansează, merg de la dreapta la stânga, de la stânga la dreapta, de la dreapta la stânga.

Luciano nu şi-a dus la bun sfârşit nici una dintre temele sale, a fost şters, tăcut, fără vlagă, nu mi-a dat strălucire decât arareori, nu a ridicat statusul meu, nu m-a făcut părtaşă a bogăției lui, eu am rămas unde eram toată această perioadă, nici un milimetru mai înainte sau mai înapoi, şi mai are curajul să se plângă de mine, care fără urlete şi sfâşieri de haine i-am rămas alături, cu toate că el este o ființă atât de comună.

Toată această scenă, privită din afară, este cumplit de banală, ca şi sinuciderea, ca şi piatra pe parbrizul automobilului, ca şi certurile din discotecă, ca şi lecțiile de latină, istorie, geografie, educație fizică, totul e identic, totul ar trebui aruncat, suntem nişte animale fără însemnătate, valorăm mai puțin decât virusurile, nu suntem nimic față de

cetacee, de stridii, de pachiderme.

Îmi spui şi mie la ce eşti bun? îl întreb când îl văd bălăbănindu-se şi pierzându-şi forma, topindu-se.

El se înfurie şi spune tare că cea care nu e bună de nimic sunt eu: trăiesc în lumea mea ca o fortăreață, în ghemul meu de lână, unde nu aud alte cuvinte şi nu văd pe alții în afară de mine. Pe când el place celorlalți, şi încă cum, iar eu cred că sunt unică, dar nu sunt, pe când el vede multe fete, şi aproape toate sunt mai frumoase decât mine – aproape toate – şi sunt dintre acelea care merg în vacanță la Porto Cervo[9] şi poartă costume decoltate pe bărcile ancorate în port.

9. Stațiune de lux de pe Costa Smeralda din nordul insulei Sardinia (provincia Sassari), cu plaje de un alb orbitor şi ape de culoarea smaraldului şi turcoazului, considerată printre cele mai scumpe localități pe piața imobiliară europeană, faimoasă pentru hotelurile, vilele şi iahturile miliardarilor.

Eu nu am nimic împotrivă, declar cu dispreț.

Simt cum dinspre coapse îmi urcă ruşinea pentru actele noastre nude, care deja se retrag dintre noi şi dispar, pentru zăpăceala mea şi ieftinătatea mea, pentru că am crezut că voi putea să mă aleg cu ceva, când e evident că lumea nu are nimic pentru mine.

Pentru prima oară realizez cât e de subțire distanța dintre mine şi Carlotta în înşiruirea celorlalte fete ale lui Luciano, a trupurilor lor mai bronzate, a feselor lor mai ferme, a bikinilor lor purtați cu mai multă lejeritate, găsesc un loc ce ne aparține şi mie, şi ei, o peşteră precară şi rece, grota cristalelor noastre, nevoia de a fi apreciate, de a nu dezamăgi, de a ne prezenta bine.

Nu suport această apropiere cu o persoană care e moartă şi n-ar trebui să mai existe, nici în gânduri, nici în amintiri, nici în proastele obiceiuri, nici în vise. Îmi vine să strig că ea a murit şi că nu avea nimic în comun cu mine.

Mâna mea prinde viață de la sine, o întind şi îl înşfac de păr pe Luciano, smulg cu putere un smoc din frizura sa perfectă, obiect al nesfârşitelor sale atenții.

Nu-mi pasă de tine. Ai înțeles? Nimeni nu mă trădează, cu atât mai puțin unul ca tine, îi urlu în urechea stângă.

El s-a îndoit pe-o parte, nu a prevăzut gestul meu, pe care îl îndură câteva secunde, nefiind în stare să înțeleagă de ce se petrec toate astea, de ce vreau să-l rănesc, urlă la mine că sunt nebună, că îl doare şi mă îmbrânceşte, mărturiseşte că era totul o minciună, voia doar să mă vadă că reacționez şi mă îngrijorez, dar nu aşa, mă comport ca o sălbăticiune, trebuie să fiu ținută în cuşcă şi prinsă cu lanț.

Eu mă uit la pumnul meu deschis, se răsfiră printre degete smocul lui de păr pe care vântul îl spulberă, ca şi pe prima mea dragoste.

*

Adevărul este că zona noastră e ținutul a două lacuri. Sunt două vechi cratere vulcanice care se comportă unul față de celălalt ca doi frați între care nu mai sunt legături afective, fără cursuri comune de apă care să le alimenteze, fără straturi subterane, fără

pârâiaşe. Fiecare din ele e responsabil de propria-i apă şi doar de aceea.

Cel de-al doilea lac e de mici dimensiuni şi, cu trecerea anilor, a devenit parc natural, poți să-l parcurgi de la un mal la celălalt cu hidrobicicleta, se poate ajunge la el doar pe jos, după ce ai traversat câmpia. Maşinile sunt lăsate sus, lângă căpițele de fân şi stiva de lemne, după care un coborâş tăiat direct în mal te duce drept la acesta, când cobori poți aluneca, iar când urci îți sare inima din piept.

Lacul mai micuț se numeşte Martignano şi e locul de întâlnire al tinerilor din localitate a doua zi de Paşti, de Ziua Eliberării şi de Ziua Muncii. Se merge în grupuri, cu rucsacurile în spinare, unii duc cu ei lăzi întregi de bere, alții doar prosoape de plajă colorate, alții ceva de mâncare, sandviciuri, apă, țigări, cei mai temerari rămân până noaptea, coboară cu corturile şi le montează în locurile cele mai izolate.

Nisipul e amestecat cu iarbă şi pietre, e negru şi argilos, apa devine adâncă foarte aproape de mal, iar în mijlocul lacului curenții sunt puternici şi vâltorile te pot trage la fund.

Locul meu preferat de pe mal e lângă salcia plângătoare, acolo jos lumina se strecoară doar între două pale de vânt şi, dacă închid ochii, dincolo de vocile oamenilor, reuşesc să desluşesc prezența vacilor ce pasc, cu zgomotul lor tipic de talangă când se pun în mişcare.

Acolo spune Cristiano că m-a văzut şi că a priceput cine sunt, de 1 Mai anul trecut, în aceeaşi zi în care am cunoscut-o şi pe Iris.

Eram întinşi la soare, noi, viitoarea gaşcă de prieteni, purtam ochelari de soare de plastic, fără protecție împotriva razelor ultraviolete; era prima oară când corpurile noastre se arătau cu paloarea lor de după iarnă, cu cearcăne vinete şi cu vene albăstrii desenate pe pulpele picioarelor.

Pălăvrăgeala noastră era sfioasă şi trunchiată, nu ne cunoşteam şi îi întrebam pe rând câte ceva pe ceilalți, astfel că ne-am tot povestit şi ne-am tot comparat în legătură cu detalii lipsite de însemnătate: şcoala, lumea de pe acolo, vacanța de Paşti ce abia se încheiase, proiectele pentru vară.

Lângă noi s-a închegat un grup destul de măricel compus din puține fete şi mulți băieți, unii de vârsta noastră, alții mai mari, toți de prin partea locului, care după câteva ore se îmbătaseră şi terminaseră lăzile de bere, jucau fotbal pe plajă aruncând cu mingea în oameni, râdeau şi înjurau, se aruncau pe jos şi se rostogoleau spre apă, făceau ca toți dracii şi trăncăneau între ei în dialect local pe seama noastră.

Starea lor însă s-a schimbat destul de repede, din veseli şi nesăbuiți au devenit agresivi, urlându-şi reciproc insulte şi lovindu-se cu dozele goale de bere, unii vomitau pe trunchiurile copacilor, iar familiile cu copii se ridicau pe rând ca să se mute de acolo sau ca să se întoarcă acasă. Doi dintre ei, prieteni la cataramă şi colegi de şcoală, intraseră în mari contre, nimeni nu a aflat de ce, şi de la rânjete deşănțate s-a ajuns la reproşuri, şi de la reproşuri la priviri criminale, după care s-au încăierat, năpustindu-se unul asupra celuilalt ca nişte câini fioroşi.

Amicii lor, chercheliți şi ei şi bălăbănindu-se, au încercat să îi oprească luându-i de spinare şi îndemnându-i la calm, unii priveau la acea încleştare ca la un joc, şi au format un cerc în jurul lor, asmuțindu-i să se masacreze reciproc. S-a strâns astfel roată un pâlc de

oameni şi m-am dus şi eu să văd mai de aproape: cei doi se băteau cu o brutalitate dramatică, pe corpurile lor se vedeau deja semnele pumnilor pe care şi-i împărţiseră.

Când s-a ajuns la sânge, eu mi-am croit drum prin cercul de oameni ce îi priveau şi le-am văzut chipurile sângerânde, nasul unuia fusese lovit, buza celuilalt plesnise.

S-au auzit urlete de îngrijorare, iubitele celor doi au rămas la distanţă fără să intervină, dar plângând pe umărul prietenelor, îngrozite de răul ce izbucnise şi pe care acum nimeni nu ştia cum să-l stăvilească: adulţii s-au risipit, rămăseserăm singuri în toată acea tragică scenă a noastră.

Cu cât ei doi se snopeau mai abitir, cu atâta eu mă apropiam mai mult şi am rămas acolo până când cei doi s-au prăbuşit la pământ, epuizaţi de trântă şi de alcool, feţele le erau de nerecunoscut, ochii închişi, părul năduşit şi năclăit de sânge.

Prietenii le-au sărit în ajutor după ce încăierarea s-a sfârşit, ridicându-i de braţe şi de picioare, şi doar atunci mi-am dat seama că eram singura fată de acolo. Prietenele mele se depărtaseră, şi-au strâns prosoapele şi rucsacurile şi împreună cu Ursu şi Grecu s-au dus să se refugieze dincolo de salcie, punând distanţă între ei şi scena luptei.

M-am uitat după ei şi am simţit asupra mea nişte priviri necunoscute şi curioase, poate că cineva mă recunoscuse: aia care ştie să tragă, fata Antoniei cea roşcată, fata căreia îi plac măcelurile, sângele vărsat şi rănile.

După asta Ursu a venit din spate şi m-a luat de încheietura mâinii, ducându-mă de acolo: Sunt nişte cretini, sunt nişte cretini, zise, ţinând mâna deschisă pe spinarea mea aproape goală.

Eram şi eu în ziua aceea, mărturiseşte Cristiano, unul din cei doi e frate-meu. I-a plesnit un capilar şi a cam dat rău cu capul, dar nimic altceva, se simte foarte bine, şi cu unghiile lui scurte încearcă să râcâie murdăria de pe ghidonul scuterului.

M-am întrebat mereu de ce oi fi rămas tu acolo, şi ridică ochii către mine.

Ca să mă uit, ca toţi ceilalţi, răspund eu, şi pun un picior pe roata din faţă, împingând-o ca şi cum aş fi vrut să-şi piardă echilibrul, el se redresează şi pune piedica.

Nu ca toţi ceilalţi, precizează Cristiano, şi rămânem o clipă tăcuţi, se aud în surdină nişte copii jucându-se cu mingea, suntem lângă gară şi în spatele bisericii.

De ce am venit noi aici? întreb eu şi iau piciorul de pe roată.

Trebuie să te întreb ceva.

Întreabă-mă.

Am descoperit de curând că asta e biserica înmormântărilor, oamenii se căsătoresc sus, în partea cea mai înaltă a localităţii, şi îşi iau adio în partea cea mai joasă a acesteia şi cea mai departe de lac. Sunt fericiţi printre ornamentele din stucatură şi fresce, printre altarele din lemn vechi şi mirosul sacru al pietrelor, îmbrăcaţi frumos şi parfumaţi; şi plâng lângă vitraliile moderne cu romburi, în aerul unei credinţe tocite, printre băncile dispuse în semicerc, în faţa preotului care parcă ar fi în prezidiul unui congres, cu acelaşi entuziasm al unei săli de conferinţe. Murim mereu unde e mai urât, unde suntem săraci, neîngrijiţi şi spălăciţi, dispărem în timp ce preotul ne greşeşte numele şi nici chipul lui Cristos nu mai pare acelaşi.

Am nevoie de o informație, zice Cristiano, devenind serios, coboară de pe scuter şi se apropie, vorbind mai în şoaptă.

Mă întreabă dacă e adevărat că merg la o şcoală de copii de bogătani, şi eu dau din cap că da, apoi dacă am prieteni care locuiesc în cartierele rezidențiale către Cassia, şi eu îi spun că nu am prieteni acolo, el mă întreabă dacă însă cunosc pe cineva, dacă le-am văzut casele, şi eu îi zic că poate, nu e exclus, atunci el mă întreabă care casă, iar eu îi zic care casă, el mă întreabă şi ce are înăuntru? Televizoare cu plasmă? Bijuterii? Genți de firmă? Eu îi răspund că da, două televizoare, unul la parter, altul cu un PlayStation nou în beciul transformat în tavernă, dulapurile cu genți sunt la etajul întâi, dormitorul la dreapta, e şi un seif, dar nu ştiu cum se deschide, el mă întreabă dacă sunt alarme sau câini de pază, eu spun nu cred, au doar un câine de talie mică, dar cel al vecinului latră tot timpul, el îşi scoate un carnețel de buzunar şi un pix, îmi zice să scriu deasupra adresei şi programul casei de care am cunoştință, eu iau carnețelul şi-l învârt, mă gândesc la ce ştiu eu despre orarele lor, scriu ora aproximativă la care pleacă de acasă dimineața, unde merge mama la serviciu, unde merge tata la serviciu, când se întorc, mai ştiu că au o femeie la curățenie, o filipineză, care ajunge pe la zece şi pleacă după ora prânzului, sunt cam trei ore goale şi i le subliniez: de la şapte la zece dimineața, dar înainte de a-i da foița îl întreb eu ce câştig din asta şi ce risc.

Cristiano spune că nu risc nimic şi că o să câştig ce vreau, ce anume vrei?

E pentru prima oară când cineva îmi pune această întrebare: ce anume vreau? Până acum nimeni nu şi-a propus să îmi împlinească vreo dorință, toți au considerat drept scontat faptul că eu eram mulțumită aşa cum eram, că nu aveam nimic de cerut, nimic de adăugat la viața mea. Mă gândesc preț de un minut, după care spun că vreau un lucru: un telefon mobil, unul oarecare, dar am nevoie ca cineva să facă un abonament pentru mine, că nu pot să i-l cer mamei.

Cristiano răspunde că îl pot avea, sunt sigură că vreau doar atât?

Aş putea spune că vreau totul, tot ceea ce conține casa aceea şi cea de lângă ea, toate maşinile parcate pe stradă, toate scuterele din garaj, toate antenele de televiziune, blenderele, cuptoarele electrice, genții de umăr, minimixerele verticale, pernele de pe canapele, covoraşele din baie, uşile cu sticlă ale bufetului, ghivecele cu muşcate din spate, țiglele de pe acoperiş; dar îi răspund că da, vreau doar asta şi îi dau înapoi carnețelul, mai spun că nu cunosc alte case, deci să nu vină să mă mai întrebe şi altă dată.

El răspunde e în regulă, nu e ceva ce fac frecvent, dar acum au nevoie de bani, iar eu nu cer informații despre cine sunt ei şi de ce au rămas fără resurse, o iau de bună că nu e treaba mea.

În dulapul de la subsol se găsesc cel puțin douăzeci de tricouri albastre marca Ralph Lauren, dacă îți plac poți să le vinzi, mai spun eu şi îmi pun casca. Acum du-mă acasă, pentru mâine am o temă de făcut la latină.

El face semn că da şi se urcă pe şa, şi cu o smucitură scoate piedica şi urc şi eu.

După două săptămâni vestea se răspândeşte la şcoală, au intrat în casa lui Luciano şi i-au luat tot, tot, repetă tot, ca şi când ar fi fost un sacrilegiu – tot, tot, tot –, nimeni nu a văzut nimic, ca şi când ar fi fost la curent că nu era nimeni acasă la ora aceea, poate că le-au studiat mişcările pândind din afara porții, poate că îi urmăreau de nişte luni bune

ascunşi într-o furgonetă, cu această suspiciune femeia de serviciu a fost imediat dată afară, că nu poți avea încredere în filipinezii ăştia, par de treabă, par oameni cumsecade, par să vrea să muncească, dar sunt ca toți ceilalți.

Agata zice că nu doarme bine, de când a aflat vestea se teme că cineva ar putea intra şi în casa lor, a observat o maşină oprită pe strada lor de câteva ori, era roşie şi nu avea număr italian, ci venea de prin Bulgaria, Moldova sau Rusia.

Eu îi zic: Ai dreptate, o fi fost unul din ăia, să fim atente.

Francesco_Guida-Cealalta_jumatate_a_Europei

9
Interzis minorilor

Ceea ce am făcut ani de-a rândul a fost să-mi notez numerele în rubrică, să aleg porecle, să apăs repetat tastele ca să compun literele, să scriu mesaje în plină noapte, să mă trezesc din coşmaruri – un rechin mecanic dintre atâția alții voia să mă mănânce tocmai pe mine – pentru că celularul vibra sub perna mea, să îl deschid aşa cum se deschide o scoică şi să se lumineze, acel Motorola al meu a ieşit deja din modă, nu e în culori, nu are internet, nu face poze cu o rezoluție bună. Acel Motorola pe care am încercat să îl ascund între picioare de mama, pe care până la urmă l-a descoperit şi l-a înjurat şi a vrut să afle de unde a apărut şi de ce, la ce îmi folosea la vârsta mea, iar eu a trebuit să spun că mi l-a împrumutat cineva, apoi că mi l-a făcut cadou, şi să-l ascund mai bine printre cutiile cu pantofi.

Ceea ce am făcut ani de-a rândul a fost să iau trenul către Viterbo sau către Roma Ostiense, să alerg ca să nu îl pierd, să deschid şi să închid scrumierele, să zgârii tapițeria scaunelor, să blochez cu corpul meu uşile când sunt pe punctul de a se închide, să îi împing pe cei care se apropie prea mult de mine, să mă uit fără pic de empatie la o femeie leşinată în toaletă din pricina căldurii, să îl înjur pe cel care s-a simțit rău la două compartimente distanță de mine – din cauza dumneavoastră stăm pe loc între Olgiata şi La Storta, uite, stăm ca proştii şi aşteptăm salvarea – să îl urăsc pe acel angajat căruia i s-a închis firma şi care s-a sinucis la stația Balduina.

Ceea ce am făcut ani de-a rândul a fost să învăț şi să repet, să subliniez pe caiet, să îmi iau notițe, să desenez, să transcriu, să formulez enunțuri, să fiu ascultată la ore, să primesc note, să primesc reproşuri, să primesc elogii, să car după mine dicționarele, să traduc din greacă, din latină, din engleză, din italiana veche, să fac parafraze, să fac analiza logică, să fac analiza gramaticală, să învăț pe dinafară poezii, declinări şi pronume, să umplu caietele cu hărți conceptuale, notițe, săgeți şi semne de întrebare, să îmi aşez în ordine temele pentru ziua următoare, să urlu că am nevoie de linişte în casă ca să pot învăța, de linişte.

Ceea ce am făcut ani de-a rândul a fost să merg la bibliotecă, să iau şi să returnez cărți, să ascund întârzierile, petele, colțurile îndoite fără să vreau, să detest, să conviețuiesc, să regăsesc personaje, atmosfere, interioare, să mă forțez să învăț, să sar peste paginile pe care nu le înțelegeam, să tot car după mine nişte lecturi imposibile şi

duşmănoase, să păstrez listele cu ceea ce am citit ca să nu uit, să visez cu ochii deschişi la ziua în care voi fi citit totul, dar chiar totul, şi atunci nu vor mai putea veni să-mi spună că nu merit pentru asta recompense, onoruri, griji speciale.

Ceea ce am făcut ani de-a rândul a fost să mint, să discut, să mă cert, să mă exprim fără cuvinte, să fiu năzuroasă, să mă prefac doar că îmi recunosc greşelile, să mă ambiționez, să mă simt batjocorită, să lupt împotriva oricărui detractor al meu, a oricărei infamii, a oricărei atenții de care nu am beneficiat, să găsesc şi să pierd legături, să le recuperez, să le pierd din nou, să-mi uit greşelile, să-mi iubesc greşelile, să-mi repet că sunt îndurerată şi că suport tot timpul afronturi, că toți trebuie să mă respecte, să mă primească, să mă tolereze.

Ceea ce am făcut ani de-a rândul a fost să mă acopăr, să evit orice nuditate, să nu suport ostentația, să îndepărtez trupurile celorlalți, nu pentru că aş fi eu merituoasă, nu e nici un merit în mine, nimic cast sau pios, nimic necontaminat, ci pentru că mă înspăimântă persoanele despuiate, faptul că trebuie să le satisfac, că nu ştiu să mă apropii de ele, mirosurile lor, mirosurile mele, gura lor întredeschisă, buzele lor umede, cuvintele lor susurate.

Ceea ce am făcut ani de-a rândul a fost să merg seara în aceleaşi locuri, unde îşi duc veacul aceleaşi trupuri şi îşi zâmbesc sau se disprețuiesc aceleaşi fețe, să urc în maşina cuiva cunoscut de curând, să ajung într-o discotecă de țară către Viterbo, să urăsc luminile violacee care proiectează pe tine un fel de lamele vinetii, să mă trezesc pe un drum în curs de asfaltare într-un Audi în mare viteză, care părăseşte carosabilul, se propteşte într-un hambar sau îl dărâmă, să mă arunc în apa lacului cu capul înainte, cu spatele, ca lumânarea, ca bomba, de pe umerii cuiva, de pe pilonii debarcaderului, de pe pedala unei hidrobiciclete, să mă tai la deget cu sticlele sparte lăsate pe plajă, să mă umplu de băşici pe pulpe din cauza detergenților deversați de cine ştie cine în cine ştie ce canal sau gură de scurgere.

Ceea ce am făcut ani de-a rândul a fost să pedalez în coborâre, în urcuş, în curbe strânse până la supermarket, până la poştă, până unde lucrează mama, până la şcoala gemenilor, până la tutungerie, până la cofetărie, până la piața de fructe şi legume, până la gară, până la bibliotecă, până la intersecție, până la lac.

Ceea ce am făcut ani de-a rândul a fost să stau de şase în timp ce erau furate monedele dintr-o *slot machine* dintr-un bar deschis vara, să stric cu vârful unei chei vopseaua maşinilor, să scriu cu un spray colorat numele vreunui profesor şi alături NEMERNICUL doar pentru că mi-a pus şapte în loc de nouă la tema de la ştiințe, să folosesc casca de motocicletă ca să-i dau peste mutră până-i dă borşul pe nas unui cretin care vrea să beau o bere cu el.

Ceea ce am făcut ani de-a rândul a fost să mă îmbrac, să mă dezbrac, să simt dezgust față de pielea mea, să-mi fie drag de părul meu, să am grijă de oasele bazinului meu, să simt amărăciune pentru urechile mele şi pentru labele picioarelor prea lungi, să trag de sfârcuri sperând că astfel o să îmi crească sânii, să mă pedepsesc dacă mănânc prea mult, să mă ruşinez dacă nu mănânc deloc, să nu iau micul dejun, să îmi curăț bine urechile cu jetul de apă caldă, să îmi dau cu ojă, să termin rimelul, să îmi cadă fondul de ten în

chiuvetă, să curăț totul cu hârtie igienică, să controlez bine să nu se vadă nici măcar un pistrui, să mă prăjesc vara din prima zi de plajă, să mă înroşesc pe piept, să fac baie cu tricoul pe mine.

Ceea ce am făcut ani de-a rândul a fost să ascult la radio despre jafuri, ucideri, omoruri multiple, atentate, avalanşe, cutremure, câştiguri la loto, victorii la campionatul de fotbal, procesele mafioților, căderea guvernelor, copii înjunghiați, căldură excesivă, frig cumplit, eleve violate, soldați pe punctul de plecare, convoaie ale poliției, date bancare furate, presa care tace, festivalul cântecului.

Ceea ce am făcut ani de-a rândul a fost să stau să ascult bârfele despre angajatul şcolii de la curățenie care se cam uită la eleve, despre gemenele urâte şi mustăcioase care merg tot timpul împreună şi îşi împart acelaşi iubit albanez, despre cel de la pompă care diluează cu apă benzina ca să o vândă cu un preț mai mic, despre fata care a studiat peste hotare drept internațional, dar poartă ghinion şi e amanta unui bărbat căsătorit, despre băiatul care le lasă gravide pe puştoaice, apoi le părăseşte şi nu ştie nici măcar numele copiilor lui, despre tipa de la bar care a devenit anorexică, de i se văd oasele pometților, despre cei doi adolescenți morți pe scuter fără cască într-o zi de ploaie, despre cât s-a îngrăşat aia care pe vremuri era cea mai frumoasă de pe aici – te căsătoreşti cu ele şi se fac cât vacile, pun câte zece kile pe fund –, despre prietena mea moartă, care s-a asfixiat, s-a asfixiat, s-a asfixiat, prietena ta, aia care s-a asfixiat, sperând să nu fiu eu următoarea.

Ceea ce am făcut ani de-a rândul a fost să aştept revoluții, alunecări de teren, reacții în lanț care, ca ultim efect, să ducă spre urcuşul meu, spre deschiderea unor posibilități infinite.

Ceea ce am făcut ani de-a rândul a fost să rămân unde eram, în acelaşi loc, la aceeaşi oră, în acelaşi rol, cu aceeaşi față, ca să aştept să fac optsprezece ani, aşa cum aştepți o profeție, venirea furtunii, dărâmarea unui zid.

*

E o momâie ce trebuie să ardă, făcută din paie, au îmbrăcat-o cu o cămaşă de blugi şi nişte pantaloni din moleschin.

Au dat-o jos din furgonetă, unul o ținea de cap şi altul de picioare, adică de cele două cizme de cauciuc burduşite cu fân, aduce noroc, spun ei, e anul care a trecut, anul ce s-a încheiat şi care trebuie pus pe foc.

Eu mi-am pus o rochiță plină de sclipici, e a Agatei, îmi e cam scurtă şi când păşesc spre piață se ridică, aproape că ajunge la chiloți, şi eu o tot trag din lateral, dar din nou se ridică, iar o trag în jos şi iar se ridică, şi iar o trag în jos, haina mi-e deschisă şi frigul îmi urcă la cap: băieții au pregătit benzina.

Vina pentru acea seară îmi aparține, eu am ținut cu tot dinadinsul, când cu două săptămâni înainte Agata m-a întrebat ce fac de Revelion, eu i-am spus: Cred că nimic, o să fim eu şi Iris, şi atunci ea ne-a invitat să-l petrecem într-un spațiu neamenajat ce-i aparține tatălui prietenului ei, e de fapt magazinul în care în curând vor transfera activitatea familiei, dar acum e gol, şi putem să sărbătorim acolo Anul Nou.

Iris era neîncrezătoare la început, nu cunoaştem pe nimeni, a zis. Am putea să-l sunăm pe Ursu să vedem ei ce fac, a adăugat, iar eu i-am răspuns că nu ne-am văzut cu Ursu de nişte luni bune, acea prietenie – de vară, sinceră, adevărată – s-a sfârşit, aşa cum doar ceea ce e adevărat se sfârşeşte, acum suntem distanţi, dintr-un motiv sau altul, fără discuţii sau rupturi anume, doar că ne-am îndepărtat. Am rămas eu şi cu ea, spaţiul nostru este singurul în care ştiu să locuiesc, perimetrul nostru este buncăr şi refugiu antiatomic, în afara lui se perindă războaie, cuceriri, raze gama, inundaţii.

Astfel am convins-o să vină la petrecere, pentru că îmi provoca greaţă ideea de a face rost de o invitaţie în urma unui tur de telefoane, spre a cerşi bunăvoinţă.

Cristiano a plecat, împreună cu fraţii şi prietenii lui au închiriat o casă de ţară în Toscana şi au pornit într-acolo în turmă, ducând cu ei rezerve de alcool, paste făinoase în cantităţi uriaşe şi sos gata pregătit, un pachet de linte de mâncat după miezul nopţii şi trei rude de salam de porc pentru a fi fiert alături.

Noi nu am fost invitate.

Cu trei ore înainte de petrecere ne-am văzut cu Agata acasă la ea, în camera ei mansardată, cu pereţi de culoarea muştarului şi un pat de o persoană şi jumătate, dulapul în perete ticsit de haine şi o oglindă mare lângă comodă. Agata şi Iris s-au mai întâlnit, dar rar, şinele acestor două prietenii nu s-au atins niciodată, ci mi-au traversat viaţa mereu paralele. Până în seara asta.

Le-am privit cum îşi aleg cu ce să se îmbrace – cămăşuţe, topuri, pantalonaşi, fuste –, cum îşi împrumută fardurile, scoţându-le din poşetuţe colorate, aranjându-şi părul una alteia cu ondulatorul, cum îşi arată chiloţeii roşii pe care urmează să şi-i pună pe sub haine, cum îşi dau cu glitter pulbere pe pleoape şi exagerează cu luciul de buze, cum fac nişte mişcări de balet dând mai tare boxele Agatei, cum stau la palavre ca şi când ar fi avut dintotdeauna multe subiecte de împărtăşit.

Iris iubeşte caii şi merge de trei ori pe săptămână la un manej aflat în afara localităţii, nu îşi permite propriul ei cal şi nici să plătească lecţii scumpe cu un antrenor, aşa că, pentru a putea călări şi pentru a continua antrenamentul dă o mână de ajutor în dresarea cailor nărăvaşi, îi ţesală şi îi piaptănă, are grijă să nu le lipsească hrana şi grajdurile să le fie curate, dă lecţii pentru copii şi organizează ieşiri călare prin pădurile dinspre Martignano pentru americancele bogate.

Agata vine dintr-o familie de ţărani, oricât ar încerca ea să uite şi să se dezbare de obiceiurile lor de la ţară, acestea vor rămâne prinse ca scaiul de ea, pentru că toţi îi cunosc tatăl şi le e limpede cum îi va fi viitorul: o să preia contabilitatea familiei, o să înceteze să se poarte ca o burgheză înstărită, o să se întoarcă la rădăcinile ei. Dar în seara asta Agata are prilejul de a se mândri cu avuţia familiei: caii pe care ei îi încalecă de regulă la sfârşit de săptămână, mergând printre ogoare, ce fel de şei folosesc, fiindcă ei, spre deosebire de Iris, nu sunt amatori de dresaj sau de săriturile peste obstacole, ci preferă călăritul de tip american şi viaţa ca de *ranch*, din care nu lipsesc porcii, gâştele şi iepele.

Eu m-am îndepărtat repede de discuţia lor, de îmbrăcămintea lor sclipitoare şi de oja pe care şi-o dădeau pe unghii, m-am simţit microscopică, fără de preţ, asta şi datorită acelei legături ce deja părea a fi de netăgăduit. Am clocit în mine toată seara acea senzaţie străină, ca o sfâşiere intercostală, ca o gaură în splină, nevoia de nepotolit de a reîncepe

totul de la capăt, de a porni din nou de la acea întrebare despre ce o să fac de Revelion şi de a mă răzgândi, spunându-i lui Iris că o să fim noi singure, eu şi ea, la mine acasă, cu tata care sărbătoreşte abţiguindu-se şi el o dată pe an şi mama îmbrăcată într-un pulover roşu dansează cu gemenii în bucătărie, părând a fi binedispuşi, lipsiţi de griji şi vii, iar eu nu-i mai suport.

Frăiele, chipiul de jocheu, tipul de cizme, câţi cai sunt la manej, la ce înălţime poţi sări, cât de des faceţi plimbările voastre la pas, ai încercat vreodată să călăreşti fără şa, pentru că am putea merge împreună, de exemplu, sâmbăta care vine.

Eu între timp îmi dădeam în continuare cu rimel pe gene, ori de câte ori îl apropiam de ochi mai lăsam o dâră, dacă mă uitam bine în oglindă păream un personaj de umplutură care dă din picioare ca să fie băgat în seamă, nimic din faţa mea nu era de recunoscut, aveam buzele aproape tumefiate după cât ruj îmi pusesem şi părul noduros şi umflat ca o gingie infectată. Pe faţa mea parcă explodase un meteorit.

Hai că întârziem, suntem aici de două ore şi încă nu sunteţi gata, am zis eu cu o voce neurastenică şi plină de invidie, strângându-mi hainele la care renunţasem şi aruncându-le în rucsacul negru al lui Mariano, eu nu ştiu nimic despre animale, nici despre pisici, nici despre câini, nici despre bâtlani, nici despre flamingo, nici despre girafe, nici despre cai, chiar şi în cărţi mă fac să sufăr.

Iar fotografia aia e cumplită, am adăugat, arătând către o poză înrămată de pe consolă.

Eu, Agata şi Carlotta stând pe bancheta din gară, o poză făcută cu un aparat de unică folosinţă, şi aşa părem şi noi: utilizate şi aruncate, şifonate, deteriorate, pregătite de reciclare.

Sunt cel puţin două persoane moarte acolo, şi una din ele sunt eu, îmi trece prin cap, sosia mea la doisprezece ani, care nu-şi suportă urechile, detestă să facă baie în piscină şi e persecutată de un băiat cu părul creţ, cea căreia încă nu i-au tăiat corzile rachetei, cea care încă se pregăteşte să devină rea, pentru ea simt şi milă, şi silă, de ea mă despart călătorii interstelare şi hoinăreli ca de aici pe Saturn.

Mie îmi place, hai că am ieşit bine, a încercat ea să spună, după care a schimbat subiectul, scuturându-ne în faţă patru sau cinci parfumuri, că şi-a propus să aleagă câte unul pentru fiecare, sticluţele au făcut clip-clap, iar eu m-au uitat la ele de parcă ar fi conţinut pesticid.

Acum mă aflu aici, având pe mine acel parfum ce miroase a frişcă şi bomboane, în timp ce momâia din paie arde şi, odată cu ea, şi anul 2005, şi fără îndoială cel care se pregăteşte să vină va fi un an norocos, aşa spun astrologii, şi stelele declară acelaşi lucru, un an de dragoste şi de sănătate, nemaipomenitul, preafrumosul, neuitatul 2006.

Am mâncat pizza şi cartofi prăjiţi pe o masă improvizată şi am băut un amestec de beri Peroni şi vinuri şterpelite de prin pivniţele familiilor noastre, iar eu am contribuit la dotarea noastră cu un vinişor Tavernello în ambalaj de carton, care i-a făcut pe toţi să strâmbe din nas.

Iubitul Agatei este fiul florarului, are maxilarul pătrăţos, faţa cam prea mare, pielea mereu bronzată, acum învaţă cum să facă aranjamentele florale, cum să taie tulpinile cu precizie, ce tip de tul străveziu să aleagă pentru ambalaj, în ce fel să îi convingă pe clienţi să cumpere trandafirii care sunt mai scumpi.

M-am trezit aşadar că mănânc cu încă cel puțin zece persoane pe care le cunosc doar din vedere şi pe care le-am catalogat dintotdeauna printre cele cu care mi-aş dori să nu am nimic de împărțit, trei petrecându-şi seara uitându-se la mine.

Dar tu nu eşti gagica lui Scherani?

Şi am răspuns că nu, că eu şi Cristiano nu suntem împreună şi nu suntem prieteni, nu suntem nimic, şi acum el e în Toscana şi m-a părăsit aici, la această splendidă petrecere la care se vorbeşte despre flori de primăvară, despre cai în galop şi despre câtă cocaină să se tragă pe nas după miezul nopții.

Păpuşa de paie a fost sprijinită de o stivă de lemne, abia dacă mai stă dreaptă, tot cade într-o parte, le-a trebuit cam jumătate de oră ca să îi găsească o poziție mai bună, după care au stropit-o dintr-o canistră gri şi le-au spus tuturor să stea mai feriți, şi a început numărătoarea inversă.

Iris s-a apropiat de mine surâzătoare, ascunzându-şi mâinile la subsuoară de frig, vrea ca ea să fie prima care să-mi spună la mulți ani, eu îi răspund că abia aştept să se termine totul, şi cu anul, şi cu noi, şi cu această paradă de paiațe şi canalii.

Acum e distantă şi răuvoitoare, privirea ei mă înțeapă, sunt acele gesturi alintătoare care brusc îmi provoacă o stare proastă, eu sunt prima care se retrage şi interpune scene de antipatie, tocmai când prietenia noastră e în pericol şi o ființă mai seducătoare decât mine e pe punctul de a o prinde în mreje, eu nu ştiu să mă fac plăcută, nu ştiu să mă prefac într-o sfântă protectoare, ci scuip flăcări şi ridic zid de apărare.

Se aud bubuiturile focurilor de artificii lansate deasupra câmpiei şi lacului, momâia de paie ia foc şi ne uităm la ea cum arde şi se stinge, la fel şi cămaşa, şi pantalonii, şi cauciucul cizmelor. Câțiva se rotesc în jurul ei şi dansează, ca în ritul păgân al renaşterii, buimăciți de marijuana şi de pastile, sar în sus şi îşi agită brațele către cerul cel negru, fac să sară dopurile de la şampania pe care o împroaşcă în sus, fetele fug de acolo ca să nu se ude de alcool, chițăind ca nişte hamsteri.

Părul meu se udă pe partea stângă, pentru că rămân nemişcată şi mă uit fix la acel foc, în piațetă suntem doar noi, unul dintre băieți s-a întins pe jos, se lasă fotografiat de un aparat compact în timp ce dă pe gât singur o sticlă întreagă. Iris nu mai e lângă mine, ci s-a dus să ciocnească cu Agata şi celelalte fete, se privesc în ochi în timp ce se pupă şi fac toasturi.

Iau mobilul din buzunarul hainei, Cristiano mi-a trimis urări pentru noul an, citesc mesajul, nu îi răspund şi mă gândesc că trebuie să crape, trebuie să crape, trebuie să dispară.

Apoi telefonul vibrează din nou şi apare un nou mesaj: La mulți ani, mă gândesc la tine.

Nu cunosc numărul şi presupun că e o glumă, deci îi scriu: Cine eşti?

Celularul rămâne în tăcere câteva minute, după care vine un nou mesaj: Andrea.

Mă uit cum apare numele şi mă gândesc că vreau să plec de acolo, de la momâie, de la Iris şi Agata care râd, de la băieții care intră deja înăuntru şi presară cocaina în dungi perfecte pe masa unde am mâncat mai devreme, un tras pe nas de căciulă aduce veselie, succes şi bogăție.

Scriu: Sunt în parcarea din fața poştei, seara e oribilă, vii să mă iei?

Iar el răspunde că da, soseşte în zece minute, atunci o privesc pe Iris cu părul ei negru, cu cizmele ei cu bot ascuţit şi cu paharul de plastic în mână şi o simt departe, o siluetă într-o ceaţă compactă.

*

Mama vrea ca dominaţia ei asupra vârstei mele minore să se extindă şi asupra vârstei mele adulte. Mai multe săptămâni la rând i-am repetat că nu, nu vreau deloc să sărbătorim această trecere a pragului, nu vreau să mă pun la patru ace pentru renaşterea mea, nici să mă fotografiez după ce transformarea s-a încheiat.

Întrucât cei optsprezece ani ai lui Mariano nu au fost sărbătoriţi de familie, Antonia se gândeşte să îşi mântuiască sufletul şi să obţină reabilitarea în Olimpul mamelor bune, organizând o petrecere împotriva voinţei mele şi întru lezarea persoanei mele.

Massimo trăieşte cu tot mai multă frământare punerea în practică a planului ei, pentru că acesta presupune, în mod hain, ca şi el să ia parte la tot, aşadar să fie îmbrăcat şi pieptănat cum se cade, să nu mai tuşească şi să scuipe flegma când îi vine, să nu mai lase pe noptieră tubul cu oxid de zinc cu care îi oblojim rănile şi imobilitatea, să poarte pantofi, şi nu papuci de casă, să fie prezentat drept cap al familiei, să fie urcat cu greu în lift, târât pe stradă, unde lumina lumii îl poate însenina.

Cu câteva zile înainte, tata se mişcă prin casă greoi, tot mi se pare că face să scârţâie cu bună ştiinţă roţile scaunului, că deschide uşile cu o caznă cumplită, că nu ştie cum să ajungă la chiuvetă sau la scrumieră, târâşul lui prin casă e spectral.

În orice caz, am spus şi am repetat că nu există nimic mai rău decât un chef organizat de mamă, la care tatăl să se simtă obligat să fie de faţă, dar Antonia mi-a reprimat lamentările printr-un joc al privirilor şi un entuziasm sibilinic.

A scos din dulap un vechi compleu în bună stare, dar a descoperit cu hârşâită neplăcere că îi e prea strâmt pe şolduri, şi din acel moment pentru ea şi pentru mine a început cursa descalificantă în găsirea unei ţinute de sărbătoare.

Eu m-am declarat inertă, incapabilă de a evalua ţesăturile, butonierele, culorile, mărimile, despicătura peste coapse şi, ascunsă în tranşeea din camera mea, sub umbra ocrotitoare a ursului meu cel roz – paznicul adolescenţei mele –, am trimis înapoi expeditorului orice tentativă de a mă implica în această acţiune.

Dar n-a folosit la nimic: pe patul meu a apărut o rochie scurtă şi roşie, dintr-un material inflamabil şi uşor, luată de la marile magazine, fără pernițe la umeri, dar cu cusătura într-o nuanţă de roşu mai deschis, vizibilă şi stângace.

Acela a fost cadoul Antoniei, rochia pentru ultima mea zi de fetiţă, strălucirea ce trebuie îmbrăcată pentru a spune adio tuturor lucrurilor interzise minorilor.

Nu-i aşa că e frumoasă? mă întreabă sprijinită de uşă, iar eu îi spun că nu, că o fată cu părul roşu nu se poate îmbrăca în roşu, ar semăna cu o torţă sau cu un pompier.

Ea nu renunţă la acea bucurie primordială şi incurabilă şi se învârte în jurul meu, o ia şi o pune de probă peste mine, scoate sunete de bucurie şi îi cheamă pe gemeni să vadă şi ei, martori ai feţei mele ca o mască.

Maicol şi Roberto, din adâncul bunătății şi simplității lor, spun că mi-ar veni foarte bine, şi cum adesea se susțin unul pe celălalt, unul zice bine şi celălalt repetă bine, bine, unul se uită la mine şi surâde, celălalt dă din cap şi aplaudă: roşul e chiar culoarea mea.

Eu nu suport comuniunea lor de intenții, cum reuşesc ei să îmbrățişeze orice inițiativă a mamei ca fiind necesară, amândoi încep să aibă coşuri pe față şi o seninătate cuviincioasă ca a zilelor de primăvară.

Dar tata nu e obligat să vină, spun eu, uitându-mă la un perete, pentru că nu am o oglindă în dormitorul meu, şi ochii lor sunt unicii mei judecători.

Ba bineînțeles că vine, răspunde Antonia, şi mă îndeamnă să încerc pantofii din cutie, au un toc mediu, din acela pe care doar mamele le-ar alege pentru fiicele lor, rotunjor, potrivit pentru charleston, mă uit la ei deprimată şi cu un şut mă debarasez de cutie.

Eu vreau să fiu fericită, vreau să fiu fericită, faceți-mă să fiu şi eu a naibii de fericită, simt că vreau să urlu, dar nu sunt în stare, îi fac să iasă din camera mea, îmi pun rochia roşie şi pantofii, care mă strâng în vârful piciorului drept, nu există nimic în care să mă ascund, nimic care să acopere nefericirea mea.

Maică-mea intră din nou şi e mulțumită, parcă ai fi una de la cinema, eu i-o întorc, spunându-i că la cinema nu a fost niciodată şi nu cred că ştie cum sunt şi cum nu sunt alea din film.

Petrecerea se ține în una dintre sălile de sport de lângă casa noastră, mama de câteva ori a înlocuit-o pe femeia care era în tură la curățenie şi s-a împrietenit cu proprietarul, el a lăsat-o să se folosească de sală gratis, cu condiția să o lase lună a doua zi, încăperea pute de transpirație şi de şosete flauşate, luminile colorate au fost agățate în colțuri, e o masă sprijinită de perete cu pahare de plastic verzi, farfurioare, furculițe şi sandviciuri, câteva sticle de vin, multă Fanta, suc de ananas, un domn chelios va fi DJ-ul serii, e tatăl unei vecine, s-a decis să înceapă cu dansurile latinoamericane.

Dacă n-aş şti că eu sunt sărbătorita, aş căuta cumva să o tulesc de acolo.

Trei oameni au trebuit să ia pe sus scaunul tatălui meu şi să îl coboare până în sala de sport, pentru că nu există rampe de acces pentru cei cu dizabilități, el a avut două atacuri de panică: primul în lift, al doilea când a descoperit că există un univers, că există viață dincolo de uşa casei lui, că oamenii umblă, că oamenii respiră.

Încă n-am înțeles cum a făcut mama invitațiile, se află aici majoritatea persoanelor pe care le cunosc, aproape toți băieții şi fetele de vârsta mea.

Îmi spun bună şi la mulți ani, mă pupă pe obraz şi îmi fac complimente pentru rochie şi pentru fard, îmi şoptesc la ureche că m-am făcut mare şi asta îi binedispune.

Sunt patru doamne lângă masa cu bufetul: coafeza cu un permanent în păr încă din îndepărtatul ’86, care toarnă sucurile, casierița de la alimentara, preferata Antoniei, care împarte sandviciuri, mama vânzătorului de peşte, care pentru invitați amestecă creveții într-un sos roz, proprietara barului de la gară, care are la gât trei chintale de mărgele şi care a împăturit şervețelele după tehnica origami, uite, sunt nişte mici bâtlani, şi le împarte voioasă musafirilor.

Antonia străluceşte şi îmbrățişează pe toată lumea, o descopăr frumoasă aşa fardată, şi-a pus o rochie neagră, se vede bine sânul, găsesc că şi gleznele ei sunt rafinate: ea

renaşte, în timp ce eu mă ofilesc.

Massimo a găsit un colţişor pitit în care se simte stânjenit şi de unde întreţine scurte conversaţii cu toţi cei care simt că e cazul să îl salute, aplecându-se sau îngenunchind în faţa scaunului lui, şi speră ca nimeni să nu observe plosca în care va trebui să facă pipi şi pe care va trebui să o ţină cu sine până seara târziu.

E ora nouă, şi noaptea de vară s-a instalat de curând.

Iris e îmbrăcată cu aceeaşi rochie cu care am văzut-o prima oară, şi-a legat părul într-o coadă prinsă sus, ca şi Agata, se mişcă amândouă către mine, iar eu nu mai pot distinge între trecut şi prezent, simt durerea fizică a unei palme, una blondă şi alta brunetă, asemănătoare şi seducătoare, corpurile sunt în culori potrivite, ştiu să meargă pe tocuri mai înalte decât ale mele şi şi-au dat cu acelaşi ruj de culoarea piersicii.

Descopăr iute că ele au fost cele care i-au dat o mână de ajutor mamei mele ca să-i invite pe cei pe care îi cunoaştem, s-au dat peste cap să vină toţi, s-au pus de acord asupra meniului şi muzicii, au făcut selecţia rochiei şi pantofilor, considerându-le cele mai potrivite, au pregătit împreună tortul cu cremă de vanilie care îmi place mie, ore şi ore de aranjamente în spatele meu, au făcut chiar şi un carton mare, îl scot la vedere când intră lumea în sală, pe care au lipit fotografii: multe sunt cu mine şi Iris sau cu mine şi Agata în faze diferite ale vieţii mele, altele în care sunt singură, acolo e una cu mine micuţă, cu faţa mânjită de la suc de roşii, îmbrăcată în tricoul fratelui meu şi cu picioarele pe cimentul curţii primei noastre case.

Cele două prigonitoare ale mele arată fotografiile şi scrierile pe care le-au ales pentru mine, poezii despre prietenie, fraze celebre, citate faimoase, cuvintele spuse de alţii, căutate pe internet şi inserate în colajul ficţiunilor noastre. Iris are ochii înlăcrimaţi când îmi enumeră motivele pentru care mă iubeşte, a şi scris o listă, jos, în dreapta, zice că sunt inteligentă, de încredere, fidelă şi curajoasă.

Chiar acest ultim cuvânt mă izbeşte ca un scuipat în frunte, anulând legătura dintre noi, făcând din mărturisirile mele nişte lungi tăceri. Eu nu vreau să fiu nimic din toate aceste lucruri, nu vreau să mi se aplice adjective, nu vreau chermeze şi cartoane cu poze: parantezele mele pătrate sunt goale, nu am rădăcini latineşti, sanscrite, franceze, nu am prefixe sau sufixe, sunt o definiţie ratată.

Mă uit la ele fără să ştiu ce să zic, cei de faţă aplaudă, comentând că e un gest înduioşător şi frumos, eu spun mulţumesc şi le îmbrăţişez ţeapănă, simt cum un oţel îmi străpunge stomacul, încheieturile îmi sunt rigide, surâd cu acelaşi efort cu care aş traversa localitatea pe jos.

Aş dori să dau foc cartonului ăluia, să-l văd că dispare, să mă întorc acasă şi să-l tai cu foarfeca în bucăţi mici, ce se pot înghiţi.

Alte persoane se apropie şi îmi dau cadouri şi felicitări scrise, eu mă uit în jur căutându-l pe fratele meu, convinsă că va veni, că va opri muzica, că îi va trage pe toţi de urechi şi îi va face să înţeleagă că îmi fac mult rău, dar Mariano nu vine, lumea se schimbă, teancul de cadouri se face tot mai mare.

Dar unde e Mariano? o întreb pe mama cu privirea unui animal capturat, iar ea îmi răspunde că nu l-a invitat.

Muzica e foarte tare, prietenele mele îmi zic să las cadourile într-o parte şi să merg să

dansez, sunt acolo şi Ramona, Marta şi Dafne, sunt colegele de echitație ale lui Iris, toată echipa de majorete, copiii celor la care lucrează mama, câțiva colegi de clasă în cămăşi de in cu mâneci scurte, sora Carlottei, care se apropie, îmi dă o sărutare pe obraz spunându-mi că asta e din partea lui Carly, că e sigură că şi ea ar fi vrut să fie aici, şi îi vine să plângă.

Nu, ea nu ar fi vrut, şi de fapt nici nu e, uită-te în jur, ți se pare că ar fi? Ți se pare că ar fi aici? Am chef să urlu, dar sunt copleşită de convingerea că nimeni din sala asta nu şi-a pus problema ce e potrivit să se facă şi ce nu, că nimeni nu s-a gândit la ceea ce mi-aş fi dorit cu adevărat, fiecare şi-a spus propriul rol, urmând scenariul petrecerilor de majorat pline de bune intenții, de rămas-bun de la anii foarte tineri şi de repetate făgăduințe.

Nimic din ceea ce se întâmplă aici nu mi se pare legal sau legitim.

Prietenele mele scot un chiot de bucurie, arătând către cineva din spatele meu, în timp ce eu respir cu greutate şi am chef să mă arunc pe jos şi să închid ochii. Atunci mă întorc, incitată de privirile lor şi de zâmbetele lor largi pline de entuziasm: a intrat Andrea, şi-a pus pantalonii eleganți şi o cămaşă şi duce în mâini un buchet de trandafiri.

E bărbierit, şi-a aranjat părul, şi mă gândesc că felul în care arată îmi face un rău suplimentar, felul în care păşeşte, solemnitatea gestului, trandafirii proaspeți pe care îi aduce, fără nici o sfială vine la mine şi mă sărută, simt buzele umede ale trecutului nostru pe gura mea sfărâmată, unii aplaudă, mama suspină de fericire; un băiat aşa bun, un băiat aşa drag şi potrivit.

Înțeleg în acea clipă de ce nici Cristiano nu e aici: nimeni nu i-a spus să vină, ba chiar probabil i s-a spus cu dinadinsul să nu apară, pentru că nu e pe placul mamei şi al prietenelor mele, care îl consideră nepotrivit pentru noua mea viață, aia de persoană majoră, aia mai sfântă.

Mesajul îmi devine atunci de la sine înțeles: trebuie să se nască o nouă eu, vechea copilă cu escapadele ei, cu inconştiențele ei, aia care e violentă, aia care face tot felul de scene trebuie dată uitării, era doar o concesie făcută vârstei mele prea tinere, de azi trebuie să curăț tot şi să îmi lipesc surâsul cel mai frumos.

Iau trandafirii, îi strâng la piept, mă uit în ochii lui Andrea şi îmi dau seama că absolut nimeni de aici nu ştie cine sunt.

Nimeni în afară de mine care să ştie despre acea noapte, despre piatra pe care am aruncat-o pe maşina lui taică-său înainte de a merge la discotecă, ca să-i spun că nu s-a uitat nimic şi că urma să plătească în continuare.

Ar trebui chiar să-i spun că el a omorât-o pe Carlotta, el şi cei de teapa lui, cei care şi-au spălat conştiința mergând la înmormântare, dar care se ruşinau de ea dacă le cerea să meargă împreună la o înghețată, ăia de prin debarale, de prin cotloane, de prin culise, ăia ce-i ziceau: Mângâie-mă, dar stai în spatele meu, nu vreau să-ți văd mutra.

Andrea îmi strânge şoldul şi zice să las puțin florile: a venit momentul să dansăm cum numai adulții ştiu să o facă.

*

Profesoara de italiană se uită la mine de jos până sus, e îmbrăcată cu un paltonaş ce imită blana de leopard, lung până aproape de glezne, casca rotundă nu i se mişcă nici măcar atunci când strănută, mă întreabă ce-o să fac cu viaţa mea, o să mă angajez, nu? Îmi repetă numele de familie, de parcă nu aş sta în faţa ei, şi îmi pune aceeaşi întrebare. Ai putea face un curs de specializare, ce zici de grafică şi comunicare, ce zici de ideea de a intra în armată, ce zici de un stagiu de doar trei ani ca să devii infirmieră, la spital te plătesc imediat, sau ai putea să te faci cosmeticiană, sau secretară într-un birou de avocatură. Nu te văd capabilă de atletism, de înot, de alergări, tu ai vreun talent?

Scoate o bomboană cu anason din buzunar şi o molfăie cu plăcere, dar îi rămâne lipită de dinţi, o desprinde cu un deget, ajutându-se de unghie.

Îi răspund că nu ştiu, că trebuie să mă mai gândesc, ea îşi suge obrajii şi se strâmbă toată.

Mai e doar o lună până la bacalaureat, iar eu învăţ şi în timp ce toţi ceilalţi dorm, în timpul zilei sunt o prezenţă aproape fără contururi, ţintuindu-mi ochii holbaţi şi înroşiţi pe tablă şi subliniind pe cărţi aproape până la rana fiecărei pagini.

Până şi Antonia crede că exagerez, bate la uşa băii când adorm stând în fund în cadă cu o carte în poală şi mă ameninţă că o să cheme pompierii.

Şi ea a început să mă bombardeze, a început să vorbească de medicină, de chimie, de astrofizică, zice că cu un creier ca al meu m-aş putea face astronaut, sau m-aş putea ocupa de minerale.

Mi-am creat un calendar, pe fiecare zi a săptămânii am notat ceea ce trebuie să recapitulez, de la ceea ce am studiat în primul an până la ultimul, de la babilonieni la Hitler, de la capitala regiunii Molise la legile ADN-ului, de la aorist la Carducci, nu trebuie să se strecoare nici o hibă, nici o imperfecţiune, va trebui să ştiu răspunsul la orice mă vor întreba.

Către amurg devin bufniţă, petrec ore întregi repetând versuri greceşti învăţate pe de rost şi fac exerciţii de metrică – trimetrul iambic, hexametrul dactilic, anapestul –, încerc să-mi educ memoria prea puţină şi prea permeabilă, vreau să fie de oţel şi de aluminiu şi să îmi păstreze la adăpost date, regi şi regine, rime şi melodii, războaie, epidemii, formule algebrice şi geometrice, capiteluri şi picturi.

Iris mă sună uneori să mă întrebe dacă sunt supărată, dacă mă frământă ceva.

Eu îi răspund că nu, trebuie să învăţ, să învăţ, să învăţ.

Mă întreabă dacă mă poate ajuta cu ceva, dacă vreau să mă văd cu ea şi Agata pentru a vorbi despre lucrările noastre de final şi pentru a repeta împreună, dar eu refuz invitaţia, îndărătnică şi stâncoasă, nu mă întorc înapoi şi nu mă opresc din săparea tranşeelor despărţirii noastre.

Andrea spune că examenele de bacalaureat nu au chiar atâta importanţă şi că mă consum pentru un fleac, el deja e în al doilea an la studii economice şi a dat deja cel puţin şase examene, şi că bolboroseala mea învăţând sună în urechile lui ca mieunatul enervant al unui pisoiaş flămând.

Îmi împrumută computerul lui, merg la el acasă să-mi scriu teza, dar ţin ascuns

subiectul şi nu suport ca el să stea în cameră când scriu, să se foiască pe acolo sau să se joace pe telefon, să citească ceva sau să asculte muzică în căşti, simpla lui răsuflare mă distrage şi mă tulbură, aşadar îl expediez în salon şi îl închid afară din camera lui şi încui de două ori cu cheia.

Ca să revină trebuie să bată la uşă, eu îi deschid, el îmi aduce pâine, şi şuncă, şi un pahar de suc de pere, se aşază cu mine pe pat şi îmi zice stai liniştită şi îşi înfăşoară părul meu în jurul unui deget, eu îi zic că deja am uitat, că nu îmi mai amintesc trei sferturi din ceea ce am învățat până acum şi că nu înțeleg sfârşitul istoriei la Hegel, nu înțeleg, nu înțeleg ce se sfârşeşte.

El îmi spune că sunt foarte frumoasă îmbrăcată în alb.

Eu roşesc şi mă uit la rochia de pe mine, cu bretele mici şi fustă amplă, e una dintre cele care nu-mi prea plac, dar era una dintre puținele rămase agățate în dulap: învăț mult, transpir mult, îmi schimb hainele încontinuu, şi mama nu suportă acest lucru.

Dar nu are legătură cu nimic, spun eu, ascunzându-mi rochia între coapse.

Ar trebui să mergem să dansăm, iar tu ar trebui să îți legi părul, propune el şi îmi ridică şuvițele de păr cu ambele mâini, le strânge încet într-o coadă prinsă sus, spunând că aşa mi se vede mai bine chipul.

Eu simt căldura din obrajii şi din urechile mele, care acum sunt neacoperite, evidente lumii întregi, uriaşe şi anormale, încerc să le acopăr imediat cu mâinile şi îi spun să înceteze.

De ce? întreabă el. Îți stă bine aşa, îmi placi.

Atunci rămân nemişcată, mâinile lui îmi mângâie coada, mâinile mele îmi acoperă urechile, văd că mă priveşte şi surâde, ca şi cum ar admira un cerc perfect.

Am senzația c-am păşit într-un loc, într-o cameră, poate chiar într-o debara, în care revăd acea după-amiază cu maşinuțele ce se ciocnesc, când nu mă privea, iar eu aveam picioarele reci de emoție, şi toate se învârteau şi erau importante pentru el, şi îl simt în spatele meu când ridic pistolul şi trag, nimeresc, nimeresc şi câştig, şi nu există un înainte şi un după, există doar acel loc – un coridor, un balcon, un pasaj subteran – în care suntem singuri.

Putem merge să dansăm dacă vrei, zic într-un sfârşit şi iau mâinile de deasupra pavilioanelor mele, iar el îmi face un coc în vârful capului, îl ține bine cu mâna ca pe un buchet de lalele.

Trupul lui Andrea e subțire, şi când suntem singuri, sub cearşaful patului lui, eu pierd diferența dintre nord şi sud, mă desprind de gândurile cele mai sufocante, de veşnicele mele toane, de balaurii cu care mă lupt, dar despre care nu vorbesc; dinții, genunchii, buricul – e ceva în el care aparține lucrurilor, care solicită atenție, că nu mai aud foşnet pe coridor, crengi care se lovesc de geam, maşini trecând. Andrea, când suntem singuri, vorbeşte foarte încet, iar eu nu aud niciodată ce spune, dar e ca şi când aş şti de fapt, şi acel refren mi-ar reveni în minte.

Luni încep probele scrise de la bacalaureat, dar e încă sâmbătă seara şi îl las să mă convingă să mergem să dansăm. Andrea insistă să rămân cu rochița aia care îi place aşa mult, deci închid caietele, sting computerul, las deoparte teza, îmi pieptăn părul, strângându-l în vârful capului: el pare mulțumit, eu par o persoană care nu există.

Mâncăm de seară în maşină o pizza la pachet, el deschide radioul şi tot schimbă frecvenţele, aud măsuri şi crâmpeie de melodii, mă şterg de sos cu dosul palmei.

Locul în care mergem se numeşte Movida, e un local la poalele castelului din Bracciano, care, ca multe altele de pe malul lacului, e deschis doar vara, are o plajă amenajată, un teren de *beach volley*, un ring de dans cu ciment pe jos, un mic dig metalic.

Noi ajungem când deja s-a strâns lume, dar nu prea multă, e seara cu tematică hawaiiană, ni se oferă nişte ghirlande artificiale de flori, eu o pun pe a mea deasupra rochiei albe, acoperind pata de bulion din dreptul sânului.

Îl urmez pe Andrea printre amicii lui ce stau la mesele din jurul spaţiului de dans, muzica e o adevărată cacofonie asurzitoare, se iau la harţă clasicii ani optezi şi nouăzeci într-un remix neobrăzat, DJ-ul urlă la microfon provocări lipsite de orice graţie, nu are niciodată prea multă fantezie sau talent, iar melodiile, chiar dacă localurile sunt diferite, sunt mereu aceleaşi cu lunile, cu anii, cu secolele, acele cântece ne definesc, sunt coloana sonoră a provinciei noastre.

Îi salut pe cei pe care îi cunosc şi apoi aştept ca el să ia de băut, pentru mine un cocktail Caipiroska, pentru el un cocktail Angelo Azzurro, în jurul nostru un amestec de chipuri ce vin de prin toate localităţile din jurul lacului şi care se regăsesc în fiecare seară, pentru că nu sunt multe opţiuni, localurile, care nici măcar nu îşi fac concurenţă, sunt trei de toate: unul deschis joia, unul vinerea şi unul sâmbăta. Noi ne rotim ca nişte sateliţi, şi ele rămân pe loc, sunt universul şi planetele noastre.

Iris mă vede şi vine spre mine, mă îmbrăţişează uluită, mă întreabă cum de până la urmă am ieşit din casă şi de ce nu i-am spus că veneam, am fi putut să ne pregătim amândouă: eu am mutra unui biban prins de cârlig, cu şlapi în picioare, formulele de trigonometrie imprimate pe frunte – sinus, cosinus şi tangentă –, ea are gene foarte lungi, îngroşate de rimel, un ruj roşu care îi vine foarte bine, o rochiţă mai scurtă decât de obicei, pe care o recunosc a fi a Agatei. Şi, într-adevăr, iat-o şi pe ea, sunt practic îmbrăcate şi fardate la fel, tot ce diferă e vreo nuanţă sau vreun accesoriu. Par fabricate cu aceeaşi matriţă, produse în serie şi vândute pe piaţă în cutii atrăgătoare cu litere în relief.

Răspund că ne-am hotărât în ultimul moment, Andrea voia să mă facă să întrerup studiul măcar o seară, şi ele comentează că e chiar drăguţ din partea lui şi că îmi stă bine cu părul strâns. Iris îndeosebi insistă asupra acestui detaliu, timp de vreo cinci minute se tot învârte în jurul meu şi începe să tot născocească despre lungimea gâtului meu şi despre frumuseţea cefei mele, zice chiar aşa: Ai o ceafă frumoasă.

Tu ai depus vineri teza? mă întreabă Agata, jucându-se cu vârfurile părului ce pare a fi din aur şi briliante şi pe care l-a întins cu placa.

Da, şi tu?

Nu, o aduc direct luni, profesoara a zis că se poate.

Şi despre ce e? mă întreabă Iris cu care nu am împărtăşit nici o informaţie legată de ceea ce lucrez.

Despre Amor şi Psyche, mitul, statuia şi multe alte lucruri, zic eu la repezeală, fără să intru în amănunte.

Dar ea mă tot întreabă, pentru că ar vrea să ştie ce cărţi şi ce citate am introdus în studiul meu, cum e făcută harta conceptuală, care sunt ramurile argumentaţiei mele, de

parcă ar mai fi vara cu lecturile din Batman şi cu săriturile de pe ponton, dar nu aşa stau lucrurile, aceasta este o vară diferită, în care ea se înalţă pe nişte tocuri strălucitoare, iar pe mine mă doare capul gândindu-mă la Schopenhauer, Apuleius, Canova şi la cum mestecă bomboane profesoara de italiană, şi la cum m-a întrebat dacă nu cumva e cazul să îmi trimit curriculum vitae la un supermarket, pentru că da, am note foarte bune, dar să privim realitatea în faţă, cu o familie ca a mea e cazul să începi să munceşti, e chiar cazul, da, să începi să munceşti, să munceşti, să munceşti.

Andrea se întoarce şi le salută, eu dau peste cap din câteva înghiţituri băutura şi nu schiţez nici un surâs, lumea e tot mai multă, Iris şi Agata încep să danseze una peste cealaltă, se freacă şi aruncă ocheade către băieţii care le înconjoară. De când Agata s-a despărţit de fiul florarului, le place să iasă împreună şi să se lase admirate, au un joc al hainelor şi al strâmbăturilor, dar nu le place să se apropie nimeni prea mult, dansează singure, înlănţuite, în mijlocul ringului, pescuind priviri ca pe nişte peşti roşii, şi lăsând nesatisfăcută orice dorinţă de cucerire.

Eu nu ştiu să fac ceea ce fac ele, eu nu seduc, nu farmec, nu reuşesc să mă ofer pur şi simplu, n-am ştiut niciodată, mă uit la ele cum dansează, cum îşi surâd şi cum beau, ele mă invită de mai multe ori să mă alătur lor, eşti una dintre noi, vrem doar să simulăm, vii la ţanc şi eşti apreciată, dar eu văd minciuna din acele priviri, pentru că nu a existat niciodată un loc şi pentru mine, nu s-a întâmplat niciodată să stau în locul potrivit.

Şi Andrea zice că ar trebui să mă distrez, că de aia am venit, de aceea mă trage de încheietura mâinii şi dansează mişcându-şi picioarele înainte fără nici un simţ al ritmului, râde de sine însuşi, şi îmi strigă că dacă încearcă să danseze până şi el, trebuie musai să fac şi eu acelaşi lucru.

Dar eu simt un laţ în jurul gâtului, spaţiul deschis al acelei grădini, aerul proaspăt şi umed care se ridică din apa lacului, clipocitul valurilor ce se sparg de bordură îmi produc claustrofobie, mă văd ca într-o doză de aluminiu, fără găuri să pot respira, strivită sub un compresor pe şantier.

Toţi din jurul meu îşi rotesc mâinile şi gleznele, se înghiontesc cu umerii, îşi trec unul altuia pahare de plastic pline cu gheaţă, lasă să le cadă pe jos paiele negre, unii se uită urât, alţii se îndepărtează ţinându-se de mână, alţii se sărută în mijlocul celorlalţi, pentru a-şi declara o dragoste publică şi lipsită de pudoare.

Nu trebuia să vin, îi zic lui Andrea, dar el nu mă aude, continuă să-mi surâdă.

Iar prietenele mele cântă, încercând să acopere hărmălaia şi muzica, urlă şi se privesc în ochi de parcă prin ele ar trece un curent electric. Eu nu reuşesc nicicum să mă acordez la frecvenţa lor, adică a celor care sărbătoresc sfârşitul liceului, care nu au spaimă de viitor, care cred că pot face propriile alegeri, care au o casă cu sau fără împrumut la bancă şi un tată cu sau fără cravată, care au o mamă care prepară tarte cu gem şi se uită la televizor la *Cine ştie câştigă*, care au un frate care nu riscă închisoarea şi este invitat la petreceri.

Trec minutele, numărul persoanelor creşte şi tot creşte, devin parcă un singur trup corpolent cu pielea unsuroasă de la năduşeală, au părul parfumat de la gel, pantofii, murdari de iarbă, îşi trec unii altora ţigările şi aruncă pe jos chiştoacele şi pachetele goale, lăsând să se legene pe apă propriile lor gunoaie, toate deşeurile pe care le produc, de parcă

acestea ar putea dispărea sau s-ar putea scufunda pentru totdeauna.

Andrea mi-a zis odată te iubesc, stăteam pe plajă, voiam să ne luăm la întrecere cine numără pe cer mai multe stele căzătoare, chiar dacă nu era noaptea stelelor căzătoare şi nu căzuse nici măcar una, rămăseserăm amândoi la zero, fără nici o dorință de împlinit, iar el terminase sticla de vin roşu, după care a vorbit, iar eu am început să tuşesc tare, cam cum fac cu tata când se plânge la masă că nu îi plac condimentele, mi-am dres glasul mimând răguşeala, pentru a acoperi ceea ce părea o vătămare sau calculul greşit al unei ecuații.

Spun că aş vrea să plec, dar Andrea subliniază că seara abia a început şi dacă ceva nu e cum trebuie pot să-i vorbesc despre asta, dar eu nu fac mărturisiri şi nu voi fi iertată, ci rămân mută, părul legat mi-a produs mâncărime pe piele, respir cu greutate şi arunc paharul gol în coşul plin ochi de alte pahare, de alte vieți şi de alte gânduri, nu pot să i le spun pe ale mele, nu le-ar înțelege, sunt sigură, nu ar exista nici o scăpare de a-i părea ridicolă şi răutăcioasă. Cum se poate povesti gelozia, cum se poate povesti teama, cum se poate povesti pierderea, cum se poate povesti viitorul care nu se va realiza.

Când văd că nu e atent şi stă la palavre cu un prieten, mă îndepărtez, mă strecor printre acele corpuri, simt asupra mea umezeala şi speranțele lor.

De fapt nu există nici o soluție să pleci de acolo cu adevărat, pentru că drumul ce merge de-a lungul lacului e separat de comună şi nu există navete, autobuze sau nici un alt mijloc, acolo ajungi în maşină sau pe scuter şi tot cu acelea te şi întorci acasă, dar mie nu-mi pasă, încep să merg pe marginea drumului, trecând printre maşinile parcate pe două rânduri, printre cei care se întreabă cu voce tare dacă e cazul sau nu să intre în local, printre cei care care vomită pe un plop adevărat sau un palmier artificial, printre cei care pe plajă desfac prezervativele.

Merg în continuare, trecând prin fața restaurantelor închise, a puburilor cu uşile zăvorâte, a micilor construcții de lemn, unde ziua se vând băuturi răcoritoare şi granite, cu mine e doar zgomotul lacului, un sunet care nu are nimic de-a face cu marea, pentru că e rar, ocazional, pentru că apa aceasta de regulă nu produce melodii, e apă stătătoare, nemişcată, lucioasă şi oglindită, numai vântul uneori o mişcă şi o face să cânte.

Mă simt un punct alb în bezna nopții, nepotrivită pentru orice compoziții cromatice, cu părul meu strâns, cu rochița ca de prima comuniune şi acea falsă ghirlandă de flori la gât, cu bulionul, cu sudoarea de la subsuoară, cu şlapii mei care fac pleosc-pleosc.

Dar un scuter se opreşte în fața mea, şi Cristiano îşi scoate casca lui dintr-o bucată, zice că sunt nebună, că e beznă afară şi că nu pot umbla aşa singură, că e un năravtare urât.

Eu îi răspund că nu e treaba lui şi că nu trebuie să mă urmărească.

El îmi spune că nu mă urmărea, mergea doar să o ia pe o prietenă de-a lui din partea înaltă a localității şi că m-a văzut pe drum, cu picioarele mele lungi şi cu părul ăla ciudat că nici nu păream a fi eu.

Eu mă uit la el, poartă o cămaşă nouă, dar şifonată la guler, şi un parfum dulceag, cam puturos, şi urlă, ochii roşii de la fumat prea mult, pantofii desfăcuți, şi sunt bucuroasă să îl văd, pentru că aşa cred că funcționează cu persoanele nepotrivite, te bucuri când le întâlneşti.

Îl ştii pe cel cu care eram, Luciano, ți-l aminteşti? Lui i-ați furat totul din casă. Ei

bine, azi mi-a trimis un mesaj urându-mi succes la examenul de luni. Pe mobilul cu care m-am pricopsit din banii lui, spun eu, şi mă apropii.

El râde, şi îmi vine şi mie să râd.

Ți-am spus că e un cretin, în dulap am găsit un ursuleț alb şi chiloțeii pe care îi purta la grădiniță, Cristiano îmi face loc pe şa şi îmi dă casca.

Eu urc, aranjându-mi cum pot mai bine rochia incomodă şi iritantă, şi el porneşte imediat, gonind cum face de obicei, rapid şi flămând, după care urcă spre strada principală, cea care nu e iluminată, dar care urmează linia lacului, a pădurii, a campingului, păstrând mirosul plantelor şi a acelor de pin căzute.

Drumul vieții noastre, drumul pe care îl ştim ca-n palmă, de unde lacul se vede doar în depărtare, dar în întregime, de la un mal la celălalt, ca o pată mai închisă în obscuritatea aceea, strada cu Muzeul Aeronauticii, cu un *swing club* închis prin anii şaptezeci şi de atunci niciodată redeschis, cu pepiniera păzită de statuete de îngeri, cu vilişoare cocoțate pe deal, cu vulpi care dacă nu eşti atent ți se bagă sub roți.

Eu strâng mâinile în jurul mijlocului său pentru că mi-e frig şi pentru că aşa trebuie.

El după câtva timp mă întreabă: Eşti pregătită?

Eu înțeleg pentru ce trebuie sau nu trebuie să fiu pregătită şi răspund: Da.

Atunci Cristiano accelerează şi stinge farurile.

Şi uite aşa, ne aruncăm în beznă.

10
Incendiul

1. Felul în care te-ai mimetizat, modificat, transformat în copia Agatei, cu care, după mine, niciodată, dar niciodată nu te vei putea asemăna.

2. Încercările iritante de a mă implica în ieşiri, plimbări, discuţii în trei, deşi era evident că nu mă interesau.

3. Grija excesivă cu care ai organizat petrecerea cu ocazia majoratului meu, fără ca aceasta să corespundă în vreun fel dorinţelor mele.

4. Indiferența arătată de mai multe ori față de prietenia noastră, a noastră, dintre noi două, nu a noastră pentru a fi pusă la comun cu orice preț cu o a treia sau o a patra persoană.

5. Folosirea pe acel blestemat carton, pe care l-am îndoit şi l-am aruncat în dulap, împreună cu alte obiecte pe care nu-mi face plăcere să le văd în fiecare zi, a cuvântului *curajoasă*, despre care îţi explicasem că nu simt să mă definească.

6. Serile în discotecă în care am fost exclusă, pentru că eram iubita lui Andrea, şi deci incapabilă să mă frec de oricine de sex masculin care s-ar fi apropiat în zona limitrofă.

7. Telefoanele acasă, care s-au rărit, ba în fond chiar au dispărut, sunatul nostru de seară care era codul nostru, secretul nostru, de fapt ceea ce îţi reproşez este dispariția secretelor noastre.

8. Mesajele pe mobil, grijulii şi cordiale, când între persoanele noastre raporturile au devenit reci şi distante.

9. Examenul meu de bacalaureat la care tu nu ai venit, sigur, pentru că îţi spusesem eu să nu vii, dar era o interdicție ce trebuia încălcată şi tu n-ai înțeles, şi apoi examenul tău de bacalaureat la care a fost invitată şi Agata, şi dedicația finală „prietenelor mele“, cu acel plural neobrăzat la care m-ai constrâns.

10. Ideea că, date fiind experiențele mele trecute, tu te-ai fi putut poziționa mai la stânga, ca să trasezi un nou triunghi scalen. Dar eu urăsc triunghiurile, eu sunt pentru liniile drepte, liniile care leagă două puncte şi sunt mereu drepte.

I-am scris lui Iris, la cererea ei, o listă cu toate răutățile pe care mi le-a făcut în ultimii ani. După ce, scrisă pe hârtie, i-am livrat-o acasă la ea cu bicicleta, au urmat câteva săptămâni de tăcere.

Acum sunt la Andrea acasă, e după-amiază şi e deja întuneric, vilişoarele sunt înghesuite, vopsite în portocaliu şi galben, porțile de intrare sunt automate, marginile gardului viu par nişte umbre, iar noi goi stăm sub aşternutul patului lui Andrea şi ne ascundem, el zice: imaginează-ți că am dispărut, că nimeni nu ne poate găsi, dar că ni se întâmplă să fim împreună; respirația noastră este caldă, trupurile noastre sunt moi, părul roşcat mă tot încurcă, îmi intră în gură şi la subsuoară, îmi cade în ochi şi nu mai văd. Cu toate astea mă gândesc că poate acest spațiu mic şi strâmt al patului, al trupurilor noastre apropiate – zona pubiană, clavicula, degetele de la picioare –, poate fi pe placul tuturor ipostazelor care mă compun, de la cea enervantă la cea bătăuşă, de la cea speriată la cea arogantă, de la cea disperată la cea necioplită.

Mă uit la Andrea de la mică distanță, ştiu că mă interesează defectele lui fizice, le caut de aproape, cum ar fi alunița de pe o nară, o cicatrice pe buză, urechile ascuțite, mărul lui Adam care s-a îngroşat şi se vede când înghite, oasele care uneori sunt prea vizibile, muşchii pe care, neîngrijindu-i, nu sunt în schimb prea vizibili, paloarea pe care o are uneori şi vara, mâinile cu degete lungi ca de femeie, unghiile pe care uneori le taie prea scurt, vocea pe care nu ştie să o ridice nici dacă se înfurie, punctele negre de pe spinare, pielea uscată de pe genunchi. Caut erori tăcute care să-i justifice alegerea, faptul că e aici cu mine.

Camera lui are un pat matrimonial şi un balconaş, cămăşile călcate de mama lui sunt aşezate frumos pe birou, pereții sunt de un albastru uniform ca cerul de septembrie, iar eu trag cu ochiul la universul lui, gâfâind şi strângându-mă lângă trupul lui, pentru a mă camufla, pentru a fi încorporată ca un punct intern de sutură, cum sunt cele ce închid rănile profunde, pe care organismul e constrâns să le absoarbă, încercuindu-le.

Celularul meu vibrează la primirea câtorva mesaje, dar nu le citesc, pentru că în acel moment nu exist, am dispărut, cum zice Andrea, şi nu ne poate nimeni găsi, nici dacă ne strigă pe nume.

Când ies din casa lui am buzele umflate şi picioarele calde, mă uit la telefon şi găsesc mesajul lui Iris care a citit lista mea şi vrea să-şi ceară scuze că mi-a provocat durere şi care mai zice că a lăsat în cutia mea de scrisori zece puncte care, după părerea ei, sunt utile pentru a o lua de la cap.

Eu rămân pe loc în fața bicicletei, sub un felinar cu o lumină intermitentă, şi trăiesc senzația că îi am din nou pe amândoi pentru mine, că i-am cucerit şi i-am păzit în ciuda numeroaselor agresiuni ale unor terți care au făcut tot ce s-a putut ca să ne înstrăineze.

Burta mi-e plină de această certitudine, de această vanitate, urc pe şa şi încep să pedalez, nu pun mâinile pe ghidon şi fredonez o melodie auzită la radio. Pornesc aşa, punct şi de la capăt, voi stinge lumina şi de aici voi dispărea, în câteva clipe, dincolo de ceața aceasta, dincolo de furtună, e o noapte lungă şi limpede, se va termina, dar ceea ce ne sperie e gingăşia.

*

M-am înscris la facultatea de filozofie pentru a-mi face în ciudă, pentru a mă chinui, pentru a-mi fi de rău augur, pentru o nouă provocare, cu diploma mea luată cu punctaj

maxim şi laude, cu părul meu deja foarte lung, cu sprâncenele mele deja decolorate de vară, cu şoldurile tot mai înguste, sânii tot mai nesemnificativi. M-a purtat într-acolo acea parte din mine care trebuie să-i convingă pe alții de propria-mi valoare. Ei spun curs de specializare, medicină, chirurgie, birou, iar eu spun Martin Heidegger.

Era prea simplu să mă înscriu la limbi străine, la litere, la ştiințe politice, trebuia să îmi găsesc un bici, să mă întrec pe mine, să pescuiesc din mare peştele cu cei mai mulți țepi şi să-l înghit cu toată gura. Acum simt între dinți gustul metalic al unei masticații violente şi rămăşițele a ceva rău la gust, pe care nu ştiu dacă să îl scuip în iarbă sau să îl dau de gât cu un chil de oranjadă.

La telefon i-am spus lui Mariano: o să-l studiez pe Marx şi voi şti ce e capitalismul.

El a început să râdă.

Învățatul la mine e compact ca un container fără ferestre, un paralelipiped consistent, o construcție auxiliară pe care nimeni niciodată nu o va transforma într-un palat, din nimic a trebuit să creez noi spații de salvare pentru a susține eforturile intelectului meu. Dar pentru asta a trebuit să-mi stabilesc ritmuri şi scadențe, ritmuri şi date din calendar.

Mi se întâmplă frecvent să învăț în camera mea, care nu a evoluat în nici un fel, ci, dimpotrivă, pe an ce trece devine mai puțin vie, mai impersonală, pare camera a doi copii plecați în vacanță care şi-au lăsat mingea de baschet într-un colț şi pe pat cearşaful şifonat cu meduze şi stele de mare.

Am agățat de perete în fața dulapului orarul cursurilor, lista cu cărțile ce trebuie studiate, lista cu cărțile ce trebuie aprofundate, lista cu cărțile ce trebuie fotocopiate, lista cu cărțile deja fotocopiate, lista cu ceea ce am găsit, lista cu ceea ce nu am găsit, lista cu cele prea lungi pentru a fi fotocopiate şi care vor fi consultate în bibliotecă, lista cu cele de necitit, lista cu cele asupra cărora mi-am vărsat toată furia, lista cu cele cărora le lipsesc nişte pagini, lista paginilor ce lipsesc.

Pentru a învăța, a memora, a înțelege trebuie să scriu, nu există altă modalitate, drept care inund caietele şi carnețelele cu adnotări, puncte de suspensie, fraze pe jumătate, nume străine scrise greşit, săgețele ce unesc datele cu evenimentele, titluri între ghilimele, citate preluate în grabă şi cu mâzgăleli, pentru a ajunge să leg între ele conceptele trebuie să mă concentrez, să fac vid în jurul meu, să îmi storc şi să îmi mulg toate celulele creierului.

Eu mă dedublez, o primă eu este în tren, cealaltă eu e pe bancă în gară, şi plouă, toarnă, de parcă un râu ar fi ieşit din matcă, iar acea eu de pe bancă se adăposteşte cum poate sub streaşina gării, care picură şi curge în ropot, iar acea eu din tren trece chiar atunci pe acolo, trenul nu se opreşte, vrea să treacă peste stație, acea eu de pe bancă rămâne încremenită şi nu ştie cum să să ajungă acasă, în timp ce acea eu din tren se uită la acea eu de pe bancă, fiind atentă mai degrabă la fereastra pe care se scurge apa în şuvoaie, se descarcă două trăsnete, unul loveşte botul trenului şi celălalt coada lui, iar acea eu de pe bancă vede trăsnetele cum ating amândouă trenul în acelaşi moment, dar acea eu din tren? Ce vede acea eu din tren? De o viață acea eu din tren vede lucruri, nici nu mai ştie ce înseamnă să nu vadă din spatele unui geam cum lumea se perindă, în secvențialitatea obişnuită a locurilor în care nu a pus niciodată piciorul, dar care îi sunt familiare când le vede apărând şi dispărând.

În timp ce mă gândeam la toate acestea, se iscă un cor de voci din salon, mama şi

gemenii vorbesc aprins, iar tata parcă măcăne, intervenind ca într-un contrapunct de icnete intermitente, nu mă prind dacă se ceartă sau sunt incredibil de fericiți, dar îmi imaginez mai degrabă prima variantă, pentru că fericirea incredibilă nu a locuit niciodată la noi la etajul doi.

Ies nervoasă din camera mea, pentru că m-au întrerupt şi pentru că a studia fizica ce era cunoscută filozofilor mi se pare o bătaie de joc, fiindcă eu n-am ales filozofia ca să mă ocup de fizică, şi cu atât mai puțin de versiunea ei redusă, cu acele câteva idei de bază, ca într-un mic manual de rezumate de fizică pentru bietele minți neputincioase, şi atunci ies din cameră şi strig: Eu învăț teoria relativității a lui Einstein, aşa că fiți buni…

După care amuțesc, pe masa din bucătărie e un obiect negru cu un ecran plat, are găuri pentru priză şi pentru antenă, are un buton pentru a fi aprins şi stins.

Doamna Festa voia să-l arunce, îmi comunică mama ca pentru a justifica acea apariție, acea monstruozitate, pasul cedat firescului la care nimeni dintre noi nu se aştepta.

Tata îşi mişcă scaunul în sus şi în jos, îl tot loveşte de masă, ale cărei picioare subțiri tremură de la izbitură, freamătă şi se agită, întrucât ceea ce se întâmplă în bucătărie este sarabanda vieții lui, este schimbarea epocală pe care nu îndrăznea să o ceară şi binecuvântarea pe care nici un sfânt nu i-o dăduse până acum.

Gemenii au deja telecomanda în mână, se uită la ea şi îi studiază funcțiile, e un televizor vechi, să tot aibă mai bine de cinci ani, pentru ceilalți e de dat la gunoi, pentru noi e mană cerească.

Nu spun nimic şi rămân departe de masă, nu e prima oară când văd un televizor, atâtea am văzut prin casele celorlalți, la atâtea m-am uitat pe furiş în magazinele de electrocasnice, la atâtea agățate la înălțime m-am zgâit prin taverne şi baruri, atâtea am admirat, detestat, adorat, uitat şi dorit.

Faptul că nu aveam televizor era şi nenorocirea, dar şi ciudățenia noastră, puteam s-o spunem în gura mare şi să facem pe insolenții: eu nu am aşa ceva, eu despre acest lucru nu am cunoştință, eu n-am habar despre ce vorbiți.

Am fost atât de mult timp la periferia oricărui dialog, am tras din greu să recuperăm cât de cât din sensul conversațiilor celorlalți despre ceva care pentru noi era de neatins, era imposibil; chiar aşa, noi am trecut prin experiența imposibilului, pentru că un lucru ori îl ai, ori nu-l ai, ori îl poți atinge, adula, şterge de praf, strica, ori nu poți, şi acest „a nu avea“ a fost mereu avanpostul meu.

Dezinvoltura cu care mama ne comunică această abatere de la regulile ei, şi anume accesul la lucrurile de prisos şi nedrepte, mă zăpăceşte şi, ca o păpuşă cu cârlionți şi rochiță de dantelă, mă aşez la masă, în timp ce ei se agită, tata face poc-poc cu scaunul lui lovindu-l de piciorul mesei, iar bucătăria toată devine o gaură neagră care ne înghite, nemaiavând scăpare în fața câmpului ei gravitațional.

După câteva intervenții manuale, un şir de înjurături, deplasarea mobilelor în căutarea unei găuri în care să introducem firul de la antenă, remodelarea nevoilor noastre şi crearea unui mic altar, televizorul este aşezat în salon lipit de perete, pe două cutii pentru fructe pe care mama le foloseşte mai ales pentru cartofi şi ceapă şi pe care acum, cu gesturi rapide, le-a legat între ele cu o sârmă şi le şi vede decorate cu floricele aplicate cu lipici.

Gemenii se aşază pe canapea şi au ochii mari, plini de emoție, tata se desprinde în fine

de la masă şi trece dincolo, şi, ca să se orienteze mai bine, trasează un semicerc pe jos, iar mama stă pe unul din braţele divanului care e mic, nu a fost niciodată gândit să ne poată primi pe toţi, nici nu aveam vreun motiv să ocupăm acea zonă a casei simultan, de vreme ce lipit de perete nu era nimic de văzut, iar între noi sunt prea puţine de discutat.

Televizorul se aprinde şi începem şi noi să captăm programele şi să ne scădem nivelul imunitar, eu rămân aşezată la masa din bucătărie şi prin uşa deschisă văd cele patru cefe cum se unduiesc şi cum li se întind gâturile, le ascult comentariile, ascult cum încep să se certe pentru că sunt deja în dezacord, şi cum din vina unui tragic destin părerile lor contrare sfârşesc prin a fi reflectate pe ecran.

În scurtă vreme discută despre discuţiile altora, şi discută despre cât de util sau nu e să discute despre asta, şi discută despre faptul că după jumătate de oră de televizor deja discută şi discută despre prezenţa televizorului şi discută despre absenţa televizorului, despre cât sunt ei de neobişnuiţi să se uite în linişte la programele naţionale.

Eu mă ridic, dar nimeni nu bagă de seamă, mi-e foame, dar cine ştie când va fi cina, mă întorc în camera mea şi mă uit la foaia pe care am desenat un tren, mă uit la punctul A al primului fulger şi la punctul B al celui de-al doilea şi la săgeata care reprezintă deplasarea trenului, apoi la punctul M care sunt eu – eu în tren, eu pe bancă – şi ştiu cu siguranţă că acea eu din tren este cea în pericol de moarte, pentru că dacă un tren este lovit de două trăsnete cu siguranţă nu ajunge la destinaţie.

*

Într-o după-amiază de iunie cobor până la lac ducând cu mine cărţile – cercul hermeneutic, scepticismul lui Montaigne, procesul lui Galilei –, pregătesc trei sau patru examene odată, echivalări, examene în presesiune, lucrări scrise de predat, briza lacului nu are gust, îmi scald picioarele de pe mal.

S-au terminat lunile de vacanţă din liceu când ne stropeam, cu lungile lor după-amiezi şi cu orele tihnite ale prânzului, acum sunt prinsă ca într-o cuşcă în această nouă ieşire în natură, atât de scurtă că îmi pare fulgerătoare, insuficientă. Vara s-a micşorat, la ora amurgului lacul pare un tigru, lumina se frânge în dungi galbene şi negre acolo unde soarele apune, în timp ce pe malul celălalt se aşterne noaptea. Când îmi iau cărţile cu mine şi mă aşez pe plajă lângă vechiul burg, privesc cerul dinspre mal şi văd lumina cum treptat dispare dintre case şi chiar şi când nu sunt nori o pâclă se adună acoperind totul.

Privesc în spate ca să mă întorc la prosopul meu şi văd o fată la câţiva metri de mine, mă priveşte şi are un căţel de talie mică în lesă. Lesa este albastră, ea în galben, se apropie cu un surâs luminos şi se prezintă: mă cheamă Elena.

Am mai văzut-o prin comună, de la distanţă, mi s-a părut întotdeauna cumpătată, la locul ei, înconjurată de prietene. Chiar dacă nimeni nu ne-a făcut cunoştinţă, eu tot ştiu câte ceva despre ea: la ce liceu a fost, câţi iubiţi a avut, ştiu şi despre seara aia când a băut cam mult şi s-a dus la Cigni, discoteca din Viterbo, şi când dansând rochiţa neagră i-a alunecat de pe sânul ei mare şi mai mulţi jură că i-au văzut sfârcul stâng.

Îmi spun numele cu voce joasă, n-am nici un chef de conversaţii, pentru că gândurile mele sunt orientate către studiu, lacul ar fi trebuit să-mi fie un aliat, nu o sursă de

distragere a atenției, în mijlocul săptămânii nici măcar vara nu sunt prea mulți la scăldat, iar în locul în care ne aflăm noi, în curba malului, sunt şi mai puțini.

Elena îmi răspunde că ştie cine sunt, m-a văzut ieşind mereu cu prietena aia a mea care pare o actriță, eu îi spun că se numeşte Iris. Şi uite aşa Elena se aşază pe prosopul meu, îi dă drumul câinelui, care se duce spre apă şi amuşină pietrele, şi se pune pe sporovăit, să-mi spună multe lucruri despre ea, unde locuieşte, cum de nu ne-a făcut nimeni cunoştință, crede că viețile noastre s-au atins uşor una de cealaltă, face o înşiruire de coincidențe, învață ca să devină jurnalistă pe probleme de modă, dar nu ştie dacă va lua note bune, citeşte cărți de aventuri, îi place să călătorească, a făcut balet de mică, dar are picioare strâmbe şi nu îşi ține bine echilibrul.

Nu mă interesează nimic din ce îmi spui, aş vrea să-mi scot cărțile, să reiau totul din punctul în care mi-am părăsit raționamentele, mă căinez că am ieşit din casă, ar fi trebuit să mă încui cu cheia în camera mea şi să pun ventilatorul lângă birou.

Ea vădeşte un entuziasm ieşit din comun pentru acea întâlnire întâmplătoare pe care nu reuşesc nici să-l pricep, nici să-l plasez în vreun loc, se arată politicoasă, dezinvoltă, în nici un caz neîncrezătoare, se pricepe să glumească şi o găsesc foarte frumoasă, are picioare bronzate, dar nu foarte lungi, sâni mari şi talie subțire, de aproape îmi dau seama că are părul vopsit, ea de altfel îmi mărturiseşte că maică-sa e coafeză şi mă invită să o caut, are salonul lângă biserica San Francesco, eu îi răspund că pe mine mă tunde mama, nu o face ca meserie, ci pentru că trebuie să o facă.

Elena atunci îmi propune să trec totuşi pe acolo, poate să-mi pună o ojă semipermanentă – neagră, argintie, cenuşiu, chiar că sunt o tipă de cenuşiu – din partea casei, după care am putea să bem ceva împreună la ora aperitivului.

Eu răspund că nu ştiu, să vedem, că nu dau o atenție deosebită nici ojei, nici vinului care pişcă la limbă.

Facem totuşi schimb de numere de telefon şi mă lasă să învăț, se ridică, îşi scutură cu mâna rochița cu buline şi îşi cheamă câinele, care se numeşte Gin, îmi zice: Gin de la gin tonic, şi surâde, o văd cum se îndepărtează mişcându-şi şoldurile, Gin e din nou în lesă, iar ei sunt din nou în galben şi albastru.

Din ziua aceea Elena îmi scrie adesea, nu e sufocantă, nu mă irită, dar e constantă, zice că poate să treacă să mă ia cu maşina ei albă şi nouă-nouță, asemănătoare cu un taxi de oraş, că ar fi frumos să mergem la mare la Fregene, că ea ştie pe lac un club de ambarcațiuni cu vele unde nu merge nimeni niciodată şi apa e curată, acolo sunt bărci şi iarba de pe pajişte e mereu tunsă, a citit o rețetă online şi i-ar plăcea grozav să facă ea acasă ketchupul în care să înmuiem cartofii prăjiți şi nachos.

Toată atenția ei mă face în scurtă vreme să mă simt prețioasă, după mulți ani în care am suferit de prea puțina considerație din partea lui Iris, drept care mă las ademenită fără prea multe scrupule în toate aceste inițiative ale ei, şi astfel iată-mă lăsând la o parte cărțile pentru câteva ore şi bând un cocktail Margarita pe plajă, mă prefac că ştiu să gătesc şi improvizez un sos guacamole, mă uit la televizor cu tatăl ei, care e avocat şi culturist, şi cu fratele ei mai mic, care iubeşte muntele şi ştie să fotografieze capre alpine şi capre negre.

Vedem împreună *Mic dejun la Tiffany* şi *Sabrina*, filmele ei preferate, iar într-o seară dormim amândouă în patul ei, în camera ei, pe pereții căreia sunt agățate afişe de modă în

alb şi negru, decupaje cu Cindy Crawford, Naomi Campbell şi zgârie-norii din New York, marele ei vis e să locuiască în Manhattan, sau în California sau Hollywood, adică tot ce e pe malul unei ape, zice că în SUA cheiurile se numesc *piers* şi sunt extrem de lungi, nu ca al nostru, care e scurt şi alunecos şi nu e bun la nimic, americanii lângă acele *piers* au construit Luna Park, iar plajele lor sunt aşa de late, că poţi să joci şi tenis.

Când stăm întinse pe şezlongurile în dungi ale acelui club de navigație, sorbind din oranjadă, îi povestesc câte ceva despre mine, despre casa mea sufocantă şi dăunătoare, o casă care roade toate lucrurile şi toate persoanele, o casă asasină, despre mama mea şi tatăl meu, despre cât îmi lipseşte fratele meu, despre prezența ursului roz, pe care Iris l-a poreclit Babol, ca pe gumele pe care le mestecam când eram puştoaice, despre gemeni şi despre generozitatea lor de nelecuit.

Reuşesc să alcătuiesc fraze închegate şi declarații legate de Andrea, în linii mari mă plâng de trecutul nostru, laud prezentul, încerc pentru prima oară să formulez cu voce tare acel ceva în care am trăit până acuma, nu ajung până la povestea cu farurile stinse cu Cristiano, ci navighez circumspect printre evenimente, încercând să par interesantă şi misterioasă, spun adesea o, dacă ai şti câte am făcut, sau dar să lăsăm asta, eu uneori îmi pierd capul şi îmi iert cu adevărat acest cap fără minte. Astfel pare dintr-odată şi normal, şi plauzibil ca eu să fiu puțintel mărul cel putred, puțintel fata cu ochi greu de descifrat, chestia asta mă face tulburătoare şi dificilă.

În cele din urmă mai spun că şi eu aş dori că am un loc îndepărtat în care să trăiesc, cum ar fi Congo, sau Japonia, sau Polinezia şi că nici mie nu mi-ar displăcea un mic dejun în fața unei vitrine cu bijuterii, acea ocazie de a poposi în fața ei şi de a mă uita lung la coliere şi cercei pe care nu îi pot avea.

Devine atât de intim şi natural faptul de a-mi petrece timpul cu Elena, încât ea pare să fi venit în viața mea încă din timpul copilăriei mele şi să fi viețuit întotdeauna prin preajmă, în toate zilele, cu ea se materializează evenimente care mai înainte erau de negândit. Elena găseşte soluții infinite pentru a se distra, plătind însă cât mai puțin, nu se plânge niciodată dacă trebuie să car după mine cărți şi să învăț şi a instituit deja nişte ritualuri ale noastre, ca de pildă cel de a merge cu maşina să vedem apusul pe lac când ne întoarcem de la mare, acel apus care e mereu un sfârşit, acea apă în care soarele nu se poate arunca, dar în care îşi poate doar oglindi razele muribunde.

Noi spunem: Salut soare, adio soare; şi ne pufneşte râsul.

Iris nu e fericită de această nouă cunoştință a mea, îmi tot spune să n-am încredere, iar eu cred că spune aşa din gelozie sau din remuşcare, pentru că acum, când nu mă mai vede singură sau ca o a treia persoană în plus, se teme că eu aş prefera pe alta în locul ei, iar această nouă putere, capacitatea mea de a-i face în ciudă şi de a-i ofili speranțele mă electrizează şi mă face să jubilez: viața se roteşte, viața îți dă înapoi ceea ce cultivi, ceea ce greşeşti.

Elena n-are un iubit, dar s-a despărțit de curând după o istorie lungă de aproape şase ani şi ține să-mi povestească cam totul despre Alessio, fosta ei iubire, de la culoarea părului, la cât de des se ştergea pe burtă cu cearşaful după o partidă de amor, şi atunci şi eu vorbesc despre trupuri şi despre despărțiri şi despre peripeții amoroase, iar acest lucru îmi iese cu o neobişnuită, incredibilă simplitate, se întâmplă, şi pur şi simplu povestesc

acest lucru.

Sesiunea de examene trece şi eu reuşesc să nu rămân în urmă, am luat de două ori treizeci, un douăzeci şi opt şi un douăzeci şi cinci care m-a făcut să plâng, am smuls atunci două caiete şi mi-a trecut prin cap să devorez înghiţitură după înghiţitură patru pachete de fotocopii, pentru că învăţasem, îmi dădusem silinţa, ca o cucuvea, ca un jder, ca un animal care tot dă târcoale în timpul nopţii pentru a supravieţui.

În schimb Elena a dat doar un examen şi pare încântată că poate să se bucure de viitoarele luni fără griji, mă convinge să sărbătorim şi zice să-l aduc şi pe Andrea şi pe alţi prieteni de-ai lui, eu sunt de acord, hotărâtă să dau uitării învăţatul şi caietele mele de notiţe pentru cel puţin o lună, şi iată cum ia naştere un alt grup de vacanţă, care apare de nu ştii unde şi cine ştie când va dispărea, ca o nouă cometă.

Pentru a mă mândri cu recenta mea prietenă o invit şi pe Iris la această sărbătorire şi ne dăm întâlnire în faţa unei construcţii unde s-au strâns şezlongurile şi umbrelele, avem trei sticle de vin alb şi cald şi avem şi muzică, graţie boxelor dintr-o maşină cu ferestrele lăsate, iar eu beau, beau şi râd şi mă sprijin de Elena cu ostentaţie dulceagă, şi cu şarjate mişcări afectuoase o trag după mine să facem o baie. Andrea se aruncă împreună cu noi, şi apoi şi alţii îl urmează. Iris rămâne pe mal cu părul uscat, cu mutra lungă, ca de corb.

Acea tristeţe a sa e motiv de euforie pentru mine, ţopăi în apă şi îmi despletesc părul, îl scutur, am coapse puternice, gambele-mi sunt delicate, în contrast cu paloarea feţei, coama mea roşie pare o pată de sânge pe fondul cerului, port în artere toată această neaşteptată frumuseţe, bucuria de a fi obţinut tot ce doream, fără ca măcar să fiu nevoită să mă zvârcolesc, să lovesc, să înghiontesc sau să dau din coate, acum am cu adevărat ceva cu care să mă mândresc şi siguranţa că eu plac, plac mult oricărei persoane care m-ar privi.

Râd fericită şi cherchelită, mă urc în braţele lui Andrea şi îl sărut în apă, pare un şarpe, şi eu o caracatiţă, muzica e uşoară, dar răsună în văzduh, iar cei care trec cu scuterul pe şosea claxonează ca pentru a ne spune că bine facem, că suntem grozavi, şi liberi, şi maturi.

Acum simt că am crescut ca un aluat plămădit ce a stat acoperit de un ştergar, am dospit, am încorporat aer, mă înfoi trufaşă de succesele mele: examenele au trecut, Andrea mă iubeşte – sigur că mă iubeşte –, Iris s-a căit de acel termen *curajoasă*, de acele zece motive pentru care poate fi duşmănită, Elena e un proiectil lansat, elanul spre viitor, este evident că acum pot face şi pot fi ce vreau.

Imit din gâtlej strigătul unei păsări de baltă, mimez înfăţişarea unei specii ocrotite, mă mişc ca o anghilă, îmi închipui că am picioarele palmate ale pescăruşilor, îmi ţin respiraţia şi fac o tumbă sub apă, a trebuit să trag din greu şi să distrug, dar iată-mă în fine: beatitudinea mi se cuvine şi mie.

Sorb o gură de apă din lac şi îmi vine să râd: e dulce, parcă e zahăr, apa asta, băltoaca asta are gustul cireşelor, al dulceţii de clementine, al bezelelor pufoase, apa lacului e mereu dulce, urlu eu din toţi bojocii.

Şi încă o dată: apa lacului e mereu dulce.

Urlu eu din toţi bojocii.

*

Cristia', am nevoie să mă ajuți. Trebuie să vii să mă iei, adu două căşti integrale şi două canistre de benzină, acoperă plăcuța scuterului.

Închid apelul, şi mâna îmi tremură, îmi joacă, dacă aş ține între degete o ceaşcă de cafea aş da-o pe jos. Sunt în chiloți, respir sacadat, mă uit la picioare, şi astea se mişcă, vibrează, iau un sutien negru de dantelă, mi-l prind pe burtă şi apoi îl răsucesc, aranjând cupele, strâng sânii şi aranjez bretelele, îmi trag pe mine blugii negri de pe scaun şi tenişii, caut o bluză de trening, dar văd dublu, văd triplu.

Au trecut cinci ore şi nu mi-am găsit liniştea, nu pot sta nici pe scaun, nici sprijinită de perete, am făcut deja pipi de zece ori şi am pierdut lichid care nu era în exces, mă topesc.

Telefonul mi-a venit pe când mâncam un măr în pijama, îl cojeam cu atenție, țineam cuțitul cu precauție să nu mă tai şi îndepărtam coaja fructului fără să-mi iau ochii de la el.

Cineva la telefon a râs, dar n-am putut recunoaşte al cui e râsetul sau glasul, mi-a spus doar că Andrea a făcut ceva, vrei să ştii ce?

Am răspuns că nu şi am închis, era un număr necunoscut, după puțin mi-a ajuns un mesaj de la Andrea: Scuză-mă, te rog, nu s-a întâmplat nimic, îți jur, venisem pentru o cafea.

M-am uitat şi m-am tot uitat la vechiul, onestul, indestructibilul meu Motorola şi am sperat că explodează cu toate mesajele, rubricile, marcajele lunilor şi săptămânilor din el.

M-au mai sunat o dată de pe număr privat şi atunci am răspuns: Iubitul tău se vede cu prietena ta, suntem în fața casei ei, el e înăuntru şi e deja a treia oară când sunăm la interfon, nu vrea să iasă.

Eu am dat din cap în stânga şi în dreapta, scuturând de pe mine imposibilul, am auzit din nou cum râd – cum râd, râd, râd de mine –, după care au închis.

L-am sunat pe Andrea, dar nu mi-a răspuns, l-am sunat a doua oară şi nu mi-a răspuns, l-am sunat de trei, patru, cinci ori şi nu mi-a răspuns; atunci am căutat în rubrica de numere şi am sunat-o pe Iris.

Andrea e cu tine? am întrebat-o pe loc.

Cu mine? Nu, sunt la bunica, la Monterosi, de ce? Ce s-a întâmplat?

Mi s-a spus că Andrea e acasă la o prietenă.

Nu la mine.

Am auzit în fundal zgomotele dintr-o bucătărie, televizorul aprins, telejurnalul regional, zdrăngănitul farfuriilor în chiuvetă şi am închis.

M-am simțit sufocată, prinsă de gât cu un harpon, pe punctul de a-mi pierde simțurile şi percepțiile, am început să mă foiesc prin cameră de colo-colo, am deschis fereastra, pe afară treceau maşinile, câinii în lesă erau scoşi la plimbarea de seară, puteam vedea pomul din care Ursu m-a ajutat să desprind creanga.

Am încercat din nou să dau de Andrea şi el a răspuns agitat, a îndrugat chestii neadevărate, regrete, reconstrucții, informații târzii, a zis că a fost din pură întâmplare, că ei se simțeau apropiați, dar era o pură amiciție, şi că în seara aia nu ştie cum cineva l-a urmărit până acolo, el voia doar să stea de vorbă.

I-am spus: N-am înțeles despre ce vorbeşti.

El a spus că în seara aia casa Elenei era goală şi voiau să vorbească, după care ceva s-a schimbat, dar el voia să-mi spună, el ştia că nu era în ordine, şi acum e disperat, a zis exact aşa, *disperat*, şi în minutul acela eu m-am trezit, am holbat ochii la cameră şi la mine, am închis telefonul.

Deschid uşa şifonierului şi bag mâna în partea plină cu tot felul de fleacuri şi prostii, haine descusute, ciorapi desperecheați, rigle, echere, caiete uzate, racheta din gimnaziu, cartonul de la majorat şi îl găsesc, îl înhaț şi îl trag afară.

Scutur o dată, de două, de trei ori tricoul cu S de la Superman şi pe urmă mi-l trag peste cap, reuşesc să îmi vâr şi brațele, dau şi de hanoracul negru şi îl îmbrac, închei fermoarul până sus şi trag gluga pe ochi, ascunzându-mi părul.

Îi spun mamei că plec şi ea răspunde: pleci mai tot timpul; în seara asta nu o să te duci niciunde; eu sunt deja pe scări şi cobor în stradă.

Nu mai ştie cum să mă convingă retezându-mi câte ceva, nu are puterea de a-mi sustrage nimic, nu îmi poate lega mâinile la spate dacă nu le folosesc cum trebuie, nu îmi poate lua farfuria de mâncare de la cină dacă nu o ascult, nu îmi poate lăsa chiloții murdari dacă mă întorc târziu seara, eu am făcut ce mi-a cerut: am rămas cu ea şi am învățat, am învățat până am leşinat. Aş vrea să-i urlu: S-au încheiat vremurile alea, mamă, când tu puteai să decizi dacă o să ies afară sau nu, când tu stăteai în uşa casei, iar eu şi Mariano alergam în curtea de ciment, unde nu mai erau seringi şi de unde îndepărtaseşi gândacii şi bolile. Eu năpârlesc precum şarpele la soare, mă lepăd de inocență ca de o piele moartă, dar ea rămâne egală cu sine însăşi, de parcă ar fi sculptată în marmura maternității sale.

Cristiano şi-a strecurat o cască pe braț şi ține în echilibru două canistre la picioare, pe scuter, eu mă apropii, iau casca, mi-o pun pe cap şi trag în jos viziera.

Lui nu îi trebuie să pună întrebări: cinci ore sunt un timp suficient pentru urbea noastră, cu toții ştiu deja tot ce e de ştiut. Cristiano nu îmi contestă modul meu scelerat de a acționa pentru că îl găseşte adecvat, şi de aceea l-am chemat pe el, pentru că el ştie ce e just de făcut.

Iau una dintre canistrele umplute de el la benzinărie şi după ce m-am urcat în spatele lui o țin strâns lipită între noi, şi uite aşa, cu ele în brațe şi între picioare, o luăm din loc.

Eu îi urlu pe ce stradă trebuie să ajungă, şi el conduce gonind contra unui cronometru care nu ticăie de fapt decât în capul lui şi al meu.

Strada e pustie, a trecut de ceva vreme ora cinei, în fața duplexului lui Andrea Coletta sunt doar maşinile parcate, eu cobor, o văd pe a lui cu numărul AZ, cu antena radioului, cu scaunele cu tapițerie verzuie, e o maşină diferită de cea a tatălui său, cea asupra căreia mi-am vărsat eu furia prima oară, acum cea care mă aşteaptă e chiar maşina lui, mijlocul lui privat de deplasare, mândru de boxe şi de sistemul de aer condiționat. Între timp Cristiano îşi lasă scuterul după colț şi se uită ce umbre trec pe sub stâlpii de lumină. Avem încă amândoi căştile pe cap şi câte o canistră în mână, pe care o strângem cu plăcere şi implicare, el mă priveşte ca pentru a mă întreba dacă sunt sigură, dacă trebuie să continue, eu dau din cap că da, începem pasul în doi, scena principală, lovitura de teatru.

Atunci deschid canistra scoțându-i dopul negru şi mă uit cu jind la formele şi dimensiunile ce mă înconjoară şi la acele detestabilele volume şi arunc benzina peste

cauciucuri şi portbagaj, ca şi când ar fi picioarele, braţele şi coloana vertebrală ale duşmanului meu. Cristiano e pe punctul de a face acelaşi lucru, dar eu îi fac semn către celelalte maşini, sunt cel puţin cinci la rând, el aprobă, i se pare o idee foarte bună, o singură maşină face doar zgomot, dar cinci creează panică şi groază, deci purcede şi el. Le udăm straşnic pe toate cinci, înmuiate mai bine decât pişcoturile, decât pandişpanul, decât bureţii sub duş, şi pe parbriz, şi pe ştergătoare, şi pe faruri, şi pe ferestre.

Eu respir puternic sub cască, înghit furie, toată furia pe care am ţinut-o ascunsă, cea pe care am travestit-o în ocaziile importante, cea pe care am admirat-o dansând de la distanţă, cea pe care mi-au interzis-o, dar care îmi aparţine şi pe care vreau să o cultiv, îmi simt gâtul împovărat, mâinile calde şi dureroase. Aruncăm canistrele în apropierea maşinilor, iar Cristiano scoate din buzunar o cutie de chibrituri lungi şi albastre în vârf, aprinde cinci şi trei mi le dă mie.

Mă uit fix la cele trei capete de foc care se consumă sub ochii mei şi îmi amintesc de mesajul de Anul Nou – mă gândesc la tine – şi la eşti frumoasă îmbrăcată în alb şi apoi noi nu suntem, nimeni nu ne poate găsi aici dedesubt, mirosul aşternutului, al loţiunii de după bărbierit, al prezervativelor de pe noptieră şi prosopul prins în brâu, uşa vestiarului care se deschide din nou, Andrea ieşind, Carlotta zicând iată-mă, am venit, iar eu sunt udă fleaşcă, curg şiroaiele pe mine de apă, de sudoare, de izolare.

Arunc pe rând chibriturile peste maşini, benzina se aprinde, fumul combustiei se ridică îndată.

Cristiano ţipă la mine să o ştergem cât mai iute şi urcă pe scuter. Îmi urlă în dialect: Trebuie să ne cărăm.

Iar eu stau nemişcată în faţa maşinilor în flăcări, pentru că scena asta mă fascinează şi tot ceea ce strică, sfârtecă, desface, zdrobeşte, sleieşte e ca un basm pentru mine. Aceasta este superputerea mea de acum: să mă uit la obiecte, la case, la persoane în timp ce suferă.

*

Am ochii larg deschişi, am ochii plini de neîndurare, pedalez de-a lungul tuturor curbelor drumului, trec pe lângă pereţii a ceea ce cu multă vreme în urmă fusese un vulcan, pentru că de fapt acest lucru este lacul nostru: rezultatul unei implozii.

Soarele a apus, şi îmi lipseşte un far la bicicletă, drumul nu e suficient iluminat şi trebuie să mă bazez pe ceea ce îmi amintesc şi pe luminile din curtea caselor, nu fac semn cu mâna dreaptă, ci cotesc direct, o iau pe o străduţă ce duce la Promenada Muzelor de pe malul lacului, acolo unde sunt localurile şi partea amenajată, acolo unde mi-am petrecut prima vară cu Iris, şi seara în care l-am cunoscut pe Cristiano la discotecă, şi am sărbătorit încheierea examenelor acum câteva luni, când eram ameţită rău şi credeam că numai minuni mi se vor întâmpla.

După care virez iar la dreapta, unde drumul devine strâmt şi se mai vede doar o construcţie estivală, acum închisă, întrezăresc o structură de lemn pe plaja albastru-violacee şi foişorul de strajă al salvamarului, acum nefuncţional, pentru că lemnul a putrezit şi dacă te urci pe scară rişti să se dărâme.

Observ şi maşina albă ca un taxi de oraş şi atunci mă opresc şi îmi trântesc bicicleta

de gardul de sârmă al barului care are acum obloanele trase.

Elena stă pe plajă, luminată doar de strălucirea lunii şi de un felinar foarte slab, nu mai e nimeni prin preajmă.

Am primit un lung mesaj de la ea acum câteva ore în care povestea peripețiile inimii ei sfâşiate şi lupta ei împotriva proprie-i voințe şi o serie de justificări aproximative, propunea un loc unde să ne vedem şi o oră şi mă ruga să vin pentru o ultimă întâlnire a noastră, pentru că doar față în față ar fi putut să se explice. Punctuația ei era însă plină de greşeli, erau majuscule folosite la întâmplare, accente în loc de apostrofuri, grafia cu *k* unde ar fi trebuit să scrie *ch*, şi aceste neglijențe m-au iritat până în măduva oaselor, n-a avut nici măcar grija de a-şi reciti mesajul, şi-a vomitat acolo nişte scuze jalnice, nişte chițăituri de şoricel, fără să-i pese să facă acest lucru cu demnitate, măcar cu respectul cuvenit cuvintelor.

Când mă vede, se ridică repede şi observ pe fața ei dezorientarea unuia care se trezeşte față în față cu un necunoscut, eu merg către ea cu paşi lungi, adidaşii mi se afundă în nisip.

Elena îşi ia un aer de om ce se căieşte şi cască la mine nişte ochi inocenți, spunând că această eroare nu era prevăzută şi că pur şi simplu s-a întâmplat, aşa cum se întâmplă cu unele zile mai proaste, cu ghivecele de flori, cu fluturii pe streaşină, cu sâmburii de piersică, un accident dintre atâtea de pe planeta noastră suprapopulată şi vlăguită.

Zice că a fost o săptămână cumplită pentru ea, că a plâns în fiecare noapte – eu nu am plâns deloc, nici măcar o noapte, sau o jumătate, sau un sfert de noapte – şi apoi a mai venit şi acea nenorocire pe strada unde locuieşte Andrea, au ars şi pomii prin grădini, era un fum înfiorător de negru până şi în dimineața următoare, care încă se ridica din caroseriile maşinilor, s-au afumat toți pereții de tuf, iar geamurile au explodat, toată strada e un cimitir de tablă şi se simte puternic mirosul de stofă, plastic şi de răşină arsă.

Eu dau din cap ca şi cum aş percepe dimensiunile acestui prăpăd, care fireşte că o fi adus cu sine daune, şi frământări, şi greutăți, iar ideea mă mulțumeşte şi mă mângâie, pentru că nu era un gest destinat să ierte, să îndulcească sau să aducă gingăşie; mă încântă de-a dreptul această lume devastată de flăcări.

Cele două veşti au circulat aproape simultan, cam ca două doze de venin injectate la mică distanță, mai întâi faptul că Andrea m-a înşelat, şi apoi rugul din zona Residenza Claudia, unde vilişoarele sunt foarte apropiate unele de altele, iar grădinile au doar spațiu pentru florile de bougainvillea şi pentru măslini. Acum lumea nici nu vorbeşte de altceva, se tăvăleşte printre ipoteze şi intrigi de tot felul, înoată în nămolul acestei băltoace fără greieri şi fără broaşte, se ia la întrecere cine o să ghicească mai întâi, cine are mai multe detalii de furnizat plebei: suntem întinşi pe pământ, iar ei sunt câinii, vor carne proaspătă, au început să ne mănânce din vârfurile coatelor.

Elena nu are curajul să întrebe dacă eu am fost aceea, pentru că nu are instrumentele suficiente să înțeleagă cum şi cu cine, nu ştie să întregească acel puzzle al umorilor mele, al momentelor mele schizoide, al reacțiilor mele exagerate, imprevizibile, şi totuşi cadențate, drept care face ca situația să se înrăutățească începând să vorbească despre noi.

Povesteşte că ei îi place foarte mult de Andrea, că e îndrăgostită de el, că ține să explice forța acestei iubiri, pentru că altfel schimbarea ei de atitudine nu s-ar înțelege şi

totul s-ar reduce la o simplă potlogărie, un gest nechibzuit, dar când e vorba despre dragoste, n-ai ce spune, orice acțiune este îngăduită, orice acțiune este pură poezie.

Cunoaşterea lor îndelungată, care a început cu nici măcar două luni în urmă, a scormonit înăuntrul ei până în rărunchi, şi a încolțit senzația că îşi aparțin reciproc, şi a fost monstruos şi sfâşietor să trebuiască să se abțină să răspundă chemării sentimentului, nu sunt sigură că a spus chiar chemarea sentimentului, şi de aceea o întreb.

Chemarea cui?

A sentimentului.

În continuare dau din cap aprobator, spunând da, da şi cu capul, şi cu bărbia, particip cu tot corpul la mărturisirea ei.

Cristiano cu ani în urmă mi-a spus o poveste despre lacul nostru: pe vremuri, în mijlocul lui se înălța o cetate înfloritoare numită Sabazia, cu un comerț foarte viu, cu o agricultură care pe pământurile din jur nu cunoscuse nici secetă, nici primejdii, era belşug în târguri şi de-a lungul drumurilor, dar oamenii erau haini, veninoşi, acri, nimeni nu era înzestrat cu calități. Astfel că cetatea şi locuitorii ei au fost pedepsiți de Dumnezeu, care a trimis ploaie cu găleata asupra caselor lor, asupra zidurilor, grădinilor, rufelor întinse la uscat, cotețelor de porci, grajdurilor cailor, şi a tot turnat şi turnat încât întreaga Sabazia a fost cufundată în apă. Doar o copilă s-a salvat, pentru că un tânăr misterios a sfătuit-o să fugă cu el. Fata i-a cerut iertare lui Dumnezeu şi s-a refugiat într-o biserică, departe de cetate, unde a făgăduit că va fi pe veci o făptură vrednică şi sfântă.

Mă uit la lac, îmi pare întunecat şi nemişcat, nu scoate nici un sunet, pare a fi pe moarte, cufundat într-un somn nefiresc.

Am pierdut ce îmi spunea Elena, care acum a început să plângă, o văd că scoate un şervețel deja folosit din buzunar şi îşi tamponează genele, după care mai spune, după nişte fraze pe care nu i le-am auzit, că pentru ea sunt o persoană dragă şi vitală şi că nu prevăzuse că o să facă ceea ce a făcut.

S-a întâmplat, zic eu, lăsând să se înțeleagă că am înțeles totul, că o ascult, că sunt aici.

Ea mă aprobă din cap, mă priveşte: Exact, răspunde ea, ca şi cum toată această evidență ar fi fost şi scrisă, toate se aşază, toate au un început şi un sfârşit.

Îmi este clar, abia acum cu o absolută certitudine, că în mijlocul lacului nu e nici o cetate Sabazia, aşa cum nu e nici o iesle a lui Cristos sub debarcader, cum nu e nici o stafie la Castelul Odescalchi şi nici o vrăjitoare ce se învârte printre dunele de nisip când soarele apune, toate aceste ținuturi trăiesc din false narațiuni ulterioare, au creat o mitologie a lor legată de bolovani şi pietre vulcanice, pentru că prin aceste legende urmăreau să-i exorcizeze pe brute şi ticăloşi, să-i pedepsească, să le spele păcatele, dar simplele basme nu sunt suficiente, nu povestesc toate adevărurile, şi e evident că nu a existat nici o convertire, nu a existat nici o femeie care să supraviețuiască, nici o femeie binecuvântată; există doar femei de sânge, cum sunt eu.

Elena vorbeşte apoi despre prietenia noastră, pentru că ea există, e vie, fără îndoială, ea a recunoscut în mine ceva din ea însăşi, noi ne-am găsit una pe alta şi acum să ne înstrăinăm ar fi ca o tăietură de bisturiu, ce-o să ne facem fără această amiciție a noastră şi de ce ar trebui să îngăduim ca un singur moment, o simplă eroare, să strice ataşamentul

nostru, legătura cu un dublu odgon dintre noi.

Îmi vine în minte o frază pe care Iris şi Agata o scriseseră pe cartonul cu urări de la majoratul meu: prietenia se naşte în momentul în care o persoană îi spune alteia: Ce? Şi tu? Credeam că sunt singura.

Acesta este momentul în care eu vin mai aproape de ea şi cu toată forţa tălpii îi trag un şut cam în dreptul rotulei, ca o lovitură de catâr, ca o copită de vacă, ea urlă şi se îndoaie în faţă, se ţine de piciorul care sigur o doare, o doare rău, iar eu cu ambele mâini o înşfac de părul ei blond, care are rădăcina mai închisă la culoare şi vârfurile mai decolorate de soare, şi o trag după mine ca şi cum ar fi un sac de descărcat în port, un pachet de deşeuri cu care se poluează apa mării, o târăsc după mine pe nisipul negru pe care îl brăzdează cu greutatea ei, şi urmele îi devin vizibile, în timp ce pe mal îşi lasă germenii, saliva.

Elena încearcă să scape de strânsoare, dă din picioare şi din mâini, iar eu încasez loviturile fără să mă afecteze, mă simt ca o sferă de ciment armat, fără nici o hibă, fără nici o cută, fără nici o crăpătură în care s-ar putea strecura, nu e nimic pe lume care să mă poată opri din tras, deci o târăsc după mine: cu sânii ei prosperi, şoldurile ei mărimea S, poponeţul ei potrivit pentru chiloţii brazilieni, cu nasul ei puţin cam gros la vârf, cu picioarele ei de balerină ratată, când ajung la apă îi mai trag nişte şuturi, îi apuc capul, i-l cufund în apă şi mă sui pe el, o ţin ferm, ca sedată.

Nu e simplu să evit să poată trage aer în piept, pentru că ea continuă să se zbată, de parcă ar fi un peşte viu abia prins în undiţă, mai şi zgârie, mai şi urlă, mai şi plânge, şi vocea îi face glu-glu, eu îmi ud tenişii şi blugii cel puţin până la coapse şi nu mă opresc să merg mai în larg şi să apăs cu toată forţa asupra acelui corp, de parcă ar fi un maldăr de rufe ce trebuie clătite pentru a spăla tot săpunul, sau o pată de sos roşu pe o rochie albă.

Cutiile de carton cu pizza sunt deschise pe genunchii noştri, blatul e crocant, sosul curge şi mă murdăreşte şi Andrea zice: Să mergem să dansăm.

Capul îmi este nebun, nu se ştie ce se poate întâmpla dacă mi-l pierd, îmi repet eu şi-mi trag energia din acea imagine a mea, eu cea temută, eu cea respectată, eu cea feroce, dar în paralel trebuie să mă lupt cu râsetele batjocoritoare ale acelui telefon, cu scuzele că a vrut să stea doar la o cafea în seara aia, cu modul năvalnic în care – în timp ce îmi curăţam un măr – mi-a fost smulsă senzaţia de bucurie pe care am trăit-o, am crezut-o, udat-o, îngrijit-o, alimentat-o, cu felul în care mi-am zis mereu că e importantă, că povestea mea cu Andrea este importantă, mie fiindu-mi sortit nemărginitul hău al vârstei tinere.

Această viaţă pe care o ţin între genunchi, în mâna mea, ca pe un ciorchine de strugure, ca pe o lampă, ca pe o carte, trebuie să se sfârşească, pentru că aşa funcţionează ciclul erelor, animalelor, anotimpurilor, se întâmplă ca ceva să se sfârşească.

Elena răspunde cu o tot mai scăzută eficacitate la atacul meu, la crima mea, şi tot mai firave devin bulele de aer, şi spasmele, şi contracţiile, au mai rămas doar câteva secunde, a mai rămas doar timpul pentru un *pa*, un *la revedere* şi un *te iubesc* înainte ca ea să nu mai fie.

Dar aud două persoane vorbind pe plajă, un bărbat şi o femeie, femeia zice că ar fi cincizeci de euro cu totul, iar el zice cincizeci de euro mi se pare mult, se apropie, merg pe

nisip, şi nu peste mult o să ne vadă: eu ghemuită în apă, ea cu totul cufundată.

Şi atunci sunt obligată să las strânsoarea, să-mi abandonez furia, şi Elena, cianotică, ameţită, îşi saltă capul, are ochii holbaţi ai celui care se sufocă într-o pungă, inhalează cu toţi plămânii oxigenul umed ce vine dinspre lac, iar eu încep să fug către drum şi către bicicleta mea, nu mă întorc să mă uit, mă gândesc că nu o să dureze mult până să se pună pe urlat, până să mă urmărească cu maşina şi să mă calce pe drumul de întoarcere, sau până să cheme ajutor şi să ajungă echipajele poliţiei sub ferestrele Antoniei.

Carabinierul care îi e amic va spune cu accentul lui sicilian: Eu te-am pus în gardă să fii cu ochii pe ea, fiică-ta e tocmai bună de pârnaie, aproape că a omorât pe cineva, dar ce altceva te aşteptai de la o femeie roşcată, crescută într-o astfel de familie?

11
Luna a căzut în noaptea asta

În pădurea de fagi nu se vede nici cerul, nici iarba, sunt doar frunze uscate fără nuanțe, ca un batic de frunzulițe subțiri şi sfărâmicioase, ca un zahăr caramel cu migdale. Cristiano spune că făgetul de la Oriolo Romano e diferit, pentru că a crescut la o înălțime mică, zice că pădurile de fagi sunt printre locurile de pe pământ cu cea mai mare longevitate, rămânând identice cu sine de-a lungul unor milioane de ani, de după era glacială până în prezent, sau poate mai puțin, dar chiar şi dacă e vorba de mai puțin eu privesc acele trunchiuri lungi şi zvelte ca pe strămoşii mei, îi văd goi, au brațe, şi mâini, şi degete şi uneori se ating uşor între ei, iar când nimeni nu îi vede aprind focuri prin peşteri.

Aceasta e petrecerea mea cu ocazia obținerii diplomei la finalul facultății şi nu vor mai fi altele, pentru că le-am interzis.

Cristiano merge înaintea mea, s-a îmbrăcat în toate tonurile vegetației din zonă, are o pălărioară de lână închisă la culoare bine îndesată pe ceafă, o bundiță portocalie, barba mijită pe bărbie. E lat în spate, e mai înalt ca mine şi, în timp ce merge, îşi aranjează des pantalonii de parcă i-ar pica de pe el, cu toate că şi i-a legat cu o curea. Nu-i văd ochii mici şi apropiați, nici pupilele, care mie mi se par mereu fie prea mari, fie prea micuțe, nu ştiu dacă ele reacționează la lumină şi la întuneric, dacă sunt sintetice, dacă sunt desenate cu o carioca închisă.

Trebuia să-ți pui ceva mai colorat, îmi zice în timp ce continuă să meargă.

Am părul roşu, e de-ajuns, nimeni nu mă va confunda cu un iepure, răspund eu şi merg în spatele lui.

După mine, nimic n-o să faci cu diploma asta, dar chiar nimic, declară el, iar puşca lui merge şi ea alături de el, atârnându-i de la coapsă până la genunchi.

Voi face cerere să fiu primită la doctorat, deja îmi pregătesc proiectul, o să mă primească şi voi continua să învăț, îi răspund sigură pe mine şi strâng de mâner, mă uit atent dacă nu sunt mişcări prin iarbă, pete mai închise, sunete de animale.

Pentru că fără doar şi poate aşa va fi, eu ştiu doar să studiez, să repet şi să clasez ce învăț, şi nu au ce îmi face decât să mă facă să continui, ăsta e locul meu în societate, să fiu preparatoare, apoi asistenta unui profesor, să rezist, pentru că voi fi plătită foarte prost, apoi să dau concurs pentru postul de conferențiar şi să ajung la catedră, să scriu volume peste volume, să devin un link pe care să poți face click, să fiu un nume consultabil în lista

cadrelor didactice universitare.

Cu o puşcă aşa ca asta poţi omorî şi lupi, mi-a zis Cristiano despre puşca lui cu ţevi scurte şi a ţinut să îmi povestească toate istoriile despre puşca lui şi a mea, despre toate din lume şi despre genealogia lor.

Eu mă gândeam că aş vrea să fie nişte lupi în pădurea aia de fagi, ca să am de-a face cu o vânătoare adevărată, cu vânătoarea a ceva rău şi periculos, ceva ce te poate înfuleca, a cărui umbră doarme tupilată în burta oricărei fetiţe, dar va trebui să mă mulţumesc doar cu sturzi sau mistreţi, cu nişte fiinţe care în basme sunt lipsite de orice noblеţe.

Vânatul în făget este interzis, şi oricum nu avem nici eu, nici el permis de vânătoare, dar el cunoaşte orele cele mai prielnice şi locurile mai puţin bătute de către paznici, şi de câtă vreme e nevoie pentru a căra animalul împuşcat din mijlocul pădurii până la furgonetă.

Nu avem şi câinii cu noi pentru că fac prea multă hărmălaie şi atrag atenţia, aşadar vânătoarea noastră este înceată şi nu prea norocoasă, pentru că trebuie să aşteptăm ca animalele să se mişte fie singure, fie de frica paşilor noştri. După un mers îndelung însoţit de tăceri şi de poveşti legate de pădure – istorioarele lui Cristiano despre bunicul şi străbunicul lui şi despre ce se petrece în căscioarele de la marginea făgetului, alea care par goale, dar de fapt sunt pline de viaţă, de lucruri absurde şi de nenorociri –, eu zăresc un mistreţ, cu cap ca de porc şi corp voinic.

Stă nemişcat lângă o stâncă, muşcă pământul, ar fi prea uşor să trag în el aşa, nu există miez sau savoare în lucrurile facile, în provocările de doi lei, şi atunci îi spun lui Cristiano să stea pregătit pentru că se va face văzut unul, îmi ridic puşca şi sufletul mi-e neted, ochesc copacul pentru a-l pune pe fugă. Animalul o ia atunci la goană, cu picioarele lui scurte scurmă pământul, prin masivitatea lui îşi face simţită prezenţa, încearcă să se mişte printre copaci şi mărăciniş, fuge în galop peste frunzele uscate şi grohăie înspăimântat. Cristiano trage în direcţia lui de două ori, dar nu-l nimereşte, animalul se răsuceşte gonind, se pierde în depărtare, căutând ficatul, splina pădurii, acel loc întunecat în care umbrele sunt gata să îl primească.

Cristia’, trage! îi zic eu.

El începe să fugă după el, apoi se opreşte şi mai trage o dată, şi iar trage, şi trage şi nu-l nimereşte, iar eu mă gândesc că dacă era un lup furios l-ar fi muşcat deja de faţă, de gât, la nivelul bărbiei, deci mă apropii, trec în faţa lui şi caut mistreţul de parcă m-aş căuta pe mine însămi.

Mă văd cu patru labe, prin pădure, încercând să fug de responsabilitatea faptelor mele, care aproape că sunt delicte în toată regula, de cuvintele mele răutăcioase, de gesturile mele pline de mânie, de blândeţea pe care n-am ştiut să o dăruiesc, de gingăşia pe care n-am putut s-o primesc, de viitorul meu, eu sunt aceea care mă pitesc hăituită, şi am părul ţepos şi aspru, şi o carapace ca de piele de animal, eu sunt aceea care grohăie şi amuşină, care vrea ca nimeni să nu mă oprească, să nu mă târască prin tribunale, să nu mă acuze, şi atunci înalţ puşca, obiectul acela viu, corpul meu, talentul meu, şi ţintesc, unul dintre puţinele lucruri pe care ştiu şi voi şti mereu să le fac.

Îmi amintesc de mine şi de Mariano când îl duceam acasă pe Babol, cărându-l de mâini şi de picioare, să îi găsim un loc, şi frate-meu începe să râdă; apoi de Andrea, care

zice: Vrei să tragi? Şi scoate nişte bani din buzunarul blugilor, pentru că mi se adresase mie.

Simt glonțul care porneşte şi apoi reculul, de la Cristiano ştiu că acest gen de puşcă era folosit şi de partizani, şi de mafioți, şi de vânători, şi de combatanți, arma îi spintecă mistreţului carnea în spasme şi urlete cumplite, rana a fost precisă, ca pe marile ecrane, demnă de aplauze şi petreceri în ținute de mare clasă, iar animalul, tot numai colți, şi gheare, şi muşchi, şi fibră, se prăbuşeşte la pământ, îşi mişcă puțin pulpele, burta, capul, nu poate pricepe de ce anume şi cum a fost lovit, nu poate şti, iar sfârşitul vieții lui constă exact în acest a nu şti.

Mă gândesc la mine, la sfârşitul întregului parcurs de studii, la tot ceea ce ştiu că mă aşteaptă, la tot ceea ce e evident că mi se va întâmpla şi la tot ceea ce nu mă întreb dacă va fi necesar sau vital pentru mine. Nu am făcut nici o muncă peste vară, spre deosebire de prietenele mele, nu am pus bani deoparte cu care să mă pot elibera de răsuflarea maternă, m-am concentrat doar asupra examenelor şi cărților, ani de-a rândul, luni şi ore de-a rândul am urmat cu atenție firul roşu cu care m-am trezit între degete, iar când l-am scăpat din ochi am regretat, şi iată-mă acum ieşită în fine din labirint, ținând capul Minotaurului în mână şi privesc în jurul meu: sunt pregătită, îmi pun platoşa de erou, trebuie să mă observe cineva, trebuie să îmi pregătească şi mie cineva un colțişor pe lumea asta, trebuie să îmi găsească şi mie cineva un locşor potrivit strălucirii mele, actelor mele de vitejie şi duelurilor mele câştigate.

După un sfert de oră, în pas grăbit, cărăm după noi mistreţul pe drumul de întoarcere, el ține picioarele din față, eu pe cele dindărăt, pe care le-am legat cu o funie, îl purtăm atârnat şi din când în când ne mai tragem sufletul, fără Cristiano care mă ajută n-aş putea duce această greutate, nici măcar puțin, nici măcar ca un gest nebunesc, el e întunecat la față pentru că a ratat să-l împuşte, eu încerc să-i vorbesc despre tocana cu sos de tomate şi vin roşu, el dă doar din cap, ținându-şi ochii nemişcați în față.

Era cadoul tău, poți face ce vrei cu el, îmi spune, opintindu-se să urce animalul în furgonetă, şi se aude bufnitura corpului acestuia pe platforma de metal. Cristiano urcă şi acoperă hoitul cu nişte saci negri de gunoi, şterge sângele care se prelinge. Pe mine mă dor brațele îngrozitor.

Nu se grăbeşte din cale-afară, ci aranjează puştile, are grijă de acel corp fără viață şi de tot ce curge din el cu o echilibrată stăpânire de sine, calitatea lui de căpătâi e tocmai modul aseptic în care reacționează în fața lumii şi a provocărilor ei, dacă e ceva de făcut, el face acel lucru. Cristiano e compact, sigur, omogen, cu o mică moştenire de la bunica a cumpărat o fermă în afara localității şi o pune pe picioare, munceşte toată ziua ca să repare grajdurile, să ridice gardurile, să dea cu glet zidurile, el s-a născut pe acest meleag şi este acest meleag, este familia lui, este lacul, este aşa cum se prezintă, transparent, la vedere.

Eu însă sunt femeia frântă în bucăți şi opacă, cea care, răsfrângându-se pe o suprafață, se poate vedea doar pe jumătate.

*

Ce-i cu mutra asta de câine bătut şi cu pliscul ăla ca de pasăre?

Mama intră şi mă găseşte sprijinită de masa din bucătărie, ochii îmi sunt ca de sticlă, buzele, de hârtie mototolită. Ea lasă jos cumpărăturile, plasa cu cartofi, şi anghinare, şi laptele degresat, eu mă legăn de piciorul mesei, mă bălăbăn.

Nimic, sunt doar nervoasă.

Ai vorbit cu profesorul pentru doctorat? întreabă ea, iar eu îmi amintesc chipul său prelung, ochelarii îndesaţi pe nasul cam rotund şi mâinile cu degetele în nas, scotocind, făcând ordine, scoţând la suprafaţă, luând-o de la capăt, explorând, săpând, vorbind şi săpând din nou şi declarând în ultimă instanţă că nu, proiectul acela nu mai interesează pe nimeni. *Cum vorbesc cei neiubiţi?* E un titlu fragil, aici e vorba de cercetare, iar eu nici nu cunosc germana, unde să mă duc? Ce tot vreau? Universitatea nu e o curte a sufletelor triste.

Am vorbit.

Şi ce-a zis?

A zic că în calitatea lui de director de departament, în spiritul corectitudinii, el nu îşi sprijină propriile studente, că ar trebui să încerc la Universitatea Tor Vergata, fără bursă, răspund eu, şi fereastra e deschisă, aerul care intră îmi aminteşte de curtea facultăţii în care oboseala se dă de-a dura la vale, unde pe pereţi, vara, sunt muşte cu duiumul, şi totul e încremenit şi nimic nu te salvează.

Fără bani nu poţi să-l faci, ţi-am spus deja, ei ce cred? Noi din ce trăim în timp ce tu lucrezi gratis pentru ei?

Antonia îşi ia tonul cuvântărilor publice şi al disputelor, al reproşurilor şi al luptelor sociale, câteva anghinare alunecă în chiuvetă şi cad în apă, vecinii ascultă muzică latinoamericană şi poate fredonează şi ei, tata se uită la serialul *Beautiful* şi aşteaptă programul *CentoVetrine* de pe Canale Cinque, televiziunea pompează în plămânii lui Massimo aerul său proaspăt, oxigenul de care are nevoie: părul blond şi strălucitor, umerii înalţi ai rochiilor, morţii care învie, dezvăluirea trădărilor în dragoste, mamele malefice, tăcerile iubirii.

Nu începe, *ma'*, nu începe.

Şi atunci cine începe, dacă nu încep eu? Ţi se propun doar chestii pentru care nu te plătesc după toţi aceşti ani în care ne-am rupt ca tu să poţi studia, cu notele tale, cu tot ceea ce ştii, şi acum nu folosesc la nimic…Tor Vergata, auzi, ar trebui să merg eu să vorbesc cu domnul ăla.

Nu am doisprezece ani, am vorbit deja.

N-ai vorbit bine, aşa cum trebuia, altfel nu ne trăgea pe sfoară în halul ăsta, nu el e şeful de acolo? Şi îţi zice să faci cerere la o altă universitate? Dar dacă nu el îşi alege din studenţii lui, cine îi ia? Cine îi ia? Sfântul Duh?

Bine, bine, i-o tai eu scurt.

Nu, nu e bine, trebuie să începi să te pregăteşti ca să predai la şcolile obişnuite atunci, interesează-te cum se face, du-te şi întreabă.

Nu am dat examenele de care e nevoie.

Cum adică?

Nu am credite în materiile necesare, ca de pildă în materiile legate de istorie.

Păi şi de ce?

Pentru că nu îmi plac şi nu vreau să predau, *ma'*.

Ai chef de glume? Ne-am pierdut minţile? Antonia lasă zarzavatul şi reţetele, pungile cu cumpărături sunt deschise, gemenii sunt la şcoală şi se vor întoarce peste puţină vreme, nu vor găsi mâncarea făcută şi vor aştepta în linişte, vorbindu-şi la ureche secretele pe care nimeni dintre noi nu trebuie să le ştie.

Nu m-aş ocupa de un copil nici pe timp de război, declar eu şi nu mă mai bălăbăn, sprijinindu-mă de masă, bat cu piciorul în duşumea, o dată, de două ori, de trei ori, piciorul face poc-poc şi strică ritmul disputei noastre.

Nu ai dat examenele de care aveai nevoie ca să predai, atunci ce ai făcut? Dă-le acum.

Costă două sute cincizeci de euro fiecare, dacă sunt în afara programei.

Şi atunci ce faci cu diploma asta? Ce faci cu ea?

Nimic.

Nimic? Nu există nimic, din fiecare lucru faci un altul, caută o cale, du-te la secretariat, du-te unde trebuie să mergi, stai acolo până rezolvi.

Ba nu mă duc niciunde, îi urăsc pe toţi, îi spun eu, şi îmi trec iar prin faţa ochilor anunţurile lipite, seminarele, numerele de telefon pentru închirieri de camere, fişierele de la bibliotecă, computerele la care e mereu cineva, aulele în semicerc, băncile ce pot fi mutate care se blochează, hârtia igienică udă, pentru că a căzut în toaletă, zbârnâitul din spatele panourilor electrice, şi atunci îmi amintesc o frază a nebunului ăla de Samuele, pe care nu ştiu din ce pricină nu au uitat-o: Lumea e pe punctul de a se sfârşi, luna a căzut în noaptea asta. Pe scurt, nu mai e nimic de făcut, trebuie să ne predăm, e înfrângerea noastră, ne-au tras în piept.

Are dreptate Marco, fiul familiei Festa, are el dreptate că ar trebui să mă îngrijorez din cauza ta, eu am râs atunci, dar nu e nimic de râs, tu ce faci? Ce faci tu cu viaţa ta, cu tine.

Dar cine e acest Marco, n-am auzit de el, mă prefac eu, dar ştiu foarte bine cine e.

A venit chiar şi la majoratul meu cu o cămaşă în dungi, cu bărbia mânjită de cremă după ce a mâncat tortul, s-a tot fâţâit, puţin afumat, cu crema aia pe barbă fără să-şi dea seama. Îmi provoacă oroare şi dezgust acea creatură palidă şi deşirată cu toate chestiile lui de care s-a tot descotorosit, bicicleta, tricourile, pantalonii ce trebuie puţin modificaţi, jocurile de masă cu piese lipsă, televizorul vechi de cinci ani, de când ne ştim ne hrănim cu deşeurile lui, iar dacă privesc în jurul meu, toată casa asta a noastră îmi pare groapa de gunoi a bogătanilor mult prea plictisiţi de obiectele lor.

Ba ai vorbit cu el, l-ai şi văzut de mii de ori, îţi spun de mai multă vreme că ar trebui să-l cunoşti mai bine, e un băiat bun, e la medicină.

Aş vrea să scot o chicoteală ascuţită, să fluier de atâta râs, dar nu îmi vine, sunt foarte tensionată şi burta mi-e umflată, aproape că m-aş putea mândri că sunt gravidă.

E un băiat cumsecade, nu ca acel Cristiano cu cate tot ieşi, nebunul ăla.

Nu ştii nimic despre Cristiano.

Îţi place pentru că e drăguţ? Iată-mă, şi eu m-am căsătorit cu frumuşelul care era pe tură şi uite cum a sfârşit, a căzut în timp ce făcea munca lui de rahat şi acum nici în groapă nu scap de el.

E aici, te aude. E tatăl meu, nu un ficus, îi şuier printre dinţi.

Şi Massimo nici nu îşi mişcă urechile sau capul, nu îşi schimbă postura, cu ochii aţintiţi spre ecran, cu bazinul sprijinit de scaun, cu picioarele tot mai scurte ca nişte scobitori, şi cu barba lui rară de bărbat frumos care poartă salopete deformate şi şosete străvechi, e propria lui umbră, e un vas cu flori retezate.

Măcar să audă tot, oricum nu face niciodată nimic. O să ajungem într-o gură de canal.

O să găsesc ceva.

Nu, tu n-o să găseşti ceva, ci o să găseşti de lucru pe măsura studiilor tale, nu aşa la o florărie, la un bar, la un restaurant, ca să iei bani la negru, fără asigurare, fără concediu…

Cunosc deja placa asta.

O cunoşti? Nu e o placă, e viaţa noastră.

Viaţa ta.

Viaţa ta este viaţa mea.

Se aştern peste noi câteva clipe de tăcere care mă înghit cu totul, această frază a ei mă înfulecă, simt cum mă sfâşie cu ghearele, trebuie să reacţionez şi să pun distanţă. Viaţa mea nu e viaţa ei, viaţa mea e a mea, viaţa mea mă priveşte pe mine, eu o construiesc şi eu o distrug, şi atunci reacţionez, precum păpuşa de lemn înghiţită de balenă împreună cu planctonul, sar şi dau din picioare pentru a scăpa de acolo şi a mă întoarce în mare, pentru a ieşi la suprafaţă, pentru a naviga la vedere, nu voi fi hrana acestei aserţiuni, nu voi cădea pradă gurii ei, fonemelor şi cuvintelor ei. O privesc furibundă şi mă ridic de pe scaun ca şi cum m-ar fi muşcat ceva între coapse, pişcătura urcă şi se vâră în chiloţi, strâng din fund şi încerc să o alung, dar acea neplăcere e deja înăuntrul meu şi se transformă într-un cuib de viespi: viaţa noastră, condiţia noastră, acoperişul nostru, cheltuielile noastre pentru prânz, banii noştri care nu sunt.

Viaţa mea nu e a ta, îi urlu din toţi bojocii, din temeliile mele, din persoana mea când eram micuţă, din rărunchii mei umezi, şi simt cum pământul meu se surpă, cum copacii se prăbuşesc izbindu-se sau alunecând lent în noroi, simt că îmi arde faţa, părul mi-a devenit electric, picioarele mă mănâncă şi e o creatură în măruntaiele mele, josnică şi mânioasă, care nu mai poate îndura măsurile restrictive.

Massimo îşi întoarce faţa, foarte lent, ca şi cum i-ar fi fost cu neputinţă, şi simte milă pentru pereţi, maşina de spălat, gunoiul de sub chiuvetă, apa de la WC care trebuie trasă şi de patru ori, rufele căzute de la balcon, dopurile reciclate de la detergenţi folosite ca recipiente pentru agrafe şi poate şi pentru mine.

Plec din bucătărie şi de lângă mama, care e mută cum n-a fost niciodată, zbierătul meu sălbatic a amuţit-o, merg în camera mea şi mă închid cu cheia.

De ce se opune mereu? Se ridică precum un dig. De ce nu îmi este apropiată? Ca toate mamele, sau măcar ca mama pe care mi-aş dori-o, şi nu sărută, nu mângâie, nu îmi piaptănă părul, nu mă linişteşte, nu mă încurajează, ci doar judecă şi pretinde, lezează prin cuvinte şi acuzaţii şi scoate în evidenţă sfârşitul tuturor visurilor şi speranţelor.

Mă face să mă simt de doi bani, un rateu, o prăbuşire, un angrenaj stricat, un pendul oprit la şase dimineaţa când încă e întuneric; defazată, buimacă, nu ştiu unde o să caut, nu ştiu la cine să întreb, cum o să mă descurc, pentru că nu ştiu să mă descurc, eu ştiu doar să aştept ca mama să le descurce.

Îmi revin limpede în minte bomboanele pe care le sugea profesoara de italiană, mirosul de anason şi sfaturile de a-mi căuta de lucru, pentru că spre asta trebuie să mă orientez, în loc să-mi pierd vremea şi să bălmăjesc, să maimuțăresc o viață care nu e a mea, o carieră de neatins, cât de vrednică de compasiune, cât de sărmană rămân fără burse de studiu, fără nici o susținere, fără artificii, eu, eu care valorez aşa puțin.

Privesc în jurul meu şi simt că explodez, simt că fac buuum: caietele, fotocopiile, cărțile, schemele, rezumatele, notițele, calendarele, datele, termenele de predare, formularele de cerere, numele meu recompus din litere tăiate şi agățat de dulap – un nume care nu mi se potriveşte şi care nu îmi place să fie rostit cu voce tare –, universalismul deosebirilor, retorica recunoaşterii, cartea a patra a lui Aristotel, biopolitica, mesianismul, secularizarea, Leviatan, cel de-al doilea sex, caracterul nomad al eului, scepticismul, mântuirea, pragul urban, spectrul cromatic, limbajul egocentric, sadismul, greața lui Sartre, zvârl totul jos de pe rafturi şi de pe pereți, toate sunt aruncate şi smulse, totul ajunge pe duşumea călcat de mine în picioare.

După care îl văd acolo, e drept şi voinic dicționarul meu, stă acolo liniştit, nu se teme de judecăți sau răutăți, şi atunci sar pe el, pentru că el a fost primul care m-a mințit, făcându-mă să cred că prin cuvinte voi schimba viața mea, că o voi rescrie, că o voi nara la persoana întâi, şi când colo nu-i aşa, sunt mereu ceilalți cei care ne povestesc pe noi, ei sunt cei care găsesc definițiile noastre, parantezele noastre drepte, rădăcinile din care ne tragem.

Dicționarul e pe jos, iar eu m-am urcat pe el, îl lipesc de podea ca şi când aş bate un cui, aştept să îmi răspundă, să se apere, dar el nu are glas şi se lasă agresat în tăcere, cărțile au în mod sigur o calitate care mi se potriveşte: sunt fără apărare, şi, fiind materie inertă, o încasează.

Şi acel *melologo* a dat-o în bară, ştim cu toții, universul nu pare a avea nevoie de el, se află în pivnița termenilor de care nu te mai poți folosi, alături de *matroz, jiletcă, ghetre* sau *călimară*[10], alături de proverbe şi termeni dialectali de mică circulație, alături de anecdote, şi porecle, şi de tot ceea ce am uitat.

10. Autoarea foloseşte aici spre exemplificare cuvinte care pentru sensibilitatea italianului modern par depăşite, fiind literare sau ieşite din uz, cu toate că lexicografii nu le consideră ca atare: *nocchiero* – cârmaci, *palandrana* – halat bărbătesc lung de casă, *calamaio* – călimară, *ghette* –ghetre. Pentru a nu trăda ideea de bază a acestui pasaj, în traducerea primilor doi termeni italieni s-au preferat forme mai rare sau învechite şi în română (matroz, jiletcă), chiar dacă din punct de vedere semantic ele nu sunt echivalentele perfecte ale celor din text.

Babol stă tot aşezat în colțul lui, dar şi-a pierdut strălucirea şi asistă opac la furia mea firească, la pacostea mea.

*

1. Învață-mă să mă arunc de pe ponton cu curaj.
2. Încearcă să te urci pe cal şi să mă urmezi în pădure.
3. Să vizităm mormântul lui Batman ca să îi cântăm o melodie tâmpită.

4. Să vorbim despre fricile noastre.

5. Să ne scriem o scrisoare.

6. Să ne întoarcem la Martignano, să luăm o hidrobicicletă şi să pedalăm împreună către celălalt mal.

7. Să mergem la Vicarello, pentru că acolo e cel mai frumos apus.

8. Să discutăm ridicând glasul şi să ne enervăm.

9. Să reluăm obiceiul de a ne suna scurt pe telefonul fix când ne întoarcem acasă şi suntem în siguranţă.

10. Să ne iertăm.

Găsesc lista lui Iris în sertarul biroului sub cartea mea de identitate în care aveam faţă de ştrengăriţă, sub bomboanele cu lapte destul de avariate, sub pachetul de absorbante fără aripioare şi sub forfecuţa de unghii. Camera mea e un câmp de luptă între mine şi mine, între mine, mama şi casă, între cine eram şi cea întru care am evoluat, în fond cărei specii îi aparţin eu acum? Sunt poate un râs, poate o anghilă, poate un dinozaur, vin dinspre trecut şi poate de aceea prezentul mă striveşte şi nu pare a-mi oferi un spaţiu şi mie.

Dintre cele zece porunci – voinţă de armistiţiu şi pace perpetuă – eu nu am respectat nici una, am avut la dispoziţie luni şi ani ca să ne echilibrăm, ca să recuperăm erorile comise, dar am tot amânat evenimentele, fiecare zi putea fi cea de după, fiecare apus l-am fi putut privi în seara următoare, fiecare iertare putea să rămână implicită, nimeni nu ar fi asanat lacul sau nu ar fi desfiinţat pontonul, iar iepuraşul murise de mult şi aşa ar fi rămas pe vecie: mort şi îngropat în grădina din spate, între răsadurile de salată verde şi vinete.

Iris a suportat toate întârzierile mele repetate şi toate momentele în care mă luam cu altele sau dispăream, dar nu a încetat să mă invite la ea acasă să gătim brioşe împreună, să vedem împreună filme cu vampiri la televizor, să ne plimbăm prin grădina de zarzavat, s-a oferit să ia parte la prezentarea proiectului meu de licenţă şi m-a invitat la susţinerea propriului său proiect – amândouă propunerile le-am refuzat –, a venit în faţa casei mele cu maşina ei veche ca să îmi arate că a învăţat să conducă, mi-a scris mesaje până târziu în noapte şi a sunat pe telefonul fix, dar eu nu am răspuns, aşa că mama a început să pună receptorul alături, şi astfel telefonul suna mereu ocupat, pentru că eu cu adevărat eram ocupată să sap tranşee la hotarele mele.

În tot acest timp eu m-am delectat în conversaţii cât mai frivole şi mai efemere, nu i-am povestit nici o spaimă de-a mea, nici o ruşine, nici o greutate, nu i-am mai spus de certurile cu maică-mea, de cât trag pentru şcoală, de faptul că după povestea cu Andrea mă simţeam lipsită de sevă, anesteziată la capitolul sentimente; nu i-am vorbit de foarte scăzuta stimă faţă de propria-mi persoană, de pornirea mea insensibilă de a jigni şi a strangula, de parcă fiecare ar fi un peşte, iar eu mâna care le strânge corpul neted în acea fântână mare a unei vieţi oarecare.

În memoria ei emoţională ea a păstrat mereu imaginea mea cea fantastică şi preţioasă, cea deschisă şi surâzătoare, cea care este o victimă şi nu sfârtecă trupurile celorlalţi, cea care cântă de mama focului în maşină şi citeşte cărţi la umbră, la răcoare, o imagine vremelnică, care a durat doar o vară, evanescentă, un chip sub apă într-un concurs de ţinut respiraţia.

Când a aflat de Elena şi Andrea, Iris mi-a luat imediat apărarea cu o patimă războinică, s-a impus ca mesager între mine şi fostul meu iubit, trimițându-i din partea mea un adio definitiv şi mesajul totalei sale anulări: tu eşti terminat, tu ai devenit punctul după ultimul cuvânt, tu eşti încheierea.

Toată lumea din comună va afla ce fel de neam de oameni sunt, asta era fraza cu care mă alina cel mai des, certitudinea că va exista un altar şi un călău pentru ei, că securea va cădea cu accelerație gravitațională asupra capetelor lor, tăindu-le gâturile albe de găină sau de pui, aşa încât se naşte întrebarea: ce se va întâmpla cu capetele retezate? O să pot face colecție? De pe etajeră au dispărut cărțile şi acum pot să le găsesc un locşor tuturor capetelor retezate ale duşmanilor mei, o să le şterg de praf, o să le examinez, le voi mângâia în semn de batjocură şi compasiune, e meritul meu că toate aceste capete au căzut. Toată lumea de pe la noi va afla ce neam de oameni sunt, iar reputația lor va ajunge în uleiul încins, se va frige prea mult timp şi nu va mai fi digerabilă.

Iris nu a crezut niciodată că eu aş fi putut fi aceea care a dat foc maşinilor din Residenza Claudia, pentru ea o asemenea ipoteză ținea de apocalipsă şi de universul lucrurilor care nu se vor întâmpla niciodată. Ea nu m-a văzut cu pantalonii uzi până la şold, băgată în apă, într-o tentativă de omor.

Când zvonul s-a răspândit după declararea agresiunii, ea a urmat versiunea care îmi lua apărarea, adică cea care susținea că e vorba de o ceartă şi o bătaie între două fete de aici de la noi, care s-au luat la şuturi, palme şi pumni pentru un băiat, doar din suferință din dragoste. Şi această variantă nouă, improvizată despre ce s-a petrecut în acea noapte a atras atenția tuturor, făcându-i să creadă că era în fond epilogul evident al unei banale farse, al unei dispute între tineri, una dintre acele încăierări de care te amuzi, dacă peste trei ani te mai vezi cu persoana, pentru că de departe orice lucru grav pare un simplu fulg.

Iris a considerat inocența mea ca fiind certă, cum ar fi putut fi altminteri, când Elena deja făcuse proba că e mincinoasă, deci dintre cele două ea merita să nu fie crezută.

Orăşelul în întregime a condamnat, şi a iertat, şi a protestat, şi a dat crezare zvonurilor pornite mai întâi de la Cristiano, care apoi s-au răspândit, ajungând pe buzele celor care erau la târguieli sau la casa de pariuri, ale celor care stăteau în fața barului din piață, care se plimbau la braț pe promenada Soldati: două fete s-au luat la bătaie, pe vremuri erau prietene, dar aia blondă s-a încurcat cu iubitul ăleia roşcate, şi aia roşcată s-a înfuriat, la fel şi aia blondă, şi au sărit să se păruiască, şi aia blondă n-are caracter, şi bine i-a făcut aia roşcată, şi eu i-aş fi tras nişte scatoalce căței ăleia.

Iris la rândul ei a dat din cap că sigur, aşa s-au petrecut lucrurile, în imaginația ei s-a deschis cortina către acea scenă în lumina lunii, în care eu încasam lovituri şi urlete, iar rivala mea cădea pe pământ şi de jos, nesătulă de răul pe care mi-l făcuse, continua să mă terfelească şi să mă cotonogească, încă o agresiune peste agresiune, încă o vinovăție peste vinovăție, încă o condamnare peste condamnare.

Iris mi-a spus că de pe Facebook o supraveghează pe Elena Corsi şi ştie precis cu cine se vede şi unde se află, aşa încât dacă apare vreo poză cu Andrea aflăm imediat şi putem să repornim atacul, să reîncepem represaliile, să punem din nou în circulație cele mai oribile bârfe, cele ce spintecă mai adânc decât o lamă.

Eu i-am zis bine, fii tu pe față, că eu nu sunt pe rețelele sociale, mă terorizează

iscoditul în viețile altora, seamănă cu ochiul de la camera web a Carlottei care scormonește, spionează, comentează și face publice existențele noastre despuiate, chiloții noștri de noapte, lipsa așternuturilor noastre, dosarele noastre de pe desktop care poartă titlul AMOR.

Iris mi-a spus întruna că nelegiuirea nu era a mea, că eu prea mă încrezusem în ea, că eu eram cea bună, cea ingenuă, martira, și ca atare urma să îmi capăt răsplata, vinovățiile se duc și se întorc, se duc și se întorc, se duc și se întorc la cine este vinovat.

Mă uit la listă și am presimțirea că acestea încetează a mai fi cele zece lucruri pe care eu și Iris, mai devreme sau mai târziu, le vom face ca să redevenim ceea ce am fost, ci că sunt pe punctul de a se transforma în cele zece lucruri pe care nu le vom face niciodată, cele zece lucruri pe care le-am pierdut, cele zece lucruri pe care le vom regreta, iar eu mă simt în mijlocul pădurii de fag, am picioare scurte și păroase, am urechi alungite, am un rât de porc cu care rânesc prin frunze, am copitele murdare de pământ și stomacul plin de ghindă, insecte, larve, ouă, bobițe de fructe și ciuperci, adulmec aerul și glonțul pornește: cineva a venit să mă împuște.

*

Vara a poposit pe lac, aduce cu sine granita de portocale, degetele unse de la cartofii prăjiți, umbrelele de soare purtate sub braț, șezlongurile înșirate, jocul cu mingea pe mal și zbârnâitul elicopterului pompierilor care coboară ca să umple o căldare mare cu apă pentru a stinge incendiile, sunt flăcări pe coline, și pe pășuni, și în jurul micilor centrale electrice.

De cel puțin trei luni Iris a rămas tot închisă în casă, răspunde doar la mesaje, nu și la telefon, îmi scrie că se uită la programe TV despre gastronomie – se vorbește despre somoni de crescătorie, cicoare sălbatică, brânzeturi tipice din Alpi – și că o infirmieră vine să îi facă o perfuzie dimineața, dar nu vrea să-mi spună de ce, de ce e nevoie de îngrijiri, despre ce boală e vorba, și atunci o vreme nu mai insist, scriu niște mesaje palide și fără chef despre locul de muncă pe care îl caut, despre maică-mea, care mi-a refuzat orice drept la opinie, despre timpul care trece și nu duce la nici o rezolvare, la nici o îmbunătățire, trec și zilele de naștere, trec și petrecerile, iar eu îmi trimit curriculum vitae și către măcelării, pentru că nu se știe dacă diploma mea de licență nu poate fi utilă la cântăritul cu precizie al unei hălci de sfert de vită.

Rezumatul vieții mele nu se întinde pe mai mult de o pagină, nu am experiențe de muncă, nu am urmat cursuri de formare profesională, nu am certificate de cunoaștere la un nivel recunoscut a limbilor străine, nu am făcut altceva decât să învăț și nu știu cum să explic celui care îl va citi că aplecarea asupra cărților a fost pentru mine un act de abnegație și că am respectat fără abateri pactul social, așa a fost ordinul, să devin studentă, eu nici nu am anticipat, nici nu am amânat nimic, am urmat în mod conștiincios pașii necesari formării mele, iar acum, că sunt formată, e ca și cum aș fi devenit din nou o masă amorfă fără dimensiuni și fără adâncimi, un conglomerat inutil de noțiuni, se așteaptă de la mine experiență, pe care cu greu poate cineva să mi-o ofere, sunt un fel de cremă de vanilie, sunt o înghețată topită.

Vara bate la ușă cu arșița ei și cu atracția sa lacustră, piațetele și ulicioarele se

populează până târziu în noapte, barurile îşi prelungesc ora de închidere, la barăcile de lemn se serveşte cafea încă de dimineaţă, năvălesc în vilegiatură de la Roma cei care nu sunt suficient de înstăriți ca să aibă casă la mare, în timpul iernii algele au crescut până pe mal, iar proprietarii le-au tăiat de curând, curățând plaja de pietre şi peşti morți, cu capetele rupte, au revenit şi salvamarii cu tricourile lor roşii şi cu brevetul obținut la piscina hotelului unde s-a pecetluit moartea prieteniei mele cu Carlotta.

Merg cu bicicleta în faţa casei cu Iris şi sun la interfon, mama ei îmi spune că nu pot intra, că prietena mea doarme şi că au multe treburi, ar fi mai bine să nu mai trec pe acolo, când se va simți mai bine o să te sune, eu îi spun că i-am adus o plasă cu lămâi, maică-mea le-a cules din pomii familiei Festa, sunt parfumate şi merg de minune pentru asezonarea peştelui sau pentru aromatizarea prăjiturilor, ea răspunde că pot să le las acolo, că o să coboare ei să le ia, eu las aşadar în soare plăsuța şi mă întreb de ce din atâtea lucruri ce puteam să îi aduc am ales ceva aşa acru.

Trec zilele şi îi telefonez Agatei, vechiul meu telefon Motorola are ecranul spart, traversat de o pată violacee, ca să citesc mesajele şi numerele de telefon trebuie să îl țin înclinat, în timp ce toți ceilalți au abonamente la internet şi cu WhatsApp, îşi scriu de cincisprezece ori pe zi. Agata îmi răspunde surprinsă, pentru că de ani buni n-o mai sun, de la sfârşitul liceului am văzut-o tot mai rar şi cu tot mai puține subiecte de discuție, ea lucrează pentru firma familiei, aşa cum i-a fost predestinat, şi-a cumpărat o geantă Louis Vuitton cu care defilează serile pe chei şi are mereu unghiile date cu lac roşu, turcoaz, cu strasuri, cu mărgeluțe, cu desene de aripi de fluture.

Agata zice că nu a mai vorbit cu Iris de o bucată de vreme, raportul lor de-a lungul anilor s-a răcit simțitor, dacă îi scrie ea nu răspunde şi i-a şters profilul de pe Facebook, de la o săptămână la alta parcă a dispărut, nu se mai vede şi a refuzat accesul oricăruia dintre noi. Eu mă gândesc că e felul ei de a ne pedepsi, pentru că i-am fost prietene prea superficiale şi pline de defecte, nici una din noi nu i-a fost alături aşa cum s-ar fi cuvenit şi acum ne-a închis afară ca să ne dea o lecție. Mi se pare evident calmul aparent al tăcerii ei, nu se petrece nimic grav, ea e doar fermă şi bolnavă acum, dar peste puțin îi va trece această maladie, aşa cum trec norii şi furtunile, aşa cum se risipeşte ceața şi se topeşte chiciura.

După telefonul cu Agata încep să mă gândesc la indiciile lăsate de Iris, îmi tot vine în cap când a zis că o doare stomacul, când a refuzat să mănânce încă o felie de pepene, când a vorbit de picioare umflate şi de burtă întărită, când a lăsat să se înțeleagă că a scăzut mult în greutate şi că trupul ei se micşora într-atât de putea intra în căuşul unei mâini. Dar nimic nu mă face să mi-o imaginez întinsă pe pat sau pe canapea, lângă telecomandă, departe de soare, de manej, de grădina de zarzavat, de mine.

Încerc să accelerez încercarea de a recupera terenul pe care l-am pierdut, o bombardez cu zâmbete şi inimioare, oribile inimioare, niciodată mai puțin de trei, fac liste de activități cărora ne vom dedica de îndată ce se face bine şi adaug altele celor zece la care se gândise pentru noi, care devin douăzeci, treizeci, cincizeci şi două, în final sunt exact cincizeci şi două lucrurile pe care le vom putea face când se va însănătoşi pe care i le înşirui într-o serie nesfârşită de mesaje care mă lasă fără credit, ea la această listă nebunească şi

îngrozitoare răspunde cu un emoticon de surâs.

Eu găsesc că e de vină felul ăsta al nostru de a comunica la distanță, acest mod de a nu face altceva decât a apăsa pe taste şi pe numere, simfonia unei îndepărtări obligate, şi atunci încep să dau ture cu bicicleta la bar, la vânzătorul de peşte, la piață, la magazinul de haine unde merge mama ei, să întreb manechinele, afişele cu DE ÎNCHIRIAT, străduțele din dreptul bisericii Collegiata, statuile acoperite de licheni de la colțurile vilelor şi fântânile ce împrăştie apă şi muşchi, să le întreb ce se întâmplă cu Iris, ce anume o ține închisă ca într-o cursă, pentru că sunt sigură că lumea din jur ştie şi pune la cale să nu îmi zică, pentru ca eu să fiu singura care să nu ştie nimic, ca să mă facă să sufăr plină de remuşcări.

După o săptămână trec din nou prin fața casei ei şi plasa cu lămâi e tot acolo, s-au copt la soare, înecate în propria zeamă, într-un miros rânced şi duhoare de hoit, le iau şi le arunc în pubelă.

La mine acasă e un regim de non beligeranță şi indiferență reciprocă, eu am devenit fiica dusă în cârcă, cea care nu produce nimic, nu înmulțeşte, nu aduce bani în casă, nu găteşte, nu deține comori şi nu împarte nimic, fiica niciodată alungată şi niciodată întoarsă acasă, o statuie din sare pe care cu toții o văd la ora cinei, cu toate că aş vrea să o întreb pe mama ce ar trebui să fac, pentru că ea mereu a găsit soluții despre ce e de făcut, despre cum trebuie să ne urnim ca să rezolvăm, în timp ce eu m-am aprovizionat doar cu arme şi tancuri şi am atacat baricadele celorlalți, acțiunea ei înseamnă plan, acțiunea mea înseamnă război, în primul caz, obiectivul este cunoscut, în cel de-al doilea, tot ce se ştie e că trebuie să se treacă la distrugere înainte ca alții să facă acest lucru.

Am încercat să vorbesc cu Mariano despre Iris, l-am sunat noaptea, până şi luna apusese, şi mi-a răspuns că există persoane care nu vor să-şi manifeste propria durere fizică, care au nevoie de singurătate în timpul bolii şi care nu suportă ca starea lor de rău să fie subiect de discuție pentru ceilalți, cum a fost unchiul nostru, care până în ziua când i-a explodat inima, de fiecare dată când avea vertijuri zicea că era de la soare şi care prefera să vorbească despre cai, sau despre ulmi, sau despre autostrada în construcție, numai pentru a nu vorbi despre sine. Eu i-am răspuns că această tăcere a ei mă irita, că nu voiam nici să fiu un martor al bolii ei, şi nici să-i preamăresc epuizarea, ci doar să o văd, să îi văd fața, să pot da lucrurilor un nume.

Dar cu cât zilele se scurg, cu atât fratele meu se pare că are dreptate, comunicarea cu Iris mereu se înfundă, eu îi scriu dimineața, la prânz şi seara şi primesc un răspuns din zece mesaje, în care de regulă spune doar da, mulțumesc, e totul bine, nu, mulțumesc, pe curând.

Atunci devin nervoasă şi mă sui pe bicicletă, mă tot plimb în jurul casei ei ca musca deasupra resturilor de mâncare, aştept să văd semnale şi mişcări, mă gândesc că poate şi-a rupt un picior, poate are o arsură pe față, poate nu mai vede cu un ochi, poate s-a lovit la cap şi acum are o ditamai cicatricea pe țeastă şi a trebuit să-şi tundă părul, poate are carențe de vitamine, disfuncții în absorbție, crampe datorate vreunei forme de artrită precoce, poate se simte urâtă şi nu vrea să iasă în lume în această stare slăbită şi umilitoare.

Dar tocmai ce o văd ieşind din casă, mama e la volanul maşinii ei, iar ea în dreapta ei,

are părul tuns, fața suptă şi extrem de palidă, umerii ieşiți în evidență, gâtul tumefiat, ochii dilatați şi întunecați, fruntea lată, buzele i s-au dezumflat şi îi atârnă pe chip, cea pe care o văd prin parbriz nu e ea, ci o necunoscută care a devorat-o.

Îi strig: Iris, şi îi fac cu mâna fără să mă apropii, ele fac cale întoarsă, se îndepărtează pe partea opusă, lăsându-mă singură cu acea viziune monstruoasă.

Nu trece mult şi lumea află, medicii, infirmierele, cei care au văzut-o întâmplător, prietenele mamei, amicii ieşirilor în natură ai tatălui, cineva a deschis gura şi acum nici că mai există altceva despre care să se vorbească, toți se concentrează convulsiv pe un de ce şi cum e posibil, se fac ipoteze, se comentează analizele de sânge şi colonoscopiile, se şuşoteşte printre temeri şi lacrimi, se atârnă în văzul tuturor, ca pe balcon, pagubele şi pierderile ce decurg din această situație, fiecare participă cum se pricepe la povestea acestei noi Iris, uitând-o pe cea veche, uitând-o pe cea care era unica mea prietenă.

Te-am văzut în maşină ieri, nu păreai tu.

Îi scriu, şi ea nu-mi răspunde, atunci trimit de trei ori mesajul pentru că pretind un răspuns, am nevoie să-mi spună: Nu eram eu aceea, e altcineva care se dă drept mine, eu stau ascunsă la aceste coordonate, te aştept în ziua cutare, în locul cutare, să nu întârzii, că refugiul ăsta e posibil să se prăbuşească, în curând voi fugi în altă parte.

În ziua în care primesc un răspuns de la un magazin de parfumuri mă sună Cristiano. Magazinul zice că, date fiind cunoştințele mele de practici filozofice, aş putea să le fiu de folos lor, care au deschis de curând şi se specializează în tehnici de relaxare, îngrijiri corporale şi yoga. Cristiano gâfâie la telefon, se tot fâțâie de colo-colo, iritat de semnalul prea slab.

Cristia', ce e? îl întreb repetat, pentru că aud doar crâmpeie din ce tot spune, după care vocea se stabilizează.

A murit, rosteşte el liniştit.

Cine? întreb eu, care nu am înțeles şi în continuare nu pricep, n-am chef să ne vedem şi să îmi explice tot.

Iris. Îmi pare rău. Unchiul ei s-a văzut cu tata la fermă.

Nu e adevărat, a spus o minciună.

Nu, îi era foarte rău, au dus-o într-o clinică acum o săptămână ca să îi mai calmeze durerile, dar câte n-a făcut mamă-sa, nu va fi înmormântare, ea aşteaptă acum incinerarea.

Cine?

Iris.

Iar eu îi răspund că minte, că sunt până peste cap de poveştile lui, de legendele lui, de nume şi fapte născocite de el, de trăncăneala lui şi atunci trec la atac. Iris nu aşteaptă, Iris este acasă şi acum îi scriu şi ea îmi va răspunde, şi chiar asta şi fac: scriu iar şi iar şi telefonul sună în gol.

Noaptea o visez stând pe marginea unei case în ruină, la etajul doi, îmi spune că aşteaptă acolo, lumea nu s-a isprăvit cu adevărat, luna este pe cer.

În următoarea zi văd cum sunt lipite afişele mortuare, sunt diferite de celelalte, e fotografia cu chipul ei şi dedesubt data naşterii şi a morții, a murit de trei zile şi eu acum aflu în felul ăsta de la lume, la răscrucea ce duce spre Poggio dei Pini, pe un panou metalic, moartea ei stă deasupra altor morți, va fi udată de ploaie, va sta în frig, se va

scoroji, moartea ei va fi acoperită de reclamele pentru Festivalul Peştelui, e vară şi pe malul lacului cu toții abia aşteaptă să frigă hamsii.

12
Gustul benzinei

Iris şi cu mine am văzut cum se prăbuşeşte un avion, de fapt un elicopter, ca să nu spun neadevăruri.

Stăteam pe plajă pe acelaşi prosop, aveam costumele ude, umerii acoperiți de părul ud, urmăream cu privirea cum oamenii intră şi ies, ies şi intră în apă, Iris îşi ținea ochelarii de soare pe frunte şi lingea o înghețată pe băț cu gust de căpşuni, eu aveam mâinile pline de nisip şi nu suportam urletele copiilor, felul în care au fost crescuți în aer liber, răzgâiați şi încurajați anume spre a tot zbiera.

Ursu îşi înfăşurase ca un turban în jurul capului prosopul Martei şi tot defila pe malul apei, urmat în vârful picioarelor de Ramona, care îi zicea: Ia să te văd dansând.

Marta a luat aparatul foto de unică folosință şi a început să le facă poze pe când se prosteau ca fachiri, top modele şi contorsioniști, nişte suflete de circ, îi auzeam râzând şi țopăind, luându-se la întrecere pe cine nu îl frige la tălpi.

Grecu se dusese la bar să ia nişte apă şi nişte sandviciuri, se întorsese cu gleznele lui păroase şi cu părul lipit de fruntea care strălucea ca plasticul, ne-a oferit un sandvici şi o cutie de Sprite, şi noi am făcut-o pe jumătate, Iris bea din partea dreaptă, eu din partea stângă, câte o sorbitură de căciulă, pişcăcioasă la limbă, sub soarele ce ne bătea în creştet.

Grecu s-a aşezat în afara prosopului nostru lângă Iris şi încetul cu încetul a încercat să îşi facă loc pe prosop, ca să stea mai aproape de ea; şi eu l-am simțit asupra mea, ca pe un tăun, şi i-am spus că îl strigă Ursu să facă nişte poze, ca după aceea să le tipărim şi să le agățăm, iar Iris i-a zis şi ea: Du-te, du-te.

El s-a ridicat şi s-a îndepărtat tropăind, uitându-se la noi cu regret; noi am zâmbit una la alta şi Iris mi-a zis: Se freacă mereu de şoldul meu.

Dintr-odată s-a stârnit un vuiet, din spatele cotului lacului şi-a făcut apariția un elicopter negru, compact, părea un cărăbuş, şi bârâind a început să facă spectacol, rotindu-se cu efect, ridicându-se şi coborând, mişcându-şi coada nărăvaş, iar lumea aplauda, crezând că e o demonstrație improvizată pentru a-i distra pe cei de pe plajă.

Aparatul de zbor se înclina într-o parte, apoi încerca să urce din nou, apoi din nou primejdios pe o rână şi noi ne uitam, pentru că evident că totul era planificat, sigur era un exercițiu al celor de la Muzeul de Aeronautică sau de la unul dintre numeroasele cluburi de unde se ridicau de la sol aparate de zbor de două locuri.

Apoi, printre râsete, printre copiii cu ochii holbați, izbitura; elicopterul a atins apa şi s-a răsturnat, a explodat şi într-o secundă a făcut bum.

O vâlvătaie, un nor, elicea şi botul aparatului cufundate, dinspre plajă urlete, salvamarii deja în apă, vâslind pe placă cu brațe puternice şi maieuri decoltate, de la cluburile de navigație au ieşit în bărci fără motor şi au vâslit spre locul accidentului, dinspre barăcile de pe mal doar tăcerea groazei.

Cine ştie cine a murit în ziua aceea dintr-o greşeală, din dorința de a se distra, dintr-o nefericire, n-am aflat niciodată cine s-a topit în apă, cuprins de flăcări.

Iris s-a ridicat în picioare urlând: Trebuie să-l salveze cineva.

Iar eu am luat prosopul, doza de Sprite, ultimul dumicat din tartină şi am tras-o de acolo, nu era treaba noastră să salvăm, să remediem, să reparăm.

Unii sunt pur şi simplu de negăsit, mă gândeam.

Echipa de scafandri nu a găsit corpul, doar mormane de fiare care au fost trase afară cu bărcile, în lac nu s-a mai putut face baie câteva zile: la suprafața apei era doar putoarea neagră a benzinei.

*

Dragă Iris,

Mi s-a spus mereu că atunci când scriu e ceva ce mă chinuie, iar acum cea care mă chinuie eşti tu.

Mă chinuie gândul la pantofii tăi cu toc şi franjuri, şi la cizmulițele lucioase, şi la sandalele cu pietre aliniate sub fereastra camerei tale, la degetele tale pe telecomandă când cauți un program de rețete în care un domn pântecos cu față bonomă vorbeşte despre brânza de capră, la tine când dai din cap ca să-l imiți pe tipul de la barul din Trevignano, care are o claie de păr şi creierul parcă îl apasă pe gât, la felul în care bălăngănitul lui din cap a devenit de-a lungul anilor altceva, un fel de cod, un mod de a ne zice veniți în barul ăsta, chiar dacă pe el între timp l-au dat afară, la cum te vedeam sub apă, contururile tale tremurate şi umbra chipului tău, la picioarele tale despre care spuneai că sunt mereu umflate, la felul în care ziceai „asta nu e viață!“ şi te pufnea râsul, la lucrurile cărora le-ai dat nume noi, la temerile tale de apa prea adâncă, de incendiu, de minciuni, la noaptea de Revelion cu fiul celui cu florăria şi la mutra pe care ai făcut-o când am plecat, ca pentru a-mi spune „De ce mă părăseşti?“, la faptul că te-am lăsat acolo, printre tipi pe care îi cunoşteai foarte puțin şi lângă o momâie de paie în flăcări, la faptul că i-am cerut bunicii tale să tricoteze fulare şi pulovere pentru întreaga mea familie, fără ca măcar să-i fi mulțumit vreodată, la dățile când veneam la tine acasă şi ea era la parter după o draperie şi îmi zâmbea, la clinică şi la calmarea durerilor şi la faptul că durerea mea nu o va calma nimeni şi nimic, nici măcar morfina.

Mă chinuie o zi, într-o după-amiază la manej, când m-ai invitat să mă uit cum se desfăşoară lecțiile tale. Cum am ajuns, cum l-ai căutat imediat pe Tampa, calul tău deşelat, cel nărăvaş şi strâmb, pe care nimeni nu îl voia, şi pe care tu l-ai îngrijit şi l-ai îndreptat, erai singura care îi dădea de mâncare şi îi curăța coada, reuşiseşi chiar să-l faci să sară peste obstacole de un metru şi voiai să-l pregăteşti pentru un concurs. Dar

când am ajuns Tampa nu mai era, toate grajdurile erau ocupate, îi dăduseră drumul pe câmp, înspre coline, şi plouase, nu mai era de găsit.

Şi eu în faţa ta – plângeai, cu ţesala în mână, lângă şaua lui agăţată în cui. Calul nu era al tău, tu nici nu puteai plăti ca să ţi-l ţină în grajd, era doar un cal de distracţie, şi tu îmi spuseseşi: Tampa nu e obişnuit să stea pe câmp, nu l-au potcovit cum trebuie, o să se rănească şi o să devină şchiop; iar eu nu aveam nici soluţii, nici răspunsuri, nu aveam darul de a consola pe cineva, am rămas acolo uitându-mă cum plângi, holbându-mă la disperarea ta, nu ţi-am întins vreo mână sau vreun deget măcar, pentru a-ţi arăta că înţelegeam nedreptatea pe care o îndurai, pe care aş fi rezolvat-o şi răzbunat-o. Aş fi găsit bani pentru zece, douăzeci de cai şi ţi-aş fi deschis un manej numai al tău, unde tu ai fi dat nume cailor şi le-ai fi arătat cum să devină eleganţi şi rapizi. Eu însă ţi-am spus doar atât: caii de obicei stau pe câmp, nu cred că îi va fi rău acolo, e la aer. Iar tu te-ai închis în tine, jignită de lipsa mea de înţelegere, care nu era legată doar de acel cal şi de acel concurs, şi nu doar că nu aveai bani, ci că nimănui nu-i păsa că te răneşte.

Ai trecut de mine şi ţi-ai luat şapca de călărie, te-ai dus pe câmp, încălecând pe un alt cal, cel al unei doamne din Anglia, care uneori nu avea chef să călărească, cu care ai făcut multe ture, la pas domol, la trap, la galop, iar pe chipul tău se vedea umbra unui blestem. Eu am rămas pe margine, privindu-te cum ridici praful, am tuşit şi apoi m-am aşezat la umbră printre muşte şi buruieni.

Am descoperit a doua zi că Tampa şchiopăta rău cu adevărat şi că în scurt timp urmau să-l sacrifice.

Eu nu te-am întrebat dacă ai fi vrut să vin cu tine în ziua aceea ca să-ţi iei rămas-bun, nici tu nu ţi-ai exprimat dorinţa să fiu lângă tine, te-ai dus singură la uciderea lui, iar în zilele ce au urmat faţa ţi-era pământie. Agata, ca să te scoată din acea stare, te-a invitat la manejul la care ea mergea frecvent ca să-ţi alegi un alt cal, erau câţiva cârlani ce trebuiau instruiţi, şi tu i-ai răspuns: Nu e acelaşi lucru.

Şi exact acest lucru e ceea ce mă chinuie, pentru că nu, nu e acelaşi lucru.

Nu e acelaşi lucru fără Tampa, nu e acelaşi lucru fără tine.

Această scrisoare e oribilă, e mai cumplită ca temele mele de la şcoală. Scrisoarea asta nici n-o vei primi, nici n-o voi expedia, ar putea la fel de bine să nici nu existe.

Dar mi-ai cerut tu să ţi-o scriu, aşa că iat-o, e un lucru sortit să nu folosească la nimic.

Mi-e dor de tine şi ţi-am fost cea mai rea, cea mai rea, cea mai rea prietenă.

A ta,
Gaia

*

De Festivalul Peştelui zona de promenadă devine înţesată de balonaşe, mămici pe tocuri înalte, capete de ştiucă fripte; plaja a fost închisă în aşteptarea artificiilor de la miezul nopţii, pe vremuri le priveam stând pe nisip, dar acum e interzis de când o bucată arzândă s-a desprins şi a nimerit pălăria de paie a unei doamne, a luat foc şi copiii s-au

speriat, iar noi ne-am amuzat, fericiți că am asistat la o scenă periculoasă.

Lumea iese la plimbare încolo şi încoace, de la restaurantul Chalet până dincolo de Soldati, lumea se înghesuie, linge şi înghite bomboane, lumea se opreşte la bar ca să cumpere pizze mici rotunde, îşi face poze rezemându-se de balustradă, copilaşii se salută făcându-şi cu ochiul şi toți cei pe care nu i-ai văzut pe timpul iernii se reîntorc în viața ta, pentru că dacă e vreun eveniment de la care nimeni nu poate lipsi, cu siguranță acesta este.

Pe un podium de lemn se succedă spectacole ale artiştilor amatori cu demonstrații de dans, ale cântăreților improvizați, ale fetelor în paiete şi cu fixativ în păr, mai vine şi câte un comic şi smulge câteva zâmbete unsuroase, scaunele din primul rând rămân mai tot timpul goale, unii îşi fac numărul în hărmălaia peisajului, nebăgați în seamă în atmosfera de sărbătoare.

Locul meu preferat de privit artificiile este acoperişul plat al unei case, la care ajung sărind balustrada grădinilor aflate mai jos de clădirea primăriei.

De acolo se vede cel mai bine lacul, fără antene prea înalte sau copaci care să încurce, cadrul perfect în care poți privi explozia de lumini, artificiile sub formă de inimioare, de sălcii plângătoare, de steluțe galbene, urmate de bubuiturile ce-i fac pe copii să-şi astupe urechile, jeturile luminoase ce țâşnesc în noapte, fumul dens, resturile de hârtie arsă ce rămân pe apă, vine lume de prin toate localitățile din jurul lacului, vin şi de la Roma să vadă spectacolul de lumini de pe la noi.

Drumurile sunt închise, maşinile sunt parcate tot mai departe, oamenii merg în şir indian pe marginea asfaltului, cu copiii mici în brațe şi cărucioarele pliate la subsuoară, fustele sunt ridicate puțin cu două degete pentru a nu se murdări de iarbă şi praf. De Festivalul Peştelui femeile se machiază, îşi tapează părul, îşi întind cu placa bretonul, se încalță cu sandale cu barete fine, îşi cumpără tricouri cu decolteuri adânci în formă de V, îşi îndeasă bine sutienele, îşi țin pe frunte ochelarii de soare, chiar dacă nu e soare.

Ajung cu bicicleta până la chei, coborând în grabă panta de la Croce, plonjez ca o torpilă în zona cu multe familii şi îmi creez spațiul pentru aterizare, apoi cotesc în spatele unui restaurant şi îmi leg bicicleta cum se nimereşte, am ochi de lup flămând, îi văd îmbrăcați frumos, de sărbătoare, şi mă gândesc că nu mai există bună cuviință, nu mai există sentiment, sunt îmbrăcați colorat şi cu lucruri înflorate, nimeni nu se află aici pentru doliul meu.

Eu n-a trebuit să născocesc nimic, hainele mele sunt aproape toate negre, singurul lucru care contrastează e părul, culoarea lui mă tulbură când mă văd în oglindă, cum de îndrăzneşte să rămână roşu, carnal, înfloritor, în timp ce totul în trupul meu se ofileşte? Cine îi permite lui să trăiască?

Urc, luând-o pe ulicioare, ca să evit piața cheiului, în care găştile de adolescenți îmi amintesc iar şi iar că anii mei s-au dus, anii aceia de trândăveală şi tihnă, anii aceia absoluți vor fi înghițiți în scurtă vreme de viață, ca şi sfârşitul verii.

Merg cu capul plecat, ochii sunt îndreptați asupra pietrelor din pavaj, gentuța purtată în bandulieră mi se loveşte de şold, lumea râde, dar cum de râde?, de ce râde?, trec pe lângă mine doi pe care îi cunosc şi cască ochii la mine, îmi văd fața dură şi nu îndrăznesc să mă salute, înțeleg din expresia lor că ştiu tot şi îi detest pentru că ştiu, pentru că sunt la curent în locul ăsta care nu se pricepe să țină nici un secret, nici moartea nu ştie să o

ascundă, nici durerea.

Vreau să o iau pe scările de piatră şi să urc spre grădini, să sar peste balustradă şi să aştept singură miezul nopții, care aproape că a sosit, îmi doresc asta pentru că acel spațiu pe acoperiş reprezintă eterna mea întoarcere, locul de contact cu trecutul, timpul meu circular, priveliştea e mereu aceeaşi, chiar şi zgomotele, iar când se vor lansa artificiile voi avea iluzia acelei eternități în care totul se condensează şi nimic nu se scurge, vom sta încă o dată aşezate acolo, cu picioarele încrucişate, şi vom avea lumini în ochi.

O fată mă opreşte, e îmbrăcată în majoretă, fustița scurtă e strânsă pe şolduri, are brațe groase şi lungi, o cunosc din vedere, e sora mai mică a unei fete care era la liceul lui Iris, are o bărbie mică şi pronunțată şi ochi felini, se uită la mine şi pare îndurerată, dar gata să ridice genunchii şi coapsele, gata pentru piruete: Am aflat, îmi pare nespus de rău, era o fată foarte frumoasă…

Condoleanțele ei şoptite sunt pentru mine un proiectil în ceafă, mă trezesc din gândurile mele ca să mă întorc la adevăr, iar adevărul e că oamenii mă privesc cu milă şi mă opresc ca să-mi spună nişte formule rituale, pentru că da, era o fată foarte frumoasă şi i-au pus cizmele de călărie, după care au incinerat-o.

Şi atunci îi îmbrâncesc corpul adolescent care în mod atât de ruşinos respiră, se mişcă, cum de îşi permite să existe, îi urlu că nu a murit nimeni şi că nu aveam nevoie de condoleanțele ei oribile, dau din coate şi sar pe ea, prietenele ei se vâră între noi, lumea se opreşte şi mă înghionteşte, eu în continuare mă apăr de răul lor, de falsitatea lor. Iată-vă, toți dichisiți pentru seara asta, toți pregătiți să toastați, toți la patru ace, ferchezuiți şi fardați.

Simt între degete stofa alunecoasă a rochiței ei şi aş vrea să i-o smulg şi să i-o sfâşii: parada cu fanfara, tarabele cu obiecte din teracotă, alunele în zahăr caramel, balonaşul în formă de prințesă, cornetele unsuroase din care picură uleiul, vaporii care se înalță spre case, încerc să mă smulg din încleştare, dar cineva mă ține strâns din spate şi îmi zice că trebuie să stau liniştită, repetă liniştită şi mă sprijină.

Eu îi recunosc vocea şi îi strig: Cristia', fă ceva!

El mă ține, şi fata este salvată de unghiile, de ghearele mele, de fața mea de monstru, lumea se strânge în grup în jurul nostru, ea e speriată şi plânge, iar eu îi spun încă o dată lui Cristiano să facă ceva, pentru că e imposibil ca el să nu fie în stare să rezolve orice, să nu ajungă la momentul oportun, să nu aibă chibrituri şi benzină, să nu ştie să mă poarte teafără prin beznă, să nu-i reducă la tăcere pe cei care vor să mă acuze, să nu mă protejeze de trădări, să nu aibă pe țeavă un glonț de tras, există mereu un ceva sau un cineva pe care trebuie să-l lovim ca să ne răzbunăm pentru nedreptatea suferită.

La ce vă uitați? Cristiano, ținând în brațe o mână de om care sunt eu cea de acum, năduşită, palidă şi vlăguită, îi împrăştie pe toți.

Mă gândesc că trebuie să existe un motiv, poate sunt conservanții, poate polifosfații, poate gazele efectului de seră, poate pesticidele, poate plasticul ars, poate radiațiile de la antene, poate Radio Vatican, poate arsenicul din apă, poate azbestul de pe acoperişul caselor, poate undele emise de telefoanele mobile şi de wifi, poate hormonii din carne, poate fumatul activ şi fumatul pasiv, poate hrana sintetică dată puilor şi vacilor, poate catranul deversat de râuri, poate smogul produs de automobile, poate cloaca oraşului,

poate medicamentele şi deşeurile, poate siliconul din cremele pentru corp, poate aditivii şi vopseaua, şi atunci e musai să-i căutăm, unul câte unul, pe cei vinovați, pe cei care au ucis-o, e musai.

Cristiano mă ține de frunte şi mă duce la fântână, spune în continuare tuturor celor care se apropie că nu avem nevoie de ajutor, îmi varsă apă pe față.

Nu e nimic ce aş putea face eu, îmi zice, hainele mi-s ude şi gentuța fleaşcă, iar vechiul meu Motorola a alunecat pe jos şi acum pluteşte în băltoaca pe care am făcut-o.

Între timp se aud trei bubuituri, cele care anunță focurile de artificii şi care răsună în găoacea întinsă a locului, se pot auzi dinspre câmpie, din vechea aşezare înaltă, de la Collegiata, de la pescărie, de la tarabele cu peşte prăjit, poate chiar şi din cotul lacului dinspre Pizzo, unu, doi, trei: şi începe spectacolul.

*

La sfârşitul anilor şaizeci, nemții au descoperit vechiul burg de pe meleagurile noastre.

Partea înaltă cocoțată pe colină lângă donjon, turnuri şi grădini care pe vremuri erau avanposturile Castelului Odescalchi ca punct de strajă asupra lacului.

Acolo ulicioarele pavate urcă până la Collegiata, biserica cununiilor de vază, cea în care parohul le ceartă cu voce tare pe năşici dacă au rochii prea decoltate, unde trebuie să plăteşti gras dacă vrei să te căsătoreşti între zidurile ei, că dacă nu scoți banul parohul îți taie muzica, şi mireasa intră în perfectă linişte, fără marş nupțial, printre zgomotele seci ale aparatelor foto şi chicotelile copiilor.

Vechiul burg în care încă mai sunt câteva prăvălioare şi baruri cu scaune de plastic unde se adună bătrâneii şi cei care lucrează la primărie, burgul în care se pătrunde printr-o uriaşă poartă de lemn, care rămâne aproape tot timpul deschisă. Sunt trei restaurante, atelierul de design al unei artiste care face bijuterii din sticlă, o tutungerie, au trecut pe acolo şi saloane de tatuaj, şi magazine de *windsurf*, au rezistat însă pantofarii şi fântâna cu anghilele cu gurile căscate.

Nemților le-au plăcut acele căsuțe dărăpănate, cu dormitoarele la parter şi bucătăriile imediat după intrare, terasele ce dau spre lac cu coloanele lor grațioase de piatră şi mirosul vechi al zidurilor.

Au cumpărat case şi prăvălii, au deschis mici afaceri pe care le-au şi închis repede, dar lumii de pe aici nu prea îi place ce vine de afară, ci vrea mai degrabă să păstreze, să mențină, precum lichidul vâscos dintr-o conservă, precum buțile şi butoaiele ce trebuie închise.

Nemții au căutat de lucru în oraş, coborau în pielea goală pe plajele de la poalele târguşorului şi se întindeau la soare, mâncau sandviciuri cu heringi şi îşi cumpărau pălării de paie; localnicii îi urau, îi detestau ca pe boli, ca pe metastaze, trebuiau eliminați din rădăcini.

Nemții considerau că lacul este cât se poate de frumos, că atrăgea soarele şi culorile, că se contopea cu cerul, şi atunci au adus din țara lor două lebede albe, pentru a-i spori noblețea.

Două făpturi superbe, la primă vedere uşor de domesticit, inofensive, cu un penaj imperial.

Localnicii însă nu au înghiţit afrontul de a vedea cum nişte străini schimbă fauna lacului, fiecare lucru era acolo pentru a rămâne ca atare, pentru a fi pictat şi agăţat de perete.

Pescarii au început să spună că lebedele sunt toxice, că aduceau boli, că mâncau toţi peştii, că ucideau celelalte păsări, pe scurt lebedele erau spurcate şi asasine.

Astfel s-a făcut că într-o zi, doi pescari dintre cei cu bărcuţe cu vâsle şi cu plase de mici dimensiuni, în loc să prindă peşte au prins lebedele şi le-au sucit gâtul, apoi le-au fript, fumul din carnea lor a urcat dintre copacii de la poalele burgului, în acea limbă de pământ unde nimănui nu îi era îngăduit să calce, pentru că promenada se oprea cu mult înainte.

Nemţii şi-au plâns copiii cu aripi mari şi cioc ascuţit, dar nu şi-au pierdut curajul: pentru a aduce noutăţi e nevoie de multă încăpăţânare, pentru a-i convinge pe ceilalţi de utilitatea schimbării e nevoie de consecvenţă, e nevoie chiar de un comportament maniacal.

Au mai fost aduse aşadar şi alte lebede, şi au fost şi acelea fripte, apoi altele şi altele, după care ţăranii de pe acolo le-au văzut jucându-se în apă şi procreând şi, încet-încet, fără să îşi dea seama, au început să îndrăgească acele făpturi impunătoare, acele făpturi imperiale, care ştiau să-şi înveţe bobocii, dar şi răţuştele de pe lac, să stea în şir.

Şi astfel lebedele au rămas pe lac şi s-au mutat de pe un mal pe celălalt, e una neagră prin părţile castelului din Bracciano, singura care nu se apropie de oameni, pentru că acum, după treizeci de ani de când au fost aduse, copiii le caută să le dea pâine uscată şi să le mângâie penele.

Dar lebedele, cum se ştie, nu sunt păsări de baltă, nu sunt făcute să urmeze reguli şi se înfurie repede, când vezi câte una trebuie să ştii să te ţii la distanţă.

Unul dintre primele lucruri pe care l-am învăţat când am ajuns aici a fost că de raţe te poţi apropia în voie, dar nu şi de lebede. Lebedele atacă cu ciocul nutriile şi le fugăresc pe apă desfăcându-şi aripile, lebedele nu fac diferenţa între copii şi femei adulte, dacă te consideră antipatică sunt în stare să te rănească. Eu am fost o lebădă, m-au adus de altundeva, a trebuit să mă aclimatizez cu forţa, apoi am incomodat lumea, m-am zbătut şi am fost arţăgoasă şi cu cei care se apropiau de mine cu un coltuc de pâine uscată, cu pomana lor de dragoste.

Acum le privesc de-a lungul lacului cum se cufundă în apă în căutare de hrană, le rămâne afară doar vârful cozii, capul le-a dispărut, iar când îl scot afară se uită la mine ca pentru a-mi spune că algele de pe fund nu mai sunt bune ca pe vremuri, poate că a venit timpul să migreze.

*

Casa este acolo unde lucrurile cad pe jos.

Am spart deja trei farfurii, două pahare şi geamul de la bufet; cutia de lapte a lăsat o

băltoacă spălăcită în mijlocul bucătăriei.

Antonia a adus cutiile mari pe care i le-au dat la supermarket şi le-a înşirat de-a lungul coridorului, ca de obicei nimic nu este băgat la întâmplare, totul este înghesuit cu rost, plasat la milimetru, fiecare cutie e închisă cu scotch şi cu un marker scriem pe ea ce conține: periuțele la periuțe, perdelele la perdele, iar cărțile au sfârşit, fără ca mama să-şi dea seama, în sacul negru pe care mi-l dăduse ea pentru deşeuri şi lucruri de aruncat.

Ea este căpitanul corabiei noastre, ne conduce, îşi urmează traseul, dă ordine şi impune disciplină, chiar dacă la orizont se anunță furtună, când ceva ne scapă din mână şi se strică ea zice că e deja de aruncat, obiectele sparte vor fi abandonate, vom salva doar ce e întreg şi indispensabil. Este pentru prima oară când şi noi aruncăm ceva, nu mai reconstruim, nu mai decorăm, nu mai lipim, nu mai dăm cu vopsea pe deasupra.

Gemenii ambalează televizorul cu grija cu care ar trebui protejate statuile de marmură, iar tata îi priveşte cu îngrijorare, temându-se că o simplă crăpătură sau alunecare ar însemna sfârşitul regatului său.

Eu am băgat hainele mele în doi saci mari şi am înghesuit într-un colț ceea ce corpul meu respinge. Fustele prea strâmte, blugii cu talie joasă, pantalonii găuriți la fund, sutienele cărora le lipseşte o bretea, toate aceste lucruri folosite, pe care le păstrasem, obsedată fiind că mai devreme sau mai târziu ar fi avut parte de o a doua ocazie, acum se arată drept ceea ce sunt cu adevărat: stofă uzată, ciorapi purtați şi răspurtați până la distrugerea fibrelor, tricouri cu pete la subsuoară pe care nici măcar mâinile Antoniei nu sunt în stare să le scoată, costumul negru din acea vară strălucitoare, care s-a decolorat şi s-a pătat în dreptul sânului, chiloții îngălbeniți, tivurile deteriorate de la frecatul pe asfalt, tricoul cu Superman, care pute încă a fum.

Am aruncat şi racheta de tenis, după ce am adulmecat-o, am mângâiat-o cu degetele, am cântat la ea ca dintr-o liră şi am sărutat-o, am spus adio rachetă şi adio Urechi, le-am iubit şi urât pe amândouă până azi.

Ar trebui să am casa mea, copiii mei, nunta mea, locul meu de muncă, şi eu de fapt adun resturile unei camere de copil, desprind de perete firul de la coardă, ce rămăsese agățat acolo chiar şi fără cearşafurile care despărțeau porțiunea mea de cameră de cea a lui Mariano, iau şi duc cu mine o pereche de chiloți ai fratelui meu şi mingea lui de baschet, bluza de la pijamaua lui cu elefanți, posterele cu cântăreți, steagul cu Che Guevara, aşternutul care l-a aşteptat cu anii sub plapuma lui, caietele din liceu cu scrisul lui aspru, apăsat.

Lăsăm în urma noastră urme pe pereți, mucegai în colțuri, cuie în care nu mai atârnă nimic, găurile în care fuseseră etajerele, plăcuțe de faianță pătate, găuri de scurgere în care au rămas urme de sânge, praf, păr, epidermă, unghii tăiate.

Ăla rămâne aici, îmi spune ritos maică-mea, arătând spre ursul roz. E de fetiță, nu mai ai ce face cu el, şi iese din cameră.

Ea nu aşteaptă vreun răspuns de-al meu, de multă vreme e aşa, ea zice şi gata, dialogul nu este permis, împărtăşirea gândurilor cu ea a fost uitată, când i-am spus că Iris a murit mi-a răspuns: Să îți pierzi un fiu e cea mai mare durere, după care s-a ridicat şi s-a dus să curețe fasolea verde şi astfel s-a încheiat comemorarea noastră, transferul suferinței noastre.

Antonia a devenit mai subțire, mai uscățivă, a pierdut vigoarea trupului, dar a căpătat o anumită strictețe a spiritului, înşfacă totul cu duritate, nu tolerează dezordinea şi nici o formă de răzvrătire.

De luni întregi o aud mişcându-se prin casă şi noaptea, dând telefoane agitate, urlând, ridicând mâinile în aer, lovind în masă şi în mobile.

Doamna Mirella Boretti, văduva lui Mancini, a dat spre închiriere apartamentul din Roma, iar chiriaşele fără contract nu îşi plătesc întreținerea, au probleme cu facturile, administratorul şi portăreasa au anunțat-o pe mama, i-au cerut banii ce lipsesc, ea a sunat la doamna Mirella şi nu a primit nici un răspuns, şi a insistat, şi a fost ignorată până la telefonul final în care doamna se declara dispusă să îi declare război, dacă mama nu ar fi încetat să mai deranjeze, ar fi privat-o şi de custodia apartamentului din Corso Trieste, pentru că ea putea, ea avea pile şi ştia ce să facă, pe când Antonia era singură cu familia ei cea putredă, pe care trebuie să îi întrețină fără contract de muncă.

În ziua aceea mama nu a mâncat şi nu a dormit, am găsit-o, când am mers la baie în mijlocul nopții, şezând pe canapea şi privind ecranul stins în care se reflecta imaginea ei pe întuneric.

În dimineața următoare ne-a strâns pe toți în bucătărie pentru a ne spune că a vorbit cu grădinarul familiei Festa, un anume Giacomo, om de încredere, care va veni să ne ia peste o săptămână, deci trebuia să ne grăbim şi să golim apartamentul.

Aia crede că mă predau, aia crede că m-a tras în piept, dar eu merg şi îi ocup casa, vreau să văd cine mă poate lua de acolo, a conchis ea, şi fața ei începuse să se micşoreze.

Astfel ne-a împărțit fiecăruia sarcinile şi ce trebuie făcut şi a marcat pe calendar zilele – cele şapte – până la plecare.

Portăreasa şi administratorul au fost puşi în gardă: ne întoarcem. La fel şi doamna Mirella, mama îi scrisese un lung mesaj în care gramatica era cam sărăcăcioasă, dar intimidările transparente: trebuia să le scoată afară pe chiriaşe din casa ei într-o săptămână, sau urma să facă ea acest lucru cu mâinile ei.

Gemenii nu au îndrăznit să deschidă gura, supunându-se poruncii de a-şi strânge tot ce au, sunt înalți, au mâini mari, sunt aproape bărbați, au deja păr pe bărbie şi pofte trupeşti, sunt îmbrăcați în hăinuțele prea strâmte, luate cu două ierni în urmă, sunt gata să sorteze şi să împacheteze, în limbajul lor – al ochilor şi degetelor –, îşi spun cu jumătate de gură că vor supraviețui.

Nu mai am timp să mă mai uit o dată la casa goală, la trupul ei gol, la crăpăturile şi amintirile ei, la pielea ei tăbăcită, la scobitura brațelor sale, la pliul buricului ei, iată-mă târâtă afară de furia maică-mii, care, ca un torent, mână toate crengile, pietrele, şerpii spre locul de vărsare şi nu stăvileşte niciodată vâltoarea râului.

Sunt o femeie tânără, dar deja bătrână, mi-am pierdut dreptul de a mă opune mişcărilor familiei fără să-l fi avut niciodată, ca şi când am ratat gara mea, şi acum călătoria ar trebui să continue până la capătul de linie, nimeni nu s-a gândit să îmi ceară vreo părere sau să mă facă să particip la deciziile cele mai importante. Antonia este aceeaşi mamă din copilăria mea, cea care sprijină singură zidurile în prăbuşirea lor, cea care ne cară în cârcă afară din casa în flăcări.

Închid uşa camerei mele, şi în spatele ei rămân afişul portocaliu de la majoratul meu,

pozele lui Iris, pozele Agatei, botul lui Babol, ponosit de trecerea anilor şi de inutilitatea unui trofeu care are aceeaşi greutate ca o medalie câştigată la alergarea liberă pe un câmp; la distanţa atâtor ani, acea clipă de victorie şi de putere e doar praf şi pulbere.

Luni trebuie golite dulapurile, marți baia, miercuri tot ce atârnă în bucătărie, joi covoarele şi obiectele textile, vineri se aruncă sacii negri, sâmbătă curățăm pe jos şi în baie, duminică suntem gata de plecare.

Şi uite aşa piațeta, caruselul, lanțurile în care ne roteam ca să ne tragem şuturi în fund, străzile, drumurile, magazinele, trecerea la nivel cu calea ferată rămân în spatele nostru, şi distanța față de ceea ce am fost se măreşte, în timp ce furgonetele cu tot ceea ce ne aparține se pornesc la drum către o casă pe care poate nu o s-o mai putem avea şi îşi iau rămas-bun de la o casă pe care tocmai am declarat-o goală.

Odată ajunşi la Roma, Antonia le indică furgonetelor să parcheze una lângă alta în fața clădirii din Corso Trieste şi coboară, are membrele încordate, părul strâns sus în coadă, geaca închisă până sub bărbie şi fața întinsă şi otrăvită, face semn să ni se deschidă gardul de fier ca să intrăm, gardul acela de fier furat de fascişti – mi se aminteşte că are o istorie clădirea asta.

Roberta a murit în urmă cu patru ani, în somn, a încetat să respire, văd din nou colțişorul ei la soare unde acum e umbră, fântâna cu peştişori, care a fost golită de apă şi acum e umplută de cactuşi, curtea şi trandafirii – galbeni, roşii, rozalii –, multe dintre apartamente s-au schimbat, tot edificiul s-a umplut de B&B case de vacanță, de studente care îşi împart aceeaşi cameră sau familii cu puțini copii, nu a existat pericolul să scadă prețul chiriilor, piața imobiliară la Roma macină tot timpul profit, acum că e mai puțin de muncă, şi munca a devenit închirierea caselor.

Antonia ține în mână o lădiță cu ustensile şi o duce în sus şi-n jos până pe casa scării, totul ne este străin, totul pare că ne-a aşteptat.

La sonerie nu mai e numele nostru, ci doar o etichetă albă, iar covoraşul de la intrare e roşu şi are consistența pâslei, maică-mea îl dă brusc deoparte cu piciorul, broasca a fost schimbată şi uşa zăvorâtă cu scânduri.

Casa e a noastră, urlă ea pe scări vecinilor, curioşilor şi fricoşilor care au scos capul. O să stăm aici până o să intrăm.

Eu sunt incapabilă să acționez, mă ruşinez pentru lipsurile noastre, pentru această a nu ştiu câta luptă care ne poate duce din nou în subsolul primei noastre case, pe când nu scria niciunde că şi noi meritățm un adăpost.

Doamna Mirella a bătut în cuie două scânduri în pereții laterali, aşa cum se obişnuieşte cu locuințele inutilizabile, cu vechile colibe părăginite sau cu pivnițele pline de seringi şi prezervative, gemenii îşi pregătesc uneltele şi încep să-şi dea toată silința sub comanda Antoniei, cu încheieturile lor slăbuțe de adolescenți, mânuind cum se pricep mai bine ciocanul şi patentul.

Maică-mea nici nu îmi cere să fac ceva, mă lasă să asist doar ca spectatoare la încercările lor, dar scândurile nu se urnesc, cuiele nu cedează, părând să se înverşuneze împotriva destinului şi orbitelor planetelor.

Antoniei îi tremură mâinile, dar nu se lasă, zice că o să izbească în uşă cu umărul până o s-o facă să cedeze, că va veni şi cu dinamită dacă va fi nevoie, de o viață a tot fost

lăsată în urmă, dar acum nu, nici sfinții n-o vor opri. Se luptă cu cuiele şi cu zidul, loveşte mortarul şi tencuiala, încearcă să descopere unde sunt țâțânii uşii şi dă nişte pălituri zgomotoase în stâlpii şi bârnele de susținere.

Eu mă gândesc la peştii din fântână, cine ştie dacă li s-a dat drumul şi au ajuns prin conductele de scurgere, poate că acum înoată pe sub vreo gură de canal, în căutarea mării care e aşa departe, or fi suferit mutații, or fi având trei ochi şi cinci aripioare, or fi fost contaminați de balsamul de rufe şi de pastilele anticalcar din maşinile de spălat vase, de produsele igienizante de baie, de şamponul cu muşețel, cu mosc alb, cu unt de shea.

Dar se aud urcând pe scară două persoane, cineva strigă: Ma'!

Mama se opreşte, are oasele mâinilor înroşite, fruntea asudată, fața rătăcită când îşi vede fiul venind.

Dă-te la o parte, ma'. Lasă-ne pe noi.

Mariano ajunge şi el lângă noi pe casa scării, a venit cu trei prieteni care sunt înalți, solizi şi negricioşi ca el, şi-au adus drugi de fier, leviere şi basmale trase peste față, noi ne dăm la o parte şi îi lăsăm să treacă. La prima lovitură pe care Mariano o dă în uşă, mama tresare în linişte, înghesuită de casa liftului.

Sar cât colo cuiele şi scândurile, sare şi cimentul şi Mariano foloseşte levierul ca să distrugă balamalele, apasă şi trage cu mâinile şi cu picioarele, în timp ce prietenii lui forțează uşa, lovind-o cu ceea ce au la îndemână, până când fratele meu simte că aceasta cedează şi atunci se izbeşte în ea cu umărul, o dată, de două, trei, cinci ori, corpul lui tot loveşte, până în momentul când uşa se rupe şi se deschide o breşă prin care se zăreşte încăperea.

Frate-meu are nasul murdar de praf alb, tencuiala e şi pe degete, şi pe haine, dintr-o mână îi curge sânge şi şi-a sfâşiat mâneca jachetei, dar nu se lasă, continuă să tragă şuturi în broască, reuşeşte să-şi croiască un culoar şi trece pragul, păşeşte în cealaltă parte, cufundându-se în trecutul nostru.

Intră prietenii lui, intră mama, intră gemenii şi sunt înghițiți de acea gură ştirbă, ultima intru eu: doamna Mirella a pus să fie distrus cu lovituri de ciocan fundul căzii de baie şi partea de zidărie a bucătăriei, a împlântat foarfecele în tapițeria canapelei, a luat cu sine obiecte care nu îi aparțineau şi pe care mama i le-a lăsat pentru un schimb echitabil, a tăiat firele de curent, a dat jos de deasupra ferestrelor barele pentru perdele, casa noastră pare un şantier sau locul unui delict.

Mariano inspectează şi evaluează daunele, a intrat deja în faza a doua, aceea a terapiei casei, se gândeşte cum să-i vindece rănile, zgârieturile, violențele, zice că o să se ocupe de uşă şi de cadă, şi apoi vorbeşte despre cum se poate rezolva în bucătărie şi cum se poate coase la loc canapeaua, noi între timp o să aducem sus mobilele şi lucrurile noastre, după care vor sta de pază afară din clădire, în fața uşii, ca nimeni să nu mai poată intra. Maică-mea îl aprobă din cap, îl priveşte cu ochi plini de recunoştință, nimeni nu ne-ar fi putut salva în afară de frate-meu, pentru că îi seamănă, eu doar mi-am imaginat că asemănarea cu mama – păr, pistrui, nas – ar fi un semn al apropierii dintre noi, dar în fața mea, chiar şi acum, se află desăvârşita noastră incoerență.

Mariano mă ia din scurt: Nu mai sta aşa cu mutra aia, ajut-o pe mama, şi spune asta ca şi când aş fi muncitorul de la el de pe şantier, băiatul care a întârziat cu livrarea, soția care

nu rămâne niciodată însărcinată.

Apoi se repede pe scări şi ne strigă că merge să-l aducă pe tata.

Eu mă uit la tot dezastrul din jur ca şi cum ar fi zăpada care s-a aşternut peste noi, aerul e rece, panorama este orbitoare, frate-meu este un munte, iar eu o lăcustă, aş vrea, pentru o clipă, să mă îmbrăţişeze, dar el nu face acest lucru şi nici eu nu îi cer să îl facă.

Mariano reapare prin uşa spartă purtându-l pe Massimo în braţe, l-a cărat urcând toate scările, a trebuit să lase scaunul lui cu rotile afară, îi aranjează picioarele, unul câte unul, picioarele alea mici, picioarele alea stricate, şi îi spune: Stai liniştit, tată.

Pentru că tata plânge, tata a văzut casa distrusă.

Mariano ţine mâna sângerândă şi fermă pe umărul lui şi spune că nu s-a terminat nimic.

Eu stau nemişcată şi întâlnesc privirea fetiţei ce am fost, mă priveşte din oglinda crăpată de la baie şi îmi şopteşte: Nu există casă pentru cine n-are inimă.

*

Lacul a secat, au spus la televizor. În timpul verii Roma a supt apa de acolo pentru propria-i reţea hidrologică, drept care plajele s-au lăţit, au ieşit la iveală pietrele, pilonii, stâncile par insule, şi pentru a putea să te scufunzi trebuie să mergi mult mult, să te îndepărtezi de plajă, de urlete, de posibilitatea de a fi salvat.

Cei de prin partea locului cred că lacul va dispărea, vor tot scoate apă din el în fiecare vară până îl vor transforma într-o băltoacă puturoasă ca o mlaştină, doar atunci vom vedea cu adevărat ce e în mijlocul lui şi dacă se va întoarce la viaţă cetăţuia din adâncuri, cu zidurile, grădinile şi ferestrele ei.

Casa din Corso Trieste a fost văruită şi renovată; ca unei păpuşi stricate, i-au reparat picioarele şi braţele, i-au pieptănat părul răvăşit şi i-au pus hăinuţa şi şorţuleţul, casa este funcţională, noi dormim în paturile noastre, televizorul şi-a reluat locul lângă perete, cutiile au fost golite repejor, canapeaua a fost cârpită cu petice colorate, au reapărut flecuşteţele decorative născocite de maică-mea, uşile dulapurilor ornate cu tot felul de decupaje, cactuşii în borcănaşele de iaurt.

Mariano e într-un continuu du-te-vino de pe canapea la uşă, mereu în alertă, mereu de strajă, îşi petrece serile şezând la masă cu mama, planificând, manipulând, ştiu ei exact ce trebuie făcut.

Trebuie să înceapă să muncească, i-am auzit spunând, şi vorbeau de mine.

Era nevoie de bani ca să reparăm casa, aşa că într-o bună zi maică-mea mi-a dat pe mână aspiratorul şi o găleată cu cârpe în ea, un detergent şi nişte mănuşi şi mi-a spus: Du-te la doamna de la etajul cinci, trebuie să faci curat.

Iar eu m-am dus în casa cu fotoliile de tip rustic, biblioteca în perete, fotografiile înrămate, porţelanurile de Capodimonte, candelabrele din fildeş, discurile de vinil, scărițele pentru ştergerea prafului, colecţia de pietre culese de-a lungul potecilor, revistele vechi lăsate la baie, paturile de fier forjat, coşurile de răchită, tabloul unei femei cu un sân descoperit, lampadarele ce par nişte sculpturi, florile uscate, ca să parfumeze încăperea, cutiile de pantofi aliniate, mapa cu facturi vechi, paharele din sticlă de Murano, ceştile

cumpărate de la un muzeu în Canada, busuiocul de pe terasă şi statueta unei broscuțe odihnindu-se pe un trunchi de copac.

Mama mi-a zis să fac lună, ca şi când ar fi casa mea, iar eu atunci m-am pus pe curățat cu furie şi m-am înverşunat să le vin de hac petelor de la duş, mari, galbene şi dureroase, prafului dintre rosturile gresiei şi firelor de păr căzute lângă noptieră.

Acum sunt singură în casa noastră, Mariano l-a dus pe tata la o mică plimbare prin cartier, l-a pus să îmbrace un puloveraş ca să nu răcească şi i-a îndesat pe cap un chipiu cu cozoroc, tata era agitat, dar şi bucuros, bucuros că fiul este cu el, că se ocupă de toate cele, de la plimbări la racordarea la rețeaua electrică, de la spargerea uşii la țeava de gaz, asta fac fiii, pun în rânduială lumea şi viitorul.

Aud de foarte de departe vocea scufundărilor şi săriturilor mele în apă: bicicleta a rămas la Anguillara, şi ursul meu Babol, şi Cristiano, şi urna cu pielea, splina, rotulele şi irisurile lui Iris, şi acum simt că în mijlocul pieptului s-a deschis un crater, acolo unde pe vremuri fusese un vulcan, cine ştie, de-a lungul secolelor va ploua şi în cele din urmă se va numi lac ceea ce inițial era doar o gaură, fantasma a ceva care s-a stins.

Dacă aş avea maşină, acum m-aş pune în mişcare şi aş traversa oraşul pentru a-l părăsi şi pentru a mă întoarce la zarva din târgul de luni, la ambarcațiunile uşoare şi roşii cu vâslire lentă, la pizzele cu creveți şi somon, la umbrelele de plajă înfipte în nisip cu ajutorul lopățelelor şi picioarelor, la jocurile gonflabile agățate în afara chioşcului de ziare, care le neliniştesc pe fetițe, dar m-am oprit aici, şi aici e locul în care am ajuns.

Mă ridic şi mă mişc, scârțâi, am ruginit, expusă fiind timp prea îndelungat la vânturi şi ploi, mă las îndrumată de gândurile mele care plăsmuiesc romane, care răstălmăcesc realitatea.

Îmi amintesc când am ajuns aici că totul mi se părea mare şi grandios, iar camerele spațioase îmi păreau adevărate case, că numai demisolurile şi puțina lor lumină fuseseră locurile copilăriei mele de până atunci. Îmi amintesc cum alergau gemenii cu picioruşele lor scurte şi durdulii, cu pamperşii care foşneau, şi felul lor de a se agăța de poala Antoniei. Îmi amintesc de mine, de Mariano şi Antonia care în curtea noastră, cu ruşinea şi chiloții atârnați pe afară, suntem solidari şi, ca nişte țestoase, luptăm cu micile nedreptăți şi cu cine nu ne vrea. Îmi amintesc de mine când voiam trandafirii înfloriți din grădinile altora ca să-i tai şi să-i chinuiesc, pentru a face din ei o zeamă prin care voiam să imit esențele scumpe. Îmi amintesc de mama care îmi spune ce e rău şi ce nu e, şi crede că e cu putință ca lumea să fie împărțită pe din două.

Merg la baie, cada a fost înlocuită, e strălucitoare şi albă ca cea mai frumoasă dantură, deschid robinetele la maximum, simt deja miros de mosc, de peşti şi de lebede.

După aceea trec la cele de la chiuvetă, cele de la bideu, apa iese şi țâşneşte, nu se poate să nu o simți cum curge, închid cu dopul, şi începe să urce, se adună câțiva centimetri în fiecare.

Când lacul va fi secat, vom demasca legendele, minciunile, poveştile, vom putea să redescoperim artefacte, să aşezăm în vitrine antichitățile, să vedem peştii zbătându-se pe uscat, să înțelegem ce culoare are pământul când nu îl vezi, vom putea recupera undițele pierdute, bărcile scufundate, vestele de salvare dezumflate, cadavrele înecate, elicele elicopterelor prăbuşite, vom înceta să tot meditățm la lac, să ne tot gândim cum e el de la

un mal pe celălalt, să pescuim şi să tragem sus plasele, să ascundem sub apă puştile sau statuetele cu ieslea lui Cristos.

E momentul bucătăriei, care a fost refăcută de fratele meu cu var şi plăcuțe de faianță – l-am auzit zi şi noapte cum se tot muncea cu o mistrie într-o găleată –, răsucesc şi acel robinet şi închid scurgerea, deschid larg uşile tuturor camerelor, trece aerul, trece apa, trec şi eu.

Mă aşez în mijlocul salonului şi mă întreb de câtă vreme va fi nevoie, dacă vor fi suficiente două, trei, şapte ore, până să simt apa în dreptul gleznelor, măcar până la degetele picioarelor, apa lacului furată, apa lacului amară şi desăvârşită, apa care va forma una sau mai multe pete neplăcute, care va țâşni şi va uda tot, care va lăsa urme pe tavan, care se va furişa prin crăpături şi apoi se va scurge şi va uda canapele şi noptiere, sticle de ulei, cărți şi cataloage, reviste, saci de gunoaie, supracoperți, corturi, apa îi va irita pe trecători, va ajunge la temelii, va fi o mare pacoste, apa va invada strada şi cartierul, maşinile se vor scufunda şi va trebui să ne construim plute şi adăposturi, să ne lăsăm nepăzite averea şi proprietățile, cine nu va şti să rămână la suprafață va fi luat de val.

Închid ochii şi încep să număr.

Lacul este un cuvânt magic

Vii dinspre drumul principal şi traversezi câmpiile cu iarbă îngălbenită, treci pe lângă un *dealer* de maşini vechi, depăşeşti o benzinărie şi pe stânga zăreşti un vânzător de vechituri, vinde şi leagăne de grădină de fier forjat, şi noptiere cu măciulii de alamă.

Treci de pârloaga plină de bolovani şi te opreşti în mijlocul drumului, pentru că auzi semnalul: se lasă bariera, te aşezi la coadă în spatele altor maşini cu geamurile coborâte, unele îşi opresc motoarele. În zona rurală trenurile circulă pe rând, nu există linii duble ca la oraş, trebuie să îşi acorde prioritate, şi trecerea la nivel cu calea ferată poate rămâne închisă chiar şi zece minute, dar nu ai cum s-o păcăleşti, oriunde ai merge, din străduțele laterale, ieşi tot la o barieră.

Calea ferată e singura scăpare pentru cine nu are maşină, aorta care pompează sângele, orizontul, pragul aventurilor, cu un tren ai venit, cu un tren ai plecat mai departe.

Când se ridică bariera, porneşti încet, traversezi şinele, dacă te uiți în dreapta vezi peronul gării, ai luat acel tren ani de-a rândul, cunoşti fiecare vagon, fiecare graffiti cu spray colorat, reclamele cu markere UniPosca, îți aminteşti lumea îngrămădindu-se, îşi aminteşti când o femeie însărcinată a leşinat de atâta înghesuială sau când au violat o fată în La Storta, când țineai uşile deschise ca să se urce prietenii tăi, când nu aveai abonament şi fugeai spre capătul trenului şi te ascundeai în toaletă, când ai cunoscut un băiat mai mare decât tine care puțea a alcool şi într-o sacoşă ducea un borcan cu castraveți şi pâine pentru lebede.

Drumul principal continuă şi încep magazinele, zarzavagiul care vinde şi melci, magazinul enorm de mobilă, care oferă bucătării scumpe şi lămpi cu formă ascuțită, după care vin supermarketurile şi pescăriile, apoi ceea ce este cunoscută drept zona gării, partea urbană a localității, acolo sunt vilişoare, săli de gimnastică în demisoluri şi un bar unde seara servesc şi *nachos*, şi *tortillas*, de-a lungul străzii, apoi tot felul de activități comerciale, către interior casele cu cel mult două etaje şi cu tobogane în grădină.

Nu vrei să te opreşti, treci de farmacie şi de cabinetul medicului tău de familie, încetineşti la zebră şi laşi să treacă o femeie cu un copil care se uită la tine ca la un vampir.

Numaidecât ai ajuns la Residenza Claudia, se numeşte aşa de la numele izvorului de apă minerală.

La stânga se deschide o piață unde sunt locuințele populare, blocuri anonime cu mai multe etaje, la etajul doi era casa voastră, cu toate că nu se poate spune chiar a voastră,

fereastra camerei tale, pomul din care Ursu a tăiat o creangă, balustrada de care legai bicicleta, zona parcului de distracții pe timpul Paştelui, baraca cu tirul, loviturile trase, dozele de aluminiu ce cad, tu şi Mariano care urcați scările, unul ține capul, celălalt picioarele unui urs roz uriaş.

Fiecare magazin îți aminteşte o după-amiază, anii le-au schimbat pe toate, din dentist în ortoped, din încălțăminte în flori proaspete, din produse congelate în articole pentru casă, de la totul la un euro la obiecte de ceramică, de la toaletare câini la operatori de telefonie, dar celor mai longevive trebuie să le rămâi fidel.

Intersecția aia ai traversat-o de-a lungul anilor în toate direcțiile, acolo există de altfel şi unicul şi gloriosul semafor din localitate, aşteptatul acelui verde a făcut parte din adolescența ta, cotind la dreapta poți s-o iei pe drumul către piscina hotelului şi să te întorci acolo, în costum şi halat, să stai încremenită în fața vestiarelor, cu peria, cu şamponul cu eucalipt, s-o vezi pe Carlotta care spune: Iată-mă!

De acolo, ocolind puțin Residenza Claudia, se ajunge la piațetă şi la casa abandonată, pe care au renovat-o; acum acolo trăieşte o familie cu trei copii, un câine şi doi canari. Mergând drept înainte, ajungi în fața vilişoarei lui Andrea, poarta e afumată şi acum, la colțul străzii au rămas încă semnele incendiului, el se va căsători în curând, au tipărit deja invitațiile, viitoarea soție e dentistă şi e foarte blondă.

Dar nu poți să coteşti şi aştepți să se facă verde. Dacă eşti norocoasă nu îți ia mult să treci de intersecție şi atunci, pe dreapta vezi clădirea unei ferme, atât de diferită de restul locuințelor, că ți se pare dintr-un alt spațiu, o casă veche de la țară de-a lungul drumului spre ceea ce ar dori să devină un oraş, amintirea unei lumi apuse.

Acum pentru tine încep gândurile rele: vezi chiar acolo străduța care urcă din drumul principal spre centru, la mijlocul acelei străduțe a fost şi poate va fi pe vecie casa lui Iris, e un drum pe care l-ai făcut pe jos, cu bicicleta, cu maşina, cu radioul tare, cu ferestrele închise, noaptea, certându-te, spunând lucruri nedrepte, iubind, în fața uşii, pentru tine, mai e încă urma plasei cu lămâi.

Şi deci nu intra pe acolo, rămâi pe drumul principal şi mergi mai departe, pentru că acesta duce mereu şi în orice caz la lac, şi acolo ai tu nevoie să ajungi.

Aşadar puțin să-ți pese de cimitirul de pe dreapta ta, să nu te gândeşti la morminte, să nu te gândeşti la fotografia decupată pe care au ales-o pentru Carlotta, că în cea originală erai şi tu şi nu puteai zâmbi; gândeşte-te că eşti tot mai aproape, se văd primele clădiri din centrul istoric, se vede firma cofetăriei la care noaptea vă opreați să vă luați sandviciuri calde şi cornete de înghețată.

Ai ajuns la Croce, cea mai cunoscută răscruce, unde cel care vine de la țară se opreşte uneori cu calul doar pentru a arăta celorlalți că îl poate descăleca şi-l poate lăsa legat de un stâlp cât bea o cafea. I s-a întâmplat şi lui Cristiano să ia calul cine ştie al cui doar pentru moftul de a-l folosi prin sat. Cristiano a renovat şi el ferma lui şi acum are multe capre, şi vaci, şi viței şi face o brânză bună maturată cu care se aprovizionează restaurantele.

Dacă de la Croce mergi spre stânga, dai de două străzi cu nume de sfinți, San Francesco şi Santo Stefano, cea dintâi e cea care duce spre şcoala primară şi gimnazială, unde vara se fac proiecții cinematografice în aer liber şi unde multă lume merge la slujbă; cealaltă duce spre vilele bogătaşilor, cele mai mari, cele construite pe colină de unde se

deschide priveliştea spre lac şi spre centrul istoric, sunt vile recente, cu grădini întinse, copaci mari, porți automate, tu nu ai avut niciodată o poartă automată şi îi invidiezi, ei au o telecomandă şi fac numai un click şi intră.

Dacă o faci la dreapta de la Croce, te îndrepți spre Trevignano şi ajungi practic la lac, poți să mergi de-a lungul malului şi să continui mai departe, acolo unde casele devin mai rare, printre trestiile de bambus şi coturile lacului, e o zonă liniştită care te poartă cu gândul la scuterul lui Cristiano şi la farurile care se sting, se face beznă şi scapă cu viață doar cei care cunosc pe dinafară toate curbele şi stopurile, care ştiu să ocolească gropile şi să frâneze la timp.

Dacă însă te hotărăşti să mergi înainte, iată-te ajunsă.

Poți să intri în vechiul burg, să te plimbi pe străduțe, să urci la Collegiata, să întrebi pe cineva dacă vrea să te ia de soție, să îmbraci o rochie albă fără bretele, sau poți să cobori şi să ajungi la lac.

Alege tu, noi oricum te lăsăm aici, parcăm şi îți zicem să cobori, să continui pe jos.

Acum se pare că te grăbeşti: alergi în fața magazinului de bijuterii unde tu şi Iris voiați să vă faceți împreună găuri în urechi, treci de pizzeria cu decorațiuni interioare în stilul anilor optzeci şi cu chelnerul care miroase urât, nu te mai gândi la nesfârşitul du-te-vino cu motocicleta, cu maşina, pe jos, cu ochii asupra tuturor, şi toți cu ochii asupra ta; aleargă şi mai iute până la debarcader şi scoate-ți hainele, jos tricoul în dungi, jos blugii negri, jos tenişii cu vârful ros, sari balustrada, lansează-te, urcă pe unul dintre piloni, ai grijă, e alunecos.

Acum uită-te în spatele tău, cineva te aşteaptă, întinde-i mâna şi ține-ți promisiunea.

Spune-i să nu se aplece prea tare, mai întâi trebuie să-şi găsească echilibrul, să fie stăpână pe propria-i greutate, cea de sub voi e apa din ianuarie, din aprilie, din august, apa de când priveai suprafața şi căutai chipul oglindit al lui Cristos, este dovada că ai străbătut toți aceşti kilometri doar pentru o săritură în apă, închide ochii şi spune-i să facă la fel, apoi strigă: Lacul este un cuvânt magic!

Şi doar după ce ați urlat aceste cuvinte, tu şi Iris aveți curajul să săriți.

Nota autoarei

Acest roman s-a născut pentru a povesti istoria a trei femei prin trei personaje inspirate din viața acestora. Prima este Antonella, care mi-a istorisit povestea familiei ei, despre cât de greu a obținut repartiția unei locuințe în custodie, despre schimbul de case şi despre cum a reuşit în cele din urmă, după ani de luptă, să fie repusă în drepturi şi să recupereze apartamentul pierdut. Mi-am permis nişte licențe față de povestea ei, cum ar fi cea legată de Anguillara Sabazia, nu cred că primăria din Roma posedă acolo nişte locuințe populare.

Cea de-a doua femeie e Ilaria, care timp de zece ani a fost cea mai bună prietenă a mea, care era sarcastică şi încăpățânată, ştia să facă crema de vanilie, ştia să călărească prin păduri, îi plăceau iepuraşii şi *Anna Karenina* şi care a murit în 2015.

Cea de-a treia femeie sunt eu, care nu am lovit nici un băiat cu racheta, care nu am dat s-o omor pe Elena în lac, care nu am câştigat niciodată vreun urs roz la bâlci, care nu am ştiut în viața mea să trag cu vreo armă şi care, dimpotrivă, tremur de frică chiar şi numai dacă sunt singură noaptea. Aceasta nu e o biografie, nici o autobiografie, nici o *autofiction*, aceasta e o poveste care a înghițit fragmente din multe vieți, pentru a încerca să facă din ele o narațiune, istorisirea anilor în care am crescut, a durerilor cărora le-am dat doar târcoale şi a celor pe care le-am străbătut.

Vreau să mulțumesc localității Anguillara Sabazia, care este fundalul acestei puneri în scenă, şi tuturor celor care locuiesc acolo, lacului Bracciano, cetății dispărute Sabazia, amurgului de la Vicarello, Muzeului de Aeronautică Militară, cluburilor de iahting din Vigna di Valle, promenadei de la Trevignano, barului Gabbiano, discotecii în aer liber Pepe Nero, plajei libere Pioppo, cotului Pizzo, autobuzului care face naveta lac–gară, trenurilor regionale de pe traseul Viterbo–Roma Tiburtina, târgului de luni şi magazinelor închise joia, lui Pedro Cano şi vechiului burg, bisericii Collegiata şi lui San Biagio, Angelei Zucconi şi bibliotecii ce-i poartă numele, sărbătorilor estivale şi vieții de noapte de la Bracciano, castelului Orsini-Odescalchi, anghilelor pe care nu le-am văzut niciodată şi lebedelor pe care le-am văzut mereu, pantei de pământ bătătorit pe unde se ajunge la Martignano, manejului Due Laghi şi tuturor meleagurilor lacustre pe care le-am iubit. Vreau să mulțumesc Festivalului Peştelui şi focurilor de artificii, peştilor prăjiți şi acoperişurilor de unde priveam, momentelor de dans de pe scene strâmbe, tuturor cântăreților care au participat şi pe care prea puțini i-au ascultat. Vreau să le mulțumesc

celor care m-au trădat, celor care au râs de mine, celor care m-au detestat şi celor care m-au înţeles şi îmbrăţişat. Vreau să le mulţumesc prietenelor mele care trăiesc şi care păstrează alături de mine aceste amintiri.

Vreau să le mulţumesc celor care au lucrat în culise cu mine la această carte, celor care au devenit figuranţi fără să vrea, celor cărora le-am furat nişte replici, citate implicit sau explicit, celor cărora, citind, se vor înfuria. Vreau să-i mulţumesc Laurei Fidaleo, pentru că al ei este cuvântul magic de la care am pornit.

Iar în încheiere vreau să vă spun nişte lucruri adevărate.

În 2012 Federica Mangiapelo a fost victima unui omor, fiind înecată de iubitul ei în lacul Bracciano, în noaptea de Halloween; avea şaisprezece ani.

În 2017 papa Francisc a închis majoritatea antenelor ce aparţineau de Radio Vatican, acuzate fiind de creşterea incidenţei tumorilor maligne şi a leucemiei infantile în rândul populaţiei din zonele învecinate.

Tot în 2017, la Cracovia, Comisia UNESCO a decis înscrierea pădurii de fagi de la Oriolo Romano în Patrimoniul Umanităţii, dar aceasta rămâne în continuare un spaţiu al braconajului.

Din 2019 societăţii ACEA, serviciul hidrologic al Romei, i-a fost interzis să mai aspire apa din lacul Bracciano. Chiar şi azi apeductele din Anguillara Sabazia sunt periodic declarate periculoase pentru că arsenicul pe care îl conţin depăşeşte limitele permise. De-a lungul anilor, din lac au ieşit la iveală descoperiri arheologice valoroase şi probe tangibile ale unor vile şi case scufundate.

Şi, oricum, eu nu am văzut niciodată acea iesle a lui Isus de sub apă, sub ponton, dar cred în ea, cred că e acolo. Cred de când eram o fetiţă şi n-am încetat să cred nici până azi.

Cuprins

1. Casa e acolo unde se află inima
2. Ieslea lui Isus din adâncuri
3. E rea lumea care nu a cunoscut durerea
4. Lumea e o piscină prea rece
5. Melologo
6. Eu vara mor întru câtva
7. Casa asta e un dezastru
8. Ce gust are apa lacului?
9. Interzis minorilor
10. Incendiul
11. Luna a căzut în noaptea asta
12. Gustul benzinei
Lacul este un cuvânt magic
Nota autoarei

În colecția **Raftul Denisei** au apărut

James Salter, *Tot ce este*
Colson Whitehead, *Intuiționista*
Melanie Benjamin, *Soția aviatorului*
Diane Setterfield, *A fost odată un râu*
Romain Gary, *Zmeie de hârtie*
Liu Zhenyun, *Nu mi-am omorât bărbatul*
Ismail Kadare, *Călărețul cu şoim*
Kurt Vonnegut, *Tabachera din Bagombo*
Zeruya Shalev, *Viața amoroasă*
David Foenkinos, *Către frumusețe*
Karen Viggers, *Soția paznicului de far*
Lorenzo Marone, *Mâine poate am să rămân*
Holly Ringland, *Florile pierdute ale lui Alice Hart*
Anuradha Roy, *Toate viețile pe care nu le-am trăit*
Melanie Benjamin, *Femei de Oscar*
Guzel Iahina, *Copiii de pe Volga*
Hiro Arikawa, *Memoriile unui motan călător*
Romain Gary, *Educație europeană*
Heather Morris, *Călătoria Cilkăi*
Ismail Kadare, *Generalul armatei moarte*
Yu Hua, *Ziua a şaptea*
Yōko Ogawa, *Înotând cu elefantul, în brațe cu pisica*
Roddy Doyle, *Zâmbeşte*
Sara Gruen, *Apă pentru elefanți*
Francesc Mirrales, *Biblioteca de pe Lună*
Alan Hlad, *Lungul zbor spre casă*
George Saunders, *Pastoralia*
Paula McLain, *Soția din Paris*
Lisa Strømme, *Doamna Nobel*
Colson Whitehead, *Băieții de la Nickel*
Ji-min Lee, *Eu şi Marilyn*
Grigori Slujitel, *Zilele lui Savelie*
Maja Lunde, *Istoria apelor*
Jeanette Winterson, *Frankisstein*
Boualem Sansal, *Trenul de Erlingen*

Annette Hess, *Casa germană*
Núria Pradas, *Aroma timpului*
Ludmila Ulițkaia, *Cazul doctorului Kukoțki*
Melanie Benjamin, *Doamna de la Ritz*
David Mitchell, *Conacul Slade*
Italo Svevo, *Viitorul amintirilor*
Ismail Kadare, *Dimineți la Café Rostand*
Eddy de Wind, *Auschwitz, ultima stație*
Jessie Burton, *Confesiunea*
Matteo Strukul, *Michelangelo ereticul*
Daniela Krien, *Iubirea în caz de urgență*
Anaïs Nin, *Henry şi June*
Romain Gary, *Lady L.*
Ann Patchett, *Casa olandeză*
Lev Tolstoi, *Anna Karenina*
Kate Morton, *Grădina uitată*
Laura Imai Messina, *Ce încredințăm vântului*
Kate Morton, *Casa de lângă lac*
Maria Stepanova, *În amintirea memoriei*
Christian Escribà, Sílvia Tarragó, *Cofetăria cu miracole*
Ludmila Ulițkaia, *A fost doar ciumă*
J.M. Coetzee, *Moartea lui Isus*
Norris von Schirach, *Cei mai frumoşi ani din viața lui Anton*
Evgheni Vodolazkin, *Istoria Insulei*
Cho Nam-joo, *Kim Jiyeong, născută în 1982*
Simona Lo Iacono, *Albatrosul*
Anaïs Nin, *Delta lui Venus*
Nikos Kazantzakis, *Ascensiunea*
Heather Morris, *Poveşti despre speranță*
Nick Bradley, *Pisica şi oraşul*
Anthony Doerr, *Despre Grace*
Kate Morton, *Casa de la Riverton*
Julie Orringer, *Portofoliul fugii*
Susana Fortes, *Iubirea nu e un vers liber*
Paula McLain, *Când stelele se întunecă*
Narine Abgarian, *Din cer au căzut trei mere*
Susan Choi, *Exercițiu de încredere*
Akira Mizubayashi, *Inimă frântă*
Laura Lindstedt, *Prietena mea Natalia*
Romain Gary, *Marele vestiar*
Yōko Ogawa, *Poliția Memoriei*
Etgar Keret, *Haide, zboară odată*
Care Santos, *Voi merge pe urmele paşilor tăi*

Guzel Iahina, *Trenul spre Samarkand*
Avni Doshi, *Zahăr ars*
Chris Cander, *Greutatea unui pian*
Lorenzo Marone, *Un băiat ca toți ceilalți*
Zülfü Livaneli, *Serenadă pentru Nadia*
Thomas Mann, *Moartea la Veneția. Povestiri 1893–1912*
Clarice Lispector, *Cea mai mică femeie din lume. Proză scurtă 1940–1964*
Yukio Mishima, *Confesiunile unei măşti*
Nikolai Leskov, *Lady Macbeth din Mțensk*
Francesc Miralles, Ángeles Doñate, *Un ceai la capătul lumii*
Yukio Mishima, *Zăpada de primăvară*
James Salter, *Un joc şi o desfătare*
Ismail Kadare, *Înfruntare la nivel înalt: Misterul convorbirii telefonice Stalin–Pasternak*
Anna Hope, *Aşteptări*
J.M. Coetzee, *Aşteptându-i pe barbari*
Melanie Benjamin, *Viscolul copiilor*
Maja Lunde, *Ultimii cai din stepă*
Yukio Mishima, *Cai în galop*
Heather Morris, *Trei surori*
David Foenkinos, *Familia Martin*
Alex Schulman, *Supraviețuitorii*

Teru Miyamoto, *Vis de primăvară*
Ingeborg Bachmann, *Malina*
Quentin Tarantino, *A fost odată la Hollywood*
Aleksandr Soljenițîn, *O zi din viața lui Ivan Denisovici*
Polly Samson, *Un teatru pentru visători*
Rose Tremain, *Insulele iertării*
Fiona Davis, *Leii de pe Fifth Avenue*
Yaniv Iczkovits, *Fiica măcelarului*
Natsuko Imamura, *Femeia cu fustă violet*
Anaïs Nin, *Spioană în casa dragostei*
Janice Y.K. Lee, *Profesoara de pian*
Jay Parini, *Ultima gară*
Jane Smiley, *Perestroika la Paris*
Alan Hlad, *Mesagerul secret al lui Churchill*
Romain Gary, *Rădăcinile cerului*
Cormac McCarthy, *Drumul*
Eshkol Nevo, *Ultimul interviu*
Nicole Krauss, *Să fii bărbat*
Colson Whitehead, *Trişorii din Harlem*
Matteo Strukul, *Dante. Enigma*
Michel Houellebecq, *Anihilare*

Andrea Bajani, *Cartea caselor*
Vesna Goldsworthy, *Cortina de Fier*
Anthony Doerr, *Cetatea cucului din nori*
Arthur Koestler, *Întuneric la amiază*
Thomas Mann, *Mario şi vrăjitorul. Povestiri 1919–1953*
François-Henri Désérable, *Stăpânul şi cuceritorul meu*
Colm Tóibín, *Magicianul*
Naoise Dolan, *Vremuri interesante*
Susan Choi, *Studentul străin*
Clarice Lispector, *Fericire clandestină. Proză scurtă 1971–1977*
Genki Kawamura, *Dacă pisicile ar dispărea din lume*
Yukio Mishima, *Starul*
Anton Pavlovici Cehov, *Dragostea. 12 povestiri*
Gwen Strauss, *Cele nouă femei de la Ravensbrück: O poveste adevărată despre supraviețuire în Germania nazistă*
Nikola Scott, *Fetele din livada cu meri*
Giuliano da Empoli, *Magul de la Kremlin*
Fiona Davis, *Adresa*
Nina Lykke, *Din cauze naturale*
Zeruya Shalev, *Destin*
Jessie Burton, *Miniaturista*
F. Scott Fitzgerald, *Blândețea nopții*
Narine Abgarian, *Simon*
Polly Samson, *Bunătatea*
Colm Toibin, *Casa numelor*
Jay Parini, *Călătoria lui Walter Benjamin*
Anuradha Roy, *Calul de lut*
Ludmila Uliţkaia, *Oamenii ţarului nostru*
Giulia Caminto, *Apa lacului nu e niciodată dulce*